

2300

ВИБРАНІХ

МУДРИХ

ДУМОК

ПРО КНИГУ

І ЧИТАННЯ

Черкаси
Вертикаль
2018

УДК 082.2:028:82-84
Д 23

Рекомендовано до друку Вченою радою Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 4 від 14 грудня 2017 р.)

Рецензенти:

доктор наук із соціальних комунікацій, професор *Ю. В. Колісник*;
доктор філологічних наук, професор *Л. І. Ромащенко*;
кандидат педагогічних наук, доцент, заслужений працівник культури України *Л. В. Савенкова*

Упорядник Г. М. Голиш

Д 23 2300 вибраних мудрих думок про книгу і читання / упоряд.
Г. М. Голиш. – Черкаси : Вертикаль, 2018. – 296 с.
ISBN 978-617-7475-27-8

Збірник містить 2300 афоризмів та мудрих думок про книгу, читання, читача, бібліотеку. Подана й стисла інформація про авторів наведених сентенцій. Додатки містять усілякі цікавинки та деякі гумористичні матеріали з книжкового всесвіту. Видання може бути корисним для бібліотечних працівників, а також науковців, викладачів, студентів, учнів та всіх тих, хто шанобливо ставиться до Книги як найавторитетнішого джерела знань.

УДК 082.2:028:82-84

Тираж виходить за замовленням Департаменту культури та взаємозв'язків з громадськістю Черкаської обласної державної адміністрації

ISBN 978-617-7475-27-8

© Голиш Г. М., упорядник, 2018
© Кандич С. А., обкладинка, 2018

ВІД УПОРЯДНИКА

Епіграф – афоризм, змісту якого вистачає на цілий роман.
Г. Білоус

Афоризм – остання ланка довгого ланцюга думок.
М. Ебнер-Ешенбах

Хто стомлюється від читання, читає афоризми.
О. Мінченков

Спочатку було Слово... Воно притаманне лише людині, і це вивищує її над природою, перетворюючи у своєрідний Еверест усього суцього на землі. Слова склалися в речення, що акумулювали унікальний досвід людства, який спочатку передавався з вуст у уста, від покоління до покоління. А з плином тисячоліть, майже синхронно із зародженням найдавніших осередків цивілізації з'явилася писемність – справді унікальний засіб фіксації людських знань. Своєю чергою писемність покликала до життя перші книги, які були виконані на папірусі чи глиняних табличках, пергаменті і, вже набагато пізніше, – на папері. Відтак з'явилися й користувачі книжкової інформації – читачі, а також книгозбірні – бібліотеки. Годі й шукати в історії світової культури подію більш вагомую, як народження її величності Книги та всього, з нею пов'язаного. Це був справді феноменальний прорив Homo sapiens до вершин досконалості.

Книга вірою й правдою служить її творцю – людині – ось уже понад 5 тисячоліть. Попри те, що нині вона постає у двох іпостасях – традиційній (паперовій) і цифровій (електронній), книга продовжує гідно виконувати свою надвисоку місію – нести світло знань, формувати кращі моральні якості особистості. А допомагають їй у цьому самовіддані й скромні працівники – бібліотекарі.

Про книгу, її стосунки з читачем та про роль бібліотек написано вже досить багато. Проте чи не найбільшу цінність у цій царині знання становлять фразеологізми, що містять спресовану думку за принципом *non multa, sed multum* («небагато, але багато», «небагато за кількістю, але вагомо за значимістю») чи «думкам широко, проте словам тісно». Вони мають різне походження: частина з них є колективним надбанням народної мудрості, інші ж народилися в головах відомих людей.

Спроби зібрати ці родзинки Слова були й раніше. Зокрема, привертає увагу збірник «Слово про книгу», який упорядкував відомий афорист Є. Ліхтенштейн¹. Чимало висловлювань з обраної теми містить і книга афоризмів «Перлини думки» (упорядник А. Жадан)². Колекцію сентенцій російських та зарубіжних авторів про книгу й читання запропонували й В. Воронцов³ та В. Ельвова⁴. Мудрі думки письменників зарубіжжя на цю тему знаходимо на сторінках книги «Гортаючи вічні сторінки»⁵. Сентенції про книгу стали структурною складовою збірника афоризмів, який уклала Н. Курганова⁶. Та на загал маємо констатувати вибірковий чи навіть фрагментарний характер поданої в названих та інших виданнях (більша частина з яких побачила світ у минулому столітті) афористичної інформації, й ця обставина залишила ще чимале евристичне поле для нових пошуків.

¹ Слово о книге : Афоризмы. Изречения. Литературные цитаты / сост. Е. С. Лихтенштейн. – М. : Книга, 1981. – 320 с.

² Жемчужины мысли / сост. А. А. Жадан. – Київ : Вища школа, 1990. – 358 с.

³ Могущество знания. Афоризмы отечественных и зарубежных авторов / сост. В. Воронцов. – М. : Знание, 1979. – 319 с.

⁴ Зеркало мира. Писатели стран зарубежного Востока о книге, чтении, библиофилах : рассказы, отрывки из романов и повестей, эссе, памфлеты / сост. В. А. Эльвова. – М. : Книга, 1984. – 240 с.

⁵ Листая вечные страницы: Писатели мира о книге, чтении, библиофильстве. – М. : Книга, 1983. – 272 с.

⁶ Про книгу // Усі крилаті вислови, прислів'я, приказки, загадки / уклад. Н. В. Курганова. – Харків, 2006. – 320 с.

Запропоноване читачам видання містить афоризми та мудрі думки про книгу, читання, читача, бібліотеку, які почерпнуті не лише з уже відомих відповідних книг та електронних ресурсів інформаційної системи Internet. Насамперед (і в цьому, на наш погляд, його новизна) тут уміщено й чимало досі не оприлюднених у спеціальних виданнях крилатих висловлювань наших відомих попередників і сучасників про книгу та її оточення. Йдеться, зокрема, про українських майстрів слова.

Автором здійснено переклад усіх сентенцій українською, що є цілком логічним навіть під кутом зору здорового глузду: бо чи ж доречні вислови, наприклад, В. Гюго російською? (куди бажаніше – його рідною, французькою). У віршованих перекладах суттєву допомогу надала черкаська поетеса і науковець Г. А. Синьоок. Афоризми в авторському перекладі з російської позначені зірочкою (*).

Композиція видання включає дві частини та додатки. Перша містить освячені віками перли народної мудрості про книгу й читання: прислів'я, приказки, загадки, порівняння. Окремим блоком тут подано відповідні вислови, почерпнуті із соціальних мереж, що нині перетворилися у важливий засіб людської комунікації. Найоб'ємніша частина збірника репрезентована вибраними мудрими думками відомих людей (мислителів, науковців, майстрів літературного слова, митців, державних і політичних діячів тощо): від Арістотеля, Платона й Авіценни до Т. Шевченка, І. Франка та наших знаних сучасників. Про кожного із авторів крилатих висловлювань подано стислу інформацію (ім'я автентичною мовою, роки життя, місце в духовній історії), що, на наше глибоке переконання, є цілком доречним у такого штибу виданнях. Матеріали основних структурних частин збірника скомпоновано за абеткою.

Сподіваючись на довіру читача до упорядника та з огляду на популярний характер видання, ми не стали обтяжувати текст посиланнями на використані джерела інформації. Відповідні відомості подано в бібліографічному списку.

Варто підкреслити, що упорядник аж ніяк не претендує на повноту і, тим паче, вичерпність представленої інформації. Адже неможливо осягнути неосяжне, тому у книзі запропоновано лише ті вибрані фразеологізми, які вдалося віднайти упорядникові станом на сьогодні. Насправді ж ця пошукова робота просто приречена на безкінечність у часі й безмежність у світовому просторі.

У додатках читач знайде інформацію про всілякі цікавинки зі всесвіту книг: унікальні видання, найвідоміші бібліотеки. Сподіваюсь, що зацікавленість викличе й гумористичний блок: окремі бувальщини, бібліографічні ляпи, кумедні випадки бібліотечних комунікацій тощо. Задля зручнішого орієнтування в тексті наприкінці збірника вміщено іменний покажчик.

Упорядник щиросердно вдячний провідним бібліотекарям наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Катерині Олексіївні Цецер та Юлії Анатоліївні Кажукало за допомогу у зборі первинного матеріалу для книги, а кандидату філології, доценту ЧНУ ім. Б. Хмельницького Ірині Степанівні Савченко – за фахові поради щодо мовного оформлення тексту. Видання може бути корисним насамперед для бібліотечних працівників, а також науковців, викладачів, студентів, учнів та всіх тих, хто любить її Високошляхетність Книгу.

***Григорій Голиш** – кандидат історичних наук, доцент, директор наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, член НСЖУ*

МУДРІСТЬ, ОСВЯЧЕНА ВІКАМИ

*Афоризм – мудрість автора,
прислів'я – мудрість народу*

ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКИ

- ❖ Або діти, або книги.
- ❖ Аз, буки, бери граматику в руки.
- ❖ Багато прочитав, та мало врахував.
- ❖ Без книги стріла кругозору коротка.
- ❖ Без хліба легше прожити, аніж без книги.
- ❖ Бережи книгу – вона допоможе тобі жити.
- ❖ Будеш книги читати – будеш все знати.
- ❖ Велика кількість книг не робить людей ученими.
- ❖ Весела книжка – твоя радість.
- ❖ Від однієї книги читач радіє, від іншої страждає.
- ❖ Гірким словом каже солодку правду – книга.
- ❖ Гарна книга допомагає, погана – з правильного шляху збиває.
- ❖ Гарна книга не письмом, а своїм умом.
- ❖ Гарна книга розуму додає, погана – останній відбирає.
- ❖ Гарна книга навчає, а погана намучить.

- ❖ Грамотію і книга в руки.
- ❖ Грамотний уміє читати і рядки, і між рядками.
- ❖ Даремна праця – вудити без гачка й учитися без книги.
- ❖ Де розумом не дійду, те в книжці знайду.
- ❖ Дивиться в книгу, але не бачить нічого*.
- ❖ Дім без книги – день без сонця.
- ❖ Добра книжка кожному голову на правильну дорогу направить.
- ❖ Дочитався до білого лебедя.
- ❖ З книгою жити – вік не тужити.
- ❖ З книгою жити – з добром дружити.
- ❖ З книгою не знатися – від людей відстати.
- ❖ З книгою подружишся, розуму наберешся.
- ❖ І за назвою можна судити про книгу (араб.).
- ❖ Інший очима по книжці водить, а розум у нього стороною ходить.
- ❖ Книг і дружин не треба позичати (фр.).
- ❖ Книга, а не борода робить чоловіка мудрим.
- ❖ Книга – у ній два аркуша, а серединка пуста.
- ❖ Книга в селі – що вікно в хаті.
- ❖ Книга в щасті прикрашає, а в нещасті – утішає.
- ❖ Книга дає крила.
- ❖ Книга – джерело знань.
- ❖ Книга – дзеркало життя.
- ❖ Книга для розуму – що теплий дощ для сходів (амер.).
- ❖ Книга добру навчить, від дурного відверне.
- ❖ Книга допоможе в труді, виручить у біді.
- ❖ Книга – друг людини.
- ❖ Книга і труд добрі плоди дають.
- ❖ Книга книзі не відповідає: одна вимучує, а інша навчає.
- ❖ Книга – корабель думки.
- ❖ Книга – кращий дарунок.
- ❖ Книга – міст у світ знань.
- ❖ Книга – морська глибина, то почерпни аж до дна.
- ❖ Книга – сад, що влазить до кишені (араб.).

- ❖ Книга – світ, книга – серцю привіт.
- ❖ Книга – твій друг, без неї – мов без рук.
- ❖ Книга будить розум до читання й творчості.
- ❖ Книга в сумі – у дорозі тягар, книга в голові – у дорозі полегшення.
- ❖ Книга в щасті прикрашає, а в нещасті втішає.
- ❖ Книга вчить, як на світі жити.
- ❖ Книга допоможе в труді, виручить у біді.
- ❖ Книга книгою, а й своїми мізками метикуй!
- ❖ Книга корисна, коли її читають.
- ❖ Книга корисна, коли її читають.
- ❖ Книга мала, а розуму додала.
- ❖ Книга мала, та серцю люба.
- ❖ Книга мовчить, та багато вчить.
- ❖ Книга – не пряник, а дітей до себе манить.
- ❖ Книга подібна до води: дорогу проб'є всюди*.
- ❖ Книга прояснює розум.
- ❖ Книги вчать жити, книгою треба дорожити.
- ❖ Книги – друзі, книги – вчителі.
- ❖ Книги – ключ до знань.
- ❖ Книги – це німі друзі, що говорять з глухими* (фламан.).
- ❖ Книги не говорять, а правду кажуть.
- ❖ Книги не люблять, коли їх рахують, а люблять, коли їх читають.
- ❖ Книги читай, а справи не забувай.
- ❖ Книги читати – нудьги не знати.
- ❖ Книги читати – усе знати.
- ❖ Книгу прочитав – на крилах політав.
- ❖ Книгу читай – розуму набирай.
- ❖ Книгу читати – не язиком чесати.
- ❖ Книгу читають не очима, а розумом.
- ❖ Книгу, як око своє, бережіть, бо без книги не можна жити.
- ❖ Книжка – маленьке віконце, а через нього весь світ видно.
- ❖ Книжка мовчки все розкаже.
- ❖ Книжку купити – свято собі зробити.

- ❖ Колись світ був бібліотекою (інд.).
- ❖ Кому книга – розвага, а кому – навчання.
- ❖ Ледачому і книжку підняти важко.
- ❖ Ледачому любі мед та пряник, а розумному – книги.
- ❖ Мудра книга – твій розум.
- ❖ Мудрець спочатку купує книги, а потім – інші речі (кит.).
- ❖ Мудрим ніхто не вродився, а з книжок навчився.
- ❖ Мудрої книги мова – не полова.
- ❖ Найкращий друг – це книжка.
- ❖ Не бібліотеку знають завдяки місцю, а місце завдяки бібліотеці.
- ❖ Невелике перо, а великі книги пише.
- ❖ Не все читай, дещо й відкладай*.
- ❖ Не всякий, хто читає, в читанні силу має.
- ❖ Не на користь книжку читати, коли лиш вершки знімати.
- ❖ Небагато читай, та побільше розумій!
- ❖ Неграмотний і з окулярами читати не буде.
- ❖ Нема розумного сусіда – з книгою поговори.
- ❖ Ніколи не суди про обкладинку за її книгою.
- ❖ Один вигляд книги усуває печаль серця (марокан.).
- ❖ Одна книга тисячі людей навчає.
- ❖ Одна мудра книга краща від найбільшого багатства.
- ❖ Письменному книжка в руки.
- ❖ Побільше зустрічайтеся з друзями, побільше перечитуйте хороші книги (монг.).
- ❖ Погана книга гірша за злодія.
- ❖ Поки ледачий байди б'є, розумний з книжок знання бере.
- ❖ Прислів'я короткі, а розуму в них – цілі книги.
- ❖ Прочитав від дошки до дошки, а всередині розуму – анітрошки.
- ❖ Розум живить тіло, а книга – розум.
- ❖ Розумніше за книжку не скажеш.
- ❖ Сказане забудуть, написане – запам'ятають* (єфіоп.).
- ❖ Сонце зійде – оживає природа, книгу прочитаєш – просвітліє розум (монг.).

- ❖ Спершу аз і буки, а там і науки*.
- ❖ Споконвіку книга ростить чоловіка.
- ❖ Схід сонця пробуджує природу, читання книги голову просвічує.
- ❖ Твір пропонує – читач вибирає.
- ❖ Три дні не прочитаєш нового – і мова твоя стане нудною* (кит.).
- ❖ У домі без книги, як без вікон, темно.
- ❖ У Землі супутник – Місяць, у людини – книга.
- ❖ У книжці шукай не букви, а думки.
- ❖ У темному закутку бібліотека сяє, а у світі – губиться.
- ❖ У того багато друзів, у кого великий друг – книжка.
- ❖ У хорошому творі кожна буква – золото* (кор.).
- ❖ Хліб живить тіло, а книга – розум.
- ❖ Хороша книга – свято.
- ❖ Хороша книга – щирий друг.
- ❖ Хороша книга – яскравіша за сонце.
- ❖ Хороша книга яскравіше за зірочку світить.
- ❖ Хто багато читає, той багато знає.
- ❖ Хто більше знає, тому й книги в руки.
- ❖ Хто більше читає, той більше знає.
- ❖ Хто записує, той читає двічі* (лат).
- ❖ Хто знає аз та буки, тому й книги в руки.
- ❖ Хто мудрий, а не знає книг, той подібний до плоту без підпор: як вітер повіє, то впаде.
- ❖ Хто розумний, а хто – дурень! Один за книгу, інший – у шинок.
- ❖ Частіше зустрічайтеся із друзями, побільше перечитуйте хороші книги* (монг.).
- ❖ Черпає воду решетом той, хто хоче вчитися без книги*.
- ❖ Чи ж велике перо, а великі книги пише.
- ❖ Читайте не з кінця, а з початку.
- ❖ Читайте, Хома, набирайся ума*.
- ❖ Читання – ось найкраще навчання.
- ❖ Читання живить розум.
- ❖ Школа – в юності, бібліотека – на все життя.

- ❖ Щасливий той, у кого є книги, ще щасливіший той, хто їх не потребує (кит.).
- ❖ Що книга – то розум.
- ❖ Як прийде май – у книжку заглядай.
- ❖ Яка користь у книзі тому, хто не володіє власним розумом? Хіба дзеркало допоможе сліпому? (інд.)
- ❖ Яке співання, таке й читання.
- ❖ Який автор, така й книга (англ.).
- ❖ Якщо книжок читати не будеш, скоро грамоту забудеш.

НАРОДНІ ПОРІВНЯННЯ ПРО КНИГУ ТА ЧИТАННЯ

- ◆ Вибирай книгу так, як вибираєш друга.
- ◆ Вичитав йому, як з книжки.
- ◆ День без книги – що обід без хліба.
- ◆ Життя без книжок – весна без квітів.
- ◆ Життя без книжок – небо без зірок.
- ◆ З глибин моря дістають перлини, а з глибин книг – знання.
- ◆ З ручаїв – ріки, з книжок – знання.
- ◆ Знання – сонце, книга – вікно.
- ◆ Золото добувають із землі, а знання – із книжок.
- ◆ Книга – твій друг, без неї – як без рук.
- ◆ Книга для дітей – що волога для полів.
- ◆ Книга для розуму – що теплий дощик для посіву.
- ◆ Книга не літак, а за тридев'ять земель віднесе.
- ◆ Книга не пряник, а дітей до себе манить.
- ◆ Книга немов вікно, через яке видно душу автора.

- ◆ Книга подібна до води – дорогу проб'є всюди.
- ◆ Книга, як і хліб, має бути доступна кожній сім'ї.
- ◆ Книги – це вам не луїдори, які подобаються відразу всім без винятку (фр.).
- ◆ Книги читати – не в долоні плескати.
- ◆ Людина без книги – держава без майбутнього.
- ◆ Людина без книги – як ліхтар без свічки.
- ◆ Людина без книги – як риба без води.
- ◆ Молодому книга – крила, старому – кийок.
- ◆ Не утримається корабель без цвяхів, а праведник – без читання книжок.
- ◆ Недочитана книга – не пройдений до кінця шлях.
- ◆ Неписьменний – мов сліпий, а книга очі відкриває*.
- ◆ Прочитав книгу – зустрівся з другом.
- ◆ Прочитати десять тисяч книжок – усе одно, що зробити подорож за десять тисяч верст (кит.).
- ◆ Розум без книги – що птах без крил.
- ◆ У домі без книги – як без вікон, темно.
- ◆ У Землі супутник – Місяць, у людини – книга.
- ◆ Хто мудрий, а не знає книг, той подібний до плоту без підпор: як вітер повіє, то впаде.
- ◆ Читання – сніг, що кладуть за пазуху.
- ◆ Як із полушок і копійок складаються рублі, так із крупинок прочитаного складаються знання*.

ЗАГАДКИ ПРО КНИГУ

- * Бачить – не бачить,
Чути – не чує.
Мовчки говорить,
Дуже мудрує.
Часом захоче –
Правди навчає;
Іноді бреше,
Всіх звеселяє...
З нею довіку
Жити-дружити.
Хто ж то така
В світі щаслива,
Мудра, правдива
І жартівлива?
- * Біле поле, чорне насіння, хто його сіє, той розуміє.
- * Біла-біла грядка,
Чорненькі зернятка,
Ми очима їх збираєм,
В голові їх розминаєм.
Хліб із того млива –
Для душі пожива.
Що це таке?
- * Дерево – не дерево, а листки має;
Той буде мудрим, хто їх добре знає.
- * Дивишся – чистенька,
Погладиш – гладенька,
А читати станеш – спотикаєшся.
- * Дуже я потрібна всім –
І дорослим, і малим.
Всіх я розуму учу,
А сама завжди мовчу.
- * Живе без тіла, говорить без язика.
- * Без язика, а говорить;
Без голови, а все розуміє;
Без ніг, а скрізь буває.

- * Завжди можу стати у пригоді,
Моїх вам порад не злічить.
І кажуть про мене в народі:
«Мовчить, а сто дурнів навчить».
- * Книжку не шукай у аптеці,
Книжковий дім – ... ?
- * Книжкова вдяганка.
Що це? ...
- * Лежить, мовчить, а сто нерозумних навчить.
Сама я нічого не знаю, та всіх розуму навчаю.
- * Не дерево, а з листям, не людина, а говорить.
Не людина, а є вчителем людини.
- * Не сорочка, а зшита,
Не куш, а з листочками,
Не людина, а говорить.
- * Ні думає, ні гадає, а других навчає.
- * Паперовий кораблик щодня
Перевозить у трюмах знання,
Після плавання цей корабель
Повертається в рідний портфель.
- * По білому полю чорним маком сіяно.
- * Поле письменник-агроном
Засіяв буквами-зерном.
Отож, читачу, поспішай
Зібрати мудрий урожай!
- * Снігові поля, чорні грачі,
Хочеш розумним бути – бери та вчи.
- * Стислу про книгу інформацію
Знайдеш ти, звичайно, в ...?
- * Уст не маю, а про живих і мертвих красно розповідаю.
Язика не має, а науки навчає.

ІЗ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

- ▶ Аби заповнити пустоту всередині себе, слід читати книги, а не жерти*.
- ▶ Або читай, або умри дурнем* (Д. Опольський).
- ▶ Безліч книг у бібліотеці буває часто натовпом свідків невігластва її власника*.
- ▶ Бери все з книги, але не виривай аркуші* (Т. Бер).
- ▶ Бібліотека – місце втрати й набуття знання, його переховування чи оприлюднення* (Р. Валлах).
- ▶ Бібліотека – трапезна, де «обіди» відпускають додому (Г. Білоус).
- ▶ Бібліотекар – провідник, який допомагає книзі знайти дорогу до читацького серця... (Ф. Яковлев)
- ▶ Бібліотечна тіснота: не те що яблуку, вишні впасти ніде.
- ▶ Британські вчені впевнені: книги із захоплюючим сюжетом допомагають їм відволікатися від проблем і забути про стрес! А ще коли ми читаємо, уже через 6 хвилин сердечний ритм нормалізується, а всі наші органи розслаблюються (Д. Опольський).
- ▶ Будь-яка історична книга написана не про минуле, а про те, як ми сьогодні розуміємо це минуле* (В. Михайлов).
- ▶ Будь-яка книга – джерело помилок, кожний розуміє по-своєму*.
- ▶ Важлива не кількість прочитаних книг, а здатність визначити ті з них, що будуть розвивати й удосконалювати людину, як особистість*.
- ▶ В американських бібліотеках 70 мільйонів книг, але немає тієї єдиної, яка вам потрібна* (Т. Массон).
- ▶ ...Всякий, хто бачить у книзі засіб збереження, припускає, що книга рано чи пізно передасть збережений зміст. І навпаки: книга може передати тільки те, що збережено* (М. Яновський).
- ▶ Важливо – не що читав, а що осягнув* (Є. Ханкін).
- ▶ Він міг купувати книги на будь-якій мові, тому що він все одно їх не читав* (Т. Бер).

- ▶ Газета – краший друг оселедця (В. Колещицький).
- ▶ Глибина книги одне, а товщина – інше*.
- ▶ Деякі книги – одні пусті сторінки*.
- ▶ Деякі люди дуже багато читають тільки тому, що не вміють думати самі* (Т. Глущенко).
- ▶ Дивитися на книги – і це вже щастя (М. Лемба).
- ▶ Для мене ритися на полицях книжкових магазинів – найвища насолода... Де неодмінно виявляється та єдина книга, що була мені потрібна, плюс ще три, про необхідність яких я не підозрювала (М. Шеффер).
- ▶ Досяг великих швидкостей читання – читав лише в транспорті* (Т. Бер).
- ▶ Є зимові книги. Не ті, що про зиму, а ті, що роблять затишною заметіль за вікном (Н. Ясмінська).
- ▶ Є книги, які, раз прочитавши, майже одразу забуваєш, які містять такі словесні накручування, які в собі нічогосінько суттєвого, оригінального, нового не несуть, а тому й не залишають у душі ніякого сліду, навіть пунктирного, не змушують до праці мислі й пробудженості почуттів, до їхніх просвітлюючих сплесків, що надовго западають у пам'ять серця (Н. Жур).
- ▶ Життя в читачі – це і є потойбічний світ поета* (С. Нежинський).
- ▶ Життя схоже на бібліотеку: не вистачає часу на усі пригодницькі книги (В. Шваб).
- ▶ Жіночі журнали – це підручники красивого незнання справжнього життя* (В. Власенко).
- ▶ Зачитаний до дірок твір не заштопаєш, але нащадкам залишиться (Є. Ханкін).
- ▶ Зі всіх більш-менш відомих книг наймиліша чекова (С. Тимченко).
- ▶ Змінив остаточне закінчення книги на користь свого крику: «Тільки не бийте»* (В. Власенко).
- ▶ – З чим ви віддаєте перевагу пити каву? З цукром, молоком, корицею? – Віддаю перевагу з книгою (Н. Ясмінська).

- ▶ Класиків треба знати – читати необов'язково* (*Л. Бойд*).
- ▶ Книга – це ... двері в інший світ, це друг, який говорить: «Ти не один зі своїми проблемами, є й інші люди, які думають і розмовляють, як ти. І ось такий вихід вони знайшли зі своєї ситуації» (*У. Мюллер*).
- ▶ Книга – чудова квітка людської культури. Якщо посіяв розумне, добре, вічне, чи ж треба його косити? (*М. Рудий*)
- ▶ Книга – джерело знань, знання – сила, сила є – розуму не треба. Чи означає це, що коли книга є, розуму не треба? (*М. Драйштіц*)
- ▶ Книга є символом, який, у свою чергу, є першоосновою всього... (*Н. Кириєнко*)
- ▶ Книга має бути самобутньою, і водночас на щось бути схожою* (*Т. Бер*).
- ▶ Книга може бути й причиною безсоння... і хорошим снодійним!* (*Т. Бер*)
- ▶ Книгарня – не гастроном, а книга – не ковбаса (*Н. Савчак*).
 - ▶ Книга, як птиця, –
Може весь світ облетіти.
Книга – цариця,
Може серцю повеліти.
Книга – богиня,
Бо може і чудо здійснити.
Книга – рабіня,
Часто проходить крізь стрій (*К. Борішевський*).
- ▶ Книги – квіти розуму* (*А. Рахматов*).
- ▶ Книги – наставники, що навчають нас без лозини і палиці, без слів і гніву, без грошей, без форми; коли не підійдеш до них, вони не сплять... не бурчать, якщо ти помилився, і не сміються, якщо ти щось не знаєш... (*Р. Бюрі*)
- ▶ Книги – справа мільйонів простих людей, для яких читання є частиною їхньої повсякденної праці, засобом самоосвіти чи джерелом відпочинку і розваги – одним словом, тим, що невіддільне від щастя і гідного життя* (*Майо*).
- ▶ Книги бувають мов телефонний довідник – повно фактів і жодної думки* (*Д. Аркадін*).

- ▶ Книги із захоплюючим сюжетом допомагають нам зректися проблем*.
- ▶ Книги мають свою долю, зважаючи на те, як їх сприймає читач (лат. *Pro captu lectoris habent sua fata libelli*).
- ▶ Книги повинні займати почесне місце не лише на книжкових полицях, але й у свідомості людини* (*Т. Бер*).
- ▶ Книги роблять людину розумною, а газети – нервовою.
- ▶ Книги, створені нами – наші творці*.
- ▶ Книжка... Для одних людей це скарб, для інших – річ повсякденного побуту... Книга – це найбільше диво у всесвітній історії, це друг, який допомагає у скрутну хвилину (*А. Козланюк*).
- ▶ Кожний книголюб – потенційний читач!* (*Т. Бер*)
- ▶ Кожний, хто їсть тричі в день, повинен розуміти, чому кулінарних книг продають у три рази більше, ніж книг про секс (*Л. Бойд*).
- ▶ Коли все добре, ви, ймовірно, потрапили не в ту бібліотеку*.
- ▶ Коли читаєш книгу, найважливіше те, що твориться в цей момент у голові, а не те, що в книзі* (*Е. Шульц*).
- ▶ Коли я читаю твір, написаний просто і зрозуміло, я бачу людину, яка написала цей твір. Коли я читаю певну еквілібристику, я не бачу нічого і не розумію навіть слів, зміст яких спотворений тим, хто їх написав (*О. Довгий*).
- ▶ Крадуть книги злодії, чесні люди беруть їх почитати* (*І. Герчиков*).
- ▶ Краща із книг – Книга Життя (*Д. Дін*).
- ▶ Краща книга – власний досвід* (*А. Рахматов*).
- ▶ Кращі друзі дівчат – це фоліанти*.
- ▶ Листопад – час споруджувати будинок із ковдри і читати добрі книги*.
- ▶ Любов до книг – любов до мудрості (*Р. Бюрі*).
- ▶ Любов до читання здається справою особистою, що має залишитися між читачем і героями книжок (*К. Клайн*).
- ▶ Люди, що люблять читати, книг не пишуть*.
- ▶ Людина відкриває книгу..., а книга відкриває їй життя!* (*Т. Бер*).
- ▶ Людина, що читає, – людина успішна (*Д. Опольський*).

- ▶ ...Мандрувати можна й не сходячи з місця. Для такої мандрівки не потрібний ні корабель, ні літак. Варто лише взяти в руки книгу, і вона миттєво перенесе тебе в далекі краї, в минуле, в майбутнє, на іншу планету...* (М. Гльїн)
- ▶ Ми несемо відповідальність за тих, хто нас читає* (С. Федін).
- ▶ Мистецтво читання вимагає жертв часу...* (Т. Бер).
- ▶ Мистецтво читання полягає в тому, щоб знати, що пропустити (Ф. Камертон).
- ▶ Моє улюблене місце – бібліотеки (Ф. Яковлев).
- ▶ Можна скласти правильне уявлення про розум і характер людини, оглянувши її бібліотеку* (Ш. Бланк).
- ▶ На світі безліч книг, і всі вони різні. Різні як за художніми якостями, глибиною чи поверховістю порушених автором тем і проблем, так і за відповідністю тій епосі й часові, в яких вони створені (Н. Жур).
- ▶ Найбільше глибоких думок лежить на поверхні книжкових сторінок!* (Т. Бер)
- ▶ Найбільше люблю читати в поїзді під стукіт коліс, тоді здається, що це б'ється серце книги (Н. Ясмінська).
- ▶ Найвідданіші друзі в житті – це собаки і книги... Вони і захищають і збагачують, але їхнє мовчання завжди означає більше, ніж людські слова... (С. Гудман).
- ▶ Найкраща книга – нерукотворний пам'ятник усім (Ю. Зеленецький).
- ▶ Найкраще в книзі те, що її не обривають на найцікавішому місці для рекламної вставки (Д. Опольський).
- ▶ Найширше коло читачів – це читачі випадкові, їх мільйони... Менш широке коло, але дуже значне коло – читачі допитливі... Вужче концентричне коло – читачі професійно зорієнтовані... І нарешті вузьке, але дуже вимогливе коло читачів для кожного з нас – читачі-спеціалісти. Можна сказати – «читачі-колеги» (Т. Могильова).

- ▶ Немає більшого витрачання збережень чи навіть їх розтринькування, ніж витрати на книги, у яких ми шукаємо сховища, блаженства душі, честі, моральної чистоти, повчання й безсмертної слави* (К. Клеман).
- ▶ Немає книг моральних чи аморальних. Є книги, написані добре чи погано!*
- ▶ Неможливо виявити більшого благодіяння молодій людині, як надати їй безкоштовний доступ до хорошої громадської бібліотеки* (Брайтон).
- ▶ Ні пером описати, ні гонораром оплатити*.
- ▶ Ніщо так не псує прочитання книги, як перегляд кінофільму, знятого за її мотивами (О. Кузнецов).
- ▶ Ніякі модерні засоби здобуття знань не замінять книгу (Р. Бюрі).
- ▶ Нудна книга: червоною ниткою в ній проходила зелена нудьга* (Т. Бер).
- ▶ Обкладинка – найзахоплива складова багатьох книг (Д. Опольський).
- ▶ Один у бібліотечному полі не воїн*.
- ▶ Одні вважають, що книги – це забава. Другі – що забава все інше* (Т. Бер).
- ▶ Одні купують книги, інші крадуть, а треті випрошують у авторів на презентаціях* (Д. Рош).
- ▶ Оптиміст: людина, яка вірить у все те, що читає на супер-обкладинці нової книги* («Мілуки джорнал»).
- ▶ Опублікувати свою книгу – означає добровільно вийти на публіку без штанів (Е. Міллі).
- ▶ Палити людей – не значить наvertати у свою віру: палити книги – не означає спростовувати їх.
- ▶ Палітурка. Це найперше, що мене бісить у книзі. Я б із задоволенням спалив видавництво, яке випускає книги з поганою палітуркою (В. Вітток).
- ▶ Паперова книга доживає свої останні роки, друковану книгу чекає доля винілової платівки* (К. Мартинов).

- ▶ Передати енергію книжкових сторінок людям — наш із вами (бібліотекарів – *упоряд.*) обов'язок* (*Л. Либединська*).
- ▶ Писати, як Гоголь, він не може, зате може гоголем ходити*.
- ▶ Писати – означає говорити зору, читати – означає зором чути* (*Г. Вутке*).
- ▶ Під читанням слід розуміти соціологічну постать, що стає в певний конфлікт зі змістом та формою книжки (*В. Іванушкін*).
- ▶ Пісні – це історії для душі, а книги – це історії для розуму (*Е. Пію*).
- ▶ Порада бібліотекаря: зробіть 17 предметних рубрик для книги, тоді виявите, що ви повинні були зробити 18*.
 - ▶ Правильно, діти!
Книга – вірний друг дітей,
з нею живеться веселіше.
Книга – мудрий друг дітей,
з нею станеш розумнішим* (*Є. Небезжанська*).
- ▶ Прищепити дитині смак до читання – кращий подарунок, який ми можемо їй зробити* (*С. Лупан*).
- ▶ Радіо закарбовує хвилини життя, газети – його години, книги – дні* (*Ж. Лакретель*).
- ▶ Рукописи не горять, тому що лежать в Інтернеті*.
- ▶ Саме чесність, як на мене, є визначальною рисою книги, від якої віє теплою усмішкою, талантом і людяністю* (*А. Традовський*).
- ▶ Сильні бібліотеки – для справедливих та інноваційних суспільств (*С. Сітіля*).
- ▶ Скажи, що ти читаєш, і я скажу, хто ти* (*Ш. Бланк*).
- ▶ Слід все знати про книги, тоді й книги скажуть про все!* (*Т. Бер*).
- ▶ Справжньої літератури без болю автора й сліз читача не буває (*А. Рахматов*).
- ▶ Сторінки хорошої книги – найцінніші купюри* (*А. Рахматов*).
- ▶ Ті, хто читають книги, завжди будуть керувати тими, хто дивиться телевизор (*Ф. Жанліс*).
- ▶ Треба зуміти відшукати в книжковому лабіринті ту книгу, яка особливо потрібна сьогодні* (*С. Вольфович*).

- ▶ Треба любити не тільки книгу, але й читання!* (*Т. Бер*)
- ▶ Три найсмачніших запахи? Запах гарячої кави, свіжої випічки і сторінок нової книги (*Н. Ясмінська*).
- ▶ У багатих людей – велика бібліотека. У бідних людей – великий телевизор* (*Ден Кеннеді*).
- ▶ У бібліотеці поряд стоять книги нечитані та зачитані.
- ▶ У загальній частині цивілізації місце кожного народу визначають кількістю книжок, що їх ви прочитаєте* (*Лябус*).
- ▶ У книзі важливими є лише два кольори – чорний і білий* (*С. Леві*).
- ▶ Українську книжку, хоч і не її одну винятково, за часів царату можна було назвати політичним барометром. Коли підвищувався тиск на все живе і вільне – це зараз же відбивалося на українській книжці (*В. Білий*).
- ▶ У старовину аудіокниги передавалися від покоління до покоління* (*В. Власенко*).
 - ▶ Хвала тобі, книго, учителько мила!
Будь завжди! Живи! Ти цього заслужила! (*А. Кордонюк*)
- ▶ Хороша книга – втіха і розрада, вихователь і вчитель. Тому книзі така пошана, тому про книгу така турбота (*М. Шевченко*).
- ▶ Хороших книг, як і хороших друзів, багато не буває* (*А. Рахматов*).
- ▶ Хто не читає, той швидко розучується читати (*Ж. Генно*).
 - ▶ Хто ця людина – ти хочеш знати?
Дізнайся, що любить він читати* (*О. Гафуров*).
- ▶ Це ж як треба любити читати, щоб таке читати!
- ▶ Цифра безлика й безтілесна... немає шарудіння сторінок, немає запаху... папір не вмере ніколи... Навіть якщо й прочитав у електронному вигляді, те, що сподобалося, неодмінно купую в паперовому варіанті* (*Д. Опольський*).
- ▶ Ціну книги визначають її вартістю, а цінність – змістом* (*Т. Бер*).
- ▶ Часом душі потребують романтики, і ми беремо її із книг* (*С. Гонг*).

- Частіше давайте собі почитати свої книги* (*В. Власенко*).
- Часто нервуєте? Запишіться до бібліотеки!* (*Д. Опольський*).
- Чи ж добре, коли обкладинка – це єдине, чим примітна книга?* (*Т. Бер*).
- Чи може книга вгамувати спрагу читача, якщо в ній занадто багато води?* (*Т. Бер*).
- Чим більше сьогодні читаєш книг, тим більше відчуваєш, що неписьменні нічого не втрачають* (*У. Брабрук*).
- Чим більше тратишся на книги, тим більше збагачуєш себе духовно!* (*Т. Бер*).
- Читайте класику – вона виховує хороший стиль, розвиває уяву. Читайте довідкову літературу – вона розвиває кругозір, робить вас інтелектуально підкованим* (*З. Никитюк*).
- Читання гарно написаної прози – це навчання підсвідомості тому, як поєднувати слова між собою (*К. Даунінг*).
- Читання – «поїздка в незнане», своєрідний літературний туризм (*Г. Білоус*).
- Читання схоже на процес поглинання їжі: краще засвоювати добре пережоване* (*Е. Шульц*).
- Читання хороших книг відкриває нам приховані в нашій власній душі думки (*Ш. П'єрман*).
- Читати книги необов'язково, але для прикрашання квартири вони незамінні!* (*Т. Бер*).
- Читати... – не очима по рядках, і не «на смак і на колір», «кожний бачить своє» ... Читати – це себе структурувати, кожна справжня книга – це хірургічна операція над собою* (*Ф. Вертфолен*).
- Читати погану книгу – все одно, що жити з некоханою жінкою* (*С. Нежинський*).
- Читач – телеглядач, що віддав телевізор у ремонт (*Д. Опольський*).
- Чого немає в ЯНДЕКСІ, знайде бібліотекар*.
- Чоловікам треба більше читати, щоб краще говорити, а жінкам – щоб більше мовчати.

- Швидке читання корисне, якщо вам треба прочитати «Британську енциклопедію». От тільки чим заповнити решту вечора? (*Д. Опольський*)
- Швидке читання: перш ніж встигнеш зрозуміти, що книга – непотріб, ти її вже прочитаєш.
- Що більше книгарень, то більше книг, яких неможливо дістати (*Г. Хернес*).
 - Щодень за книгу! Світ сьогодні знає:
Є читачем найпершим наш нарід.
Сяйливо й мудро всіх нас осяває
Бібліотечний, всеосяжний звід* (*В. Черкасов*).
- Як визначити, чи велика у вас бібліотека? Якщо половини книг ви не читали, отже, велика*.
 - Я на книги молюся, як на буханець хліба.
Книга – харч для душі. Книга зве до життя* (*Г. Абрамов*).
- Як стане менше книг, дубів побільше буде!* (*С. Федін*)
- Якщо ви хочете прочитати цю книгу, постарайтесь потрапити в лікарню* (*П. Наттдженс*).
- Якщо для когось книжка – коханка духу, то не бібліотека в нього вдома, а гарем (*Г. Білоус*).
- Якщо людина, позбавлена фантазії, читає книгу, вона мало що переживе* (*Л. Либединська*).
- – Якщо ти будеш так багато читати, ти незабаром станеш божевільною.
– А мені здається навпаки: божевільний той, хто не читає (*І. Шидаєва*).
- Якщо хтось просить подарувати йому цілий світ, просто уточніть: у твердій обкладинці чи в м'якій* (*Н. Ясмінська*).
- Якщо якась книга стала всесвітнім бестселером, це доводить лише те, що Земля не кругла, а плоска (*Г. Олдос*).

НАПИСИ, НОТАТКИ**Азбука XVII ст.:**

Книжкова премудрість подібна до сонячного світла, але й сонячне світло похмура хмара закриває, а книжкову премудрість і вся тварь закрити не може*.

Арабська літературна пам'ятка XIV ст.:

Книга – це міх, наповнений знанням і дотепністю, посудина, налита серйозним і жартівливим. Як добрий квітник, який можна нести в дорожньому мішку, і як прекрасний сад, який завжди можна розгорнути перед собою! Чи чув ти про дерево, яке не засихає, або квітку, яка не в'яне, чи плід, який не гниє? Книга – могила таїн, сховище скарбів, комора наук, джерело мудрості, рудник благодетства.

Біблія, Екклесіаст:

Складати багато книг – кінця не буде, і багато читати – стомливо для тіла*.

Давній мудрець:

Померла людина може робити зло, залишаючи за собою книги, що приносять шкоду*.

Давньоєгипетські письмена:

Книга краща розписаного надгробку й міцніша стіни. Написане в книзі відродить будинки й піраміди в серцях тих, хто повторює імена писців, щоби на вустах була істина.

Давньоіндійська книга:

Коли книга, дружина чи гроші потрапляють у чужі руки, то вони пропадають для нас; якщо й повертаються, то книга – пошарпаною, дружина – зіпсованою, а гроші – частинами.

Двовірш на рукописі XVIII ст.:

Хто би мав сю книгу красти,
Тому сім літ свині пасти.

Євангеліє від Марка:

Оберігайтесь книжників, що люблять ходити в одязі й приймати вітання на народних зборах.

Ізборник Святослава:

- Добра справа – книжкове навчання... Коли читаєш книги, не спіши швидко прочитати до наступної глави, а подумай про те, про що говориться в книзі і в її словах, і тричі повертайся до однієї й тієї ж глави*.
- Прикраса воїну оружжя, а кораблю вітрила, так само праведнику читання книг.
- ...Узда коневі керма і поздержка, а праведникові читання книг.
- Як невольника душа біжить до своїх родичів, так праведник до читання книг.

Лаврентійський літопис (1037 р.):

Велика буває користь від навчання книжного... мудрість бо надбаємо і утримання від книжкових слів: се бо суть ріки, що напувають весь світ, се суть ісходища мудрості; книгам бо є незмірна глибина, ними бо в печалі втішаємося...

Літопис Руський (1037 р.):

- Бо се ріки, що наповнюють весь світ увесь. Се ж джерела мудрості, бо є в книгах незмірна глибина.
- Сей великий князь Ярослав, син Володимирів, засіяв книжними словами серця віруючих людей, а ми пожинаєм, учення приймаючи книжне.

Молитва до книги:

О книго! Пресвята богиня!
Народу й роду берегиня!
Неопалима купина!
По всіх вертепах і яскинях,
Неначе зірка провідна,
Великомученице,
Ти Нас освіти і освяти!
Не дай в безпам'ятство пірнути,
Дай пам'ятать і не забути
Твої скрижалі золоті...

Напис в бібліотеці 1459 р.:

Це не людське житло багате, бездоганне і безпорочне; це – училище людських дум, що робить здатним до праці, кафедра життя, сідалище цінних міркувань, очищених від невігластва*.

Напис на дверях бібліотеки XV ст.:

Кожний, хто вивчає науки і входить сюди, не гупай дверима і не стукай грубо ногами – це неприємно музам. Якщо знайдеш кого, хто тут уже сидить, шанобливо вклонися мовчки і не займайся базіканням: тут померлі говорять із тими, хто навчається*.

Напис на стінах середньовічних університетських бібліотек:

Тут мертві живуть,
Тут німі промовляють.

Напис над входом до бібліотеки Рамзеса II:

Душевні ліки*.

Написи у церкві біля ікони Спасителя:

- Хто хотів би віддалити цю книжку з цього місця, той буде мати зі мною справу перед Божим судом.
- Хай ця книга перебуває у цій церкві вічно, а хто її візьме, хай буде проклятий, хай буде засуджений на невгасимий вогонь і хай точить його невисипущий черв'як.

Невідомий єгипетський поет XIII ст. до н. е.:

Книга краща за розписаний надгробок
І міцну стіну.
Написане в книзі
Зводить оселі й піраміди в серцях тих,
Хто повторює ймення писців,
Щоб на вустах істина була*.

Плакат у бібліотеці 1920-х рр.:

У чому щастя? – Щастя в перемозі. У чому перемога? –
Перемога в знаннях. Де знання? – Знання в книгах*.

Плакат у публічній бібліотеці:

Переконливе прохання книги:

- Будь ласка, не чіпайте мене брудними руками: мені буде соромно, коли мене візьмуть інші читачі.
- Не обписуйте мене пером чи олівцем, – це так некрасиво.
- Не ставте на мене лікті, коли читаєте, й не кладіть мене розкритою вниз головою, бо вам самим не сподобалося б, якби з вами так поводитися.
- Не кладіть в мене ні олівця, нічого товстого, окрім тонкого аркуша паперу, інакше розірветься корінець...
- Загортайте мене в папір у сиру погоду, бо така погода мені шкідлива.
- Допоможіть мені залишитися свіжою й чистою, і я допоможу вам бути щасливими*.

«Пшекруй»¹:

- Кожний читає такого Бальзака, якого заслуговує*.
- Найбільший вплив на людство виявили книги, яких майже ніхто не читав.
- У публічній бібліотеці, на відміну від приватної, ніколи не випадає знайти заховану за книгами пляшечку коньяку.
- Що я б узяв на безлюдний острів? 100 кращих книг і симпатичну бібліотекарку*.

¹ «Пшекруй» (польск. *Przekroj* (розріз) – популярний польський громадсько-політичний щотижневий журнал.

ВІД А ДО Я: МУДРІ ДУМКИ ВІДОМИХ ЛЮДЕЙ

А

Аверинцев Сергій Сергійович (рос. Сергей Сергеевич Аверинцев, 1937–2004 рр.) – радянський і російський філолог, культуролог, філософ, літературознавець, біблеїст, академік

Добре, коли читач дочитує книгу з безпомилковим відчуттям, що тепер не знає більше, ніж не знав раніше*.

Авіценна (срп. Абу Алі аль-Хусейн ібн Абдаллах ібн Сіна, араб. ابن سینا, лат. Avicenna, 980–1037 рр.) – перський вчений-енциклопедист, філософ, лікар, хімік, астроном, теолог, поет

Читання для Розуму – це те ж, що фізичні вправи для тіла*.

Аддісон Джозеф (англ. Joseph Addison, 1672–1719 рр.) – англійський письменник-есеїст, публіцист, драматург та політичний діяч

Гарна книга – це дарунок, заповіданий автором людству*.

Книги – це скарби людського розуму, які мають переходити у спадок від покоління до покоління на вжиток тих, хто народиться згодом.

Люди виразили свої ідеї в книгах, які, завдяки новітнім удосконаленням, можуть пережити віки, залишатися до тих пір, доки світить сонце й місяць*.

Роблячи вправи, тренуй тіло, читаючи, тренуй розум.

Адлер Мортімер (англ. Mortimer Adler, 1902–2001 рр.) – американський філософ, педагог і популяризатор

Духовний світ людини визначають великими літературними творами, які він прочитав, щоби перечитувати потім усе життя.

Азімов Айзек (срп. англ. Isaac Asimov, 1920–1992 рр.) – американський письменник, професор, популяризатор науки

Книга... вимагає від читача співробітництва. Вона вимагає, щоб він брав участь у створенні образів*.

Книга дає вам необхідні слова, щоб читати і перечитувати їх, коли ви хочете... Але головне – книга дає вам слова, до яких ви самі добираєте картини, що виникають у вашій уяві...

Ніколи не буде придумано щось подібне до книги – вона здатна дати вам якраз стільки, скільки потрібно, і ніколи – занадто мало чи занадто багато – дати вам одному цілий усевіт*.

Я впевнений: книгу ніщо не замінить у майбутньому, як ніщо не змогло замінити її в минулому*.

Айбек (узб. Oybek, срп. Муса Ташмухамедов, узб. Muso Toshmuhammad, 1905–1968 рр.) – узбецький радянський письменник, літературознавець

Книги збирають перлини людської думки і передають їх нащадкам.

Книги – невтомні крила думки*.

Ми перетворимося в жменю попелу, але книги, мов пам'ятники із заліза і каменю, зберігаються навіки.

Александров Григорій Васильович (рос. Григорий Васильевич Александров (срп. Мормоненко), 1903–1983 рр.) – російський радянський кінорежисер і сценарист

Бібліотека – гарант цивілізованості суспільства*.

Амаду Жоржі (порт. *Jorge Amado*, 1912–2001 рр.) – бразильський письменник, громадський та політичний діяч

Література має стати зброєю народу – грізною, мов блискавка, і простою, як хліб.

Амінадо Дон (спр. рос. *Аминодав Петрович Шполянський*, 1888–1957 рр.) – російськомовний єврейський поет-сатирик, мемуарист, адвокат

«Книги мають свою долю»... Це означає, що книги, узяті для прочитання, назад не повертають*.

Амосов Микола Михайлович (1913–2002 рр.) – радянський та український лікар, учений в галузі медицини і біокібернетики, громадський діяч, академік

Любов до книги – необхідна умова загальної культури людини. Без неї неможливо стати хорошим спеціалістом у будь-якій галузі знань.

Андерсен Ганс Крістіан (дан. *Hans Christian Andersen*, 1805–1875 рр.) – данський письменник, казкар

Книги самі розкажуть про свої сторінки*.

Андреев Леонід Миколайович (рос. *Леонид Николаевич Андреев*, 1871–1919 рр.) – російський письменник

Якщо людині судилося стати Богом, то престолом її буде книга*.

Антоник Ольга Василівна (нар. 1957 р.) – український учений-книгознавець

Інформаційна культура без культури читання, без розуміння читання як інтелектуальної і духовної діяльності буде аморфним поняттям, не здатним ефективно впливати на формування суспільства знань.

Книга фіксує і поширює культурні досягнення цивілізації, є дієвим інструментом формування суспільних цінностей, фактом і фактором культури, її дітищем і надійним будівельним матеріалом.

Навіть в умовах сучасних інформаційних технологій традиційна книга завдяки неповторній структурі та семіотиці продовжує залишатися яскравим соціокультурним явищем, доступним... джерелом інформації.

Нині ризик утратити читача особливо великий, що пов'язано з надмірною інформатизацією особистості, під впливом якої губиться пріоритет книги як джерела знань.

Попри свою дуалістичність, природа книжок багатозначна: це і засіб збереження інформації, й унікальний товар, що має споживні властивості і вартість, і засіб комунікації з величезним виховним потенціалом.

Читання, сприйняття і розуміння тексту – складний поліфункціональний процес... Грамотне читання має бути зорієнтованим на осмислення, розуміння, використання письмових текстів..., розвитку знань та комунікативних можливостей особистості.

Ануї Жан Марі Люсьєн П'єр (фр. *Jean Anouilh*, 1910–1987 рр.) – французький драматург і сценарист

Читати потрібно тільки старі газети. Років через десять усі погані новини здаються просто смішними*.

Апшероні Алі-Хаджі (азербайджан. *Əli (Əli həsə)*, повн. *Алі-Хаджі ібн Усман аль-Апшероні*, нар. 1962 р.) – азербайджанський філософ, теолог, громадський діяч

Немає нічого, що більшою мірою приваблювало б мене все моє життя, ніж читання хороших, добрих книг, що містять глибокі й цікаві думки*.

Аристипп (старогрец. *Ἀριστίππος*, лат. *Aristippos*, бл. 435 – бл. 355 до н. е.) – давньогрецький філософ, учень і друг Сократа

...Як ті, що з'їдають дуже багато ... не бувають здоровішим за тих, хто вживає в їжу лише найнеобхідніше, так і справжніми вченими стають не ті, котрі читають багато, а ті, які читають корисне*.

Аристотель (старогрец. *Αριστοτέλης*, 384–322 рр. до н. е.) – давньогрецький учений-енциклопедист, філософ, учень Платона

Хороша книга, якщо автор у ній висловлює лише те, що слід, і так, як слід.

Армінтраут Дженіфер (англ. *Jennifer Lynn Armentrout*, нар. 1980 р.) – американська письменниця

Мені потрібно ще більше книг!*

Арсенич Дмитро Миколайович (нар. 1938 р.) – український поет, дисидент

Афорист не повинен ставити крапку над «і». Нехай якесь зусилля зробить і читач.

Асадов Едуард Аркадійович (рос. *Эдуард Аркадьевич Асадов*, 1923–2004 рр.) – радянський і російський поет

Книгу читай не лише словами,
Слова – це в життя неширокі дверці.
Книгу читай неодмінно серцем,
А надто – совістю і ділами*.

Асеев Микола Миколайович (рос. *Николай Николаевич Асеев*, 1889–1963 рр.) – російський і радянський поет

Нема поета без читача, але немає й читача без поета*.

Асмус Валентин Фердинандович (рос. *Валентин Фердинандович Асмус*, 1894–1975 рр.) – російський і радянський філософ, логік, теоретик естетики, літературознавець, професор

Найчутливіший читач завжди схильний перевертати видатний художній твір*.

Читання є творчістю, ...ніякий твір не можна збагнути..., якщо читач на свій страх і ризик не пройде у власній свідомості шляхом, що визначений у творі автором*.

[Зміст твору] не переходить – як вода, що переливається із глечика в інший, – із твору в голову читача. ...Його відтворюють

самі читачі – за орієнтиром, визначеним розумовою, душевною, духовною діяльністю читача*.

Творчий результат читання в кожному окремому випадку залежить ... від усієї духовної біографії ... читача*.

Читання – це один з найскладніших творчих процесів, який потребує високого напруження інтелекту, почуттів, пам'яті та уяви і який спирається на всю духовну сферу життя людини та безпосередньо від неї залежить*.

Читання – це праця і творчість*.

Астаф'єв Віктор Петрович (рос. *Виктор Петрович Астафьев*, 1924–2001 рр.) – радянський і російський письменник

Гарна книга – мов схоже зерно, воно проростає в душі, і коли це відбувається, книга стає вимогливим і суворим співбесідником*.

Праця бібліотекаря – це праця подвижника*.

Щоби твори письменників були затребуваними – даруйте бібліотекам книги. Даруйте не тільки свої, але й зі своєї домашньої бібліотеки. У ці важкі часи подарунки для бібліотек – найжаданіші.

Афіногенов Олександр Миколайович (рос. *Александр Николаевич Афиногенов*, 1904–1941 рр.) – російський радянський драматург

У дні власних труднощів шукаєш у книгах відповіді і часто знаходиш такі книги, які, здається, написані спеціально для тебе і для цього твого важкого часу*.

Афонін Олександр Васильович (нар. 1954 р.) – український громадський діяч у сфері книговидавництва

Видана, але не продана книга – це всього лише задрукований папір.

...Книга, що вже доведено всією історією людства, є тим головним, фундаментальним джерелом знань і вмінь, яке перетворює фізичну істоту на людину в повному розумінні цього слова.

...Лише знання, вкладені в людину через книгу, є найбільшим багатством будь-якої країни.

Афонченко Валерій Сергійович (рос. Валерий Сергеевич Афонченко, нар. 1947 р.) – російський афорист

Знав народ книги, книгу цю тримав у руках і читав її. Але ніколи не переставав захоплюватися аскетичністю її оправи і дивуватися непередбачуваності різноманіття оправ, у яких ця книга вічно тримала своїх читачів і шанувальників*.

Якби автор був інший, то цей роман можна було б назвати геніальним*.

Ахматова Анна Андріївна (спр. рос. Анна Андреевна Горенко, 1889–1966 рр.) – російська поетеса українського походження

А кожен читач – таємниця,
У землю захований скарб,
Останній, нежданий старий,
Що поспіль мовчав для годиться*.

Б

Бабель Ісаак Еммануїлович (спр. рос. Бобель Исаак Эммануилович, 1894–1940 рр.) – російський радянський письменник єврейського походження

...Книга – це є світ, видимий кризь людину*.

Базилевський Володимир Олександрович (нар. 1937 р.) – український поет, письменник, літературний критик, перекладач

Розгорнута книга нагадує птаха в польоті. Розгорнута книга – як розпростерті крила. Я заглиблююсь у неї і відчуваю, що крилатію й сам. Крила книги – мої крила.

Байрон Джордж Ноел Гордон (англ. George Noel Gordon Byron, 1788–1824 рр.) – англійський поет

Однієї краплі чорнила достатньо, щоб збудити думку в тисяч, навіть мільйонів людей*.

Бакланов Григорій Якович (спр. Фрідман, рос. Григорий Яковлевич Бакланов, 1923–2009 рр.) – російський радянський письменник

Усі великі книги створені стражданням і любов'ю до людей. І якщо книга викличе у вас біль, то цей біль цілющий*.

Балика Дмитро Андрійович (1894–1971 рр.) – український бібліотекознавець та бібліограф, професор

Книга – певний організм, сконцентрована праця автора та всіх попередніх поколінь... Енергія з книги переходить до читача й викликає його дію.

Одна й та сама книга може в різних руках мати різну мету.

Усяка книга, якою б не була її цінність, має на увазі свого певного читача, що найбільше відповідає як змістові, так і формі викладу самої книги.

Бальзак Оноре де (фр. Honore de Balzac, 1799–1850 рр.) – французький письменник

Добре написані історичні романи варті кращих курсів історії.

Книга життєздатна лише в тому випадку, коли дух її спрямований у майбутнє*.

Книга поглинає все життя*.

Коли ми читаємо книгу, почуття правдивого говорить нам: «Це брехня!» – при кожній неправильній деталі. Якщо це почуття говорить дуже часто і каже всім, це означає, що книга не має й не буде мати ніякої цінності. Секрет загального вічного успіху в правдивості*.

Немає шедеврів, що загинули в забутті. Брехня і підлабузництво писак не можуть підтримати життя паскудної книги*.

Барнс Джуліан Патрік (англ. *Julian Patrick Barnes*, нар. 1946 р.) – англійський письменник

Книги наділяють життя сенсом – але не ваше життя, а чужі життя*.

Барроу Ісаак (англ. *Isaac Barrow*; 1630–1677 рр.) – англійський математик, фізик і богослов, учитель І. Ньютона

Хто любить книгу, той ніколи не буде відчувати відсутності відданого друга, рятівного порадника, веселого товариша, дійсного розрадника. Читаючи, вивчаючи, розмірковуючи, людина може невинно розважати себе і приємно провести дозвілля в будь-який час і за всіх випадковостей долі.

Барт Ролан (фр. *Roland Barthes*, 1915–1980 рр.) – французький філософ, критик і теоретик семіотики

Вона (книга – *упоряд.*) створює зміст, а зміст у свою чергу створює життя*.

Книга карманного формату могла з'явитися лише в епоху, коли освячених більше немає*.

Читач – це людина без історії, без біографії, без психології, він всього лиш хтось, що зводить воєдино всі ті штрихи, які утворюють письмовий текст*.

Читати – означає бажати твір, прагнути зануритися в нього*.

Батлер Семюель (англ. *Samuel Butler*, 1835–1902 рр.) – англійський письменник

Найстаріша книга – животрепетна новинка для того, хто ще не читав її*.

Батюшков Костянтин Миколайович (рос. *Константин Николаевич Батюшков*, 1787–1855 рр.) – російський поет

Живи – як пишеш, і пиши – як живеш: інакше всі відголоски ліри твоєї будуть фальшивими*.

Баффет Воррен Едвард (англ. *Warren Edward Buffett*, нар. 1930 р.) – американський інвестор, підприємець, філантроп

Читайте 50 сторінок щодня. Це дійсно працює. Кожен з вас може це зробити, але далеко не кожен робить.

Бахтін Михайло Михайлович (рос. *Михаил Михайлович Бахтин*, 1895–1975 рр.) – російський та український філософ, літературознавець і мистецтвознавець

Читач ставиться до автора не як до особи, не як до іншої людини, а як до сукупності творчих принципів*.

Бегбедер Фредерік (фр. *Frederic Beigbeder*, нар. 1965 р.) – французький письменник

Великі книги, як і кохання, змушують нас інакше дивитися на світ*.

Книги – хороший спосіб поговорити з тими, з ким розмова неможлива*.

Шедеври не терплять поклоніння, їм подобається жити – іншими словами, вони хочуть, щоб їх читали та зачитували до дірок, обговорювали й обговорювали*.

Бекон Френсіс (англ. *Francis Bacon*, 1561–1626 рр.) – англійський політик, філософ і есеїст

Бібліотеки – це раки, де зберігають останки великих святих*.

Є книги, яких треба лише пробувати; є такі, які ліпше за все проковтнути і лише деякі книжки варто пережувати й перетравити...

Із книг вчатьсь всьому, окрім того, яким чином користуватися ними*.

Книги – кораблі думки, що мандрують по хвилях часу і дбайливо несуть свій дорогоцінний вантаж від покоління до покоління.

Книги – це кораблі істини.

Книги мають бути результатом наук, а не науки – результатом книг.

...Хто мало читає, має бути досить хитрим, щоб здаватися більш обізнаним, ніж це є насправді*.

Читай не для того, аби суперечити і спростовувати, не для того, аби приймати на віру, і не для того, щоб знайти предмет для бесіди, а щоб мислити й розмірковувати.

Читання робить людину обізнаною, бесіда – кмітливою, а звичка записувати – точною.

Бен Аффлек (повн. стр. Бенджамін Геца «Бен» Аффлек-Болдт, англ. *Benjamin Geza «Ben» Affleck-Boldt*, нар. 1972 р.) – американський актор, сценарист, кінорежисер і продюсер

Аби сприйняти все, що може дати будь-який геніальний твір, необхідне повільне читання і тривала зупинка перед тим, як перейти до іншого твору.

Беннетт Алан (англ. *Alan Bennett*, нар. 1934 р.) – англійський письменник, драматург, актор

Книга – це пристрій, здатний розпалити уяву*.

...Одна книга веде до іншої, й дорога ця не має кінця*.

Берджес Ентоні (спр. Джон Ентоні Берджес Вілсон, англ. *John Anthony Burgess Wilson*, 1917–1993 рр.) – англійський письменник, композитор і літературний критик

Ідеальний читач моїх романів має бути відчайдушним музикантом-невдахою, близоруким, дальтоніком, що сприймає світ швидше на слух. І ще він має бути приблизно мого віку.

Берестов Валентин Дмитрович (рос. *Валентин Дмитриевич Берестов*, 1928–1998 рр.) – російський поет, перекладач і дослідник

Бібліотека, картотека, плин
Бажань, ескізи, зноски, експозе...
Аж раптом ти надібаєш людину –
Той самий клопіт має і резерв*.

Бері Річард (англ. *Richard Berry*, 1287–1345 рр.) – англійський бібліотекар і бібліофіл

З якою безпечністю ми без сорому оголюємо перед книгами бідність людського невігластва. Вони (книги) – вчителі, що навчають нас без різок і лінійки, без криків і жовчі, без одержі і грошей. Якщо ми звертаємось до них, вони не сплять; якщо з допитливістю запитуємо, вони не ховаються; не бурчать, коли ми помиляємось; не вміють насміхатися, якщо ми не знаємо*.

У книгах для мене воскресають мертві; книги мені відкривають прийдешнє; книги розповідають про війни; книги зберігають мудрі закони світу... Уся слава землі була б безповоротно забута, якби не потурбувався Всевишній про засіб порятунку – про книги*.

Берк Едмунд (англ. *Edmund Burke*, 1729–1797 рр.) – ірландський державний діяч, публіцист, мислитель

Набагато важливіше не те, що ми читаємо, а як і з якою метою.

Талановита книжка має здатність відмежовуватися від доби, у якій була написана, і знаходити розуміння та співпереживання у людей інших часів і епох.

Те, що ми черпаємо із розмов, у якомусь сенсі важливіше, ніж те, що ми почерпуємо із книг*.

Читати не розмірковуючи – все одно, що їсти і не переварювати.

Якщо в книзі є співзвучне твоїм думкам і світогляду, це робить її привабливою, породжує відгук у серці.

Берков Павло Наумович (рос. *Павел Наумович Берков*, 1896–1969 рр.) – російський радянський літературознавець, бібліограф, книгознавець, член-кореспондент

...Бібліофілство, що заслуговує не поблажливої усмішки тверезого розуму до «милих дивацтв» книголюбів, а вдумливого й далекоглядного визнання, серйозної й прихильної уваги, співчутливої й розумної підтримки*.

...Книга може бути рідкісною, але не цінною, і може бути цінною, але не рідкісною*.

Люблячи книгу, ми любимо явище культури певної епохи, любимо ті згустки людського розуму, почуття, волі, які виявилися у змісті й формі книги*.

Берне Карл (нім. *Karl Ludwig Borne*, *спр. Іуда Лейб Барух*, нім. *Juda Lob Baruch*, 1786–1837 рр.) – німецький публіцист і письменник єврейського походження

Щоб написати добру гарну книгу, потрібно лише взяти перо, умокнути його в чорнило та викласти свою душу на папері*.

Бернс Роберт (англ. *Robert Burns*, 1759–1796) – шотландський поет

Хай живе право читати,
Хай живе право писати.
Правдивої сторінки лише той боїться,
Хто мусить правду ховати.

Берулава Хута Михайлович (груз. ბერულავა ჰუტა მიხაილოვიძე, нар. 1924 р.) – грузинський поет, перекладач, видавець

Книга уявляється мені Синім птахом, що несе народам добро і щастя й ріднить людей усіх національностей*.

Берцеліус Єнс Якоб (швед. *Jöns Jakob Berzelius*, 1779–1848 рр.) – шведський хімік

Цінність книги, призначеної для учнів, визначається не тільки тим, в якому порядку викладається предмет, але також і манерою його трактування.

Бестужев-Рюмін Костянтин Миколайович (рос. *Константин Николаевич Бестужев-Рюмин*, 1829–1897 рр.) – російський історик

...Коли придивишся до життя славетних людей, то побачиш, як багато в розвитку кожного з них означає власне читання*.

Бедний Дем'ян (спр. рос. *Ефим Алексеевич Придворов*, 1883–1945 рр.) – російський поет українського походження

Без книг пuste людське життя. Книга не тільки наш друг, але й наш постійний одвічний супутник*.

Белінський Віссаріон Григорович (рос. *Виссарион Григорьевич Белинский*, 1811–1848 рр.) – російський літературний критик і публіцист, філософ

Бачити чудово видану пусту книгу так само неприємно, як бачити пусту людину...*

Дитячі книги пишуть для виховання, а виховання – велика справа...*

Книга є життям нашого часу. Її всі потребують – старі й молоді, і ділові, й нероби; діти – також*.

Книга – річ тонка, і переваги її часом розкриваються не відразу*. Найвеличніший скарб – хороша бібліотека*.

Погана книга повідомляє спотворені поняття і робить невігласа ще неосвіченішим*.

Примножуй свою бібліотеку, – але не для того, щоб мати багато книг, але щоби просвітлювати свій розум, освідчувати серце, щоб творами великих геніїв звеличувати свою душу*.

Уся справа у виборі книг*.

Хто читає що-небудь, уже набагато вищий за того, хто нічого не читає*.

Читай книги... Учись – учитися ніколи не пізно... Люди невчені ще терпимі, а неосвідчених всюди зневажають*.

Читати погано вибрані книги... і гірше, і шкідливіше, аніж нічого не читати*.

Якою б безглуздою не була книга, яким би дурним не був журнал, та якщо вони належать до сфери ідей і думок, що вже не існують, якщо вони оживляють інтереси, до котрих ми вже холодні, то ця книга і цей журнал отримають у наших очах таке достоїнство, якого вони, напевне, не мали і в очах сучасників*.

Биковський Лев Устимович (1895–1992 рр.) – український бібліограф, книгознавець, бібліотекознавець, журналіст та мемуарист

Книга – це сконцентрована праця її автора й усіх попередніх поколінь.

Біллінгтон Джеймс Хедлі (англ. James Hadley Billington, нар. 1929 р.) – американський історик, 13-й директор бібліотеки Конгресу США

Бібліотеки дедалі більше відчувають тиск з боку Інтернету, і в майбутньому він зросте. Величезний потік мультимедіа тисне на людину. Він загрожує зім'яти пам'ять людини і її знання. Цей потік переповнюється інформацією, сфабрикованою шарлатанами й демагогами. Тим значніша роль бібліотек – перешкоди цього каламутного потоку... Бібліотеки несуть розумне, вони оплот істинних знань та інформації*.

Білоус Григорій Павлович (1940–2011 рр.) – український поет

Аби можна було жити за покликанням, дні й ночі проводив би за читанням тих книг, яких душа бажає.

Бібліотека – це місце зустрічі наших душ. Нас уже не буде, а книги ще довго промовлятимуть до людей від нашого імені.

Дуже кортить дожити до пенсії, або до того часу, коли б я міг дні й ночі бути наодинці з книгами: скільки б мудрості набрався!

...Душа метеликом – додому, де світло настільної лампи творить чотирирівний день, де спектральною розгорткою сяють на полицях корінці книг, серед яких шляхетно туляться потерті словники, шляхетно «возсідають» між брошурною дрібною тусклі довідники, шляхетно «подіумничать» розкриті видання, різноколірними сімейками сусідують багатотомники...

Душа читацька – як земля після... живлючого дощюку.

Є в мене друзі вчені – то книжки.

Зневажаю людей, котрі не шанують книгу, не тяжіють до мудрого, образного слова. Вони здаються мені ущербленими. З

ними ні про що говорити. Вони ж нав'язують розмову переважно про них самих.

Книга – «палац одруження» душ – авторської і читацької. Шлюбний союз інтелектів.

Книга повинна бути не житлом, а храмом для освячення читацької душі.

Книга – «пускач» ... творчої уяви.

Книга – товар, який не псується.

Ковзаю поглядом по книжкових полицях, як по спектральних розгортках. Кожна книга має неабияку притягальну силу: недарма ж вона опинилася в моїй книгозбірні.

Коли ж когось читаєш із великих,
То перед ним навшипиньки не спинайся...

Красою книжкової обкладинки можна тільки привабити читача. Утримати ж його можна тільки мудрістю написаного.

Письменникові кортить піддивитись, як читаються його книги, хочеться почути, як про них відгукуються.

Поезія – голограма, що дозволяє читачеві зазирнути за поетове слово, записане під певним кутом світобачення.

Старозавітні пророки і новозавітні апостоли не лише проповідують усно, а й пишуть книги, послання. Книга сприймається як втілення слова, отож стає святиною, джерелом словобожественного світла.

Трапляються книги, як капустяний качан: листя багато, а розгорнеш його – всередині порожньо.

Чим прозорливіший читач, тим більше він вичитує з книги, а точніше кажучи – тим більше додає її від себе. Кожному авторові хотілося б зустрітися з таким читачем.

...Читанню треба віддаватися сповна, зі всією пристрасною – тільки тоді можна спізнати справжнє, глибоке задоволення. Узявши книгу в руки – не випускай її, поки не закінчиш.

Читач ловиться на гачечки пильних знаків.

Читацька уява реагує тільки на рухливе. Статичних деталей вона не помічає і «полює» лише на прилітну думку.

Цілую книжку, як дівчину, –
в обидві щічки.
Вона – своєрідний пароль для земляків.

Я й на бібліотекарів дивлюся як на своєрідних учителів життя.

Білоус Дмитро Григорович (1920–2004 рр.) – український поет,
перекладач, літературний критик, громадський діяч

Бібліотекарі любі
Людам до послуг весь час,
В школі, в палаці, при клубі
Радо чекають на нас.
Вільного часу не губим:
Повість, роман чи есе –
Книгу читаєм і любим,
Знаєм, що книга – це все.

Є у нас друзі усюди,
Радощів безліч земних.
Тільки подумайте, люди:
Щоб ми робили без книг?

Читай та думай,
Друже мій,
І не цурайся свого роду.
Земне – це книга,
В якій
Історія твого народу.

Як я люблю книгозбірні!
І найскромніша – це храм.
Друзі безмовні та вірні,
Книги шикуються там.

Бічер Генрі Уорд (англ. Henry Ward Beecher, 1813–1887 рр.) –
американський релігійний діяч, брат письменниці
Гаррієт Бічер-Стоу

Книги – вікна, крізь які виглядає душа.

Блан Луї (фр. Louis Blanc, 1811–1882 рр.) – представник
французького утопічного соціалізму, історик

Немає шедеврів, що згинули в забутті. Брехня й угодництво писак не можуть підтримати життя паскудної книги*.

Скажи, що ти читаєш, і я скажу, хто ти. Можна скласти правильне уявлення про розум і характер людини, якщо подивитися її бібліотеку*.

Бландіана Ана (румун. Ana Blandiana, нар. 1942 р.) –
румунська поетеса та есеїст

Як же мені не думати про книги, як про живі істоти, коли і я готуюся стати – в часі – не більше, але й не менше, ніж книгою?*

Блеккі Джон Стюарт (англ. Blackie, 1809–1895 рр.) –
шотландський філософ і поет

Не читай нічого, чого не бажаєш запам'ятати, і не запам'ятовуй нічого, чого не маєш на увазі застосовувати.

Блок Олександр Олександрович (рос. Александр Александрович Блок, 1880–1921 рр.) – російський поет, драматург, перекладач

Інтелігентній людині досить мати бібліотеку зі 100 книг, але ці 100 книг треба вибирати все життя*.

Книга – велика річ, доки людина вміє нею користуватися*.

Блох Роберт Альберт (англ. Robert Albert Bloch, 1917–1994 рр.) – американський письменник-фантаст

Заховатися від усього, загородившись книжкою*.

Боговарова Олена Іванівна – український психолог-психотерапевт, тренер, викладач

Творчий письменник – це читач, що розмірковує, передбачає, винаходить, шукає. Це читач, що веде повноцінний діалог з текстом*.

Бойченко Олександр Максимович (1903–1950 рр.) – український радянський письменник і громадський діяч

Щойно сідаю писати – починаю заздрити читачам.

Бойчук Іван Іванович (нар. 1974 р.) – український поет

...Ніхто не знає,
Як болить серце митця,
Коли на презентації двос –
він
і
книжка.

Боккаччо Джованні (італ. *Giovanni Boccaccio*, 1313–1375 рр.) – італійський письменник епохи Відродження

У товаристві моїх книг я відчуваю більшу радість, ніж королі світу*.

Болабольченко Анатолій Андрійович (нар. 1932 р.) – український прозаїк, поет і есеїст

Автор народжує книжку. Кар'єру вона робить сама. Реклама і всякі розкрутки – милиці, потрібні твору-каліці.

Авторові завжди дорожче книжка, яка ще пишеться, – в ній живе його надія. Інші, як діти, що відійшли і живуть самостійним життям.

Багато хто шукає в книгах відповідь на питання, які щодня задає їм болюча дійсність, хтось хоче побачити майбутнє. Я шукаю стежок у минуле, що його прочитав, – не зрозумівши, не збагнувши, не звідавши.

Бог дарує людині лише одне життя. Просити кілька – можна лише з героями розумних і талановитих книг.

В житті людина шукає однодумців. Співзвучність думок та ідеалів приводить читача до певних письменників та їхніх творів.

В житті можеш промовчати, в книзі повинен сказати.

В літературі читач сприймає лише розумне, цікаве й потрібне. Все інше – словесний шлак.

Докотилися до абсурду – сказати правду читачеві вважається нетактовним. А брехати тактовно?

До читачів мого покоління кожна книжка приходила як наречена під паранджею. Тим більшою була радість відкриття...

До книги слід доходити самому. Пропагування, нав'язування – відштовхують.

Доля книги і доля людини – багато спільного. Народжуються в муках і часто вмирають у безвісті.

Є книги, де все чуже і байдуже. Такі книги не дочитуються до кінця.

Є книги-мутанти, цікаві лише як патологія мислення.

Є книги, написані без відчуття ґрунту, ніби верба, яка пустила коріння в пляшці з водою.

Є книги, які промайнули, як полустанки за вікном вагона, і пішли в небуття. А є такі, що увійшли в життя і стали не лише літературним уподобанням, а й часткою світогляду.

Жінку, в якій живе відразу до книги, легше схилити до розпусти, аніж до читання.

Книги, коли вони навіть стоять на полицях, працюють. Сама їхня присутність впливає на людину.

Книги, як будинки, мають фундаменти. Назва їм – страждання авторів.

Книжки, як роки, здоров'я авторові не додають.

Книжки, які колись вразили, перечитують обережно, бо гірка то річ – втрата ілюзій.

Книжкове море має лише один берег, той, від якого відпливають допитливі.

Книжку перечитують не заради сюжету, а щоб відчутти красу слова...

Коли в житті ніби вже нема нічого – залишається книга.

Коло читання завжди ширше, ніж коло улюблених авторів і книжок.

Молодість шукає в книгах відповідей, старість – підтвердженнь.

Навіть моральність на сторінках якихось книжок є щепленням проти самої себе.

Написати книгу може кожна більш-менш освічена людина, а вдихнути в неї життя – лише письменник.

Не варто співати гімн книзі, вона потребує душевної пісні.

Переписувати книгу – як переписувати життя.

Писати про те, що цікаве тобі особисто, – єдина можливість бути цікавим читачеві.

Сьогодні на сторінках книг – вмирає завтра.

У героях будь-якої книги є частка автора.

У книжках своїх не хочу розмовляти з ворогами. Лише з друзями-одномудцями. Переконувати і перевиховувати – не моя стихія.

У кожній людині своє не лише коло читача, а й різне прочитання текстів.

Читачеві подобається не протест когось проти когось, а його збіг з власним баченням.

Читацькі смаки з часом змінюються. Приходить досвід і руйнує стереотипи... З роками читач стає не те що перебірливим – «моє» – не «моє» – проступає в ньому чіткіше і виразніше.

Бональд Луї Габріель Амбруаз (фр. *Louis Gabriel Ambroise de Bonald*, 1754–1840 pp.) – французький філософ і політичний діяч

Можна порівняти книги і людей; книга не що інше як людина, яка говорить публічно. Від «Євангеліє» до «Суспільного договору» Руссо – книги завжди вершили революцію*.

Бондар Василь Васильович (нар. 1954 р.) – український прозаїк

Життя серед книжок – що іще нас може тішити?

Можна до книжки й скептично поставитися, а можна з цікавістю: який букет і свіжих, і прив'ялих, і пахучих, і засохлих уже ювілейних гостинців – квітів.

Боргес Хорхе Луїс (исп. *Jorge Luis Borges*, 1899–1986 pp.) – аргентинський прозаїк, поет і публіцист

Головні риси бібліотеки і книги – їхня безмежність і вічність*.

Класика – це не книга, якимось по-особливому написана, але книга, особливим робом прочитана.

Мені завжди здавалося, що рай повинен бути чимось на зразок бібліотеки*.

Ми – рядки, або слова, чи букви магічної книги, і ця книга, що вічно пишеться, – єдине, що є у світі, вірніше, вона і є світ*.

Хороший читач зустрічається рідше, ніж хороший письменник*.

Хтось пишається кожною написаною книгою, я – будь-якою прочитаною*.

Борисов Валентин Михайлович (рос. *Валентин Михайлович Борисов*, нар. 1924 р.) – російський радянський сходознавець

Слід іти з книгою по життю, а не в книгу від життя*.

У хорошому романі, як і в природі, кожна сторінка повинна бути значимою й трішки таємничою*.

Хороша книга звернена в майбутнє, навіть коли вона про минуле*.

Брандес Георг (дан. *Georg Brandes*, 1842–1927 pp.) – данський літературознавець

...Краще прочитати десять книг про один предмет, ніж сто книг про сотню різноманітних предметів*.

Усякому знайомі ті чудово написані книги, у яких форма бездоганна, ідея ясна, дійові особи окреслені впевненими штрихами. Ми читаємо їх із задоволенням. Проте ми прочитали їх і відклали в бік. В них нічого не стоїть між рядками, між їх окремими частинами, не відкривається погляду вир; ніде в них немає таємничих сутінків, немає тіней, в яких можна було б мріяти. І є інші книги, де основна думка піддається різноманітним тлумаченням і відносно яких можна сперечатися; але їх значення не стільки в тому, що вони говорять прямо, скільки в тому, що вони змушують вас передчувати чи вгадувати, в тому, про що вони вас самих спонукають думати. У них абсолютно особлива властивість приводити в рух думки й почуття...*

Браун Ден (англ. *Dan Brown*, нар. 1964 р.) – американський письменник, журналіст, музикант

Жити у світі, не намагаючись зрозуміти його сенс, – все одно, що походити величезною бібліотекою й не чіпати книги*.

Бредбері Малколм Стенлі (англ. *Malcolm Stanley Bradbury*, 1932–2000 рр.) – британський письменник, критик, академік

Британці віддавна мають пристрасть до поганих книг за умови, якщо вони добре написані*.

Книги існують для того, щоб нагадати нам, які ми дурні й уперті віслюки*.

Чи є краще місце для праці, ніж глибини бібліотеки?*

Я отримав освіту в бібліотеці. Цілком безоплатно*.

Бредбері Рей Даглас (англ. *Raymond (Ray) Douglas Bradbury*, 1920–2012 рр.) – американський письменник-фантаст, есеїст і сценарист

Вам не потрібно спалювати книги, щоб знищити культуру. Просто зробіть так, щоб люди перестали їх читати*.

Ви знаєте, як пахнуть нові книги? Палітурка, папір, шрифт? Це як свіжий хліб для голодного*.

Знаєте, книжки пахнуть мускатним горіхом чи ще якимись прянощами з далеких заморських країн. Дитиною я любив нюхати книги.

...Книги не викладуть вам відразу всього, чого вам хочеться... Книги – тільки одне із умістилиць, де ми зберігаємо те, що боїмося забути. У них немає ніякої таємниці, ніяких чар. Чари лишень у тім, що вони говорять, у тім, як вони зшивають клаптики всесвіту в єдине ціле*.

...Я ходив у бібліотеку. Три дні на тиждень я читав книги. У 27 років замість університету я закінчив бібліотеку*.

Бредлі Алан (англ. *Alan Bradley*, нар. 1938 р.) – канадський письменник, журналіст, сценарист

Рай – це місце, де бібліотека відкрита двадцять чотири години на добу, сім днів на тиждень. Ні... вісім днів на тиждень*.

Бриль Янка (білорус. *Іван Антонавіч Брыль*, 1917–2006 рр.) – білоруський письменник та перекладач

Коли я читаю хорошу книгу, не дорікайте мене в ледарюванні. Не хочете визнати, що я працюю, то думайте, що я молюся – Слову*.

Брискман Михайло Аркадійович (рос. *Михаил Аркадьевич (Моисей Аронович) Брискман*, 1904–1975 рр.) – російський історик літератури і бібліограф

...Бібліографія домагається, аби кращі книги були відомі широким народним масам, щоб краща література могла бути використана там, де вона принесе максимальну користь тоді, коли в ній буде нагальна необхідність, і тими читачами, для яких вона призначена в першу чергу*.

Бродський Йосип Олександрович (рос. *Иосиф Александрович Бродский*, 1940–1996 рр.) – російський та американський поет єврейського походження, перекладач, есеїст, лауреат Нобелівської премії

Є злочини більш тяжкі, ніж спалювати книги. Один із них – не читати їх*.

Книги – засіб переміщення в просторі досвіду зі швидкістю перегортання сторінок*.

Свобода існує для того, щоб ходити в бібліотеку*.

Як співрозмовник, книга більш надійна, ніж приятель чи коханка*.

Бронте Емілі (англ. *Emily Bronte, 1818–1848 pp.*) –
англійська письменниця

Відберіть у мене книги – і мене охопить відчай*.

Бронте Шарлотта (англ. *Charlotte Bronte 1816–1855 pp.*) –
англійська письменниця

І ось, сидючи з книгою на колінях, я була щаслива; по-своєму, але щаслива. Я боялася тільки одного – що мені стануть на заваді...*

Броунінг Елізабет (англ. *Elizabeth Barrett Browning, 1806–1861 pp.*) –
англійська поетеса

Ми робимо помилку, читаючи дуже багато, неспіввідносно з тим, скільки ми розмірковуємо. Я впевнена, що була б розумнішою, якби не прочитала й половини того, що читала. Таке читання книг, власне кажучи, є крайній ступінь розумових лінощів*.

Бруно Джордано-Філіппо (італ. *Giordano Bruno, 1548–1600 pp.*) –
італійський філософ і поет

Людина стає мудрішою не за допомогою сили, а завдяки частому читанню.

Брюгген Володимир Олександрович (нар. 1932 р.) –
український критик, літературознавець, перекладач, есеїст

У взаєминах з людьми аналізуй факти, а не слова. Людина не книга. Треба вміти відкидати слова, що затемнюють суть*.

Брюсов Валерій Якович (рос. *Валерий Яковлевич Брюсов, 1873–1924 pp.*) –
російський поет, прозаїк, драматург,
перекладач, літературознавець

Знання полягає не тільки в записі відомостей, скільки в умінні знайти потрібні відомості в книгах*.

Книги – це пам'ять, а без пам'яті прожити не можна*.

Час переважує влада потаєна
На сторінках, книгозбірень полицях:
В імлі світочем палаючи, вона –
Жалить нерідко, мов струєна спиця*.

Буало-Депрео Нікола (фр. *Nicolas Boileau-Despreaux, 1636–1711 pp.*) –
французький поет, критик, теоретик класицизму

Не треба зайвого, воно тягар для книг,
І розум насичений його відкине вміть*.

Буаст П'єр-Клод-Віктор (фр. *Pierre Claude Victor Boiste, 1765–1824 pp.*) –
французький лексикограф і поет

Є лише один дійсно невичерпний скарб – це велика бібліотека*.

Земний рай знаходиться в хорошій книзі і в чистій совісті*.

Книги пишуться з допомогою книг*.

Книгодрук породив дві нові пристрасті: пристрасть писати все й пристрасть друкувати все*.

КНИГОДРУК – це артилерія думки*.

Людина має застосувати першу частину свого життя на те, щоб вести бесіду з мертвими – читати книги, другу на те, щоб розмовляти із живими*.

Між незчисленними дурницями, які змушує робити нас гординя, найбільш чудовими, хоча всього найменш помітними, бувають погані книги*.

Найдовгочасніша й найславніша усипальниця – це хороша книга*.

Найкраща книга та, яка містить у собі найбільшу кількість істин*.

Не стільки любов до слави, скільки потреба повідомляти свої думки і бажання скласти їм товариство, розмножують книги до безмежності*.

Усамітнення з книгою краще за товариство з дурнями*.

Шукайте людей, розмова з якими була б варта хорошої книги, й книги, читання яких було б вартим розмови з філософами*.

Якщо ви бажаєте собі непохитного пам'ятника, вкладіть свою душу в хорошу книгу*.

Будний Симон (пол. *Szymon Widny*, біл. *Сьмон Будны*, 1530–1593 рр.) – польський, український та білоруський письменник, філософ, просвітник

Немає таких книг, у яких не можна було б чомусь навчитися*.

Буковські Генрі Чарлз (англ. *Charles Bukowski*, 1920–1994 рр.) – американський поет, романіст, новеліст польсько-німецького походження

Кращий спосіб навчитися писати – читати хороших письменників.

Булвер-Литтон Едвард Джордж (англ. *Edward George Earle Lytton Bulwer-Lytton* 1803–1873 рр.) – англійський письменник

Закони вмирають, книги – ніколи*.

Із наукових творів читайте переважно найновіші, з літературних – найстарші. Класична література не перестає бути новою*.

Минулого не існує, доки будуть існувати книги*.

Булгаков Михайло Опанасович (рос. *Михаил Афанасьевич Булгаков*, (1891–1940 рр.) – російський письменник, драматург, театральний режисер і актор

І не читайте до обіду радянських газет!*

Мотлох мене зачіпає мало. Боюсь за книги! Бібліотека у мене погана, але все ж без них мені могила! Коли я працюю, я працюю дуже серйозно – мені слід багато читати*.

Моя любов – зелена лампа й книги в моєму кабінеті*.

Рукописи не горять!*

Буличов Кир (Кір) (рос. *Кир Булычѳв, спр. Игор Всеволодович Можейко*, 1934–2003 рр.) – радянський і російський письменник-фантаст, кіносценарист

Почнеш розбирати книги, зачитаєшся за десять хвилин. І прибиранню кінець*.

Бунін Іван Олексійович (рос. *Иван Алексеевич Бунин*, 1870–1953 рр.) – російський, український та французький письменник, поет, перекладач, лауреат Нобелівської премії

Мовчать гробниці, мумії і кості,
І тільки слово в битіє пірна:
Із давньої пітьми, на світовім погості
Лунають Письмена*.

Буравкін Геннадій Миколайович (білорус. *Генадзь Мікалаевіч Бурайкін*, 1936–2014 рр.) – білоруський письменник, сценарист, громадсько-політичний діяч

Десятій градині шрапнельного вогню
Ударить у серце забракло сил:
Застряг осколок між сторінками
тої книжки,
Яку на грудях солдат носив*.

Бурдьє П'єр (фр. *Pierre Bourdieu*, 1930–2002 рр.) – французький соціолог і філософ

Читач – це той, кому не треба нічого робити з мовою, крім як вивчити її.

Бурстин Деніель (англ. *Daniel Joseph Boorstin*, 1914–2004 рр.) – американський історик, публіцист, 12-й директор бібліотеки Конгресу США

Бестселер: книга, яку добре розкупають тому, що вона добре продавалася.

Бутурлін Дмитро Петрович (рос. *Дмитрий Петрович Бутурлин*, 1763–1829 рр.) – російський бібліофіл

У віці пристрастей і помилок я постійно знаходив спокій та істину в бесіді з моїми книгами. Вони тоді замінювали мені друзів, наставників і керівників*.

В

Вавилов Микола Іванович (рос. *Николай Иванович Вавилов*, 1887–1943 рр.) – російський і радянський учений-генетик, ботанік, академік

Головним мозком нашим ми вважаємо нашу бібліотеку, її відділ бібліографії*.

Необхідно всіма засобами позбавляти людство від читання поганих, непотрібних книг*.

Вавилов Сергій Іванович (рос. *Сергей Иванович Вавилов*, 1891–1951 рр., Москва) – російський і радянський фізик, академік

Є книги, що пронизують століття і навіть тисячоліття*.

Книга – найвища «річ» у світі, тому що це майже людина, навіть іноді вище людини...*

Сучасна людина знаходиться перед Гімалаями бібліотек у становищі золотошукача, якому треба знайти крупинки золота в масі піску*.

Валері Поль (фр. *Paul Ambroise Valery*, 1871–1945 рр.) – французький поет і філософ

Книжки мають тих самих ворогів, що й люди: вогонь, вогкість, черви, час і їхній зміст.

Критик покликаний бути не читачем, а свідком читача, – тим, хто стежить за ним, коли він читає й чимось схвильований. Найважливіша критична операція – окреслення читача*.

Ванагс Юлій (латиською *Jūlijs Vanags*, 1903–1986 рр.) – латвійський письменник, драматург, кінорежисер

Все, що серце і що розум
Вік творили не один,
Повизбирувало людство
В книги – перли із перлин*.

Усе, що створено розумом,
Усе, до чого прагне душа,
Як янтар на дні морському,
У книгах дбайливо зберігається*.

Ваншенкін Костянтин Якович (рос. *Константин Яковлевич Ваншенкин* 1925–2012 рр.) – радянський і російський поет-пісняр

Поет дорожить своїм читачем, думає про нього, звертається до нього... І письменник завжди лиш відчуває свого читача, свого адресата, пише йому як «до запитання»*.

Справжній друг (поета – *упоряд.*), читач безкорисливий, чуйний, вдумливий, обізнаний. Справжній читач віршів, для якого слід працювати, кому поезія (справжня, звичайно) приносить радість і який сам приносить радість тому, хто пише вірші*.

Василевська Ванда Львівна (1905–1964 рр.) – польська і радянська письменниця, українська громадська діячка

Книги – мудрі й сердечні друзі, які тобі вказують правильний шлях, застерігають від помилок, з якими і в дитинстві, і в юності, і в старості ти не самотній, ти сильний.

Василій I Македонянин (грец. *Βασίλειος Α΄ ο Μακεδών*, 836 /за ін. даними – 830/835 – 886 рр.) – візантійський імператор, засновник Македонської династії

Не лінуйся читати давні книги, бо в них ти легко знайдеш і те, що інші такими зусиллями набували в життєвому досвіді, й дізнаєшся про все.

Васильєв Володимир Дмитрович (нар. 1948 р.) – український поет, бард, прозаїк

Люблю запах книжки, особливо нової. Усамітнитися з нею для мене – інтимний процес*.

Васильєв Артур Дмитрович (рос. *Артур Дмитриевич Васильев*, нар. 1987 р.) – російський співак

У книг, як у людей, головне не титул, а зміст*.

Ващенко Григорій Григорович (1878–1967 рр.) –
український педагог

Без уміння розумно читати не можна бути культурною людиною.

Велике значення для розуміння книжки має вміння користуватися словниками...

Вищою формою роботи над книжкою є самостійний писаний виклад на ґрунті студювання декількох джерел.

Книжка, безперечно, – це один із наймогутніших засобів культури. У книзі найекономніше, найзручніше зберігаються здобутки її.

...Хиба дітей і дорослих – це нетерпляче читання, коли читач поспішає швидше обізнатися з найцікавішими для нього частинами книжки.

Що ж до книжки, то вона – тільки засіб до вивчення дійсності.

Вебер Карл Юліус (нім. *Karl Julius Weber*, 1767–1832 рр.) –
німецький історик

Книга, яка не варта, щоби її прочитали два рази, не варта також того, щоб її прочитали й один раз*.

Книгу можна навчитися писати, тільки почавши писати.

Ніколи рідкісність книги не шкодила успіхові знання; нині ж величезна кількість їх збиває з пантелику, гальмує власне мислення.

Те, що варте прочитання понад один раз, зовсім не заслуговує прочитання*.

Вега-і-Карпіо Фелікс-Лопе де (ісп. *Felix Lope de Vega y Carpio*, 1562–1635 рр.) – іспанський драматург

Будь-яка книжка – це розумний друг, що вчасно замовкає.

Кожна книга – розумний друг;
Трохи стомивши, вона змовкає;
Вона безмовно повчає,
З нею повчальним є дозвілля*.

Венгеров Семен Опанасович (рос. *Семен Афанасьевич Венгеров*, 1855–1920 рр.) – російський історик і бібліограф

Є два сорти любові до книг, два сорти цікавості. Один джерелом має потребу розуму, інший – потребу серця; один походить від спраги знань, інший зі спраги істини й туги за ідеалом*.

Вербер Бернар (фр. *Bernard Werber*, нар. 1961 р.) –
французько-єврейський письменник

Людей ділять на дві категорії: на тих, хто читає книги, і на тих, хто слухає тих, хто читає книги*.

Вергілій Публій Марон (лат. *Publius Vergilius Maro*, 70–19 рр. до н. е.) – поет Стародавнього Риму

Бог створив нам цю насолоду (книгу – упоряд.)*.

Верджіо Паоло (італ. *Paolo Werdjho*, 1370–1444 рр.) –
італійський учений, педагог-гуманіст

Для збереження пам'яті про минуле найбільш необхідні пам'ятки писемності. Те, що добре довірено книгам, залишається вічним.

Книги – загальна скарбниця всіх знань. Ми повинні потурбуватися про те, щоб взяти їх у нащадків і цілими та неушкодженими передати майбутнім поколінням.

Виготський Лев Семенович (1896–1934 рр.) –
білоруський радянський психолог

...При швидкому читанні краще відбувається розуміння того, що сприймаєш*.

Винниченко Володимир Кирилович (1880–1951 рр.) –
український політичний і державний діяч,
прозаїк, драматург та художник

Нечитання зжене українців зі світу.

Винничук Юрій Павлович (нар. 1952 р.) – український
журналіст, письменник, редактор

Я отримував справжню насолоду, проникаючи в тексти, від мене залежала доля будь-якого письменника, бо я читав не тільки те, що бігло перед моїми очима рівненькими рядочками, а й те, що ховалося поміж рядків, я тримав у пам'яті безліч імен, слів і виразів, які нізащо не повинні були просочитися в друкований твір, я стояв на варті слів. Авжеж, вартовий слів – так я мав би себе називати.

Висоцький Володимир Семенович (рос. Владимир Семёнович Высоцкий, 1938–1980 рр.) – російський актор, співак, поет, письменник, бард

Коли шлях прорубавши батьківським мечем,
ти сльозини солоні на вус намотав,
Якщо в ярім бою ти пізнав суть речей, –
отже, книги потрібні в дитинстві читав!*

Вишневецький Януш Леон (пол. Janusz Leon Wisniewski, нар. 1954 р.) – польський письменник

Коли знаєш, які книжки читає людина, хто для неї авторитет, що найбільше дивує її в батьках, як вона проводить вільний час, яку слухає музику, які вірші знає напам'ять, що її обурює, що цікає, про що вона мріє, – цього виявляється цілком достатньо...

Ти знаєш про те, що спільне читання книг у голос пов'язує людей значно більше, ніж спільне виплачування кредиту?

Вілер Бенджамін Іде (англ. Benjamin Ide Wheeler, 1854–1927 рр.) – американський учений, професор

Дайте мені бібліотеку, і я побудую вам університет навколо неї.

Вільде Ірина (спр. Дарина Дмитрівна Макогон, 1907–1982 рр.) – українська письменниця

Про ерудицію людини свідчать не тільки ті книги, які вона прочитала, а й ті, яких вона не читала.

Треба нам, письменникам, творити так, щоб і недруги вивчали нашу мову, аби читати нас в оригіналі.

Вільсон Едмунд (англ. Edmund Wilson; 1895–1972 рр.) – американський письменник, критик, літературознавець

Книги – це вікна, через які душа дивиться на світ. Житло без книг – все одно, що кімната без вікон*.

Вільсон Томас Вудро (англ. Thomas Woodrow Wilson, 1856–1924 рр.) – 28-й Президент США, історик і політолог, лауреат Нобелівської премії миру

Я ніколи не читаю книгу, якщо можу півгодини поговорити з її автором*.

Вінчі Леонардо да (итал. Leonardo da Vinci, 1452–1519 рр.) – італійський учений, винахідник, художник, архітектор, анатоміст та інженер

Пера повинні піднімати в небеса не лише птахів, а й людей – за допомогою літер. написаних цими самими перами.

Віньї Альфред Віктор де (фр. Alfred de Vigny, 1797–1863 рр.) – французький поет і письменник

Книга – це пляшка, кинута у відкрите море*.

Вітвицький Степан Порфирович (1884–1965 рр.) – український політичний діяч, юрист, журналіст, 2-й Президент УНР у вигнанні

Книга – друг самотнього, а бібліотека – притулок бездомного.

Вітгенштайн Людвіг Йозеф Йоганн (нім. Ludwig Josef Johann Wittgenstein, 1889–1951, Кембридж) – австро-англійський філософ

Я мав би за щастя створити хорошу книгу*.

Вітмен Волт (англ. Walter Whitman, 1819–1892 рр.) – американський поет, есеїст, журналіст та гуманіст

Друже мій, це не книга, доторкаючись до неї, ти доторкуєшся до людини...*

Владимиров Лев Іванович (рос. *Лев Иванович Владимиров, 1912–1999 рр.*) – російський радянський книгознавець

Вік університетських бібліотек типу їх прабабусі – Александрійського музею – кане в Лету... Наш вік – це вік спеціальних бібліотек і спеціалізованих бібліотечних мереж, що взаємно один одного доповнюють, координованих виробничо й пов'язаних між собою всіма засобами зв'язку*.

...Книга – це фундамент, на якому будують культуру нації*.

Власов Юрій Петрович (рос. *Юрий Петрович Власов, нар. 1935 р.*) – російський радянський спортсмен-важкоатлет, письменник, політичний діяч

Я вклоняюсь книзі. Я люблю її, мов жінку*.

Вовенарг Люк де Клан'є (фр. *Luc de Clapiers, marquis de Vauvenargues, 1715–1747 рр.*) – французький філософ, письменник-мораліст

Є люди, які читають лишень для того, щоб знаходити в письменника помилки*.

Сповнена самотності й новизни та книга, яка пробуджує в нас любов до старих істин*.

Волошин Максиміліан Олександрович (рос. *Максимилиан Александрович Волошин, 1877–1932 рр.*) – російський і радянський поет

Газета – то найсильніше діюча отрута, що дає найбільші доходи*.

Мій дім – убогий. І часи зимові.
Але полиць із книгами – рої.
Щонічні співрозмовники мої
Історики, поети, богослови*.

Тепер я став аркушами книги, можеш мене гортати*.

Вольтер (снр. *Мари Франсуа Аруе, фр. Voltaire, Francois Marie Arouet, 1694–1778 рр.*) – французький письменник і філософ

Багаточисельність фактів і творів росте так швидко, що в недалекому майбутньому доведеться зводити все до витягів і словників*.

ЖУРНАЛИ – це архіви дрібниць*.

Книга вам не подобається? Уникайте її. Вона вам нецікава? Не читайте*.

Книги на злобу дня помирають разом із злободенністю*.

Книга в часи Гомера й Гесіода була такою ж рідкістю, як у наші часи хороша книга*.

Книги роблять із книг*.

Мої книги, мов каштани: чим більше їх смажати, тим більше продають і тим апетитнішими вони стають*.

Ніколи двадцять величезних томів не зроблять революцію, її зроблять маленькі кишенькові книжечки за двадцять су*.

Очі читача більш суворі судді, ніж вуха слухача*.

Слід друкувати тільки те, що гідне читання. Це мудре правило призвело б до того, що було б менше книг, а більше смаку в читачів.

Чим більше читаєте не розмірковуючи, тим більше упевнюєтесь, що багато знаєте, а чим більше розмірковуєте, тим ясніше бачите, що знаєте ще дуже мало*.

Читання звеличує душу*.

Читаючи авторів, які добре пишуть, звикаєш добре говорити*.

Читаючи вперше хорошу книгу, ми переживаємо відчуття, ніби знайшли нового друга. Перечитати книгу – значить знову побачити давнього друга*.

Якби друкували лише корисне, то було б в сто разів менше книг*.

Вольф Кріста (нім. *Christa Wolf, 1929–2011 рр.*) – німецька письменниця

Я без книг – не я!*

Воннегут Курт (англ. *Kurt Vonnegut, Jr., 1922–2007 рр.*) – американський письменник-фантаст

Кава й справжня паперова книжка вранці, в буденний день, навіть якщо це триває всього дві хвилини, можна віднести до розряду найдорожчих радостей у житті*.

Вордсворт Вільям (англ. *William Wordsworth*, 1770–1850 рр.) – англійський поет

Книги – особливий світ, чистий, добрий, серед якого ми можемо жити й бути щасливими*.

Вороний Микола Кіндратович (1871–1938 рр.) – український письменник, перекладач, поет, режисер, актор, громадсько-політичний діяч, театрознавець

Душу молодця ситив своєю добірною і доволі об'ємною бібліотечкою.

Воронько Платон Микитович (1913–1988 рр.) – український поет, письменник, публіцист, драматург

Книга – це мудрий, розважливий, найвірніший наш друг, який повсюдно з нами протягом усього життя... вона має чудесну властивість: поглиблювати, розширювати і продовжувати наші літа... Книга навчає нас рідної мови, учить відчувати красу слова і усвідомлювати його велику силу.

В'яземський Петро Андрійович (рос. *Пётр Андреевич Вяземский*, 1792–1878 рр.) – російський поет і критик

Біда деякої літератури полягає в тому, що ті, хто мислить, не пишуть, а ті, хто пише, не мислять*.

Деякі люблять книги, та не люблять авторів – і це не дивно: хто любить мед, не завжди любить бджіл*.

Щоби довше мене читали, менше стану я писати*.

Г

Галаєва Оксана Миколаївна (нар. 1980 р.) – українська поетеса і літературознавець

Кожна авторська книга віддзеркалює порухи душі митця, його світовідчуття та світобачення. Автор – книга – читач – це той шлях, котрий веде до визнання і надихає на нові здобутки.

Галлер Альбрехт фон (нім. *Albrecht von Haller*, 1708–1777 рр.) – швейцарський лікар, ботанік і поет

Читання – вимога праці; книг багато...*

Галуа Еварист (фр. *Evariste Galois*, 1811–1832 рр.) – французький математик, засновник сучасної алгебри

Найцінніша книга істинного вченого та, де він відверто заявляє, що саме йому невідомо. Найгірше для читача, коли автор приховує труднощі.

Гальєго Рубен Давид Гонсалес (ісп. *Ruben David Gonzalez Gallego*, нар. 1968 р.) – російський письменник і журналіст іспанського походження

Є книги, що змінюють погляд на світ, книги, після яких хочеться померти або жити по-іншому.

Якщо хочеш щось зрозуміти, потрібно питати у людей або в книг. Книги – теж люди. Як і люди, книги можуть допомогти, як і люди, книги брешуть.

Гальченко Олена Михайлівна (нар. 1958 р.) – український книгознавець

...Наші давні предки сприймали книгу не лише як джерело знань, а й як велику матеріальну цінність, яку рятували в першу чергу – будь-то пожежа чи ворожий напад.

Протягом століть книги (спочатку рукописні, а згодом друковані) були основним акумулятором усіх видів людських знань і найважливішим засобом їх збереження.

У процесі становлення та розвитку культури винахід книги відіграв, мабуть, не меншу роль, ніж поява знарядь праці.

Гальянова Валентина (Тіна) Олександрівна (нар. 1986 р.) – українська письменниця

Порівнювати книжку з комп'ютером – це все одно, що порівнювати людину з роботом. Хоч перша й недовговічна, недосконала, непрактична, та її ніщо не замінить, жоден штучно створений механізм.

Гамзатов Расул Гамзатович (авар. Расул Хіамзатов, 1923–2003 рр.) – аварський поет, прозаїк, перекладач, публіцист і політичний діяч

Вірші – це політ на коні, проза – ходьба пішки. Пішки підеш далі. На коні доїдеш швидше*.

Для того, щоб пізнати самих себе, потрібна книга. Для того, щоб пізнати інших, потрібна книга. Народ без книги схожий на людину, що бреде із зав'язаними очима: вона не бачить світу. Народ без книги схожий на людину без дзеркала: вона не може бачити своє обличчя*.

Довговічність книги залежить від ступеня таланту її творця*.

Книги, книги мої – то є лінії
Тих, де страх і відвага, шляхів.
То ступав, пнучись до олімпу, я,
То, спіткнувшись, у прірву летів.
Книги, книги – звитяги кривавії.
Коли б висі змагати дар мав,
Чи себе уквітчав би славою,
А чи кров проливав би дарма?*

Нині, коли йде велика розмова про охорону пам'ятників культури, для мене це насамперед – книги*.

Смішно й сумно дивитися на млин, збудований там, де немає води. Смішно й сумно читати твір, де немає хоча б маленького шматочка життя*.

Хороше оформлення не може врятувати погану книгу*.

Читачу, друже мій, кожна книга пишеться для тебе... Тільки твій присуд – справжній і останній. Він, як кажуть судді, оскарженню не підлягає*.

Гаутама Сіддхартха (Будда) (санскрит गौतमबु : सि र्थ शाक्यमुनि , в'єтн. Thích-ca Mâu-ni, 563 до н. е. – 483 до н. е.) – духовний учитель, фундатор буддизму

Скільки б не прочитав ти мудрих слів, як часто б не говорив, не буде користі, якщо не знаєш, як їх уживати.

Гафурі Мажит (спр. Габдельмажит Нурганійович Гафуров, башк. Ғабделмәжит Нургәни улы Гафуров, тат. Габделмәжит Нургани улы Гафуров, 1880–1934 рр.) – башкирський і татарський письменник

Мені без книг не навчитися, знань не дістати,
Тільки книжки мені допоможуть людиною стати*.

У чарівний світ розкритої книги всім доступний вхід.

Гebbель Фрідріх Христіан (нім. Friedrich Hebbel, 1813–1863 рр.) – німецький драматург

Повторне читання вже прочитаної книги – найнадійніший пробний камінь освіченості*.

Гезліт Вільям (англ. Hazlitt, 1778–1830 рр.) – англійський критик і есеїст

Книги вкрадаються в наше серце; слова поета домішуються в нашу кров. Ми читаємо їх у молодості й згадуємо про них у старості... Ми дихаємо їхньою атмосферою і зобов'язані їм усім*.

Я люблю час від часу відвідувати друзів, просто щоб подивитись на свою бібліотеку*.

Гейман Ніл Ричард Маккінон (англ. Neil Richard MacKinnon Gaiman, 1960) – англійський письменник-фантаст, сценарист

Бібліотеки – це свобода. Свобода читати, свобода спілкуватися... Якщо ви не цінуєте бібліотеки, значить ви не цінуєте інформацію, культуру та мудрість.

Книга – це мрія, яку ви тримаєте у руках.

Не відвертайте дітей від читання лише тому, що вам здається, що вони будуть читати неправильні книги.

Читати мені подобалося. Як не крути, книги були надійнішими за людей*.

Я забувався в читанні. Я втікав від реальності, коли життя було занадто важким чи зовсім заходило в глухий кут*.

Якщо ви хочете виглядати загадково, спробуйте читати паперову книгу в транспорті.

Гейне Генріх Крістіан Йоганн (нім. *Christian Johann Heinrich Heine, 1797–1856 pp.*) – німецький поет та журналіст

Деякі книги написані не для того, щоб повчати, а для того, щоби читачі знали, що автор дещо знав*.

Перекладач має бути духовно обдарованою людиною, адже він має побачити в книзі найзначиміше і найкраще та відтворити його*.

Подібно до того, що кожний інакше бачить предмет у чуттєвому світі, так само кожний бачить в цій книзі щось інше...*

Там, де палять книги, будуть палити людей.

Гейнзіус Готфрід (нім. *Gottfried Heinsius, 1709–1769 pp.*) – німецький і російський філософ і астроном, академік

Як тільки я входжу в бібліотеку, я закриваю свої двері й виганяю таким чином жадібність, самолюбство, пияцтво й лінощі і всі вади, чиїм джерелом є невігластво, плід неробства й меланхолії; я занурююся в лоно вічності серед чудових авторів з такою гордістю, з таким почуттям самозадоволеності, що готовий жаліти всіх поважних і багатих панів, які не причетні до цього щастя.

Гейтс Вільям Генрі (Білл) III (англ. *William Henry «Bill» Gates III, нар. 1955 р.*) – засновник і голова ради директорів корпорації Майкрософт, один із найбагатших людей світу

Багато читати про найрізноманітніші речі – це прекрасно.

Гельвецій Клод Адріан (фр. *Claude Adrien Helvetius, 1715–1771 pp.*) – французький літератор і філософ

Без книг ми залишилися б дикунами. У будь-якій галузі знання поява чудової книги передбачає наявність багатьох поганих книг*.

Надійний спосіб пізнати характер і розум людини – на підставі вибору нею книг і друзів*.

Досвід показує, що людина вважає ... помилковою всяку книгу, яка не збігається з її поглядами*.

Істину можна знайти лише в заборонених книгах, решта – брешуть*.

Книга, цінність якої полягає в тонкощах спостережень над природою людини і речей, ніколи перестане подобатись*.

Ніколи не перестане подобатися книжка, де містяться тонкі спостереження над природою людини й речей.

Оригінальні книги розкидані... в мороці часів, як сонця в пустелях світового простору, щоб освітити його пільму. Ці книги становлять епоху в історії людського духу, і за допомогою їх принципів приходять до нових відкриттів*.

Серед книжок, як і серед людей, можна потрапити в погане товариство.

Генін Михайло (рос. *Михаил Генин, нар. 1927–2003 pp.*) – російський письменник і афорист

Одні книги вчать нас життю, інші – прикрашають наш побут*.

Читайте книги – деякі з них спеціально для цього й написані*.

Геніс Олександр (рос. *Александр Генис, нар. 1953 р.*) – російський та американський письменник і журналіст

Книга – портретна галерея, де автор бредє повз портрети своїх персонажів*.

Гердер Йоганн-Готфрід (нім. *Johann Gottfried Herder, 1744–1803 pp.*) – німецький філософ, фольклорист, письменник

Знайомство з думками світлих умів є чудовою вправою: воно запліднює розум і наповнює думку*.

Ніяке читання не вимагає такої суворої норми, як читання уривчастих, розкиданих думок*.

Герцен Олександр Іванович (рос. Александр Иванович Герцен, 1812–1870 рр.) – російський письменник, публіцист, літературний критик, філософ

Без читання немає справжньої освіти, немає й не може бути ні смаку, ні стилю, ні всебічної широчини розуміння; Гете й Шекспір дорівнюють цілому університету*.

...Бібліотека – це відкритий стіл ідей, за який запрошено кожного, за яким кожний знайде той харч, який шукає; це – запасний магазин, куди одні поклали свої думки й відкриття, а інші беруть їх у рист*.

Книга – це духовний заповіт одного покоління іншому, порада старого, що помирає, юнаку, який починає жити, наказ, що передається вартовим, який іде на відпочинок, вартовому, що заступає на його місце*.

Не забувай, що найбільш колосальне знаряддя всебічної освіти – читання*.

Треба поважати книгу, треба з пошаною входити в цей храм думки*.

У книзі не одне минуле; вона складає документ, за яким ми уводимося у володіння теперішнім, у володіння всією сумою істин і зусиль, знайдених стражданнями, облитих іноді кривавим потом; вона програма майбутнього*.

Уміння читати хороші книги зовсім не рівнозначне знанню грамоти*.

Усе життя людства послідовно осідало в книзі: племена, люди, держави зникали, а книга залишалася*.

Читанням людина переживе століття...*

Герчиков Ілля Лазарович (рос. Илья Лазаревич Герчиков, нар. 1922 р.) – російський лікар і афорист

Не всяка коштовна книга – вартісна*.

Книга – друг людини, а друзів треба вміти вибирати*.

Порядна людина книги не краде, вона бере їх начебто почитати*.

Гершель Джон Фредерік Вільям (англ. John Frederick William Herschel, 1792–1871 рр.) – англійський астроном і фізик

Дайте людині любов до читання і засоби задовольнити її, – і навряд чи вам не вдасться створити щасливу людину; хіба що тільки йому потраплять в руки найменш придатні книги*.

За посередництва книг люди приходять до спілкування з кращими умами різних періодів історії; завдяки книгам людина стає начебто співучасником великих подій минулих віків*.

Привчіть людину до читання, дайте їй можливість задовольняти цю пристрасть, і ви її ошчасливите. Ви уведете її в товариство мудреців і дотепників, її друзями стануть найбільш ніжні, чисті і мужні люди, які були окрасою людства у всі часи його історії. Ви зробите її громадянином усіх націй і сучасником усіх епох*.

Гессе Герман (нім. Hermann Hesse, 1877–1962 рр.) – німецький письменник, філософ, лауреат Нобелівської премії

Бездумне, розсіяне читання – це те саме, що прогулянки прекрасною місцевістю із зав'язаними очима*.

Більшість людей не вміють читати, і більшість насправді не знає, для чого читає*.

Для хорошого читача читати книгу означає пізнати характер і спосіб мислення чужої людини, намагатися зрозуміти її і по можливості подружитися з нею*.

...Друкована книга – один із найсвоєрідніших і могутніх чинників у культурному житті Європи*.

Життя коротке, і по ту сторону його ніколи не спитають про кількість прочитаних книг. І тому нерозумно й шкідливо витрачати час на читання, що не має цінності. При цьому я маю на увазі не лише погані книги, а й якість читання*.

З книгами треба чинити, як зі своїми друзями й улюбленцями, цінити кожну за своєрідність і не вимагати від неї нічого чужого цій своєрідності. Книги слід читати не коли попало, не в будь-який час, не дуже швидко, кожну і не одну за іншою, а лише в години, найбільш сприятливі для прийняття, – на довкіллі і в затишку*.

Із багаточисленних світів, не отриманих людиною в дар від природи, а витворених нею самою із власного духу, світ книг найбільший*.

...Книги мають цінність лише тоді, коли ведуть до життя і служать йому, і кожна година читання є даремне витраченою, якщо вона не вселила в читача хоча б краплину сили, молодості, свіжості*.

Книги, скільки їх не є,
Щастя не дають,
Але таємничо до тебе
Самого ведуть.
...У книгах мудрість ти шукав,
І вона, промінячись,
Світить з кожного кута –
твоя тепер уся*.

Кожний справжній читач по суті одночасно й книголюб. Бо хто здатний сприймати книгу серцем і любить її, намагається по можливості й придбати її, щоб перечитувати, мати, знати, що вона завжди поблизу і доступна*.

Кожному істинному читачеві безкінечний світ книг відкривається по-своєму, кожний в ньому шукає і знаходить себе*.

Ми маємо підходити до книг не як боягузливі школярі до учителів і не як нероби до пляшки шнапсу, а як скалолази до Альп, як бійці до арсеналу; не як втікачі, що рятуються від життя, а як добрі люди приходять до друзів і помічників*.

На світі не існує ні тисячі, ні сотні «кращих» книг – у кожної людини своя добірка, і ці книги до снаги їй самій, зрозумілі й цінні*.

Спілкування з книгами, мистецтво читання такі ж гідні розумної, радісної турботи і такі ж необхідні, як і всяка інша галузь мистецтва життя*.

Тільки лише разове, обов'язкове читання або читання з цікавості ніколи не приносить справжньої радості й глибокої насолоди*.

...Тому, хто читає книгу так само, як слухає своїх друзів, вони відкриються і будуть належати. Прочитане такою людиною не протече крізь пальці і не загубиться, а залишиться в ній, стане її власністю, щоб радувати і втішати її так, як це можуть лише друзі*.

Читати ми маємо не для того, щоб забути самих себе і наше повсякденне життя, а щоб твердо утримувати стерно життя із ще зрілою свідомістю*.

...Читач не думає, а розглядає світ надрукованого або як безумовно високе, що стоїть поза добром і злом, або він зневажає цей світ як нереальний, придуманий фантазерами, у який можна занурюватися лише через нудьгу і з якого нічого не можна взяти, окрім почуття кількох відносно приємно проведених годин*.

Я сам читач, один із тих, хто з дитинства зачарований книгою*.

Гете Йоганн Вольфганг фон (нім. *Johann Wolfgang von Goethe*, 1749–1832 pp.) – німецький поет, прозаїк, драматург, мислитель і натураліст

Деякі книги, напевне, написані не для того, щоб із них чомусь навчитися, а щоб пустити по світу чутку, що й автор чомусь навчився*.

Є книги, з яких можна довідатися про все й нічого не зрозуміти*.

Життю вір, воно ж учить краще від усяких книг*.

Занадто багато читають посередніх книг і витрачають на них час. Власне, варто було б читати тільки те, чому дивуєшся...*

Кожен читач, якщо він володіє сильним розумом, учитується в книгу і об'єднує свої думки з думками автора*.

Лише теплий шарф, гарячий чай, книга й улюблена музика можуть зігріти в цьому холодному світі абсолютно байдужих людей*.

...Люди й не підозрюють, яких трудів і часу коштує навчитись читати. Я сам на це витратив 80 років і все не можу сказати, що сповна досяг мети*.

Моя відрада – подумки політ книжками, зі сторінки на сторінку*.

Ми, по суті, вчимося з тих книг, про які нездатні судити. Автору книги, про яку ми можемо судити, варто було б учитися у нас*.

Царство книг справді може бути назване морем – таке воно неозоре, такі дива в ньому віднайти.

Гіббон Едуард (англ. *Edward Gibbon, 1737–1794 pp.*) – британський історик і політичний діяч

Любов до книг – гордість і слава мого життя. Я не проміняв би її на всі скарби Індії. Моя бібліотека – основа моїх творів, кращий комфорт мого життя*.

Гінкен Антон Антонович (рос. *Антон Антонович Гинкен, 1847–1913 pp.*) – російський бібліограф

Читання книг повинно мати на меті навчання й повчання, отже, збагачення розуму й серця скарбами, зібраними генієм людства*.

Щоб не витратити даремно час на прочитання книг сумнівної якості, іноді достатньо лише погортати книгу й подивитися кінець її; коли такий побіжний перегляд не зацікавить книгою чи висновок, який робить автор наприкінці своєї книги, здасться доволі безглуздим, то не варто читати її*.

Гір Керстін (нім. *Kerstin Gier, нар. 1966 р.*) – німецька письменниця

Справжній дім знаходиться там, де стоять твої книги.

Гітрі Саша (повн. *Александр Жорж-П'єр Гітрі, фр. Sacha Guitry, Alexandre Georges-Pierre Guitry, 1885–1957 pp.*) – французький актор, режисер, драматург, сценарист

Читати між рядками корисно – очі не так стомлюються*.

Гладков Федір Васильович (рос. *Фёдор Васильевич Гладков, 1883–1958 pp.*) – російський радянський письменник

Благородна праця величезної армії працівників бібліотечної справи – це подвиг, це беззавітне служіння нашому народу у задоволенні духовних і творчих запитів*.

Книга висвітлює й утверджує людину на землі. Вона відкриває людині таємниці природи і її закони, допомагає опанувати їх, щоб бути господарем землі, стати її перетворювачем і творцем нового суспільства. Все найкраще, найдорожче, наймудріше й чудесне міститься у собі книга*.

Книга робить людину крилатою*.

Книга – це могутня сила, яка виховує в нас любов до свого народу, висвітлює великі ідеали нашого життя, великі цілі в нашій боротьбі за щастя майбутнього і, отже, виховує стійкий характер борця, полум'яного патріота, натхненного трудівника і творця*.

Кожна книга письменника, коли вона написана кров'ю серця, – це втілення найзаповітніших його думок...*

Моя любов до книг була найпристраснішою і найвідданішою, найніжнішою і найвідчайдушнішою любов'ю з усіх, які тільки існують на світі. З книгами пов'язано все найкраще і найгірше в моєму житті*.

Ніде так, як у бібліотеці, у цій живій і діяльній енциклопедії, всі ми знаходили за допомогою бібліотекарів як консультантів, відповіді на всі й усякі нагальні питання*.

Працювати в бібліотеці наодинці з бібліотекарями і бесідувати з читачами для мене було великою радістю*.

Глейзер Мехтильда (нім. *Mechthild Glaser, нар. 1986 р.*) – німецька письменниця

Мені потрібна ця книга. Вона втішає, коли сумно. Саме тепер вона мені найпотрібніша*.

Глухов Олексій Гаврилович (рос. *Алексей Гаврилович Глухов, нар. 1925 р.*) – радянський і російський журналіст та письменник, історик книги й бібліотечної справи

Без ліку книг створено на Землі з моменту винайдення писемності. На глиняних табличках і пальмових листях, на папірусних

звитках і пергаментних кодексах, на друкованих сторінках науковці, письменники, філософи прагнули зафіксувати свої знання, свій досвід, свої думки і зберегти їх для нащадків*.

...Книги, як і люди, мають різні долі. Одні з них – книги-одноденки – забуваються відразу після свого видання. Другі – книги одного покоління – «живуть» і читаються лише декілька десятиліть. Треті – створені великими письменниками і вченими – не втрачають свого значення й високої цінності впродовж багатьох століть, стають потужними факторами розвитку світової науки і мистецтва, стимулами культурного й технічного прогресу суспільства. Цим працям не страшне моральне старіння. Вони живуть і живуть, переходячи від покоління до покоління, із століття в століття, не втративши нічого із своєї першопочаткової привабливості*.

У цій споруді земної цивілізації незамінне місце займає книга*.

Гог Вінсент Віллем ван (нід. *Vincent Willem van Gogh*, 1853–1890 рр.) – нідерландський художник

Книги, мистецтво і дійсність для мене одне й те ж*.

Книжкові магазини завжди нагадують мені, що у світі є хороші речі*.

Гоголь Микола Васильович (рос. *Николай Васильевич Гоголь (Яновский)*, 1809–1852 рр.) – російський прозаїк, драматург, поет, критик, публіцист українського походження

Прочитати як слід твір... зовсім не дрібниця; для цього потрібно його довго вивчати*.

Стражданнями і горем судилося нам добувати крупинки мудрості, що не здобувається в книгах*.

У письменника тільки і є один учитель: самі читачі*.

Якщо книга погана, це означає, що поганий її автор: точніше дзеркала відображає книга душу його*.

Голмс Олівер Венделл молодший (англ. *Oliver Wendell Holmes Jr.*, 1841–1935 рр.) – американський теоретик та філософ права, судовий діяч

Список ста кращих книг має не більше сенсу, як поради старих молодим.

Голобородько Володимир Ілліч (нар. 1940 р.) – український журналіст, письменник-сатирик

Ніколи книги не випромінювали стільки світла, як у вогнищах інквізиції.

Скажи мені, який я письменник, і я скажу тобі, який ти читач.

Головко Дмитро Андрійович (нар. 1933 р.) – український поет, прозаїк і краєзнавець

Книжки слово, перше слово –
То найбільша дивина.

Голоногова Жанна Володимирівна (рос. *Жанна Владимировна Голоногова*, нар. 1956 р.) – російська афористка і кутюр'є

Книга – кращий подарунок, але подарунок ліпший, ніж книга*.

Гольберг Марк Якович (1922–2007 рр.) – український літературознавець-славіст, професор

...Виховання читача є включенням його у процес творення культури.

Є два типи читачів – «читач для себе» і «читач для інших». Читач для інших – це той, у кого прочитане є одним зі збудників творчості, інтелектуальної енергії.

Гольдони Карло (італ. *Carlo Goldoni*, 1707–1793 рр.) – італійський драматург, реформатор італійського театру

Людина з хорошою книгою в руках ніколи не може бути одинокою.

Гомбрович Вітольд (пол. *Witold Gombrowicz*, 1904–1969 рр.) – польський письменник і драматург

Читачі бувають різні. Одним автор повинен пояснити те і те, інші, мабуть, самі змогли б пояснити автору*.

Гонгалвес Роб (англ. *Rob Gonsalves*, нар. 1959 р.) – канадський художник

Тисячі книг стоять на полицях бібліотек, вони в різних палітурках... вони різняться за габаритами, але кожна з них – двері. Двері, що ведуть у новий світ.

Гонкури Едмон і Жюль (Едмон Луї Антуан Гонкур, фр. *Edmond Huot de Goncourt*, 1822–1896 рр.; Жюль Альфред Юо Гонкур, фр. *Jules de Goncourt*, 1830–1870 рр.) – французькі письменники, які склали літературний тандем як романісти, історики, критики і мемуаристи

Газета – природний ворог книги, як повія – природний ворог порядної жінки*.

Книга в мить своєї появи ніколи не буває шедевром: вона ним стає...*

Книга повинна бути написана художником чи мислителем. Інакше вона – ніщо*.

...Мені дуже цікаво спостерігати, як перетворюється в книгу мій брудний, недбалий рукопис і я отримую задоволення, коли бачу, як творіння інтелекту поступово стає красивим і охайним*.

Гончар Олександр (Олександр) Терентійович (1918–1995 рр.) – український радянський письменник, літературний критик, громадський діяч, Шевченківський лауреат, академік

Книга... скаже неупередженому читачеві сама за себе, сама виповість правду свого внутрішнього життя.

Ріднити людей з книгою, відкривати їм красу і силу слова – що може бути достойнішим.

Гончаренко Володимир Дмитрович (нар. 1946 р.) – український правознавець, академік

Таке почуття охоплює, що перед книгами капелюха потрібно скидати.

Гончаров Іван Олександрович (рос. *Иван Александрович Гончаров*, 1812–1891 рр.) – російський письменник, член-кореспондент

Книги – роблять людину кращою, а це одне із основних зусиль і навіть основна, мало чи не єдина мета мистецтва*.

Горацій Квінт Флакк (лат. *Quintus Horatius Flaccus*, 65–8 рр. до н. е.) – поет «золотого віку» римської літератури

Мудрість – ось філософських віршів джерело й начало! Усякий предмет тобі пояснять філософські книги. А виясниться предмет – без зусиль і слова підберуться*.

Один художній твір подобається лише при першому перегляді, а інший – і при десятому*.

Ти, моя книго... ти боїшся потрапити до рук людини надто мало допитливої; ти прагнеш визнання... Якщо я зможу... передбачити твою долю, то ти будеш милою римлянам доти, поки збережеш принадність віку.

Горбатов Борис Леонтіївич (рос. *Борис Леонтьевич Горбатов*, 1908–1954 рр.) – російський радянський письменник

Книги не лише розширювали мій кругозір і збагачували знаннями, але впродовж усього мого життя... служили і служать моїми помічниками, учителями, порадиниками й задушевними співбесідниками*.

Я прочитав безліч книг і ще з дитинства дізнався, що бувають книги добрі й радісні, повновагові, мов хороше колосся, і пусті, які обманюють людину*.

Горнфельд Аркадій Георгійович (рос. *Аркадій Георгиевич Горнфельд*, 1867–1941 рр.) – російський радянський літературознавець, критик, перекладач, публіцист

Завершена книга є не твором, а продуктом*.

Горький Максим (рос. *Пешков Алексей Максимович, також Горький Алексей Максимович, 1868–1936 рр.*) – російський радянський письменник, драматург та публіцист

...Велике свято – «хороша, правильна» книга*.

Дві сили найбільш успішно сприяють вихованню культурної людини: мистецтво й наука. Обидві ці сили поєднані в книзі*.

Зрозуміти організуючу силу праці допомагали мені книги*.

Книга відіграла в житті роль моєї матері*.

...Книга володіє здатністю повідомляти мені про людину те, чого я не бачу, не знаю про неї*.

Книга є найголовніше і наймогутніше знаряддя культури*.

Книга, напевне, найбільш складне й велике диво із усіх див, створених людством на шляху до щастя і могутності майбутнього*.

Книга – таке ж явище життя, як людина, вона – також факт живий, який говорить, й вона менше «рідч», ніж усі інші речі, створені й створювані людиною*.

Книги відмили мені душу, очистивши її від лущиння вражень злиденної й гіркої дійсності*.

Книги – єдина моя насолода*.

Книги читай, однак пам'ятай: книга книгою, а своєю головою думай*.

Любіть книгу, вона полегшить вам життя, по-дружньому допоможе розібратися в строкатій і бурхливій плутанині думок, почуттів, подій, вона навчить вас поважати людину й самих себе, вона окрилює розум і серце почуттям любові до світу, до людства*.

Мистецтво розпочинається там, де читач, забуваючи про автора, бачить і чує людей, яких автор показує йому*.

Найвеличніше із чудес, створених людиною, – книга втілює в собі всі знання про життя світу, всю історію зростання світового розуму, всю історичну працю й досвід народів землі, – книга наймогутніше знаряддя подальшого розвитку духовних сил людства*.

Прочитати хорошу книгу – це величезна радість*.

Треба читати й поважати лише ті книги, які вчать розуміти сенс життя, розуміти бажання людей і справжні мотиви їхніх учинків*.

Усьому хорошому, що є в мені, я зобов'язаний книгам*.

Хороша книга – просто свято*.

Цінууй їх (книги – *упоряд.*) – це кращі наші друзі*.

Чим більше я читав, тим більше книги ріднили мене зі світом, тим яскравішим, значимішим ставало для мене життя*.

Читав я багато, із захватом, із зачудуванням, але книги не відштовхували мене від дійсності, а, посилюючи напруження інтересу до неї, розвивали здатність спостерігати, порівнювати, розпалювали спрагу пізнання життя*.

Гоць Петро Никифорович (нар. 1937 р.) – український поет і бібліофіл

Бібліотека – море книг,
Бібліотека – храм науки
Переступайте наш поріг,
Беріть скарби нетлінні в руки.

Без книги я не проживу
Вже, як без вирію лелека...
Я і крізь вічність оживу
В отім святім: бібліотека...

Для мене книги – світло дня,
Для мене книги – зорі ночі...
Моя сім'я, моя рідня,
Мій розум, серце моє, очі...

І – вірю я: те світло буде всюди,
Бо то сонця – друковані книжки!
І хай не я, то інші будуть люди,
Що прокладуть до них нові стежки.

Невже отак і згине весь цей світ:
Журнал, газета, книга, картотека?
Як перший сніг,
Як перший білий цвіт?
І занাপаститься честь бібліотеки?
Не вірте в те! Ще ж бо потрібні ми!
Без книги не розквітнути прогресу!..

Я не скажу бібліотека –
Це щось таке далеке вже...
Щось, що замінить фільмотека.
Чого прогрес не збереже...
Ні, ми в такому ще безладді,
Що до прогресу – як до зір...
То ж у книжковому громадді
Ще довго нам купати зір...
Ще будуть книги і журнали,
Ще буде компас-каталог.
Ще будуть давнього аннали
І з читачами діалог...
Ще буде сонячна читальня
І чималий абонемент...
І книгосховище, й вітальня,
І добрих книг асортимент...
Ще буде радість спілкування
З старим і юним читачем.
Ще буде юних душ кування
Та їх підтримання плечем...
Ще – буде все! Ще буде, буде!
Наше становище – тверде!
Бібліотеки не забуде
Ніхто, ніколи – і ніде!

Гоян Ярема Петрович (нар. 1940 р.) – український
письменник, публіцист і видавець

Білі крила книги:
– як пречисто-білі крила лебедя, що впав убитий на загублену в
морі вузьку піщану косу, і постріл той потряс Україну і світ.

– як пречисто-білі небеса пам'яті, як де віщим словом навіки
викарбувано ймення Лебедя-Ангела...

– як біла лебедина пісня. Вона була така дужа, що чули її по всій
землі; вона була така рідна, що озивалася любов'ю у вірних серцях,
вона була така красива, як лагідна усмішка на його устах, що зоріла,
мов дух нації і святий дух України.

Грабар Сергій Володимирович (нар. 1954 р.) – український
письменник і перекладач

Книжка повинна подобатися, зачіпати, змушувати думати, бути
такою, щоби про неї важко було забути. І при нагоді виникало б
бажання повернутися до читання ще.

Градовський Анатолій Володимирович (1952–2016 рр.) –
український педагог, літературознавець, професор

Учень-читач – не просто споживач художньої продукції, не
лише об'єкт ідейно-художнього впливу твору. Він ще й співучасник
творчого процесу творення списку художнього твору, суб'єкт, який
здійснює читання. Читацьке сприймання бере участь у конструю-
ванні твору...

Гранін Данило Олександрович (рос. Даниил Александрович
Гранин, спр. Герман, 1919–2017 рр.) – російський письменник,
сценарист і громадський діяч

Читання віршів має бути постійним, аби душа не засохла*.

Грасіан-і-Моралес Бальтасар (ісп. Baltasar Gracian y Morales,
1601–1658 рр.) – іспанський письменник, філософ-мораліст та
теоретик літератури

Дехто цінує книги за їх обсягом, ніби написані вони для
вправлення рук, а не розуму.

Грем Вільям Філіпс (англ. William Phillips Graham, нар. 1979 р.)
– британський журналіст, блогер

Газета – перша чернетка історії.

Грибоєдов Олександр Сергійович (рос. Александр Сергеевич Грибоєдов 1795–1829 рр.) – російський дипломат, поет, драматург, піаніст і композитор

Від книг французьких їй немає сну,
Мені ж російські болем марять*.

Фамусов: «...Ні ж бо, коли зло спинити,
Забрати б усі книги та спалити!»*

Грін Джон (англ. John Green, нар. 1977 р.) – американський письменник

У його житті не залишилось майже нічого. Але з ним залишались книги. Книги – справжні. Покинуті: піди – й вони вічно будуть чекати на тебе; приділи їм увагу – і вони завжди відгукнуться взаємністю*.

Грін Олександр Степанович (рос. Александр Степанович Грин, 1880–1932 рр.) – російський радянський письменник

Чарівна свіжість старих книг подібна до вина*.

Грінченко Борис Дмитрович (1863–1910 рр.) – український письменник, педагог, лексикограф, літературознавець, етнограф, історик, публіцист

...Мотлоху не читай. Та й взагалі дурниць не читай...

Не читайте... зря яких книжок, бо з гарної книжки людина гарного навчається, а з негарної – негарного.

Українська книжка... все далі й далі посуватиме національну свідомість, все більше й більше захоплюватиме людей хвилею національного воскресіння.

Грушевський Михайло Сергійович (1866–1934 рр.) – український історик, державний та громадсько-політичний діяч

Є у мене товариші вірні – книжки добрії.

Гудзенко Семен Петрович (рос. Семён Петрович Гудзенко, 1922–1953 рр.) – російський радянський поет-фронтовик

О, книго, друже заповітний,
Ти в речмішку бійця
Пройшла весь шлях побідний
До самого кінця.
Твоя велика правда
Вела нас за собою.
Твій читач і автор
Разом ставали до бою*.

Легка солдатська служба,
Коли у вільний час
Плекати плідну дружбу
Із книгою навчавсь*.

Гудзяк Борис (нар. 1960 р.) – український релігійний діяч, єпископ Української греко-католицької церкви, вчений

Ми так мало стали читати. Отримуємо інформацію з екранів – телевізора, планшета чи комп'ютера. Тексти стають короткими, концентрованими. А коли ми читаємо книгу, ми можемо зробити просту річ – зупинитися на хвилику і подумати. Ритм нашого життя сьогодні багато в чому визначається тим, як і яку інформацію ми отримуємо та сприймаємо. Книга дуже добре вирівнює цей ритм.

Гузар Любомир (1933–2017 рр.) – український релігійний діяч, патріарх-предстоятель Української греко-католицької церкви (2001–2011 рр.), архієпископ-емерит

Мене вчили: не читай усіх книжок, а студіюй кращих. Те, що вже три покоління читають і тішаться ним.

Гуменюк Надія Павлівна (Лис) (нар. 1950 р.) – українська поетеса, прозаїк, публіцист

Якою мовою сьогодні дитина читає книжку, такою мовою в майбутньому розмовлятимуть українці.

Гумільов Микола Степанович (рос. Николай Степанович Гумилёв, 1886–1921 рр.) – російський поет, перекладач, літературний критик

О, зжовклі аркуші й сторінки
У стінах повечірніх бібліотек,
Як розмисли невинно неп'янкі,
А пилу хміль сильніший за наркотик!*

Гумілевський Лев Іванович (рос. *Лев Иванович Гумилевский*,
1890–1976 рр.) – російський радянський письменник

В одних книги заповнюють життя; в інших – лише книжкові полиці*.

Гуцало Євген Пилипович (1937–1995 рр.) – український
письменник, журналіст, поет і кіносценарист

Книга – завжди дзеркало, у якому відбивається не тільки дійсність, а й особа самого автора.

Гюго Віктор-Марі (фр. *Victor-Marie Hugo*, 1802–1885 рр.) –
французький письменник, драматург, поет,
публіцист, громадський діяч

Автор створює книгу, суспільство приймає чи відкидає її.

Без книги – в світі ніч.
Без книги – темрява повсюди.

Будь-яка брутальність тане, немов на вогні, під впливом щоденного читання гарних книг.

Деякі володіють бібліотекою, як євнухи володіють гаремом*.

Книга – те ж колесо машини. Бережіться цих чорних рядків на білому папері; це сили, вони складають комбінації, зливаються, роз'єднуються, входять одна в одну, крутяться одна в одній, розмотуються, зв'язуються, поєднуються, працюють. Один рядок кусає, другий жме і тисне, третій тягне, четвертий перетворює в раба. Ідеї – це свого роду системам зубчатих коліс. Ви відчуваєте, що книга тягне вас. Вона вас відпустить, тільки надавши нового виду вашому розуму*.

Книга як така належить авторові, але, як створення думки, вона належить – і це не перебільшення – усьому людству*.

Книги – це друзі, безпристрасні, але вірні.

Показують книжки дорогу до мети,
У них живуть думки, і рвуть вони окови...
А книга – лікар твій, твій провідник весь час.
Вона скоряє все: безумства, страхи, болі...
Вона – твої знання, скарб найдорожчий твій,
Честь, істина, права, натхнення чистих мрій,
Прогрес і розум твій, що зносить всі загати.

Роду людському належать дві книги, два літописи, два заповіти – зодчество й книгодрук, біблія камінна і біблія паперова*.

Світло! Завжди світло! Повсюди світло! Його потребують усі.
Воно міститься в книзі.

Творець книги – автор, творець її долі – суспільство*.

Той, хто не був знайомий із творіннями давнини, прожив, не знаючи краси.

Усюди, де є рілля, усюди, де є розум людський, повинна бути книга.

Хто читає, той мислить, той розмірковує.

Часом читачі відриваються від книги зовсім зміненими.
Найбільш горді уми, і найтонші, і найделікатніші, і найпростіші, і найвеличніші підпорядковуються цьому зачаруванню.

Д

Давенант Вільям (англ. *William Davenant*, 1606–1668 рр.) –
англійський письменник, поет, драматург.

Книга – пам'ятник найсвітлішим умам, які пішли у вічність.

Давидович Аркадій (рос. *Адольф Филиппович Фрейдберг*,
нар. 1930 р.) – російський письменник, афорист

Дивитися цікавіше, як читати, а читати цікавіше, ніж жити*.

Дайер Джон (англ. *John Dear*, 1699–1758 pp.) –
англійський поет

Бібліотеки – гардероби, із яких умілі люди можуть брати щось для прикраси, багато що – для цікавості й ще більше для вживання*.

Дал Роальд (англ. *Roald Dahl*, 1916–1990 pp.) – валійський
письменник норвезького походження

Просто читай, і нехай слова пестять твій слух, мов музика*.

Дальберг Ерик Йонсон (швед. *Erik Jonsson Dahlbergh*,
1625–1703 pp.) – шведський інженер-фортифікатор,
воєначальник

Книга – це битва душ, а не війна слів.

Даль Володимир Іванович (1801–1872 pp.) –
український і російський письменник, лексикограф,
етнограф данського походження

Бібліотека – це книгозбірня, а бібліотекар – господар книго-
збірні*.

Читач – людина, що читає книги для себе*.

Даниленко Володимир Григорович (нар. 1959 р.) – український
письменник-прозаїк, критик, літературознавець

Для будь-якої нації книжковий ринок є індикатором її духовної
самодостатності.

Зчитана з комп'ютерного екрана інформація забувається
швидше, ніж прочитана в книжці. Відтак матеріальність книжки –
найбільша її перевага над електронними носіями інформації.

Данціг Шарль (фр. *Charles Dantzig*, нар. 1961 р.) – французький
письменник і поет, видавець

Читання не суперечить життю. Воно – саме життя, життя знач-
но серйозніше, не таке жорстоке, не таке фривольне, значно трива-
ліше, більш горде і менш марнославне, досить часто з усіма слабки-

ми сторонами гордості, сором'язливістю, мовчанням, відступом. В
утилітарності світу воно підтримує відстороненість на користь
мислення. Читання нічому не служить. Саме тому воно така велика
річ. Ми читаємо, власне, тому, що воно нічому не служить.

Дарвін Чарльз Роберт (англ. *Charles Robert Darwin*,
1809–1882 pp.) – англійський учений

Читання книг викликало в мені палке бажання закласти і свій
скромний камінчик у величну будову природознавства*.

Дацюк Василь Лаврентійович (нар. 1949 р.) – український
письменник, перекладач

Одному мила книжка, а іншому – на пиво знижка.

Дашвар Люко (спр. Чернова Ірина Іванівна, нар. 1956 р.) –
українська письменниця, сценарист, журналіст

Інтернет – найбезсистемніша система. Мені більше подо-
баються книжки.

Декарт Рене (фр. *Rene Descartes*, 1596–1650 pp.) –
французький філософ, фізик, фізіолог, математик,
основоположник аналітичної геометрії

Більшість книг такі, що, прочитавши декілька їх рядків і
подивившись кілька фігур, уже знаєш про них усе, так що решта,
вміщене в цих книгах, лише для того, щоб заповнити папір*.

Розмовляти з письменниками інших століть – майже те ж саме,
що мандрувати*.

Сподіваюся, що люди, які керуються своїм природним здоровим
глуздом, будуть правильніше судити, ніж ті, що вірять лише
стародавнім книгам*.

Читання хороших книг – це начебто бесіда з поважними людь-
ми минулих століть – їх авторами, і притому вчена бесіда, у якій
вони відкривають нам лише кращі із своїх думок*.

Декурсель Адріан (фр. *Adriano Decourcelle*, 1821–1892 рр.) – французький драматург

«Кінець» – слово, яке приємно написати й прочитати на останній сторінці книги*.

Книга – це посудина, яка нас наповнює, але сама не порожніє*.

Делез Жиль (Жіль) (фр. *Gilles Deleuze*, 1925–1995 рр.) – французький філософ

Книга – це свого роду світ. Перед лицем книги критик знаходиться в тій же мовній ситуації, що й письменник – перед лицем світу*.

Дереш Любка (спр. Любомир Андрійович Дереш, нар. 1984 р.) – український письменник

Книга – це маленька консерва певного способу мислення.

Читати, безумовно, важливо, але ще важливіше – розуміти, що саме читаєш.

Державін Володимир Миколайович (1899–1964 рр.) – український літературознавець, критик, поет, перекладач.

При читанні масовий читач прагне уявити собі, як усе це відбувалося б у дійсності; справжній аматор і цінитель літератури намагається уявити собі, що почував і думав автор речі, творячи її.

Державін Гаврило Романович (рос. *Гавриил Романович Державин*, 1743–1816 рр.) – російський поет і державний діяч

У книгах копатись я люблю, мій розум і серце просвітляючи*.

Дерріда Жак (фр. *Jacques Derrida*, 1930–2004 рр.) – французький філософ алжирського походження

Читач має бути або надспокушеним, або не спокушеним зовсім*.

Джамі (перс. *جامع*, 1414–1492 рр.) – таджицько-перський письменник, філософ, музикознавець

Коли вірші сяють досконалістю,
Вони дарують блаженство читачам*.

Книга – це супутник любий,
Що втішає нас своїм рядком.
Книга – це друг, що не приносить горя,
Що завше дарує спокій нам*.

Джахіз аль (араб. *ظاحاج ل*, повн. *Абу Усман Амр ібн Бахр аль-Джахіз*, 775–868 рр.) – арабський письменник, богослов, основоположник арабської літературної критики

Книга – прекрасний співрозмовник і прегарне знаряддя; вона – чудові ліки й незвичайна розвага; вона приносить незвичайні доходи й дає відмінне ремесло; вона – чудовий товариш і приємний гість; вона – найкращий порадник і сім'янин*.

Книга – це співрозмовник, який не лестить тобі, і друг, який не спокушає тебе, і товариш, який тобі не надокучить, і прохач, який не буде мстити тобі, і сусід, який не чекає тебе з нетерпінням, і компаньйон, який не хоче відняти в тебе майно і не кує проти тебе лихо, не обманує тебе, лицемірячи, і не хитрить з тобою, удаючись до брехні*.

Я не знаю добрішого сусіда, справедливішого друга, покірнішого супутника, слухнянішого вчителя, обдарованішого співтовариша; я не знаю нікого менш нудного й надокучливого і в той же час нікого, чий характер був би глибшим і повнішим; я не знаю нікого менш суперечливого й злочинного, менш дурного й більш далекого від брехні і наклепу; більш дивовижного і розпорядливого, менш хвалькуватого і сором'язливого; більш далекого від сумніву, ... більш м'якого в суперечці й того, хто відвертає битви, ніж книга*.

Джахм Алі ібн Самі аль (араб. *الأصل إظهار*, близько 804–863 рр.) – арабський поет

Книга – нічний співбесідник; коли ти підсядеш до нього, він змушує твоє серце забути про гнітючий біль страждань*.

Джебран Халіль Джебран (араб. *نارنج ليلخ نارنج*, англ. *Gibran Khalil Gibran*, 1883–1931 рр.) – ліванський і американський філософ, художник, поет і письменник

Життя завжди вчить набагато більшому, ніж краща із кращик книг. Книга – лише знаряддя і посібник. Не життя слід перевіряти книгами, тобто теоріями, а якраз навпаки. Далеко не для всіх людей згодиться порада: «читайте більше»*.

Джейкобе Джозеф (англ. *Joseph Jacobe*, 1854–1916 pp.) –
англійський письменник і фольклорист

Читати поезію в перекладі – все одно, що цілувати жінку через вуаль*.

Джефферсон Томас (англ. *Thomas Jefferson*, 1743–1826 pp.) –
3-й президент США, політичний діяч, дипломат і філософ

Людина, яка нічого не читає, освіченіша, ніж людина, яка не читає нічого, крім газет*.

Джойс Грем (англ. *Graham Joyce*, 1954–2014) –
англійський письменник

Узагалі книги для мене – що для інших випивка. Вони заглушують шум зовнішнього світу.

Джойс Джеймс Августин Алоїзій (англ. *James Augustine Aloysius Joyce*, ірл. *Seamas Seoige*, 1882–1941 pp.) –
ірландський письменник, поет

Ідеальний читач страждає на ідеальне безсоння*.

Джонсон Семюел (англ. *Samuel Johnson*, 1709–1784 pp.) –
англійський критик, лексикограф і поет

Доки автор живий, ми оцінюємо його здібності за гіршими книгами, і тільки тоді, як він помер – за кращими*.

Каструвати: вилучити непристойні частини книги.

Краща риса кожного письменника зазвичай виявляється в його книгах*.

Люди, взагалі кажучи, не дуже охоче читають книги, якщо в них є якась інша розвага.

Ніде так сильно не відчуваєш марність людських надій, як у публічній бібліотеці.

Те, що написано без зусиль, читається, як правило, без задоволення*.

Цитати із античних авторів – пароль освічених людей по всьому світу.

Дизраелі Бенджамін граф Біконсфілд (англ. *Benjamin Disraeli, Earl of Beaconsfield*, 1804–1881 pp.) – британський державний та політичний діяч, письменник-романіст

Книги відкривають перед людиною невідомі світи.

Коли мені хочеться прочитати книгу, я її пишу.

Кращий спосіб познайомитися з яким-небудь предметом – написати про нього книжку.

У наш час нам недостатньо, щоб нас навчили читати, нам треба, щоб нас ще навчили, як читати і що читати*.

Димитрій Ростовський (спр. Данило Савич Туптало, 1651–1709 pp.) – український та російський церковний діяч, учений, письменник і проповідник, богослов

...Скарби й багатство... від юності моєї не збираю... окрім книг*.

Дідро Дені (фр. *Denis Diderot*, 1713–1784 pp.) – французький філософ-просвітник та енциклопедист

Генії читають мало, роблять багато і самі створюють себе.

Книга, над якою позіхаєш, не шкодить нікому.

Люди перестають мислити, коли перестають читати.

Ні про що не думає лише той, хто нічого не читає.

Дікінсон Емілі Елізабет (англ. *Emily Elizabeth Dickinson*, 1830–1886 pp.) – американська поетеса

Немає кращого Фрегата, як Книга –
Домчить до всяких берегів*.

Діккенс Чарльз (англ. *Charles Dickens*, 1812–1870 pp.) – англійський письменник-романіст, політичний агітатор

Із усіх винаходів і відкриттів у науці й мистецтвах, із усіх великих наслідків вражаючого розвитку техніки на першому місці стоїть книгодрукування...

У газетах немає жодного слова правди – тому їх і читають.

Діоген Лаертський (старогрец. Διογένης Λαέρτιος, перша пол. III ст.) – давньогрецький історик філософії

Якби із книг Хрисипа вилучити все, що він повипишував із інших, у нього залишилися б лише пусті сторінки*.

Діоген Синопський (старогрец. Διογένης ὁ Σινωπέας, бл. 412 – 323 рр. до н. е.) – давньогрецький філософ-кінік

Діонісій дав йому (Арістиду – *упоряд.*) грошей, а Платону – книгу; у відповідь на докори Арістид сказав: «Отже, мені потрібні гроші, а Платону – книга».

Діснеї Волт (англ. Walt Disney, спр. Волтер Елаяс Діснеї; англ. Walter Elias Disney, 1901–1966) – американський художник-мультиплікатор, кінорежисер, актор, сценарист і продюсер

Ви були б найнещаснішою людиною в цьому житті, якби не читали книги і вірші*.

Ті цінності, які ви знайдете в книгах, ніколи не зрівняються навіть з усією здобиччю піратів з острова скарбів.

Дістервег Фрідріх Адольф Вільгельм (нім. Friedrich Adolph Wilhelm Diesterweg, 1790–1866 рр.) – німецький педагог-демократ

Читати – означає застосовувати в житті прочитане.

Якщо людина набула саму по собі нічого не варту навичку читання, але не навчилася справжньому читанню з розумінням прочитаного, то хай деякі пишуть книги найрозумніші, найглибокдумніші, то чи допоможе це, якщо люди, які їх читають, не розуміють.

Діхтяренко Григорій Юхимович (нар. 1950 р.) – український письменник і громадський діяч

...Бібліотека – це храм, де зібрана космічна енергія, яка матеріалізована через слово в книгу – психічну енергію.

...Бібліотекар не лише розпорядник сконцентрованої у творах психічної енергії, а її порадник, добротворець й оберіг мудрості, сланої з космосу і записаної землянами.

В дитинстві надто не захоплювався дитячими іграми й пустощами. Усе намагався побільше бувати в сільській бібліотеці, в бібліотеці батьків, де в царстві безголосся з'являлося царство думки.

...Вже в десять літ мені не хотілося відходити від столу з книгами. Я шукав у них відповіді на всілякі питання, відкривав нові закони пізнання світу і себе.

...Відхід значної частини молоді від необхідності працювати з книгою посилює в неї схильність до злочинності, агресії, ненависті, люті, духовного зuboжіння.

...Книга – крона дерева нації. І так само не може жити корінь без галуззя, так і галуззя без кореня. Хто ж не долучається до книги, того не живить корінь. І ця людина не живе, а скніє у випаленому степу, а точніше у піщаній пустелі.

Книга – свіча. Розкриваєш її сторінки – значить освітлюєш шлях до пізнання, просвітління, досягнення одвічних мудростей. Зрікаєшся книги – опиняєшся в темноті.

...Кожний бібліотекар – це, щонайменше, тричі психолог. Бо він, по-перше, пізнає душу митця (автора книги), по-друге, сприймає психічну енергію, яку несуть у собі виписані персонажі твору, по-третє, прагне бути в злагоді з душею читача.

Наріжним каменем... у цивілізованих народів завжди була Книга, культура. В епоху Відродження навіть данину з переможених брали книгами.

Не зможе, не читаючи книг, відбутися і сам творець слова.

...Серед відзначених у майбутньому популяризаторів книги особливе місце має посісти бібліотекар.

...Увійди поміж стелажів із книгами й услухайся в ніби аж моторошну тишу. Ні! Там немає безголосся! Там усе наповнене психічною енергією, мовою.

Доде Альфонс (фр. Alphonse Daudet, 1840–1897 рр.) – французький романіст і драматург

Книги – найкращі друзі. До них можна звертатися у всі важкі хвилини життя. Вони ніколи не зрадять.

Над скількома особистими бібліотеками можна було б приклеїти ярлик, як на аптечних склянках «Для зовнішнього користування»*.

Доку Атіс Атович (латиською *Atis Doku, 1861–1903 pp.*) – латвійський письменник

Я читаю лише хороші чи погані книги, позаяк на перших я вчуся, а над другими сміюся, а це корисно для здоров'я. Посередні твори я не читаю – їх я сам пишу*.

Доссі Карло Альберто Пізані (італ. *Carlo Alberto Pisani Dossi, 1849–1910 pp.*) – італійський письменник і державний діяч

На придбаних книгах я надписую своє ім'я лише після того, як прочитаю їх, бо тільки тоді я можу називати їх своїми*.

Достоевський Федір Михайлович (рос. *Фёдор Михайлович Достоевский, 1821–1881 pp.*) – російський письменник

Коли я бачу навколо себе, як люди, не знаючи, куди подіти свій вільний час, вишуковують саме жалюгідні заняття й розваги, я знаходжу книгу й говорю внутрішньо: цього одного достатньо на ціле життя*.

Учіться і читайте. Читайте книги серйозні. Життя зробить решту*.

Я страшенно читаю, і читання дивно діє на мене. Щось давно перечитане почитую знову і начебто напружуюся з новими силами, вникаю у все, чітко розумію і сам здобуваю вміння створювати*.

Дочинець Мирослав Іванович (нар. 1959 р.) – український письменник і журналіст

Батько повчав мене, що книги на полицях не слід вирівнювати і підганяти під розмір та колір. Їх, як і людей, не можна одною міркою міряти. І нехай вони стоять чи лежать собі вільно...

Вдень носив при собі (книгу – *упоряд.*), а увечері клав під подушку. І все було мало мені радісного спілкування з нею. Я боявся, що закінчиться остання сторінка – і я неначе осиротію, залишуся серед води. Тоді я починав читання спочатку, знову і знову. І

знаходив завжди щось нове поміж рядків. І того було більше, ніж у написаних літерах... І ось я навмання відкриваю сторінку і читаю, наче п'ю давнє, забуте вино...

Добра книжка – це вчитель, лікар, сповідальник.

Є письменники, після яких ти вже не той, що раніше. Читаєш їхні книги – і вони зчитують твоє серце, розвільнюють і розвиднюють внутрішній простір, примирюючи з людьми, Богом і самим собою... І ти вже достеменно не знаєш, хто кого вибрав – ти книгу чи вона тебе.

Засолодження сну: лягай із доброю книгою... лягай із тою, яка прочитала добру книгу.

З ними (книгами – *упоряд.*) не треба говорити. Вони самі до тебе промовляють. А декотрі так проникливо, що не ти їх читаєш, а вони тебе зчитують. Так глибоко в душу западають.

Із найцінніших дарів, не одержаних людиною від природи, а створених із власного духа, світ книг найбільший, а слово писемне – священне.

Книги сильніші за вино і навіть за жінок. Тому що вони і п'янять, і тверезять водночас.

Книги не просять дециці уваги – вони захоплюють всю увагу.

Книги не вимагають часу – вони володіють вічністю.

Книги, як гроші, приходять і відходять. Та вони дорожчі за гроші, бо вимагають не тільки рук, але й серця.

Люди і книги... Вони служать одне одному, підтримують одне одного.

Найвищий для мене чин – книга. Та книга, де букви, як і трава, мають свою барву, свої пахощі.

Найчесніша книга – записна. Бо вона пишеться – про себе. І для себе. Можливо, ще для Бога.

Письменникові багато треба вчитися в землероба. І найперше – прополюванню. Придивіться, як безмилосердно прополює городник свої грядки – все кволе, зайве, незріле – геть з поля! А як

нешадно обрізує виноградар лозу, залишаючи, здавалося б, потворні цурпалочки... Читаєш не раз книгу й бачиш, як тут мало пололи, обрізували. Здорове й сильне «заглушили» бур'яни, чагарники.

Поки читаєш гарну і чесну книгу, здається, що ти вбережений від усього лихого на цей час. Нібито святі обереги над тобою.

Той, хто здатний написати книгу, але не пише її, подібний до того, хто втрачає сина.

У книг, як і в людей, свої долі, свої дороги, свої мандри в читацькому світі.

Як їжа потрібна тілу, так добра книжка потрібна для духовного життя.

Драйден Гордон (англ. *Gordon Dryden*, нар. 1931 р.) – новозеланський письменник і видавець

Хто навчається без книги, той черпає воду решетом.

Драйзер Теодор Герман Альберт (англ. *Theodore Herman Albert Dreiser*, 1871–1945 рр.) – американський письменник і громадський діяч

Життя пізнається з книжок і творів мистецтва, можливо, більшою мірою, ніж із самого життя.

Книга повинна щось давати авторові. Не долари... Та автор чекає на заохочення, схвалення*.

Я читаю, читаю все, що мені вдається дістати*.

Драч Іван Федорович (нар. 1936 р.) – український поет, перекладач, кіносценарист, драматург, державний і громадський діяч

А найкраще мені поміж них –
Моїх тихих задуманих книг,
Між гробсбуків й тонюніх книжок,
Де закладка, де жовтий ріжок,
Де Прискаль, де Монтень, а де Світ –
Треба мудрим іти на той світ...

...В книжках днював і ночував.
Так міркував на початку:
Прочитано кожну книжку,
А може б, не раз.
А згоден пішло-поїхало;
Треба прочитати кожну другу,
Треба прочитати кожну п'яту,
Бодай кожну десятку,
А мушу таки прочитати,
Бодай кожну соту вчитаю.

Дригайло Василь Герасимович (нар. 1937 р.) – український бібліотекознавець

Суть бібліотеки майбутнього – це управління знаннями.

Дуейн Діана (англ. *Diane Duane*, нар. 1952 р.) – американська письменниця

Коли немає друзів, з якими можна погомоніти, книга завжди готова з тобою побесідувати, подарувати тобі якусь вражаючу новину, розквітчати трохи піднадокучливе життя чудовою картинкою*.

Духнович Олександр Васильович (слов. *Alexander Duchnovic*, 1803–1865 рр.) – греко-католицький священник, словацький і український письменник, педагог

...Учитель старанно читати мусить, але при читанні ще й таким міркуванням займатися, як би змогли легше й більш успішно використовувати свій обов'язок.

Дюамель Жорж (фр. *Georges Duhamel*, 1884–1966 рр.) – французький письменник, літературний критик, академік

Книга – друг самотності. У читанні людина знаходить себе*.

Роман (книга – *упоряд.*) – це історія теперішнього, історія – це роман минулого*.

Д'юї Мелвіл Луїс Косут (англ. *Melville Louis Kossuth Dewey*, 1851–1931 рр.) – американський бібліотекар і бібліограф

Якщо стара книгозбірня була джерелом, до якого йшли всі праглі знань, то нова – водогін, що розносить живильну вологу по домівках.

Дюма Александр-батько (фр. *Alexandre Dumas pere*, 1802–1870 pp.) – французький драматург, прозаїк, журналіст

Потяг до книги завжди був у народі і ніколи не зникав.

Дюма Александр-син (фр. *Alexandre Dumas fils*, 1824–1895 pp.) – французький драматург, прозаїк, поет, академік

Книга, яку читають, має нинішній день, книга, яку перечитують, має день прийдешній.

Е

Ебнер-Ешенбах Марія фон (нім. *Marie Freifrau Ebner von Eschenbach*, 1830–1916 pp.) – австрійська письменниця, драматург

Нудьга, що пронизує деякі книги, йде їм на користь. Критика, яка підняла свого списа, засинає, не встигнувши його метнути*.

У хорошій книзі більше істин, ніж хотів укласти в неї автор*.

Едісон Томас Алва (англ. *Thomas Alva Edison* 1847–1931 pp.) – американський учений і винахідник

Читання для розуму – те ж саме, що фізична вправа для тіла.

Ейзенштейн Сергій Михайлович (рос. *Сергей Михайлович Эйзенштейн*, 1898–1948 pp.) – російський радянський кінорежисер

Книги не мають бути занадто акуратними, як костюм – щойно від кравця і холодними, мов крохмальні манишки. Книги повинні обертатися в руках, як добре налаштований ручний інструмент*.

Еко Умберто (італ. *Umberto Eco*, 1932–2016 pp.) – італійський письменник, філософ, лінгвіст, літературний критик, медієвіст

Зразковий читач – не той, хто висуває «єдиний властивий» здогад. Текст має право передбачати зразкового читача, що має право випробувувати нескінченну кількість домислів.

Емпіричний автор – це той реальний автор, який створює текст, а емпіричний читач – той реальний читач, який інтерпретує текст.

Книжки завжди розповідають про інші книжки. Кожна історія розповідає історію, яку вже розповідали.

Немає тексту, який читали б незалежно від читацького досвіду, отриманого завдяки іншим текстам.

Оскільки об'їздити весь світ вистачить життя, є один вихід: прочитати всі книги у світі.

Повсюдно шукав я спокою і в одному лишень місці знайшов його – в кутку з книгою.

Текст – це механізм, який має завдання витворити свого зразкового читача.

Хіба кіно вбило живопис? Чи телебачення – кіно? Так що ласкаво просимо, графічні... і периферійні прилади читання, що забезпечують нам доступ з одного екрана до тепер уже оцифрованої всесвітньої бібліотеки.

Хто не читає, міг би прожити 70 років за одне життя. Хто читає, може прожити 5000 років. Читання – це безсмертя, звернене в минуле.

Щоразу, коли починаю писати книжку, почувуюся засудженим до дворічного ув'язнення.

Я завжди вважав, що хороша книга розумніша за свого автора. Вона може сказати про речі, про які автор навіть не знає.

Елгозі Жорж (фр. *Zhorzh Elgozi*, 1909–1989 pp.) – французький менеджер, театральний критик і афорист

Освічена людина ніколи не читає – вона перечитує.

Книга дуже корисна. Вона заважає думати в той час, коли телевизор вимкнута.

Еліот Томас Стернз (англ. *Thomas Stearns Eliot*, 1888–1965 pp.)
– американський поет, драматург і літературний критик,
лауреат Нобелівської премії

Не знаю, чи бувають зовсім нешкідливі книги, але не сумніваюся: є книги настільки безглузді, що заподіяти шкоду вони просто не в змозі*.

Те, що ми переживаємо як читачі, ніколи точно не збігається з переживаннями самого поета*.

Еллан-Блакитний Василь Михайлович (спр. В. М. Елланський, 1893–1925 pp.) – український революційний діяч і письменник

Книга є учитель і учить, як боротися за краще і будувати вільне щасливе життя.

Емерсон Ральф Волдо (англ. *Ralph Waldo Emerson*, 1803–1882 pp.) – американський есеїст, поет і філософ

Без хорошого читача не буває хорошої книги.

Кожна спалена книга освітлює світ*.

Ми зобов'язані книгам тими головними чеснотами, які виходять від високих розумних дій.

...Не читайте ніколи пустих книг*.

Ніколи не читай книгу, якій ще не виповнилося року*.

При читанні книг я зупиняюсь на кожній прекрасній думці, як зупиняюсь перед кожною істиною.

Хто вміє читати, у того є ключ до великих справ, до безмежних можливостей, до сліпучого прекрасного життя, сповненого смислу і щастя.

Яке величезне багатство може бути в маленькій вибраній бібліотеці! Товариство наймудріших і найдостойніших людей, вибраних із усіх цивілізованих країн світу протягом тисячі років, надало нам тут в кращому випадку результати свого вивчення у своїй мудрості*.

Енде Міхаель Андреас Гельмут (нім. *Michael Andreas Helmuth Ende*, 1929–1995 pp.) – німецький письменник

Будь-яка справжня книга – нескінченна... Але багато людей не помічають цього. Все залежить від того, хто тримає книгу в руках.

Ейнштейн Альберт (нім. *Albert Einstein*, 1879–1955 pp.) –
німецький і американський учений-фізик,
лауреат Нобелівської премії

Єдине, що ви точно повинні знати – це місцезнаходження бібліотеки.

Наука не є й ніколи не стане завершеною книгою*.

Читання після досягнення певного віку знижує креативність. Кожен, хто читає занадто багато, занадто слабо використовує свій мозок і виховує ліниву звичку не думати.

Епікур (старогрец. *Ἐπίκουρος*, 341–270 pp. до н. е.) –
давньогрецький філософ-матеріаліст.

Май завжди у своїй бібліотеці нову книгу, у льосі – повну пляшку, в саду – свіжу квітку.

Еренбург Ілля Григорович (рос. *Илья Григорьевич Эренбург*, 1891–1967 pp.) – російський радянський письменник

Бібліотекар – не реєстратор, не службовець, який дивиться, чи всі книги на полицях. Він бере участь у формуванні людини, його праця близька до праці педагога й письменника. Багато, дуже багато залежить від нього, і кожний письменник дивиться на бібліотекарів з надією, з ревністю, з любов'ю*.

До мене лінуть книги. До мене вони злітаються, збігаються, прилипають. Я так їх люблю, великих і маленьких, товстих і тонких, рідкісні видання й грошові книжечки, що верещать суперобкладинками чи задумливо занурені в солідну шкіру... Я настільки їх любив, що вони, нарешті, стали любити мене взаємно... несучи оплодотворений рядок думки...*

Зустріч читача з книгою проходить не на людях, і, мабуть, деякі бібліотекарі бувають якщо не свідками, то людьми, яким довіряють таємницю побачення*.

Книга для письменника – це пляшка, яку він кидає в море. У пляшці записка, але чи прочитає колись хтось її і що подумає той, хто прочитає, автор про це не знає*.

...Одні книги – це боеприпаси, інші – хліб, треті – засушена квітка. Усі вони необхідні*.

Різноманіття читацького сприйняття, як і багатоманіття людських натур, природне і не слід його викоринювати*.

Співтворчість читача – запорука його подальшого розвитку...*

Читання – творчий процес: читаючи роман, читач проробляє роботу, споріднену з роботою письменника: уявою він поповнює те, що є в тексті. При цьому він, звісно, виходить зі свого життєвого досвіду*.

Етвуд Маргарет (англ. *Margaret Eleanor Atwood*, нар. 1939 р.) – канадська письменниця, поетеса, літературний критик і активіст захисту навколишнього середовища

Відповіді, котрі дають тобі книги, залежать від запитань, які ти задаєш*.

Зустріч читача з книгою відбувається не на людях і, мабуть, деякі бібліотекарі стають якщо не свідками, то людьми, яким довіряють побачення.

Цікавитися життям письменника, тому що вам подобається його книга – все одно, що цікавитися життям качок, тому що вам подобається фуа-гра*.

Я читаю для задоволення – і лише тоді я читаю з користю*.

Є

Євтушенко Євген Олександрович (рос. *Евтушенко Евгений Александрович*, нар. 1933 р.) – російський радянський поет

Людина, що не любить книгу, нещасна, хоча й не завжди здогадується про це. Життя її може бути наповнене найцікавішими подіями, проте вона буде позбавлена не менш важливої події – співпереживання й осмислення прочитаного*.

Єфремов Іван Антонович (рос. *Иван Антонович Ефремов*, 1908–1972 рр.) – російський радянський фантаст, письменник, учений, енциклопедист, археолог, палеонтолог, засновник сучасної тафономії¹

Бібліотека в майбутньому мені уявляється як гігантська автоматична телефонна станція, з'єднана спеціальним пристроєм з кожним читачем-абонентом. Серед складних автоматичних приладів я бачу інженерів зберігання і видачі знань і досвіду людства – бібліотекарів майбутнього, які розбираються в шифрах і кодах тематичних «ліній» і «ниток» переваг, запитів та інтересів кожного читача. Тоді йому не доведеться перетравлювати своїм розумом купу книжкового лушпиння і ставати більш чи менш освіченим тільки під кінець його життя. Розумні машини, «пам'ять» яких вільна від усяких слабкостей і випадковостей людської пам'яті, допоможуть відібрати лише ті книги, які принесуть йому найбільшу користь...*

Єфремов Сергій Олександрович (1876–1939 рр.) – український громадсько-політичний і державний діяч, літературний критик, історик літератури, академік

Доля української книги щільно зв'язується з двома моментами, що однаково діяли протягом усієї її історії. Один – це вимоги нового часу, що викликали відродження українського письменства з кінця XVIII віку і повагом, ступінь по ступеню, вели до того, щоб розсунути рамки письменництва, а разом і книжкової продукції. Другий – це своєрідна політика московського уряду, що так само повагом, ступінь по ступеню, ... силкувалась їх у корені підтягти, ці рамці звужуючи...

¹Тафономія – розділ палеонтології, що вивчає давні умови поховання.

Завоювати майбутнє допоможе нам тільки книжка.

...Подібно до людей, і книги мають свою долю і часто доля книг повторяє долю їхніх авторів. Як начебто частина духу автора не лише перейшла в його книгу, а й наперед визначила їй такий же шлях, яким доведеться іти і її творцю. До певної міри це й природно, бо книга, а тим паче книга великого автора слова, завжди носить на собі печать різко вираженої індивідуальності...

Ж

Жадан Сергій Вікторович (нар. 1974 р.) – український письменник, поет, перекладач, громадський активіст

Той, хто прочитусь написане тобою, насправді сприймає не написане тобою, а прочитане ним.

Жанен Жюль Габриель (фр. Jules Janin, 1804–1874 рр.) – французький письменник, критик і журналіст, академік

О мої книги, ви... моя любов, свято біля рідного вогнища, відпочинок у тіні старого дерева, супутники подорожей і, нарешті, коли все для мене буде закінчено, свідки мого життя і моєї праці*.

Жванецький Михайло Моньйович (рос. Михаил Моньевич Жванецкий, нар. 1934 р.) – радянський та російський письменник-сатирик єврейського походження, популярний виконавець своїх творів

Нині читати стало цікавіше, аніж жити*.

Жиленко Микола Володимирович (нар. 1955 р.) – український педагог

Читайте те, що до вподоби,
Що душу гріє й у вись несе.

Жолдак Богдан Олексійович (нар. 1948 р.) – український письменник, сценарист, драматург

Якщо читаєш і тебе підкидає, то це – хороша книжка.

Жубер Жозеф (фр. Joseph Joubert, 1754–1824 рр.) – французький письменник-мораліст

Усе стерпить папір, але не читач*.

Жупанин Степан Ілліч (1936–2005 рр.) – український письменник, педагог, професор

Йдуть до мене читачі
Зблизька і здалека.
Жду їх радісно завжди,
Я ж – бібліотекар!

З

Заболоцький Микола Олексійович (рос. Николай Алексеевич Заболоцкий, 1903–1958 рр.) – російський радянський поет

...Книги – все одно, що хліб*.

Кожна книга має свою долю, і доля деяких книг справді вражаюча*.

Люби і поважай книги. Книги – плід розуму людського. Бережи їх, не рви і не забруднюй. Написати книгу нелегко*.

Забужко Оксана Стефанівна (нар. 1960 р.) – українська письменниця, поетеса, есеїстка і публічна інтелектуалка

[Книга] перетворює життя, видозмінює, входить у життя інших людей, змінює їхні долі.

Читання є актом соціальним.

Загребельний Павло Архипович (1924–2009 рр.) – український письменник, лауреат Шевченківської премії

Древні казали: книжки, як і люди, мають свою долю. Але ж ми, українці, повинні цінувати своє. Що ж ми за нація?

Я переконаний, що письменник повинен багато писати, а ще більше читати.

Закарідзе Серго Олександрович (груз. სერგო ზაქარაიძე, 1909–1971 рр.) – радянський грузинський актор театру і кіно, педагог

Актор повинен знати багато, а це можливо лише через книги!*

Замятін Євген Іванович (рос. Евгений Иванович Замятин, 1884–1937 рр.) – російський письменник

Хочете, щоб вас друкували, – більше пишiть. Хочете, щоб вас читали, – більше читайте*.

Зануссі Кшиштоф (пол. Krzysztof Zanussi, нар. 1939 р.) – польський кіно- й театральний режисер

Треба їсти тільки хорошу їжу й потроху, так само з книгами і кіно.

Запа Френсіс «Френк» Вінсент (англ. Francis «Franc» Vincent Zappa, 1940–1993 рр.) – американський вокаліст, композитор, автор текстiв, продюсер, сценарист та режисер

Так багато книг, так мало часу*.

Зардабі Гасан-бек (азерб. حسن بی زردابی, Həsən bəy Zərdabi, 1837 (чи 1842) – 1907 рр.) – азербайджанський просвітник і публіцист

Хороша книга – дорогоцінна скарбниця*.

Заточник Данило (Данііл, XII чи XIII ст.) – давньоруський літописець

...Як бджола, припадаючи до різних квітів, збирає мед в стiльники, так і я по багатьох книгах збирав солодкість слів і смисл їх збирав, як в міх води морські.

Захаренко Олександр Антонович (1937–2002 рр.) – український педагог, громадський діяч, академік

Він (учитель, бібліотекар – упоряд.) своєю начитаністю повинен спонукати до читання, підбирати книги за віком, щоб викликати зацікавленість до кінця.

Добре, якби книги потрапляли до наших рук не заідеологізованими, в яких описується правда нашого життя, про які можна сказати, що вони правдиві, бо є можливість порівняти написане з правдою життя.

...Книга – добрий учитель, вихователь.

Книгу треба берегти, бо то культура, надбання нашої історії... Знай, учителю, від тебе залежить, чи сформований в дитини культ книги. Справжній культ, що викликає смак до літератури, поезії, смак до культури побуту, культури взаємовідносин між людьми.

Потрібно виховувати бережливе ставлення до книги, коли дитина усвідомлює: книгу, цей безцінний дар духовності, не можна зіпсувати, як іграшку.

Сторінки книг мають розказати нащадкам про сьогодні, про те, як ми проклали «тунель», у кінці якого видно світло надії на завтрашній день.

Читати, якнайшвидше читати – це складові іміджу справжнього вчителя, а також бібліотекаря.

Захарченко Василь Дмитрович (рос. Василий Дмитриевич Захарченко, 1915–1999 рр.) – російський радянський письменник, журналіст

...Книга могутня й безсмертна. Бо в ній є саме життя, сама правда і те майбутнє, без якого людині неможливо жити, неможливо йти вперед*.

Захарченко Василь Іванович (нар. 1936 р.) – український письменник, лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка

Дякую Богові, що він обдарував мене здатністю сприймати душею книгу. Не маю більшої, радісної насолоди, як читання книги. Ким я тільки не перебував під час того читання. І Оводом, і Ісусом Христом, і Апостолом Петром, і Миколою Джерею, і Чіпкою, і Геком Фінном, і Тарасом Бульбою, і Хомою Хаєцьким, і Дон Кіхотом...

Пригадую із заздрістю, яке щастя оповивало мене в дитинстві при читанні книжки. З чим це можна порівняти? Ну, хіба що з

кухлем колодязної води в спеку. Чи з перепочинком після того, як набігаєшся... Це як несподівана цукерка... Мабуть, це був стан праведника, коли він розмовляв з Богом.

Чи треба письменникові читати? А чи треба людині читати? Я читаю весь час. Настільки потреба в читанні вкорінена, аж часто ловлю себе на тому, що читання заважає мені читати.

Зейме Йоган Готфрід (нім. *Johann Gottfried Seume*, 1763–1810 рр.) – німецький письменник і поет

Будь-яка хороша книга повинна бути більш або менш політичною*.

Зелінський Корнелій Леоціанович (рос. *Корнелий Леоцианович Зелинский*, 1896–1970 рр.) – радянський літературознавець, літературний критик

Товариство книг може приносити найбільшу насолоду.

Зеров Микола Костянтинович (1890–1937 рр.) – український поет-неокласик, літературознавець, літературний критик, полеміст, перекладач

Книжок дитячих незабутні чари,
Безсмертних вигадок легкі дива...
Ви несподівані, ви любі гості,
Гра порошин і сонця золота.

Златовратський Микола Миколайович (рос. *Николай Николаевич Златовратский*, 1845–1911 рр.) – російський письменник

Книги... що люди, також усякі є: погані й хороші, все бери, нічого не цурайся; тому що у всьому є щось для розуміння*.

Зусак Маркус Френк (англ. *Markus Frank Zusak*, нар. 1975 р.) – австралійський письменник

Книжок спокуси не здолати*.

I

Ібсен Генрік Йоган (норвез. *Henrik Johan Ibsen*, 1828–1906 рр.) – норвезький драматург і поет

Творять не лише письменники, але й читачі; вони співтовариші по творчості; і часто читач сам є більше поетом, ніж сам поет*.

Іваненко Оксана Дмитрівна (1906–1997 рр.) – українська письменниця та перекладач

Книжки – це наша праця, наша совість.
Цілющої води струмок.

Іваничук Роман Іванович (1929–2016 рр.) – український письменник, громадський діяч

Мені треба книг і знань, мені треба бібліотек і затишку, мені треба, зрештою, світового простору й поваги розумних людей, а не куцою світу заіржавілого лицаря і провінційного мудреця.

Ієронім Стридонський (лат. *Eusebius Sophronius Hieronymus*, грец. *Εὐσέβιος Σωφρόνιος Ἱερώνυμος*, близько 340–420 рр.) – християнський теолог, письменник, перекладач

Мудрому не варто одружуватися. Ніколи не можна однаково служити книгам і дружині.

Немає письменника настільки нездібного, щоб не знайти подібного йому читача*.

О, якби я мав книги всіх авторів, щоби відсталість розуму винагороджувалася старанністю в читанні*.

Іздрік Юрій Романович (нар. 1962 р.) – український прозаїк, поет, культуролог

Талант читача не менш важливий, ніж талант письменника, адже саме у свідомості читача відбувається інтерпретація авторського тексту, виникають образи, емоції та генеруються сенси.

Я ревную тебе неймовірно ... до музики, яку ти слухаєш без мене, до картин, котрі оглядаєш на самоті, до книжок, не нав'язаних мною.

Ізер Вольфганг (нім. *Wolfgang Iser*, нар. 1926 р. – німецький літературознавець

У процесі читання відбувається тісне переплетення антиципації та ретроспекції, яке при повторному відчитуванні перетворюється у прогнозування ретроспекції.

Ізюмський Борис Васильович (рос. *Борис Васильевич Изюмский* (1915–1984) – російський радянський письменник

Звичайно, кожний справжній бібліотекар відчуває себе вихователем... У навчальних закладах, які готують бібліотечних працівників, повинно бути приділено велику увагу вивченню педагогіки, психології – цих ... ключових елементів професії бібліотекаря, адже його праця – різновид педагогічної праці*.

Ларіон, митрополит (в миру *Іван Іванович Огієнко*, 1882–1972 рр.) – український учений, митрополит УАПЦ, політичний, громадський і церковний діяч, мовознавець, лексикограф, історик церкви, педагог

Довгий час Київ був також матір'ю книжок руських.

Коли хочеш бути повним і правдивим українцем, ти повинен якнайбільше читати по-українському – українські книжки, українські часописи, українські журнали. І конче мати вдома хоч маленьку свою бібліотеку, але конче українську!

Українець, який не кохається в українських книжках, не набуває їх, не читає їх, не підтримує їхньої появи, такий українець свою націю не підтримує для зросту її.

...Український часопис чи українська книжка – це показник, що українська нація жива у тій країні, де ти живеш.

Число проданих українських книжок – це показник сили української нації в тій державі, де ми живемо.

Читаючи по-українському, ти викохуєш українську душу, ти стаєш повновартісним, а без цього ти українцем і не будеш.

Я ніколи не міняв своєї постійної думки, що тільки книжка принесе волю українському народові і що ця воля прийде до нас тільки після довгої і впертої культурної праці.

Ільницький Микола Миколайович (нар. 1934 р.) – український літературознавець, критик, поет, перекладач

Відстороненість ліричного героя від витвореної уявою картини світу призводить до такої ж відстороненості й читача, бо позбавляє його елемента переживання, і навпаки, присутність героя в своєму світі створює магнітне поле емоцій... притягальну силу рядків.

Коли читаєш поетичну книжку, чекаєш від неї не тільки гарних творів – чекаєш поета, особливість якого виявляється в удачах і невдачах, чекаєш людину, з якою уже подумки розмовляєш.

Ці нічні марення над книгами біля нічного віконця, на яким блимає із просмаленого картопляного кружальця червонястий вогонь каганчика, і вихоплені ним з п'їтьми вервечки літер обплутують тебе і ведуть в казкові антисвіти, антипакулі, де все не таке – і земля, і небо, і люди, і ти сам...

...Щоб знайти ознаку, за якою поєднано предмет і образ, читач повинен виявити активність сприймання.

Ільф Ілля Арнольдович (спр. *Іехієл-Лейб Файнзільберг*, рос. *Илья Арнольдович Ильф*, 1897–1937 рр.) – російський радянський письменник-гуморист, фейлетоніст

У поїзді читають, тому що нудно, у трамваї – тому що цікаво*.

Якщо читач не знає письменника, то винен у цьому письменник, а не читач*.

Ільченко Віктор Леонідович (1937–1992 рр.) – російський радянський артист естради

Книга повинна давати не стільки знання, скільки відчуття безмежності знань, пробудити розум і уяву читача, щоб він міг самостійно заповнювати прогалини у знаннях про світ*.

Іоан, архімандрит (в миру рос. *Іван Михайлович Крест'янкин*, 1910–2006 рр.) – священнослужитель Російської православної церкви

Ти багато читав, та не зрозумів головного – духовне життя починається з пізнання себе і своїх немощів, а не з суду над тими, хто тебе оточує*.

Іоан Грішній (XI ст.) – церковний діяч і письменник

Конем управляють і стримують уздечкою, а праведника – книгами*.

Не буде корабля без цвяхів – не буде людини без книжкового читання*.

Іпхорська Яніна (пол. *Janina Iphorska*, 1914–1981 pp.) – польська художниця, журналістка, письменниця і перекладачка

Найбільший вплив на людство справляли книги, які майже ніхто не читав*.

Ісаковський Михайло Васильович (рос. *Михаил Васильевич Исаковский*, 1900–1973 pp.) – російський радянський поет

Книга – джерело людських знань, а отже, й джерело сили людини! Той, хто начитаний, той, хто освічений, може досягти в житті незмірно більше, ніж людина відстала, малокультурна*.

Іскандер Фазиль Абдулович (абх. *Фазиль Абдул-ица Искандер*, 1929–2016 pp.) – російський і абхазький письменник і поет

Культура – це не кількість прочитаних книг, а кількість зрозумілих*.

Й

Йосіда Кенко (яп., 1283–1350/1352 pp.) – японський поет і письменник

З чим можна порівняти насолоду, яку дістаєш на самоті, коли, відкривши при світлі лампади книгу, запрошуєш у друзі людей невидимого світу?*

Йосімото Банана (нар. 1964 р.) – японська письменниця

Книги і музика – ми й самі не помічаємо, як вони рятують нас кожен день, кожную годину, життєво важливі дрібниці, справжні подарунки долі, навіть якщо ми до кінця не усвідомлюємо.

К

Кабір (хінді कबीर, панджабі ਕਬੀਰ, урду کبیر, 1440–1518 pp.) – індійський філософ-містик, гуру, святий, поет

Обряди, обітниця, священні книги – все це брехня; істинний Бог не в храмі, а в серці людини.

Каверін Веніамін Олександрович (рос. *Каверин (Зильбер) Вениамин Александрович*, 1902–1989 pp.) – російський радянський письменник і сценарист

Книги зібрані, стоять на полицях. І тут починається найголовніше. За справу береться одна із найблагодініших професій, що потребує терпіння, любові до справи, сили душі* (професія бібліотекаря – *упоряд.*).

Куди б я не приїздив, куди б мене не закинула доля, всюди я перш за все запитував: «А чи є тут бібліотека?» І коли мені казали: «Так, є» – це місто чи містечко, колгосп чи кишлак ставали мені ближчими, ніби осявали теплим несподіваним світлом*.

Робота із книгою – це робота з людьми, а що може бути азартнішим, захопливим і важчим? Тут і зіткнення думок, і вибір життєвої дороги, і спрямування розумових інтересів, і виховання волі*.

Справжня література починається там, де відбувається відкриття, – відкриття не лише для читача, але й для письменника*.

Тільки не покидай її! ... книги – мов жінки. Вони не люблять, коли їх покидають*.

...Я зустрічався у своєму житті із справжніми майстрами бібліотечної справи, з полководцями бібліотек, які вели за собою дивізії й армії добре озброєних книг і діяли на полях розумових битв талановито й уміло*.

Казарін Юрій Вікторович (рос. *Юрий Викторович Казарин*, нар. 1955 р.) – російський поет, лінгвіст, професор

Книги думають і працюють зі мною: вони в закладках і помітках. Робочі книги*.

Каллімах (старогрец., *Καλλιμάχος ὁ Κυρηναιῖος*, бл. 305 – бл. 240 рр. до н. е.) – давньогрецький поет, викладач і граматик

Велика книга – велике зло*.

Кампанелла Томазо (італ. *Tommaso Campanella*, 1568–1639 рр.) – італійський філософ-утопіст, теолог та поет

Я в жменці мозку весь, я поглинаю
Багато книг. Їх світу не вмістить.
І не здолає жадений апетит –
Від голоду всякчас я помираю*.

Канторович Володимир Якович (рос. *Владимир Яковлевич Канторович*, 1901–1977 рр.) – російський радянський письменник

...Мало однієї лише любові до книги. Бібліотекар має володіти підвищеною читацькою кваліфікацією, літературним смаком – адже він перший порадник масового читача*.

Не лише завзяті книжники і книголюби, але ... всі культурні люди з теплою вдячністю згадують відмінних бібліотекарів, котрі зустрічалися на життєвому шляху...*

Канторович Леонід Віталійович (рос. *Леонид Витальевич Канторович*, 1912–1986 рр.) – російський економіст, лауреат Нобелівської премії

Бібліотекар повинен володіти підвищеною читацькою кваліфікацією, літературним смаком – адже він перший порадник масового читача*.

Каньєль (фр. *Caniel*, др. пол. XIX – поч. XX ст. – французький бібліотекар

Мене глибоко дивує, що більшість із вас так мало знає наші книжкові скарби... Приходьте ж у наші обширні книгосховища. Знайте, що там зібралось впродовж багатьох століть усе найкраще, найкорисніше, чого досягло людство в пізнанні істини й краси. Не

вважайте себе незваними гостями на банкеті мудреців... Приходьте в бібліотеки, – осередок знання*.

Капіца Петро Леонідович (рос. *Петр Леонидович Капица*, 1894–1984 рр.) – російський радянський фізик, лауреат Нобелівської премії

Хороша дитяча книга повинна вирізнятися тією властивістю, що її із задоволенням читають і дорослі. Зворотна закономірність, звісно, неправильна*.

Капранов Дмитро Віталійович, Капранов Віталій Віталійович (Брати Капранови) (нар. 1967 р.) – українські письменники, видавці, публіцисти, громадські діячі

...Видавці готові наповнити книгарні українськими книжками. Тільки б купували.

Головна порада – це знайти свою книгу. Вона може змінити ваше життя. В кожному віці вона інша.

...Добрій книжці віриш іноді навіть більше, ніж документам. І саме тому літературні версії історичних подій залишаються в серцях людей попри те, що не завжди відповідають науковим даним.

Здається, книжка українська народилася не під тією зіркою.

...Книжка – це все-таки не аркушики, скріплені в корінці. Це продукт інтелектуальний. Книжка робиться зі слів...

Письменнику! Хочеш донести свою книжку людям – відкидай інформаційних посередників і сам ставай кобзарем.

Карамзін Микола Михайлович (рос. *Николай Михайлович Карамзин*, 1766–1826 рр.) – російський історик, письменник, поет, реформатор російської мови

Історія розуму представляє дві головні епохи – винахід букв і типографії; всі інші були їхнім наслідком. Читання й письмо відкривають людині новий світ*.

Спілкування з книгами підготовлює до спілкування с людьми. І те, й інше однаково необхідне*.

Усяке приємне читання має вплив на розум, без якого ні серце не відчуває, ні уява не працює*.

Кар'єр Жан-Клод (фр. *Jean-Claude Carriere*, нар. 1931 р.) – французький письменник, історик, актор, сценарист

Бібліотека – це нібито компанія, зібрання живих друзів, особистостей. Коли ви відчуваєте себе самотнім і пригніченим, ви можете звернутися до них: вони завжди тут, поруч*.

Чи буде зникнення книги мати для людства такі ж наслідки, як, наприклад, невідворотно зростаючий дефіцит запасів води чи захмарні ціни на нафту?*

Карлейль Томас (англ. *Thomas Carlyle*, 1795–1881) – британський письменник, публіцист, історик і філософ шотландського походження

З усіх виявів людської творчості найдивовижніше і варте уваги – це книги. У книгах живуть думи минулих часів; виразно і чітко лунають голоси людей, прах яких давно розлетівся, як сон. Все, що людство зробило, передумало, все, чого досягло – все це збереглося, начебто чарами, на сторінках книг.

Книга – це достеменна сутність людської душі.

Колекція книг – той же університет.

Необхідне знання справи з боку тих, хто вибирає книги для громадських бібліотек, істинне розуміння того, що корисне для людської душі; необхідне вилучення пустих книг... і вибір книг мудрих*.

Справжній університет нашого часу – це добірка книг*.

Університет – це зібрання розумних людей навколо гарної бібліотеки.

Учіться читати – це, можливо, набагато важче, ніж ви уявляєте. Учіться бути розбірливими у вашому читанні, читати добросовісно і з найбільшою для вас доступною увагою все, до чого ви виявляєте дійсний інтерес, а не уявний, і що ви визнаєте дійсно відповідним тому, чим ви зайняті.

Якщо книга виходить з самого серця людини, то вона знайде собі доступ у серця інших людей*.

Карнегі Дейл (англ. *Dale Carnegie*, 1888–1955 рр.) – американський психолог, педагог та письменник

Наймогутніша людська організація, найвище досягнення суспільства – це загальнодоступність вміщених у книгах скарбниць світу*.

Картер Анджела (англ. *Angela Carter*, 1940–1992 рр.) – англійська письменниця

Читати книжку, це наче переписувати її. Ви додаєте до твору, який читаєте, ваш життєвий досвід та свою історію.

Касиль Лев Абрамович (рос. *Лев Абрамович Кассиль*, 1905–1970 рр.) – російський радянський письменник

...Дорогі мені ті працівники бібліотеки, в яких не лише точні каталоги, моторні й невтомні руки, що дають книгу читачам. Я люблю бібліотекарів, поговоривши з котрими, відразу, з першого слова відчуваєш: перед тобою книголюб, пристрасний книжник, знавець книги, що знає всі свої багатства і завжди вважає себе неспроможним боржником перед читачами...*

Книги зібрані, стоять на полицях... До справи береться одна з найблагородніших професій, що потребує терпіння, любові до справи, сили душі... Справа, якій віддає своє життя бібліотечний працівник, тому й вимагає такої любові, такої самовідданості...*

...Коли... я бачу скромну табличку с написом «Бібліотека», мені відразу стає веселіше на душі. Отже, тут також є книги, тут живуть читачі й працюють люди, які присвятили себе прекрасній справі – служити книгою людині*.

Мені випало щастя: я зустрічався у своєму житті зі справжніми майстрами бібліотечної справи, з полководцями бібліотек, які вели за собою дивізії й армії добре озброєних книг і діяли на полях розумових битв талановито й уміло*.

Праця бібліотекарів завжди здавалася мені надзвичайно відповідальною, значимою, благородною за самою суттю, що потребувала не лише знання, а й серця*.

Робота з книгою – це робота з людьми, а що може бути азартнішим, більш захопливим і важчим!*

Хороша книга – це двері, які відкриваються перед тобою, впускаючи в якийсь новий, хай хоча й не такий великий щоразу, куточок життя. Це вікно, розкривши яке, ти зможеш побачити стільки цікавого, корисного, важливого, що на все життя вкарбовується в душу і в пам'ять*.

...Шелестять сторінки в тиші бібліотек – це найчудовіший звук із усіх, які я чув*.

...Якщо людина ніколи не відкривала хороших книг, що хвилювали серця і уми мільйонів людей... вона приречена на духовну злиденність, вона живе в півсерця, позбавивши себе величезної долі радостей, якими насолоджується людина, що спілкується зі світом прекрасного*.

...Я люблю бібліотекарів, які є першими читачами кожної книги, що надходить до їхнього розпорядження. Із жадібністю проковтнувши її, склавши свою думку, вони, уже включивши книгу в роздачу, напучують її виношеними в серці словами. Такий бібліотекар... поговорить з читачем про прочитане, проведе з ними душевну бесіду, посперечається... Для таких бібліотекарів робота – справжня творчість*.

Катон Марк Порцій Старший (лат. *Marcus Porcius Cato Major*, 234–149 рр. до н. е. – римський письменник і державний діяч

Багато читай, але дещо, прочитавши, залишай без уваги: можна поетам дивуватися, але зовсім не треба вірити*.

Кафка Франц (нім. *Franz Kafka*, 1883–1924 рр.) – німецькомовний письменник чеського походження

Ми маємо читати лишень ті книги, що кусають і жалять нас. Якщо прочитана нами книга не приголомшує нас, як удар по черепу, для чого взагалі читати її? Скажеш, що це може зробити нас щасливими? Боже мій, та ми були б настільки ж щасливі, якби

взагалі не мали книг; книги, які роблять нас щасливими, могли б ми з легкістю написати й самі. Насправді потрібні нам книги, які вражають, як найстрашніше із нещастя, як смерть когось, кого ми любимо більше за себе, як усвідомлення, що ми вигнані в ліс, подалі від людей, як самовбивство. Книга повинна бути сокирою для нас, здатною разрубати замерзле озеро всередині нас*.

Каххар Абдула (узб. *Abdulla Qahhor*, Абдулла Каххор, 1907–1968 рр.) – узбецький радянський письменник

Якщо автор не запалив книгу вогнем натхнення, вона не запалює читачів*.

Качуровський Ігор Васильович (1918–2013 рр.) – український поет, перекладач, прозаїк, літературознавець, педагог, радіожурналіст

Бачу я душу мою крізь прочитані книги. І в нереальному знаходжу найвищу реальність.

Як не читають українці, так ганебно ніде в світі не читають. Хіба що племена канібалів.

Квінтіліан Марк Фабій (лат. *Marcus Fabius Quintilianus*, бл. 35 – бл. 100 рр.) – римський педагог, ритор

При читанні вголос у всякому випадку необхідна одна попередня умова: щоб учень розумів смисл*.

Треба читати багато, але не багатьох*.

Кемпбелл Джозеф Джон (англ. *Joseph John Campbell*, 1904–1987 рр.) – американський учений

Сам я довго не одружувався, переважно тому, що це перешкоджало б моєму читанню*.

Кеннеді Ден (англ. *Dan Kennedy*, нар. 1954 р.) – коуч¹, бізнес-тренер, письменник

У багатих людей – велика бібліотека. У бідних – великий телевізор*.

¹ Тренер успіху.

Кикоть Валерій Михайлович (нар. 1961 р.) – український поет, перекладач, прозаїк, публіцист

Все велике існує тихо,
То дрібне лиш про себе кричить,
То приходять у галасі лихо,
А добро, воно мирно мовчить.
Сходить сонце і пишеться книга...
Все велике з'являється тихо.

Зміст сотень тисяч книжок з релігії, моралі, психології можна звести до одного речення: «Кінцева мета усього – беззастережна любов».

Знання людині можуть дати вчителі і книги, а розум дає лише Бог.

Найскладніше та найбільш неприємне запитання, яке ставлять авторів – «про що його книга?», адже справжній письменник так багато вкладає у кожен свій твір, що переповісти йому це вельми складно.

Про що може написати письменник, який усе своє життя жив правильно?! Правильно їв, правильно пив, не робив помилок, кохав лише свою дружину, не вдавався до шкідливих звичок і т. п. Хіба що про те, як усе чудово й прекрасно. Але кому це буде цікаво читати?

Ті, кому добре, – не читають. Їм і так добре. А ті, кому погано, читають, щоб знайти якусь розраду, вихід, підказку, знайти когось подібного до себе, хто наробив подібних помилок, хто страждав від подібних речей.

Я пишу лише те, що сам хотів би почитати.

Кібрик Євген (Герц) Адольфович (рос. Евгений (Герц) Адольфович Кибрик, 1906–1978 рр.) – російський радянський художник, педагог, академік

Книга вимагає, щоб у ній брали участь талант, натхнення, майстерність, величезна ретельність і самовіддана праця працівників різних спеціальностей. Чудово створена книга – це взірць, вершина сучасної культури*.

Кіз Деніел (англ. Daniel Keyes, 1927–2014 рр.) – американський письменник і філолог

Читаючи книжки, я щодня довідуюся про щось нове і знаю, що це мені допоможе.

Якби я міг, я сидів би й читав увесь час*.

Кінг Стівен Едвін (англ. Stephen Edwin King, нар. 1947 р.) – американський письменник

Друзів йому замінювали книги*.

Коли книга по-справжньому хороша, хочеться, щоб вона ніколи не закінчувалася, щоб продовжувалася й продовжувалася, як життя*.

Коли у всьому «облом», здавайся і йди в бібліотеку*.

Книги – це неймовірно портативні чари*.

Мені завжди цікаво, що читають люди. За книгами про них можна дізнатися не менше, ніж за вмістом домашньої аптечки. Тільки ритися в ліках господаря завжди вважалося поганим тоном.

Раптом мені доведеться чекати в чистилищі, поки вирішать, куди саме мене відправити, це мені підійде, якщо в них є бібліотека.

Це прокляття тих, хто читає. Нас можна спокусити хорошою історією в найбільш неслухний момент*.

Кінгслі Чарльз (англ. Charles Kingsley, 1819–1875 рр.) – англійський письменник і проповідник, один із основоположників християнського соціалізму

Лише жива людина може бути дивовижнішою за книгу.

Клаус Карл (нім. Karl Kraus, 1874–1936 рр.) – австрійський письменник, поет-сатирик, критик, фельетоніст, публіцист

Де мені взяти стільки часу, щоб читати поменше?*

Поет, який читає, виглядає як кухар, який їсть.

Клепиков Сократ Олександрович (рос. Сократ Александрович Клепиков 1895–1978 рр.) – російський радянський книгознавець, бібліограф, джерелознавець, бібліофіл

Цінність книги визначає не кількість та якість витраченого паперу та фарби, а якість вкладеної авторської праці*.

Клер Кассандра (англ. Cassandra Clare, спр. Джудіт Рамельт, англ. Judith Rumelt, нар. 1973 р.) – американська письменниця

Життя – це книга, й попереду на мене чекають тисячі сторінок, яких я ще не прочитала*.

Кліндлен Анна (англ. Anna Quindlen, нар. 1953 р.) – американська письменниця і журналістка

Книги – це й літак, і потяг, і дорога. Вони й пункт призначення, і мандрівка. Вони – це дім*.

Клочко Діана Георгіївна (нар. 1955 р.) – український мистецтвознавець, перекладач, редактор

...Книга саме те, що залишається від великих епох... Саме книги, на відміну від храмів і скульптурних зображень є незнищеними і неодмінно виживуть.

Ключевський Василь Йосипович (рос. Василий Осипович Ключевский, 1841–1911 рр.) – російський історик, академік

Газета привчає читача міркувати про те, чого він не знає, і знати те, що не розуміє*.

Тільки лиш серед нас почало ствержуватися вміння читати й писати, як разом з ним з'явилися й книги, а разом з книгами прийшла до нас і книжкова мудрість... З тих пір розумною й мислячою людиною в нас почали вважати людину «книжну»...*

Княжнін Яків Борисович (рос. Яков Борисович Княжнин, 1740–1791 рр.) – російський драматург

Читається трояко: перше – читати й не розуміти; друге – читати і розуміти; третє – читати й розуміти навіть те, чого не написано*.

Кобилянська Ольга Юліанівна (1863–1942 рр.) – українська письменниця, феміністка

Книжка є чудо, котре має своє коріння у людськості.

...Почала я, ідучи за внутрішньою жадобою знання, доповнювати ту науку читанням різних книг, які попадали мені в руки, – белетристичні, наукові, поезії, переклади... – одним словом усе.

... Я хтіла мати гроші, щоб закуплювати книжки. Була така голодна на книжки..., що не можу Вам це описати.

Коваленко Валентина Михайлівна (нар. 1964 р.) – українська поетеса, прозаїк, літературознавець, педагог, громадський діяч

...Згадую своє часте відвідування сільської бібліотеки. Чим вона вабила? Насамперед, незабутнім і донині неповторним запахом книг; жовтизною сторінок, що збуджували якийсь глибинний дух давнини; магічного колористикою ілюстрацій і, звичайно ж, цікавим змістом – все це разом давало неабияку насолоду, щастя.

...Книга є своєрідною школою життя..., співрозмовником, бо саме через діалог читача із автором та героями твору перший стає співпошукачем життєвих істин, пошукачем себе в собі...

...Книга – це національний духовний простір, потрапляючи в який, читач, власне, «обживає» себе, усвідомлено вимірює як українця широчиною, глибиною, висотою всезагального духу, створеного предками і сучасниками.

Книга – це творча лабораторія, яка дає можливість читачеві повторити шлях уяви, думки, почуття, який пройшов автор, та відчуті власні творчі можливості.

...Книги є багатющим інформаційним матеріалом про давню, сьогочасну, іноді, майбутню долю людини, держави, нації; це дає можливість осмислення шляху і його подальший вибір.

Справді високохудожня книга, написана доброю мовою,.. формує в читача звичку добре говорити, бажання розширювати свій словниковий запас, збагачувати його вишуканими, добірними словами, що забезпечує можливість індивідуалізації себе як мовця...

Коваль Алла Петрівна (1923–2009 рр.) – український мовознавець

Книжки зотлівають, думки залишаються нетлінними.

Ковальчук Галина Іванівна (нар. 1953 р.) – український книгознавець і пам'яткознавець, професор

Будь-яке цінне книжкове зібрання перетворюється в мертву скарбницю, якщо зосереджені в ньому видання не будуть розкриті для читача.

Книга є важливою історичною формою закріплення й передачі в часі та просторі різноманітної інформації...

Книга є невичерпно багатим предметом історико-культурних і практичних досліджень.

...Книга є особливим компонентом культури, який певною мірою виступає як продукт і матеріального і духовного виробництва.

... Книги – це плід діяльності і автора, і видавця, і художника, і поліграфіста. Книга завжди виступає як єдність, як система духовної і матеріальної культури. Вона впливає на читача не тільки своїм змістом, але й оформленням...

Книга – це не просто носій інформації; в будь-яку епоху це насамперед пам'ятка, що об'єднує в собі духовне життя суспільства й технологічний рівень його розвитку.

...Книга – скарбниця інформації, особлива форма її організації і накопичення; книга є засобом спілкування, активним учасником соціального і культурного життя.

Суспільство не може розвиватися достатньо цивілізовано, якщо серед своїх пріоритетів не бачить завдання збереження духовного надбання нації, в тому числі книжкових пам'яток історії та культури.

Коган Олексій Вадимович (нар. 1957 р.) – український джазмен, автор і ведучий радіо- і телепрограм

Читати електронну книжку – це як спати з гумовою жінкою або нюхати квіти у противогазі.

Коельйо Пауло (португ. Paulo Coelho, нар. 1947 р.) – бразильський письменник

Яку нісенітницю іноді несуть люди. Правда, краще спілкуватися з безсловесними вівцями... Або книги читати – вони розповідають неймовірні історії, і саме тоді, коли хочеться їх почути.

Кожевніков Вадим Михайлович (рос. Вадим Михайлович Кожевников, 1909–1984 рр.) – російський радянський письменник і журналіст

Справжня книга не для задоволення написана, а для пізнання життя. Як жити, так і читати підстрибом не треба*.

Кокотюха Андрій Анатолійович (нар. 1970 р.) – український письменник

Книга – знання, а від знань людина тільки добрішає.

Читання для мене – різновид наркоманії. День без нього – і починається ломка. Вже 10 років щодня читаю по 100 сторінок.

Колар Франтишек Карел (чесь. Frantisek Karel Kolar, 1829–1895 рр.) – чеський актор, режисер і художник, театральний діяч

Література, вміщена в книгах, є гучним мисленням народу*.

Колас Якуб (спр. білорус. Канстанцін Міхайлавіч Міцкевіч, 1882–1956 рр.) – білоруський радянський поет, письменник, перекладач, академік

На мою думку, книги живуть до тих пір, доки їх не лише читають, а й перечитують*.

Колесник Степан Павлович (нар. 12 лютого 1932 р.) – український публіцист, журналіст, лауреат Державної премії України ім. Т. Шевченка

У книзі – духовне начало, духовний заряд нації та духовний меч нації.

Коллінз Вільям Вілкі (англ. *William Wilkie Collins*, 1824–1889 pp.) – англійський письменник і драматург

Книга хороша, коли змусить сміятися, й плакати, й жадібно стежити за перебігом подій*.

Колтон Чарльз Калєб (англ. *Charles Caleb Colton*, 1780–1832 pp.) – англійський письменник, священник і колекціонер

Деякі читають, щоб думати, таких дуже мало. Другі читають, щоб писати; таких багато. А треті читають, щоб говорити; і їх величезна більшість.

На багатьох книгах розум читача відпочиває, й причина цього дуже проста: так саме відпочивав розум письменника*.

Три головні труднощі літературної кар'єри: написати книгу, яка варта друку, знайти чесну людину для видання її, а потім мислячих людей для читання її*.

Коменський Ян Амос (чеськ. *Jan Amos Komensky*, лат. *Comenius*, 1592–1670 pp.) – чеський педагог-гуманіст, письменник, громадський діяч

Відбирати найкорисніше – справа такої важливості, що не може бути справжнім читач без уміння відбирати текст. Єдино надійний плід читання – засвоєння прочитаного, вибір корисного. Справді тільки це тримає розум в напрузі, закарбовує сприйняте в пам'яті і осягає розум все більш яскравим світлом. Не побажати виділити з книги нічого – означає все пропустити.

...Книга – це інструмент упровадження мудрості.

Читати і не розуміти – те ж саме, що зовсім не читати.

Конан Дойл Артур Ігнатіус (англ. *Sir Arthur Ignatius Conan Doyle*, 1859–1930 pp.) – шотландський письменник

Кожна книга – мумія душі, одягнена в похоронний одяг зі шкіри й типографської фарби. За оправою будь-якої справжньої книги ховається начебто есенція живої людини. Автори перевтілилися в безтілесні тіні, плоть їх – у летючий порох, проте найсокровенніше, що лишилося від кожного з них – тут, у твоєму розпорядженні*.

Коннолі Сиріл Вернон (англ. *Cyril Vernon Connolly*, 1903–1974 pp.) – англійський літературний критик

Книги, не написані мною, кращі, ніж книги, написані іншими.

Тільки в селі можна по-справжньому зблизитися з людиною або з книгою.

Чим більше книг ми читаємо, тим більше переконуємося, що єдине завдання письменника – це створення шедевру. Всі інші завдання позбавлені всілякого сенсу.

Конрад Джозеф (пол. *Jozef Teodor Konrad Korzeniowski*, англ. *Joseph Conrad*, 1857–1924 pp.) – англійський письменник українсько-польського походження

Автор пише лише половину книги: другу половину пише читач*.

Зі всіх неживих предметів, створених людиною, книга нам найближча*.

Коняхін Віктор Іванович (рос. *Виктор Иванович Коняхин*, нар. 1942 р.) – російський письменник і журналіст

Читання ще й тим корисне, що відволікає від писанини*.

Корнійчук Володимир Петрович (нар. 1947 р.) – український письменник, критик, журналіст

Думаю, що і книга має душу:
Коли написане рукою щедрою –
Від неї віє теплом.
Злостивої – холодом;
Притули долоню – відчуєш.

Книга, як на мене, змогла погомоніти з людиною... через тисячоліття.

Короленко Володимир Галактіонович (1853–1921 рр.) – український письменник, журналіст, публіцист і громадський діяч

Книга – це засіб духовного розвитку*.

...Чого ми шукаємо, відкриваючи книгу? Насолоди? Це буває, а ось Достоевський, який давав мало насолоди, але багато страждання, і ми його читаємо. Знання? Проте й цього мало. Якщо визнати, що ми шукаємо лише знання, тоді зникає різниця між твором художнім і сухим науковим трактатом... Мистецтво бере предмет у всій сукупності його властивостей, що діють як на мислячий апарат, так і на всі наші почуття, на нашу душу*.

Корольов Сергій Павлович (спр. Королів, 1906–1966 рр.) – український радянський вчений у галузі ракетобудування та космонавтики

Без книги, мов без повітря, людина жити не може.

Короненко Світлана Анатоліївна (нар. 1960 р.) – українська письменниця і журналістка

Мова, неначе дитя... Як ти вчепилася в книжку,
Це не реальне життя, це – інтернет і мишка.

Коротич Віталій Олексійович (нар. 1936 р.) – український поет, прозаїк, публіцист, перекладач

Ніхто не бачить, як вмирають книги,
Ніхто.
На білих цвинтарях полиць,
Холодні, мов дрібні уламки криги,
Вони лежать мовчки долілиць.

Короткий (Кроткий) Еміль (рос. *Эммануил Яковлевич Герман*, 1892–1963 рр.) – російський радянський поет, сатирик, фельетоніст

Книга так захопила його, що він прихопив книгу*.

Книга була з тих, що їх хочеться перекласти на якусь абсолютно непоширену мову*.

Нічого не читав. Він був не читачем, а письменником*.

У книгах ми жадібно читаємо про те, на що не звертаємо уваги в житті*.

Корчак Януш (пол. *Janusz Korczak*, спр. Генрик Гольдшміт, пол. *Henryk Goldszmit*, 1878 або 1879–1942 рр.) – польський лікар, педагог, письменник, публіцист, громадський діяч єврейського походження

Завдання книги – полегшити, прискорити пізнання життя, а не замінити його.

Тільки там, де читають батьки, зростає дитина, яка читає.

Костін Мирон (румун. *Miron Costin*, 1633–1691 рр.) – молдавський літописець і політичний діяч

Немає іншого, красивішого й кориснішого проведення часу, ніж читання*.

Кочетов Володимир Олександрович (рос. *Владимир Александрович Кочетов*, 1906–1980 рр.) – російський радянський режисер і актор

Книга стала необхідною всім і кожному. І в цьому немала заслуга цих скромних трудівників – бібліотекарів, що добросовісно, зі знанням справи виконують свою таку непросту і таку потрібну всім роботу*.

Люди цієї благородної (бібліотечної – *упоряд.*) професії сьогодні потрібні нам, як ніколи раніше. Дуже важливо, щоби біля скарбниці думки були обізнані, чуйні, надійні хранителі, які прагнуть того, аби якомога більше від цих скарбів дісталось нам з вами...*

Кравців Богдан-Юрій Миколайович (1904–1975 рр.) – український поет, перекладач, редактор, критик

Книжки, журнали – повинь паперів
Нестримно рине з вулиць і грядок...
Немов хробак отой, вгризався в томи,
Для втіхи лиш пустої,
День у день без втоми.

Крижанівський Роман (нар. 1991 р.) – український бібліофіл

Паперова книга, окрім того, що вміщує в себе інформацію, як будь-який гаджет, несе ще й естетичну насолоду. ...Ми можемо до книги доторкнутися, побачити її матеріальне втілення... Електронна книга не передасть тактильних відчуттів на кшталт: які сторінки, яка обкладинка у книги.

Крижанівський Степан Андрійович (1911–2002 рр.) – український поет, перекладач, теоретик літератури, фольклорист, професор

Дорога книгозбірне,
– моя духовна зоре,
– скарбнице розуму,
– пам'ять серця,
– засіко врожаю
Вікової мудрості людства...
– храм культури народу,
– завод, що виробляє щастя,
– дім побачень із мудрістю,
– розподільник радості.

Люди!
Бережіть бібліотеки, як бережуть
– елеватори з хлібом,
– сейфи банків,
– скарби музеїв,
– картинні галереї.
Адже то – золоті фонди чуток і розуму,
– літописи праці,
– письменна вічності.

Крилов Іван Андрійович (рос. Иван Андреевич Крылов, 1769–1849 рр.) – російський байкар-перекладач

Книжки не вовки, не загризуть, а... цілком проковтнуть!*

Кримський Агатангел Юхимович (літ. псевд. А. Хванько, 1871–1942 рр.) – український історик, мовознавець, письменник і перекладач

В Острозі я жив під доглядом своєї старенької тітки, а це була мені й на руку ковчійка: тітка завідувала чималою публічною бібліотекою, в котрій я міг безборонно сидіти зрана до вечора. Перед тим, ще в Звенигородці, я міг читати тільки крадькома, бо батько, шануючи мої очі, попросту одбирав у мене кожну книжку, яку я ладився читати.

Кубаньов Василь Михайлович (рос. Василий Михайлович Кубанев, 1921–1942 рр.) – російський радянський поет і журналіст

Без книг важче, як без хліба*.

Кугультинов Давид Микитович (калм. Кәглтин Дава, 1922–2006 рр.) – калмицький радянський поет

Тісняться в шафі, купчаться томи,
І кожен том – окремий дім... Та вмиєть
Обгортку-двері настіж відпусти –
І вже ввійшов, на погостинах ти.
Немов провулок – кожен книжний ряд.
І шафа вся – то дивний Книгоград*.

Кулієв Кайсин Шуваєвич (балк. Къулийланы Шуъаны жашы Къайсын, 1917–1985 рр.) – балкарський радянський поет

Хліб і книга є од віку вічні,
На столі лежать і б'ють у вічі,
Ніби доказ мудрості людської,
Неосяжність щедрості земної*.

Кулікова Ганна Михайлівна (рос. Галина Михайловна Куликова, нар. 1962 р.) – російська письменниця і журналістка

Мандруючи з героями книг, ми учимося радіти простим речам*.

Куліш Пантелеймон Олександрович (1819–1897 рр.) – український письменник, фольклорист, етнограф, мовознавець, перекладач, критик, редактор, видавець

Читайте книги, чужих авторів, а проте своєї мови рідної і свого рідного звичаю вірним серцем держітесь. Тоді з вас будуть люди як слід.

Кунанбаєв Абай (Ібрагім) (казах. *Абай Құнанбайұлы*, 1845–1904) – казахський поет, письменник, громадський діяч

В книгах мудрість всіх наук –
Тож читай і вчись по них!

Купала Янка (білорус. *Іван Дамінікавіч Луцэвіч*, 1882–1942 рр.) – білоруський поет, драматург, публіцист, академік

Книги разбудили в мені фантазію, створивши постійну колізію між цією фантазією й дійсністю*.

Купер Джеймс Фенімор (англ. *James Fenimore Cooper*, 1789–1851 рр.) – американський письменник-романтик

Книги, подібно до зброї, володіють силою, щоб врятувати чи зруйнувати.

Курек Ямо (пол. *Jamo Surek*, 1904–1983 рр.) – польський письменник

Час зупиняється лише в книгах*.

Курпіта Теодор (1913–1974 рр.) – український поет, прозаїк, гуморист, сатирик, драматург, редактор, журналіст

Лежить земля, як книга розпростерта,
Над нею сонце, мов небес свіча...
Сухим аскетом невмолимий час
Глави читає приходу і смерти.

Куфаєв Михайло Миколайович (рос. *Михаил Николаевич Куфаев*, 1888–1948 рр.) – російський історик, книгознавець, бібліограф

Бібліографія – наука, що дає, з одного боку, знання зовнішньої й внутрішньої сторони книги і картини, продукції книги загалом, з іншого боку – прийоми самого опису книги*.

Книга – не тільки життя, а й джерело культурного життя в теперішньому і через теперішнє в минулому й майбутньому*.

Книга – одна з великих граней у кристалі життя. Пізнання його у всіх гранях неможливе без науки і філософії книги*.

Книга – це життя, а процеси її – процеси історії*.

Кучер Василь Степанович (1911–1967 рр.) – український письменник

Читач – найкращий критик.

Кушнер Костянтин Олександрович (рос. *Константин Александрович Кушнер*, нар. 1944 р.) – російський історик, педагог, афорист

Бібліотека – це Ноїв ковчег у морі книг*.

І всьому гіршому в собі я зобов'язаний книгам*.

Книга – величезна сила, з якою легко справляються книголюби*.

Книгообмін до 8 Березня:

«Сина полку» на «Капітанську дочку»,
«Братів Карамазових» на «Сестру Керрі»,
«Старого Хотабича» на «Стару Ізергіль»,
«Дон-Жуана» на «Королеву Марго»,
«Весілля Кречинського» на «Одруження Фігаро»,
«Як гартувалася сталь» на «Довідник металіста»,
«Злочин і кара» на «Кримінальний кодекс»*.

Книгою життя пенсіонера стала «Ощадна книжка»*.

Ціна книги не свідчить про її цінність*.

Кюхельбекер Вільгельм Карлович (рос. *Кюхельбекер Вильгельм Карлович*, 1797–1846 рр.) – російський поет і драматург

Багато залежить від того, як і хто читає; проте й найпрекрасніші книги можуть бути згубні, коли зрозумієш їх спотворено*.

Л

Лаббок Джон, 1-й барон Авебери (англ. *John Lubbock, 1st Baron Avebury, 1834–1913 pp.*) – британський енциклопедист, політик, археолог, біолог

Гідне подиву, як мало люди переймаються вибором книг для читання. Книг на світі велика кількість, часу ж, який ми могли б присвячувати читанню, на жаль, дуже мало.

Із усіх переваг, якими ми користуємося в нашому віці, ні за що, очевидно, ми не повинні бути такими вдячними, як за загально-доступність книг*.

Кожен із нас може отримати в бібліотеці душевний спокій, втіху в печалі, моральне оновлення і щастя, якщо вміє «володіти тим дорогоцінним ключем, який відкриває таємничі двері цієї скарбниці».

Колекція книг нашої бібліотеки, якщо ми будемо розумно користуватися нею, відкриє перед нами двері раю на землі. Це Едем, в якому немає заборони для задоволення наших бажань, позаяк у нашій бібліотеці ми можемо насамперед вкусити плоди Древа пізнання, Добра і Зла*.

...Ми можемо, пербуваючи в нашій бібліотеці, бути в той же час у всіх частинах землі. Ми можемо мандрувати з ученими і письменниками, які покажуть нам набагато більше, можливо, ніж ми побачили б самі. Сам світ стає для нас безмежним...*

Придбання книг нашими предками поєднувалося з труднощами: в наш час ми швидше затрудняємося тільки з вибором книг. Ми повинні бути обачливими при виборі книг для читання.

Лабрюйєр Жан де (фр. *Jean de La Bruyere, 1645–1696 pp.*) – французький мораліст

Дурні читають книгу і нічого не можуть у ній розуміти; пересічні люди думають, що їм усе зрозуміло; істинно розумні люди часом розуміють не все: заплутане вони вважають заплутаним, а ясне – ясним. Так звані розумники бажають знаходити неясним те, що ясне, і не розуміють того, що цілком очевидне*.

Те, що написано без зусиль, як правило, читають без задоволення*.

Якщо читання піднесло вам дух, якщо воно навіяло вам благодотвірні й відважні почуття, то книга хороша і створена рукою майстра*.

Ясність розуму, яка допомагає нам писати хороші книги, водночас примушує нас сумніватися, чи такі вже вони хороші, щоб їх варто було читати*.

Лабуле Едуар Рене Лефевр де (фр. *Edouard Rene Lefebvre de Laboulaye, 1811–1883 pp.*) – французький письменник, учений, правознавець, педагог, публіцист і політичний діяч

Книга – досвід минулого*.

У загальній картині цивілізації місце кожного народу визначається кількістю книг, які він прочитує.

Лазарєв Сергій Миколайович (рос. *Сергей Николаевич Лазарев, нар. 1952 р.*) – російський парапсихолог, письменник

Чим більша густина інформації, закладеної в книзі, тим сильніший вплив вона здійснює на читача і тим більша моя відповідальність, якщо цей вплив виявиться неправильним*.

Ламартин Альфонс Марі де Луї Прат (фр. *Alphonse Marie Louis de Prat de Lamartine, 1790–1869 pp.*) – французький письменник і політичний діяч

Найвеличнійша із книг – книга життя, яку не можна ні закрити, ні знову відкрити за власним бажанням*.

Якщо пара і залізниця знищили відстань, то книгодрукування знищило час: завдяки йому ми всі – сучасники. Я бесідую з Гомером і Цицероном, а Гомери і Цицерони майбутнього будуть бесідувати з нами*.

Ласунський Олег Григорович (рос. *Олег Григорьевич Ласунский, нар. 1936 р.*) – російський письменник, літературознавець, книгознавець, бібліограф, бібліофіл, професор

Екслібрис є форма вияву найбезпосереднішого, найвідвертішого, нічим не ускладненого ставлення людини до книги, цього великого дива землі*.

...Домашня бібліотека – це відображення особи власника, а сукупність таких бібліотек – часткове відображення епохи*.

Лашков Михайло Михайлович (рос. *Михаил Михайлович Лашков*, нар. 1965 р.) – російський політичний діяч і афорист

Коли читаєш розумні слова інших, у голову приходять власні розумні думки*.

Лебовіц Фран – (англ. *Fran Lebowitz*, нар. 1946 р.) – американський письменник і журналіст

Ніколи не суди про обкладинку за її книгою*.

Левінсон Леонард Луїс (англ. *Luis Levenson*, 1905–1974 рр.) – американський письменник і афорист

Книга є спосіб існування серіалів поза телебаченням.

Легуве Габріель Жан Батіст Вільфрід Ернест (фр. *Gabriel-Jean-Baptiste-Ernest-Wilfrid Legouve*, 1807–1903 рр.) – французький прозаїк і драматург, академік

...Саме процес читання дає нам таку силу аналізу, якої нам ніколи не досягти в читанні про себе.

Лейбніц Готфрід Вільгельм (нім. *Gottfried Wilhelm Leibniz*, 1646–1716 рр.) – німецький філософ, логік, математик, фізик, мовознавець та дипломат

Бібліотеки – це скарбниці всіх багатств людського духу.

Є хороші подарунки, є погані, а є ... книга*.

Леккі Вільям Едварт Хатпоул (англ. *William Lekky*, 1838–1903 рр.) – ірланський історик

Смак до читання з роками лише зростає. Читання відкриває неозорі перспективи задоволень...*

Лем Станіслав (пол. *Stanislaw Lem*, 1921–2006 рр.) – польський письменник-фантаст

Ніхто нічого не читає; якщо читає, нічого не розуміє; якщо розуміє, негайно забуває.

Лем Чарлз (англ. *Charles Lambo* 1775–1834 рр.) – англійський поет, публіцист і літературний критик, есеїст

Газети завжди збуджують цікавість – і ніколи її не виправдовують*.

Коли я не гуляю, я читаю; я не можу просто сидіти і думати. Книги думають за мене.

Ми читаємо, аби сказати, що ми це читали.

Що за насолода знаходиться в хорошій бібліотеці! Дивитися на книги – і то вже щастя. Перед вами банкет, гідний богів; ви усвідомлюєте, що можна взяти в ньому участь, наповнити уцент свою чашу.

Леонідов Пилип (рос. *Филипп Леонидов*, нар. 1987 р.) – російський афорист

Те, що можна читати швидко, не варто читати взагалі*.

Якість книги вимагає відповідних якостей від читача*.

Лермонтов Михайло Юрійович (рос. *Михаил Юрьевич Лермонтов*, 1814–1841 рр.) – російський поет, прозаїк, драматург

У пристойному товаристві й у пристойній книзі очевидна лайка не може мати місця*.

Лесков Микола Семенович (рос. *Николай Семёнович Лесков*, 1831–1895 рр.) – російський письменник

Книга – що дружина, її не можна давати навіть кращому другу на користування*.

Лессінг Готгольд Ефраїм (1729–1781 рр.) – німецький драматург, теоретик мистецтва і літературний критик

Те, що одного разу надруковано, стає надбанням світу на вічні часи*.

Леонов Леонід Максимович (рос. Леонид Максимович Леонов, 1899–1994 рр.) – російський радянський письменник

Рисунок, ілюстрація – підказка читачеві. Художник що робить для книги? Ділитися своїми роздумами про прочитане*.

Лець Станіслав Єжи (пол. Stanisław Jerzy Lec, 1909–1966 рр.) – польський поет, філософ, письменник-сатирик і афорист

Великі творіння людського духу (книги – *упоряд.*) подібні до гірських вершин. Їхні білосніжні шпилі піднімаються перед нами дедалі вище й вище, чим далі ми від них відходимо*.

Вікно у світ можна закрити газетою.

Вірю у прогрес: винайдуть машини для читання думок, які ще не прийшли в голову.

Масовим має бути читач, а не мистецтво.

Один «скотоложець» збуджувався, гортаючи підручник зоології. Чи слід визнати цю книгу порнографічним виданням*?

Лис Володимир Савович (нар. 1950 р.) – український журналіст, драматург, письменник, народний синоптик

Усім відоме почуття, коли дочитуєш останні сторінки книги і десь усередині з'являється порожнеча. Її можна заповнити, відкривши для себе нову історію, нові переживання, життя нового героя.

Читай і бережи в собі почуття, бо вони роблять тебе людиною.

Лисиченко Дмитро Михайлович (1887 – ?¹ рр.) – український громадсько-політичний діяч, видавець, публіцист

Щоб книжка не лежала, треба, щоб вона задовольняла почуття, відповідала вимогам його.

Листопад Антоніна Іванівна (спр. Нікітіна, нар. 1941 р.) – українська поетеса

Книга – це попередження про наслідки.

Сесія – це раптовий інтерес студентів до книг.

¹ Рік смерті невідомий

Лідін Володимир Германович (рос. Владимир Германович Лидин (Гомберг), 1894–1979 рр.) – російський письменник

Бібліотекар, який спрощено підходить до літератури, потураючи недосконалим уявленням про неї, поганий помічник для читача*.

Будь-який бібліотекар скаже, що просувати погано написану книгу, хоча б і на потрібну тему, безкорисно з точки зору результатів справи. Читача не змусиш читати погану книгу... Він не повірить поганий книзі й не пропустить мимо своєї уваги хорошу*.

Є книги, з якими чекаєш зустрічі десятиліттями... Це свого роду заочна залобленість у книгу, долю якої знаєш, історія якої тобі близька і зустріч з якою уявляється справжньою радістю*.

Істинного книголюбця вирізняє талант. Талант у книжковій справі – те ж, що й музичність*.

...Коли бібліотекар у своїх оцінках відстає від читача, коли він боязко оглядається, шукаючи підтримку своєму смаку й розумінню в анотаціях чи рецензіях, які пишуть такі ж, як і він, люди, зі своїми критеріями і смаками, то великій справі просування книги він служить лише за формально випадковою ознакою своєї професії*.

Коли переступаєш поріг бібліотеки, то відразу потрапляєш у складний світ письменницьких доль. Я завжди проникаю особливим настроєм у хранилище книг, тому що тут відчуваєш не лише хід часу, а й велич письменницької справи, якщо вона завершилася з талантом і чистою совістю*.

Любити книгу – означає розуміти її; розуміти – означає прославляти її і пропагувати; пропагувати – означає прийняти на себе відповідальність за формування й розвиток людської свідомості. Уподобимо ж, без занадто великого перебільшення, працю бібліотекаря до праці педагога...*

Любов до книг буває двоюкою... Для одних збирання книг є колекціонуванням, ревною жадібністю збирати все рідкісне. Ці гарпагони несуть у своє хранилище зібране і милуються ними наодинці... Інша категорія збирачів – це люди, які глибоко поважають книгу, знають її історію й сповнені бажання прихотити до книги якомога більшу кількість людей, зацікавити їх її долею, привчити поважати і любити книгу*.

Розмірковуючи про долі книг, я завжди думаю про тих, хто є їхнім провідником, – про бібліотекарів. Бібліотекарю одному з перших випадає сказати своє слово про книгу, він дає їй путівку в життя, і кишенька на звороті палітурки, куди вкладений аркушик її мандрівок, служить найдостовірнішим паспортом книги*.

У всякій справі потрібен талант. Талант потрібний книжнику, він потрібний і бібліотекарю*.

Уміти прочитати книгу й цінити її – це робота думки, випробування своїх естетичних поглядів, перевірка своїх власних вимог до літератури*.

Усі труди і справи людини, усі його відкриття, увесь його допитливий розум і пошуки відображає насамперед книга*.

Усіх книг, що надходять у бібліотеку, звісно не перечитаєш; але в кожній хорошій книзі є своє коло випробуваних друзів, і для бібліотекаря їх допомога надійна перш за все тому, що це справжні цінителі книги, для яких книга – учитель і друг*.

Хороші книги ніколи не старіють, їм дані вічна молодість і оновлення в часі, вони – живий організм, повітря, без якого не може жити й розвиватися людина*.

Лінкольн Авраам (англ. *Abraham Lincoln*, 1809–1865 рр.) –
16-й президент США

Книги потрібні, щоб нагадувати людині, що її оригінальні думки не такі вже й нові*.

Моїм кращим другом є той, хто дав мені книгу, яку я ще не читав*.

Лінь Шарль-Жозеф де (фр. *Charles-Joseph de Ligne*,
1735–1814 рр.) – австрійський фельдмаршал, дипломат,
мемуарист, письменник бельгійського походження

Єдиний спосіб читати книгу афоризмів без нудьги – це відкривати її наздогад і, знайшовши щось цікаве, закрити книгу й поринути в роздуми*.

Ліхачов Дмитро Сергійович (рос. *Дмитрий Сергеевич Лихачёв*, 1906–1999 рр.) – російський радянський філолог та історик, академік

Бібліотеки – важливіше за все в культурі*.

Бібліотеки – важливіші за університети*.

Ви – головні люди в державі, тому що від Вас залежить освіта країни, її культура. Щоби країні не пропасти, їй потрібні насамперед бібліотекарі*.

Книга завжди знайде того, для кого вона написана*.

Книжковий бум – це ж чудово! Адже книжковий же бум, а не якийсь інший!*

Небезпека читання – це розвиток (свідомий чи несвідомий) у собі схильності до «діагонального» перегляду*.

Основний, (але звісно, не єдиний) спосіб свого інтелектуального розвитку – читання*.

...Постарайтеся вибрати книгу на свій смак, відгородіться на якийсь час від усього на світі, сядьте з книгою якомога зручніше, і ви зрозумієте, що є багато книг, без яких неможливо жити...*

У культурі країни бібліотеки на першому місці. Може не бути університетів, інших вищих навчальних закладів, та якщо збережуться бібліотеки, наука і культура загалом будуть розвиватися*.

Читайте ж більше і читайте з найбільшим вибором. Визначте самі свій вибір, ураховуючи те, яку роль набула вибрана вами книга в історії людської культури, щоб стати класикою. Це означає, що в ній є щось суттєве*.

Читання, аби бути ефективним, має цікавити того, хто читає*.

Читання не повинне бути випадковим. Це величезна трата часу, а час – найбільша цінність, яку не можна витратити на дрібниці. Читати слід за програмою...*

Читання – це звичка, до якої не звикають, а хворіють на неї*.

Ліхтенберг Георг Кристоф (нім. *Georg Christoph Lichtenberg*, 1742–1799 рр.) – німецький учений, сатирик та англофіл, професор

Безперечно ознака всякої хорошої книги – це та, що вона більше подобається, коли людина стає старішою.

Боже, не дай мені тільки написати книгу про книги!*

Вступ – для того, хто читає, передмова – для того, хто перегортує*.

Він постійно робив виписки, і все, що він читав, переходило від однієї книги до іншої, обминаючи голову.

Воістину багато людей читає лише для того, щоб мати право не думати.

Власне книжкою слід називати лише ту, що містить у собі щось нове...

Єдиним недоліком хороших книг є те, що зазвичай вони породжують багато поганих*.

Є дуже багато людей, які читають лише для того, щоб не думати...

Книга – це дзеркало. І якщо в нього зазирає мавпа, то з нього не може визирнути обличчя апостола.

Книги пишуться за книгами, і наші поети в більшості випадків стали поетами тільки завдяки читанню поетів.

Книги, сто раз прочитані іншими, завжди корисно прочитати, бо, хоча об'єкт залишається тим самим, суб'єкт змінюється*.

Книгою слід би було, власне, називати лише ту, яка містить щось нове, усі інші – лише засіб швидко дізнатися, що вже зроблено в тій же галузі.

Коли книга зіштовхується з головою – й при цьому лунає глухий порожній звук, хіба завжди винна книга?

Люди, які дуже багато читали, рідко роблять великі відкриття; слід більше бачити самому, ніж повторювати чужі слова.

Насправді багато людей читають лише для того, щоб нічого не думати.

Наукова книга – продукт праці, творчості вченого і разом з тим засіб виробництва розумової праці його учнів і колег. Художня книга – духовна їжа розуму...*

Причина того, що люди так мало запам'ятовують із того, що вони читають, полягає в тому, що вони дуже мало думають самі.

Серед найвеличніших відкриттів людського розуму, безперечно, є, на мою думку, мистецтво судити про книги, не прочитавши їх*.

У багатьох творах знаменитого письменника я б охочіше прочитав те, що він замислив.

Читати – означає «брати в борг», а зробити на цій основі відкриття – означає «заплатити борг»*.

Ломоносов Михайло Васильович (рос. *Михаил Васильевич Ломоносов*, 1711–1765 рр.) – російський учений-енциклопедист, поет, академік

Книги – дзеркало: хоча й не говорять, усякому вину й ваду об'являють*.

Обширність наших країв виміряйте – прочитайте книги славних справ*.

Побачити й пізнати свій край можна лише своїми очима або з допомогою книжок*.

Лонгфелло Генрі Водсворт (англ. *Henry Wadsworth Longfellow*, 1807–1882 рр.) – американський поет

Рим, Флоренція, вся спекотна Італія знаходяться між чотирма стінами його бібліотеки. У його книгах – усі руїни стародавнього світу, весь блиск і слава нового!*

Лондон Джек (англ. *Jack London*, спр. Джон Гріффіт Чейні, англ. *John Griffith Chaney*, 1876–1916) – американський письменник, громадський діяч

Яке складне завдання – передати почуття чи відчуття такими

словами на папері або вголос, щоб той, хто читає або слухає, відчув те саме, що й ти.

Лорка Федеріко Гарсія (ісп. *Federico Garcia Lorca*, 1898–1936 рр.) – іспанський поет, драматург, музикант і художник-графік

Сутінки душі моєї розвіються перед зорею азбук. Перед туманом книг і слів.

Лоуел Джеймс Рассел (англ. *James Russell Lowell*, 1819–1891 рр.) – американський поет, педагог, есеїст і дипломат

Якщо порівняти інтелект з рослиною, то книги уподібнюються до бджіл, що переносять запліднювальний пилок від одного розуму до другого*.

Лукіан (старогрец. *Λουκιανος*, близько 120 або 125 – після 180 рр.) – грецький письменник, сатирик

Треба користуватись не красою книг і не їхньою кількістю, а їхньою мовою, і всім, що в них написано.

Читаючи книгу і не розуміючи її, бібліофіл стає подібним до осла, що слухає... звук божественної ліри; велика кількість книг так само не зробить ученим, як, згідно з прислів'ям, – мавпа завжди залишиться мавпою навіть у золотому намисті*.

Льюїс Клайв Стейплз (англ. *Clive Staples Lewis*, 1898–1963 рр.) – ірландський та англійський письменник, філософ, літературний критик

За допомогою книги я проживаю тисячу життів, залишаючись самим собою*.

Книга для дітей, яка подобається тільки дітям, – погана книга. Хороші – гарні для всіх. Вальс, який приносить радість лише танцюристам, – поганий вальс.

Книги, котрі варті того, щоби читати їх у десятирічному віці, – це книги, які не меншою (а то й більшою) мірою варті того, щоби перечитувати їх і п'ятдесят років і пізніше*.

Якось ми станемо настільки дорослими, що знову почнемо читати казки*.

Любка Андрій Степанович (нар. 1987 р.) – український романіст, поет, перекладач і есеїст

...Після твітерів і скорочення текстів до розміру афоризмів людина прагнучиме поринути в інший світ. Братиме книжку й залипатиме нею на цілу ніч. І ще: думаю, буде мода на паперові книжки. На справжнє.

Лярошфук Франсуа де (фр. *Francois de La Rochefoucauld*, 1613–1680 рр., Париж) – французький письменник-мораліст

Набагато корисніше вивчати не книжки, а людей.

М

Маггерідж Малкольм (англ. *Malcolm Muggeridge*, 1903–1990 рр.) – британський журналіст

Газета – це паперова совість.

Мадонна (спр. Мадонна Луїза Вероніка Чикконе, англ. *Madonna Louise Veronica Ciccone*, нар. 1958 р.) – американська співачка, танцівниця, кіноактриса, продюсер, режисер

Читання – моє друге улюблене заняття.

Мазинг Карл Карлович (рос. *Карл Карлович Мазинг*, 1849–1926 рр.) – російський учений, інженер, математик і громадський діяч

Книга, як хороша, так і погана, є товаром, і не слід думати, що до книги народ застосує другу мірку, аніж до будь-якого товару, що перед хорошою книгою віддадуть перевагу поганій*.

Майков Леонід Миколайович (рос. Леонид Николаевич Майков, 1839–1900 рр.) – російський історик літератури

У книгах моє життя*.

Макаренко Антон Семенович (1888–1939 рр.) – український радянський педагог і письменник

Зрозуміти книжку як ціле нерозривне з'єднане, як «душу і тіло» треба заглянути назад за декілька віків і навчитись технічним і художнім досягненням тих майстрів, які розуміли свою справу, віддавши книжці, – як кажуть «і розумом, і душею»*.

Книги – люди в палітурках*.

Книги – це «переплетені люди», читаючи долі яких, приміряєш до себе їхні думки, почуття, враження, перевіряєш себе не тільки на здатність зробити той чи інший вибір, а й на чистоту власної моральності*.

Особливо слід боротися проти бездумного проковтування сторінки за сторінкою, безвільного прямування лише за зовнішньою цікавістю книги*.

Маколей Томас Бабінгтон (англ. Thomas Babington Macaulay, 1800–1859 рр.) – британський державний діяч, історик, поет і прозаїк

Деякі книги слід лише поспробувати, другі – проковтнути і лише небагато – пережувати й переварити.

Коли б мені запропонували всі багатства світу і позбавили мене читання, я віддав би перевагу життю бідняком на горищі, аби лише читати книги*.

Справжній університет наших днів – зібрання книг.

Маколі Роуз (англ. Rous Makoly, 1881–1958 рр.) – англійська письменниця

Ви повинні вірити всьому, що прочитаєте в газетах, якщо так для вас цікавіше.

Маланюк Євген Филімонович (1897–1968 рр.) – український письменник, культуролог-енциклопедист, публіцист, літературний критик

Громадянство все менше читає, так знову просплять Україну..

Це дуже важливо – вчасно прочитати [такі] книги, вчасно зазнати благотворного впливу видатних майстрів.

Малларме Стефан (фр. Stephan Mallarme, 1842–1898 рр.) – французький поет

По суті світ існує лише для того, щоб могла з'явитися одна прекрасна книга.

Усе у світі існує для того, щоби в підсумку стати книгою*.

Мамин-Сибіряк Дмитро Наркисович (рос. Дмитрій Наркисович Мамин-Сибіряк, 1852–1912 рр.) – російський письменник

Бережіть і зберігайте книгу як предмет вищого духовного порядку, що несе в собі яскраву печатку таланту і святої праці*.

Мамчич Михайло Михайлович (рос. Михаилович Мамчич, нар. 1964 р.) – російський афорист

Авторові було мало творчих мук, він жадав ще й читацьких*.

Мандельштам Осип Емільович (рос. Осип Емільевич Мандельштам, 1891–1938 рр.) – російський поет, прозаїк, есеїст, перекладач, літературознавець

Пайкові книги читаю,
Пенькові промови ловлю*.

Мани Томас (нім. Thomas Mann, 1875–1955 рр.) – німецький письменник, філантроп, есеїст

Книга не підвладна часу, якщо час, що йде вперед, вбирає її в себе*.

Мансісідор Хосе (ісп. *Hose Mancisidor*, 1894–1956 pp.) – мексиканський письменник і політичний діяч

У кожній книзі неодмінно знайдеться щось корисне*.

Марден Орисон Сует (англ. *Orison Swett Marden*, 1850–1924 pp.) – американський психолог і психотерапевт

Читання й міркування – це гімнастика розуму... Не стільки важливо те, що ми виносимо з книги і утримуємо в пам'яті, скільки сила й мистецтво, яке ми розвиваємо читанням книги.

Марешаль П'єр Сільвен (фр. *Pierre Sylvain Marechal*, 1750–1803 pp.) – французький філософ, письменник і політичний діяч

Наші книжки з математики і фізики дуже зашкодили святим письменам.

Маркес Габріель Хосе де ла Конкордія Гарсія (Габо) (ісп. *Gabriel Jose de la Concordia Garcia Marquez*, 1927–2014 pp.) – колумбійський письменник-прозаїк, журналіст, видавець і політичний діяч, лауреат Нобелівської премії

У той день, коли люди стануть самі роз'їжджати в першому класі, а книги будуть возити в товарних вагонах, настане кінець світу.

Маркіс Дон (англ. *Donald Robert Perry Marquis*, 1878–1937 pp.) – американський гуморист, журналіст, письменник

Щоб розбагатіти письменницькою працею, треба писати так, аби вас прочитали люди, які під час читання ворують губами.

Марков Аврелій (спр. Валерій Пуеров, нар. 1941 р.) – російський афорист

Життя має бути наповненим книгами, які сповнені життя*.

Погана книга – хороший засіб від безсоння*.

Маркс Джуліус Генрі «Граучо» (англ. *Julius Henry «Groucho» Marx*, 1890–1977 pp.) – американський актор, комік

Я вважаю, що телебачення дуже сприяє розвитку культури. Щоразу, коли вдома хтось вмикає телевізор, я йду в сусідню кімнату і сідаю читати.

Маркс Карл Гайнріх (нім. *Karl Heinrich Marx*, 1818–1883 pp.) – німецький філософ-матеріаліст, теоретик-суспільствознавець, економіст, журналіст-публіцист, фундатор комуністичної ідеології

Вони (книги – *упоряд.*) – мої раби і повинні служити мені, як я захочу*.

Маркушевич Олексій Іванович (рос. *Алексей Иванович Маркушевич*, 1908–1979 pp.) – російський радянський математик і педагог, книгознавець

День, проведений без книги, втрачений*.

Друкована книга молодша за колесо, та все ж їй понад п'ять століть. Вона незмінно й віддано супроводжує людину в усіх її справах, radoцax і горі*.

...Книга... не тільки предмет, а майже жива істота, й іноді в ній більше життя, ніж у деяких людях, які лише небо коптять*.

Ніякі технічні винаходи не зможуть людину майбутнього відмовитися від щастя взяти іноді в руки книгу, розгорнути її в потрібному місці й віддатися чарівному лету думки...*

Нова книга може стати вірним другом, слухняним слугою*.

Облюбувавши книгу, можна окремі сторінки лише побіжно переглядати, зате інші слід читати повільно і вдумливо, можливо, повертаючись до одних і тих же місць по декілька разів, доки хід думок автора не буде сприйнятий повністю*.

Серед численних технічних винаходів, нагромаджених людством на сьогодні, книга продовжує залишатися найкращим джерелом знань, співбесідником і порадником... Серед них є тонкі й товсті, звернені до уяви і почуттів чи до розуму, схильні до логічного аналізу, наповнені веселістю і дотепністю... чи глибокі й ґрунтовні, що неквапливо вводять у сутність питання...*

Чи є ще якийсь інше творіння людини, котре б так глибоко й міцно увійшло в його духовний світ, як книга?*

Щоб стати книголюбом, зовсім не обов'язково бути збирачем книг. Чимало книголюбів вдовольняють свою любов до книги, користуючись громадськими читальнями і бібліотеками*.

Мартиненко Володимир Володимирович (рос. Владимир Владимирович Мартыненко, нар. 1957 р.) – російський соціолог, політолог, економіст, професор

Виховуючи читача, ми тим самим виховуємо людину*.

Шлях до книги розпочинається в дитинстві*.

Мартинів Леонід Миколайович (рос. Леонид Николаевич Мартынов, 1905–1980 рр.) – російський поет і журналіст, перекладач

Є книги –
в деякі з них
заглянь
і здригнешся:
чи не нас
читають
вони*.

Марціал Марк Валерій (лат. Marcus Valerius Martialis, близько 40 р. – 105 рр.) – римський поет

Багато хвалять одні книги, проте все ж читають інші*.

Хвалять їх, а читають мене*.

Чому я тобі книжок своїх не дарую? Щоб своїх власних ти мені ніколи не дарував*.

Маршак Самуїл Якович (рос. Самуил Яковлевич Маршак, 1887–1964 рр.) – російський радянський дитячий письменник, поет, перекладач, драматург, критик

Бібліотека не тільки зберігає найвеличніші скарби думки і знання ... але й ... турбується про те, щоби ці скарби, нагромаджені людством за багато століть, служили нинішньому і майбутньому поколінням читачів*.

Ведуть бесіду двоє: я і книга
Та цілий світ, непізнаний довкруг*.

Книги, як і люди, не переходять із класу без екзамену. Навіть найзнаменитішим книгам доводиться тримати іспит у кожного

покоління в кожній країні. І буває, що книга, яка мирно й спокійно стоїть на полиці, якось непомітно втрачає свою життєвість і гостроту... але, на щастя, є книги, що не піддаються розвінчальному впливові часу*.

...Кожний із нас, хто мав на своєму віку справу... з бібліотекарями, не може не згадати добром людей, які проводять усе своє життя серед книжкових полиць і читачів... Кращі ж із них можуть бути повноправно названі й справжніми літературознавцями, й істинними педагогами*.

Літературі так само потрібні талановиті читачі, як і талановиті письменники. Саме на них, на цих чуйних, наділених творчою уявою читачів, і разраховує автор... Художник-автор бере на себе лише частину роботи. Решту повинен доповнити своєю уявою художник-читач*.

По-справжньому веде за собою та книга, з якої читач робить висновки сам. Тільки така книга впливає на його поведінку*.

У кожної книги своя доля, своя тяглість віку. Є книги-одноденки, і є книги, які переходять від покоління до покоління*.

Маяковський Володимир Володимирович (рос. Владимир Владимирович Маяковский, 1893–1930 рр.) – російський радянський поет українського походження, публіцист, драматург і громадський діяч

В курганах книг,
що поховали вірш,
нашттовхуючись на рядків залізя,
Промачуйте з респектом його лиш,
Неначе зброю древню, але грізну*.

Наш наставник – знання,
Книга –
наш учитель*.

Я думаю, що нам не потрібні такі бібліотекарі, які є байдужими реєстраторами вхідних і вихідних книг. Бібліотекар повинен бути агітатором-пропагандистом потрібної книги*.

Межелайтіс Едуардас (лит. *Eduardas Miezelaitis*, 1919–1997 рр.) – литовський поет, перекладач, есеїст

Є в книги і тонкий розум, і чутливе серце; вона пізнає справжню мудрість і чує серце друга; книга відрізняє друга від ворога; вона не любить самотності й замкнутості; вона не знає страху і пережитків; ... мандрують книги всіяним зірками піднебессям...*

Меламед Цаль Айзикович (латиською *Tsal Melamed*, 1910–1992 рр.) – латвійський радянський письменник-сатирик

Книга, яка не збагачує читача, обкрадає його*.

Менкен Генрі Луїс (англ. *Henry Louis Mencken*, 1880–1956 рр.) – американський журналіст, есеїст, сатирик

ГАЗЕТА – спосіб зробити неосвічених людей ще неосвіченішими, а божевільних – ще божевільнішими*.

Головне, чого навчає нас читання книг, – що є дуже небагато книг, які заслуговують, щоб їх прочитали*.

Книги поділяють на дві половини: ті, які ніхто не читає, і ті, яких ніхто не повинен читати.

Мережковський Дмитро Сергійович (рос. *Дмитрий Сергеевич Мережковский*, 1865–1941 рр.) – російський письменник, релігійний філософ

Багато тих, хто читає, – мало читачів*.

Мильников Олександр Сергійович (рос. *Александр Сергеевич Мильников*, 1929–2003) – радянський і російський історик

[Бібліотеки] – це ще й пам'ятники культури, причому пам'ятники особливого гатунку, що володіють здатністю саморозвитку і тому надзвичайною життєстійкістю*.

Мирний Панас Якович (спр. *Панас Якович Рудченко*, 1849–1920 рр.) – український прозаїк та драматург

Ти ще не знаєш, що то за втіха ті книжки! Там – цілий мир,

вищий, кращий від сього, у якому ми барахтаємося, мов свині в барлозі!

Мироненко Микола Павлович (1930–2010 рр.) – український письменник і публіцист

Кажуть, час книг минув, і скоро їх культурно-історична місія відійде в минуле. Яка куца думка! Бо де і коли техніці вдалося хоч одне диво, яке перевершило б або хоч порівнялося з дивом, явленим нам тисячу років тому в книзі? Хіба не за допомогою самих книг техніка вдосконалюється і розповсюджується? Книга є альфою і омегою будь-якого знання, початком основи кожної науки.

Міллер Генрі (англ. *Henry Miller*, 1891–1980 рр.) – американський письменник

Книга не тільки сама є другом, вона ще й знаходить для вас інших друзів. Коли ви прийняли книгу розумом і душею, ви збагатилися. Але коли ви передаєте її іншим, ви збагачуєтеся трічі.

У дитинстві для мене було найбільшою трагедією, коли мене запирали вдома і змушували читати. Тепер же я багато б чим пожертвував, аби мене заперли на кілька днів від усіх цих проблем, суєти і просто дали книгу в руки*.

Читачі – дуже прискіпливі глядачі. Коли мова йде про фільм, знятий за книгою, вимоги зростають у кілька разів. І майже завжди говоримо, що книга – краща за кінокартини*.

Міль Джон Стюарт (англ. *John Stuart Mill*, 1806–1873 рр.) – британський філософ, політичний економіст

Я швидше прочитаю розпис, чи каталог, або нічого. Вони набагато більш захопливі, ніж половина написаних романів*.

Мільтон Джон (англ. *John Milton*, 1608–1674 рр.) – англійський поет, прозаїк та політичний діяч

Книги – не мертві зовсім речі, а істоти, що мають у собі насіння життя. У них – найчистіша енергія й екстракт того живого розуму, який їх виробив*.

Книгу не можна вважати неживою річчю, у ній приховані життєві сили, здатні виявляти себе тією мірою, якою виявляє геній, що її створив. У ній, мов у фіалі, зберігається чистий і міцний розчин того живого інтелекту, який її викохав*.

Людина проходить, книга залишається. Книга несе прийдешнім поколінням світло, розраду, надію і силу*.

Несправедливо думають, що книги мертві: у них криється життєва міць.

Ні в одній галузі розум не потребує більш ретельного й обережного керівництва, як під час користування книгами.

Стежте пильно за книгами, багато з них підлягають суворому суду, як злочинці: забираючи дорогоцінний час у читача, вони наносять смертельні удари хорошим книгам, у яких автори зосередили всю сутність житейської мудрості...*

Убити хорошу книгу означає майже те ж саме, що вбити людину...

Хороша книга – дорогоцінний життєвий сік творчого духу, забальзамований і збережений, як скарб для наступних поколінь.

Хороша книга – це дорогоцінний витвір найвищого розуму людства.

Хто не вкладав у читання душі, той залишається завжди невпевненим: уявляючи, що він заглиблюється в книги, він ковзає лише їхньою поверхнею*.

Мінченков Олександр Вікторович (рос. *Александр Викторович Минченков*, нар. 1989 р.) – російський афорист

Жінки книги читають для серця, чоловіки – для розуму*.

Книги – мов жінки: базикають багато, але часто з приводу дрібниць*.

Книги – мов жінки: погані ходять по руках, хороші лежать вдома*.

Ковтають книги тільки ті, які легко перетравити*.

Одні полюбляють книги, інші – їхню кількість*.

Читаючи розумні міркування, перестаєш серйозно ставитися до життя*.

Щоб збільшити попит на книгу, достатньо оголосити її крамольною*.

Мішле Жюль (фр. *Jules Michelet*, 1798–1874 рр.) – французький історик та публіцист

Я всюди шукав спокою і не знаходив його ніде, окрім як у закутку із книгою в руках*.

Моем Вільям-Сомерсет (англ. *William Somerset Maugham*, 1874–1965 рр.) – англійський письменник

Воістину це душераздираюча епітимія – розмірковувати про величезну кількість книг, що вийшли у світ, про солодкі надії, які покладають на них автори, і про долю, що чекає на ці книги. Чи ж багато шансів окремі книжки пробити собі дорогу в цій метушні? А якщо їй навіть судився успіх, то ж ненадовго. Один Бог знає, які страждання переніс автор, який гіркий досвід залишився в нього за плечима, які сердечні болі терзали його, і все лише для того, щоб його книга годину-другу порозважала випадкового читача чи допомогла йому розігнати дорожню нудьгу*.

Для людини, що звикла до читання, воно стає наркотиком, а сама вона – його рабом. Спробуйте відняти в неї книги – і вона стане похмурою, сіпаною й неспокійною, а потім, подібно до алкоголіка, який, якщо залишити його без спиртного, накидається на політуру й денатурат; вона з горя візьметься за газетні об'яви п'ятирічної давнини й телефонні довідники*.

І все ж, не зважаючи на те, що я скільки прочитав, читати я не навчився. Навіть погану й нудну книгу мені важко кинути на середині*.

Кінець життя. Нагадує читання книги на схилі дня: спочатку читаєш, не помічаючи, що світло тускніє, а потім, перервавшись на мить, бачиш, що день згас, темрява густішає, і ти вже нічого не можеш прочитати, сторінка втратила сенс*.

Краще читати розпис потягів чи каталог, як нічого не читати...

Читання не робить людину мудрою, воно лише додає ученості.

Читачі й не підозрівають, що текст, на читання якого в них іде півгодини чи п'ять хвилин, автор писав кров'ю свого серця. Почуття, які здаються їм «такими достовірними», він повною мірою пережив сам, зрошуючи подушку гіркими слізьми*.

Мольєр (Поклен) Жан Батист (фр. *Jean-Baptiste Poquelin, 1622–1673 pp.*) – французький письменник, драматург і актор

Від мудрості книжкової дурень тупіший удвічі*.

Монтег'ю Мері Уортлі (англ. *Mary Wortley Montagu, 1689–1762 pp.*) – англійська письменниця

Немає розваги, дешевшої за читання книг, і немає задоволення тривалішого*.

У кожній книзі неодмінно знайдеться щось корисне*.

Монтень Мішель Екем де (фр. *Michel Eyquem de Montaigne, 1533–1592 pp.*) – французький філософ і письменник

Книги є добірним товариством, зовсім не гамірливим, але завжди живим, поблизу якого відпочивається на дозвіллі*.

Книги супроводжують мене впродовж всього мого життєвого шляху, і я спілкуюся з ними завжди і скрізь. Вони втішають мене в мої похилі роки і в моєму усамітненому стані. Вони знімають з мене тягар надокучливої бездіяльності і в будь-який час позбавляють від неприємного товариства. Вони пом'якшують приступи фізичного болю, якщо вона не досягає крайніх меж..*

Книжкова вченість – прикраса, а не фундамент.

Мені необхідні три речі: кохання, дружба й читання книг*.

Набагато більше праці витрачаємо на перетлумачення тлумачень, аніж на пояснення самих речей, і більше книг пишемо про книги, аніж про якісь інші предмети*.

Переклади книг – все одно, що ті мідні монети, які мають ту ж цінність, що й золоті, і навіть мають великий обіг у народі, але вони завжди неповновагові й низькопробні.

Читання служить мені винятково для того, щоб, розширюючи мій кругозір, будити мою думку, щоб завантажувати мій розум, а не пам'ять*.

Я насолоджуюся книгами, як скнари своїми скарбами, переконаний, що зможу насолодитися ними, коли побажаю... Я ніколи не вирушаю в дорогу, не прихопивши з собою книг*.

Монтеск'є Шарль-Луї де (фр. *Charles-Louis de Secondat, Baron de La Brede et de Montesquieu, 1689–1755 pp.*) – французький філософ, правник, письменник і політичний мислитель

Книги древніх написані для авторів, книги нові – для читачів із публіки*.

Любити читання – це обмінювати годину нудьги, неминучої в житті, на години великої насолоди*.

Моя хвороба полягає в тому, що я пишу книги, а написавши, соромлюся їх.

Природа, мабуть, мудро потурбувалася, щоб людські дурниці були перехідними, книги ж увічнювали їх.

Прошу тільки одного: ... хай ніхто, побіжно прочитавши книгу, не виносить поспіхом вирок про роботу, на яку витрачено двадцять літ*.

Читання було для мене найкращими засобами проти неприємностей у житті; не було такого горя, якого не розвіяла б година читання.

Щоб струсити з себе надокучливі й нестерпні думки, мені достатньо взятися за читання; воно легко заволодіває моїм еством і проганяє їх геть*.

Мор Томас (англ. *Sir Thomas More, 1478–1535 pp.*) – англійський письменник, філософ, державний діяч

Книга невелика. Проте, подібно до сяючої гемми, В маленькій масі своїй велику цінність несе*.

Моріак Франсуа (фр. *Francois Mauriac, 1885–1970 pp.*) –
французький письменник, академік,
лауреат Нобелівської премії

Покажи мені, що ти читаєш, і я скажу тобі, хто ти є, але якщо скажеш, що ти перечитав, то зможеш дізнатися про себе набагато більше.

Морозов Микола Олександрович (рос. *Николай Александрович Морозов, 1854–1946 pp.*) –
російський учений, письменник

Книга – це чарівниця. Книга перетворила світ. У ній – пам'ять людського роду, вона – рупор людської думки*.

Світ без книги – світ дикунів...*

Морлі Кристофер (англ. *Christopher Morley, 1890–1957 pp.*) –
американський письменник, есеїст, критик

Книжковий голод надто серйозна річ. Дозвольте призначити вам лікування.

Коли ви продаєте людині книгу, ви не просто продаєте йому набір паперу, чорнил і клею – ви продаєте йому нове життя*.

Моруа Андре (срп. *Еміль Ерзог, фр. Andre Maurois, Emile Salomon Wilhelm Herzog, 1885–1967 pp.*) –
французький письменник

Вечір, проведений за читанням великих творів, для душі означає стільки ж, скільки для тіла – відпочинок у горах; людина спускається з вершин обновленою, її легені, її мозок ніби відмиті від кіптяви; і вона хоробро крокує назустріч новим випробуванням, які чекають її на рівнинах буденного життя*.

Дружити з книгою, запитувати її, дошкукуватися до її таємниці можна вічно. І до того ж цю дружбу без всякої ревнивості поділяють з вами мільйони читачів у всіх країнах*.

Є лише один засіб стати культурною людиною – читання*.

Книга дає людині можливість піднятися над самим собою*.

...Книги здаються мені часом розумнішими за їхніх творців*.

Книга – це засіб перетнути будь-які кордони... Книги – це двері, розчинені в чужі душі, ворота, що ведуть до інших народів; завдяки книгам ми вириваємося із замкненого світу нашої власної особистості й вислизаємо з-під гніту роздумів про самих себе*.

Книгу можна навчитися писати, тільки розпочавши писати. У цьому ремеслі, як і в будь-якому іншому, слід після коротких сумнівів пірнути у воду*.

Ніщо так не формує смак і вірність суджень, як звичка виписувати вподобаний уривок або відзначати глибоку думку. Треба дати собі слово нічого не пропускати при читанні письменників, яких по-справжньому цінуєш*.

Одружуватися слід на тій і книги ті купувати, з якими тобі хотілося б все життя прожити*.

Фільм прокручується й гасне, усне мовлення, відзвучавши, змовкає – повернутися до них важко, майже неможливо. Книга залишається нашим товаришем на все життя*.

Мосенз Леонід Маркович (1897–1948 pp.) –
український поет, прозаїк, есеїст, гуморист

Було прочитано томи книжок, томи своїх написів... Читаний, написаний – кожний рядок просто душі відбирав.

Москалець Кость (Костянтин) Вілійович (нар. 1963 р.) –
український поет, прозаїк, перекладач,
літературний критик, музикант, нонкомформіст

Лиш на рідній землі ти напишеш ту книгу, де кожен відшукає саме своє, а навпроти – і суд над іменом.

Мураками Харукі (яп. 村上春樹, нар. 1949 р.) –
японський письменник і перекладач

Моя душа могла захлинатися від почуттів до цього світу, але їх викликали тільки книги і музика.

Одну за іншою я брав їх (книги – *упоряд.*) у руки, відкривав, і зі сторінок на мене дихали віки. Особливий запах глибоких знань і бурхливих пристрастей, що мирно спали в палітурках багаторічним сном*.

Якщо ти читаєш тільки ті книги, котрі читають усі, ти можеш думати тільки так. як думають усі*.

Муратов Михайло Васильович (рос. *Михаил Васильевич Муратов, 1892–1957 рр.*) – російський радянський бібліограф

...Для того, щоб читання ішло успішно, воно повинно викликати інтерес... У тих випадках, коли цього немає, і читач рухається вперед, підганяючи себе одним зусиллям волі, він втрачає нитку оповіді, читає одними очима... Зрештою ця героїчна боротьба з самим собою зазвичай закінчується поразкою – книга відкладається вбік і в читача надовго пропаде бажання взятися за читання*.

Необхідно пам'ятати, що іноді одна невдало вибрана книга може назавжди відштовхнути читача-початківця, до перших кроків якого слід особливо уважно й бережливо ставитися*.

Не читачі для книг, а книги для читачів*.

Мурахівський Анатолій Леонідович (нар. 1961 р.) – український журналіст і громадсько-політичний діяч

Без книги неможливе духовне життя окремої особистості й суспільства загалом, адже саме книга, образно кажучи, створила людину, постійно удосконалює її, робить духовно багатію, тому-то вона не зникне ніколи.

Мутаз аль (араб. *هللا دب ع*, повн. *Абдуллах ібн аль-Мутаз аль-Муртада, 861–908 рр.*) – багдадський халіф из династії Абасидів, арабський поет і філолог

Книга проникає за двері, відважно знімає покриття, дає розуміння, не розуміючи; оратор, який не говорить; до неї спрямовується погляд того, хто нудьгує, якщо сидить поруч з ним розлука*.

Мутанаббі Абу-т-Тайб Ахмад ібн аль-Хусейн аль (араб. *یبن تامل*, 915–965 рр.) – арабський поет

Найкращий співбесідник у наш час – книга.

Мюссо Гійом (фр. *Guillaume Musso, нар. 1974 р.*) – французький письменник

Читання – її таємний сад, її хвіртка в інше життя, її несподівано відкрита можливість утекти від буденності, у яку її засмоктало життя*.

Н

Набоков Володимир Володимирович (рос. *Владимир Владимирович Набоков, англ. Vladimir Nabokov, 1899–1977 рр.*) – російський і американський письменник

Книги, які ви любите, слід читати, здригаючись і задихаючись від захоплення*.

...Справжню літературу не варто ковтати залпом, як ліки, корисні для серця чи розуму, цього «шлунку» душі. Літературу слід приймати дрібними дозами, роздробивши, розкришивши, розмовивши, – тоді відчуєте її солодкі пахощі...; її слід розгризати, з насолодою перекочуючи язиком у роті – і тільки тоді ви гідно оціните її рідкісний аромат, і роздроблені, роздріблені частинки знову з'єднаються воедино у вашій свідомості й набудуть краси цілого, до котрого ви підмішали трішечки власної крові*.

Навої Нізамаддін Мір Алішер (перс. *یوره ریش یلع نی دل اظن*, узб. *Alisher Navoiy, 1441–1501 рр.*) – узбецький поет, мислитель, державний діяч

Книга – вчитель без плати і вдячності. Кожну мить дарує вона тобі одкровення мудрості. Це – співбесідник, що має мозок, покритий шкірою, який про таємні справи повідомляє мовчки.

Милішого за книгу у світі друга немає.

Нагибін Юрій Маркович (рос. Юрий Маркович Нагибин, 1920–1994 рр.) – російський радянський письменник, сценарист

Книга – диво ще й тому, що в найнепривабливішій обкладинці, в наймізернішому вигляді вона може акумулювати в собі енергію, перед якою згасають усі пекельні сили плутонію або стронцію. Книга рухає історію, спрямовує суспільне життя й народне відчуття, формує людину*.

Наседкін Пилип Іванович (рос. Филипп Иванович Наседкин, 1909–1990 рр.) – російський радянський письменник

Книги розуму вчать. Але й до себе розуму вимагають*.

Неборак Віктор Володимирович (нар. 1961 р.) – український поет, прозаїк, літературознавець, перекладач, есеїст

Усіх тих, котрі читають українську художню літературу, можна поділити на дві групи: це ті, хто читають «з потреби» (студенти-філологи, вчителі-україністи та слухняні учні, викладачі кафедр української літератури, науковці-україністи та аспіранти), і ті, хто читає для власного задоволення... Тих, хто читає для власного задоволення, теж можна поділити на дві групи: емоційно наснажені патріоти й пошукувачі таємних енергій рідного слова. Тих, котрі шукають словесного енергопідживлення, теж можна поділити на дві групи: «чисті» читачі й читачі-писачі...

Некрасов Микола Олексійович (рос. Николай Алексеевич Некрасов, 1821–1877 рр.) – російський поет

Що йому книга остання скаже,
Те на поверхні душі його ляже*.

Немировський Євген Львович (рос. Евгений Львович Немировский, нар. 1925 р.) – радянський і російський учений-книгознавець, професор

Без книг люди дуже швидко б розучилися не тільки мислити, а й працювати*.

В основі книги лежить ланцюг умовностей, більшою мірою випадкових*.

Книга робить справжніми сучасниками і співбесідниками сліпого Гомера, до в'дливості іронічного Марі Франсуа Вольтера, переконливого у своїй геніальності Льва Миколайовича Толстого*.

Книга – це сховище колективного людського досвіду, нагромадженого впродовж багатьох тисячодіть. Закріплене на папері чи на будь-якому іншому матеріалі для письма слово лежить в основі культури...*

Ми називаємо книгу великим винаходом, проте повідомити тут ім'я винахідника не можемо. Бо винахідник – усе людство*.

Неруда Пабло (Пабльо) (ісп. Pablo Neruda, спр. Рікардо Елієсер Нефтальї Реєс Басоальто, ісп. Ricardo Eliecer Neftali Reyes Basoalto, 1904–1973 рр.) – чилійський поет, лауреат Нобелівської премії

Книго, закривши тебе,
Я відкриваю життя.

Нестерова Олена Василівна (рос. Елена Васильевна Нестерова, 1938–1986 рр.) – російська радянська поетеса

Та хто ж насправді він – бібліотекар:
Дивак? Фанатик? Чи дикун-суб'єкт?
Прискіпливий і надсерйозний лікар
Книг старовинних, пишних картотек!
Ви ухвалили так, схиливши лики
У громіздкий, обридлий шафі том,
А я не надивуюся довіку
Його святим безхитрісним трудом.
Ви брали книги, зором не зайнявши
Його. А він дививсь і слухав вас.
Заради вас, занятъ заради ваших
Поміж полиць бродив він раз у раз.
Він так незримо людям світ дарує
І сьогочася, й майбуття ідей.
Так пристрасно книжок він потребує,
Та над усе обожнює людей*.

Нестор Літотисець (бл. 1056 – бл. 1114 рр.) – преподобний, кийський літописець та письменник-агіограф¹

Велика-бо користь буває чоловікові від науки книжної, бо книги вказують нам і навчають нас, як іти шляхом покаяння, і мудрість, і стриманість здобуваємо зі слів книжних.

З книжкових слів набираємося мудрості й стриманості.

І до книг був прихильний [Ярослав Мудрий], читав часто і вдень, і вночі. І зібрав писців много, і переклали вони із грецької на словенську мову і письмо. І написали вони багато книг, і славу цим здобули, за їхніми книгами повчаються вірні люди і насолоджуються, навчаючись божественного слова. Так, неначе один хтось виоре землю, а другий посіє, а інші – пожинають і споживають страву неосудну... Цей же Ярослав, син Володимирів, засіяв книжними словами серця вірних людей, а ми пожинаємо, приймаючи науку книжну.

Книги вчать і наставляють нас на путь покаяння, і мудрість бо, і стриманість здобуваємо ми із словес книжних.

Книги – бездонна глибина, ми ними в печалі втішаємося, вони узда для тіла й душі.

Книги подібні до рік, що тамують спрагу цілого світу, це – джерела мудрості.

Той, хто часто читає книги, той з Богом бесідує або зі святим мужами.

У книгах світило мудрості, а про мудрість сказано: люблячих мене люблю, а хто дошукується мене – знайде благодать.

Як то буває, що один зоре землю, другі засівають, а інші пожнуть і їдять багаті овочі, так і тут: батько Рослава зорав і зробив землю легкою, просвітивши хрестом, а Ярослав засіяв книжними словами серця вірних...

Якщо пошукаєш у книгах мудрості уважно, то знайдеш велику користь для душі своєї.

Нечкіна Мілиця Василівна (рос. Милиця Васильевна Нечкина, 1901–1985 рр.) – російський радянський учений-історик, академік

Книга – це неозоре море, океан знань*.

¹ Агіографія – жанр християнської літератури, присвячений опису життя святих та аскетів.

Нечуй-Левицький Іван Семенович (спр. Левицький, 1838–1918 рр.) – український прозаїк, перекладач, письменник

Хто усе з книжками носить, з того не вийде добрий господар, а хто дуже добрий господар та піклується цією справою, той книжки і в руки не бере; в того книжок і заводу нема в домі.

Нижеголенко Валентина Михайлівна (нар. 1936 р.) – українська письменниця

Пірнаю я у море книг,
І насолоду з цього маю,
Бібліотека – мій бальзам,
Який я розумом сприймаю.

Нізамі Гянджеві Абу Мухамед Ільяс ібн-Юсуф

(перс. یوحنا گیماطن, бл. 1141–1203 рр.) – перський поет, мислитель

Книг прочитав я багато, всі засвоїв науки,
Та безсилі вони в час останній розлуки*.

Ніколаєва Галина Євгенівна (рос. Галина Евгеновна Николаева (Волянская), 1911–1963 рр.) – російська радянська письменниця

Книга – це прискорювач процесів життя!*

Ніколь П'єр (фр. Pierre Nicole, 1625–1695 рр.) – французький мораліст і богослов

Бібліотеки – крамниці людських фантазій*.

Ніцше Фрідріх Вільгельм (нім. Friedrich Wilhelm Nietzsche, 1844–1900 рр.) – німецький мислитель, філософ, психолог і класичний філолог

Аромат хорошої книги, її солодкість і золотистий блиск повинні розвиватися з роками під впливом щораз більшого шанування. Хороші читачі постійно поліпшують книгу, хороші противники постійно досягають її*.

Зовсім не легко відшукати книгу, яка навчила б нас багато чому, – це книга, написана нами самими*.

Колись усе буде мати свій кінець – далекий день, якого я вже не побачу, – тоді відкриють мої книги і в мене будуть читачі. Я повинен писати для них, для них я повинен завершити мої основні ідеї*.

Одним людям читання заважає думати, а іншим – допомагає.

Так звані парадокси автора, що шокують читача, знаходять часто не в книзі автора, а в голові читача*.

Філолог – це вчитель повільного читання.

Новиков Микола Іванович (рос. Николай Иванович Новиков, 1744–1818 рр.) – російський просвітник, письменник, журналіст, книговидавець

Істина, що зародилася в одній голові, посередництвом книги народить стільки ж правомислячих голів, скільки в цієї книги читачів*.

Нодьє Жан Шарль Емануель (фр. Jean-Charles-Emmanuel Nodier, 1780–1844 рр.) – французький письменник і бібліофіл

Розкішна бібліотека – це гарем старих.

Я хотів би померти, спираючися праворуч і ліворуч на купи книг...*

Носань Сергій Лукич (нар. 1939 р.) – український поет, прозаїк, драматург, публіцист

Є книги, які, раз прочитавши, майже одразу забуваєш, які містять у собі такі словесні накручування, які в собі нічого нічого суттєвого, оригінального, нового не несуть, а тому й не залишають у душі ніякого сліду..., не змушують до праці... А є книги, які будять у людині її душу, гідність і честь, сумління, очищають і підносять вище, до променів світла істини. І тоді в людині народжуються нові сили, вони будять бажання жити, тоді відкривається друге дихання, порив любити, трудитися, творити повноцінно й яскраво за будь-яких скрут, випробувань і болю.

На світі безліч книг, і всі вони різні. Різні як за художніми якостями, глибиною чи поверховістю порушених автором тем і проблем, так і за відповідністю тій епосі й часові, в яких вони створені.

...Розкіш читання улюблених книг дорогого серцю автора – це ні з чим незрівнянна духовна й душевна розкіш і насолода, що не тільки просвітлює, окрилює тебе, а ще й лікує в прямому і переносному сенсі.

Носов Микола Миколайович (рос. Николай Николаевич Носов, 1908–1976 рр.) – російський радянський письменник українського походження

Як пояснити людям, що часи Середньовіччя пройшли й читати книги, вивчати науки цілком безпечно для життя?*

О

Обручев Володимир Панасович (рос. Владимир Афанасьевич Обручев, 1863–1956 рр.) – російський і радянський геолог та географ, академік

...Невтомно шукайте факти, збирайте їх у природі й у книгах, читайте хороші підручники і, окрім того, книги, що не входять у програму!*

Світ занадто великий, своїми очима ви побачите мізерно малу долю. Тому шукайте факти в книгах. Збирайте їх щоденно*.

Овідій Публій Назон (лат. Publius Ovidius Naso, 43 до н. е. – 17 рр.) – римський поет «золотої доби»

Книга – не відтиск душі, а просто дозволений відпочинок*.

Крапля довбає камінь не силою, а частим падінням, так і людина стає вченою не силою, а частим читанням.

Оден Вістен Г'ю (англ. Wystan Hugh Auden, 1907–1973 рр.) – англо-американський поет

Деякі книги незаслужено забуваються, проте немає жодної, яку незаслужено пам'ятали*.

Книга володіє безумовною літературною цінністю, якщо кожний раз її можна прочитати по-різному*.

Погану книгу неможливо рецензувати без красування*.

Справедливо кажучи, автор хорошої книги повинен залишатися анонімом, бо ми захоплюємося не ним, а його мистецтвом*.

Читати – означає перекладати, бо не буває на світі двох людей, у яких би збігався життєвий досвід. Поганий читач схожий на поганого перекладача: він сприймає буквально те, що слід розуміти фігурально, і навпаки.

Одоевський Володимир Федорович (рос. Владимир Федорович Одоевський, 1803–1869 рр.) – російський письменник, філософ, музикант

Бібліотека – розкішний цвинтар людських думок... На окремії могили люди шаленіють; із інших промениться світло, нестерпне для очей удень; але скільки забутих могил, скільки істин без ужитку...*

Оксеншерна Аксель Густавсон (швед. Axel Oxenstierna, 1583–1654 рр.) – шведський державний діяч, дипломат

Багато книг в бібліотеці часто буває свідченням невігластва її господаря.

Олдінгтон Річард (англ. Richard Aldington, спр. Едвард Годфрі Олдінгтон, 1892–1962 рр.) – англійський поет, прозаїк, критик

Книга, що має хоч якусь цінність, завжди народжується з самого життя, і писати її треба власною кров'ю.

Олеша Юрій Карлович (рос. Юрий Карлович Олеша, 1899–1960 рр.) – російський радянський прозаїк і драматург

Золота полиця – це та, на яку ставлять улюблені книги*.

...Чудову книгу ми читаємо кожного разу начебто заново, і в цьому дивовижна доля авторів чудових книг: вони не пішли, не вмерли..., вони поза часом*.

Я вже давно не читаю, а тільки перечитую. Виявляється, перечитувати захопливо вдвічі*.

Олів'є Лоуренс Керр (англ. Laurence Olivier, Baron Olivier, 1907–1989 рр.) – британський актор театру та кіно, режисер, продюсер

Класик – це автор, якого ще цитують, але вже не читають.

Олкот Амос Бронсон (англ. Amos Bronson Alcott, 1799–1888 рр.) – американський поет, педагог, філософ

Хороша книга дає плоди, породжуючи інші книги; її слава поширюється від століття до століття, і прочитання її становить цілу еру в житті читачів*.

Хороша та книга, яку відкриваєш – смакуючи наперед, а закриваєш – збагатившись*.

Омар (Умар) Абу Хафс ібн аль-Хаттаб аль-Адавій (араб. يشرق الياودع الباطخ لا نبرمع صفح و با , 585–644 рр.) – другий Праведний халіф, державний діяч

(наказуючи спалити сувої Александрійської бібліотеки):

Якщо книжка не відповідає Корану, тоді вона злочинна. А якщо збігається з Кораном, то навіщо вона потрібна?*

Орбен Роберт (англ. Robert Orben, нар. 1927 р.) – американський фокусник і гуморист

Швидке читання – прекрасна річ. Можна прочитати сучасний роман швидше, ніж тебе встигне знудити*.

Орвел Джордж (англ. George Orwell, 1903–1950 рр.) – англійський письменник

Кращі книги говорять те, що відомо й без них.

Ортега-і-Гассет Хосе (ісп. Jose Ortega y Gasset, 1883–1955 рр.) – іспанський філософ

Не можна бачити в бібліотекареві простого помічника вченого. Бібліотекар сам учений. Проте він працює не над однією своєю темою, а над багатьма чужими темами. Це вчений, що цілком відає себе іншим*.

Остер Григорій Бенціонович (рос. Григорий Бенционович Остер, нар. 1947 р.) – радянський і російський поет єврейського походження, кінорежисер, гуморист

Читайте дітям не нотації, а книги*.

Остін Джейн (англ. Jane Austen, 1775–1817 рр.) – англійська письменниця

Він любив природу й книги, і цими нахилами визначались його головні радості життя*.

Островський Микола Олексійович (рос. Николай Алексеевич Островський (1904–1936 рр.) – російський радянський письменник українського походження

Книга могутніша за армію агітаторів, вона проникає в найглухіші куточки, її читають, вона залишає слід у свідомості...*

Нехай книг буде менше, але вони мають бути яскравішими. Сірій книзі немає місця на книжковій полиці. Не можна красти час у чесного трудівника*.

Ошанін Лев Іванович (рос. Лев Иванович Ошанин 1912–1996 рр.) – російський радянський поет

Бібліотекарям

Люди книжкові, соратники ближні,
Вірні прислужники й маршали книжні,
В книгах – всезнаючі,
В яві – збентежені,
Душам людським лікарі і аптекарі,
Серця і вчинків бібліотекарі.
Бачитесь ви мені най-найвродливішими,
Зали читалень здаються божницями.
Хто ми без вас?
Заблукали і зайняті
Люди без завтра і люди без пам'яті*.

Після повітря, води й хліба для людини найнеобхіднішою в житті є книга. Книга – відкриття світу, книга – співбесідник, книга – наставник, книга – відпочинок*.

П

Павленко Петро Андрійович (рос. Пётр Андреевич Павленко, 1899–1951 рр.) – російський радянський письменник і сценарист

Вчасно прочитана книга – це велике щастя. Вона здатна змінити життя так, як не змінить його найкращий друг чи наставник*.

Книга робить людину господарем Всесвіту*.

Книга – колективний досвід. Той, хто прочитав два десятки великих книг, прожив два десятки великих життів*.

Прочитати книгу й зрозуміти її, як належить, – означає стати нарівні з письменником*.

Сім'я, де не читають книг, – сім'я духовно неповноцінна*.

Хороша книга здатна витримати будь-яке випробування, її назавжди запам'ятають як найсерйознішого вчителя. Треба підібрати такі книги*.

Павличко Дмитро Васильович (нар. 1929 р.) – український поет, перекладач, літературний критик, громадсько-політичний діяч, лауреат Шевченківської премії

Благословенна та ясна година,
Коли буквар до рук бере дитина,
Коли читає «Кобзаря» юнак,
Коли Франка «Огромні сонети»
Підносять дух, коли говорять Гете,
Шекспір, Міцкевич, Лермонтов, Бальзак...

...З книжки починається людина.

У книги люди – наче бджоли в соти,
Знесли сяйливий, чародійний мед.
Сліпцеві очі ним потри – і миттю
Побачить сонце й голубі висоти...

Пагутяк (Москалець) Галина Василівна (нар. 1958 р.) – українська письменниця, лауреат Шевченківської премії

Книжки заповнюють найбезнадійнішу порожнечу; вони так само відчужені від власних авторів, як і моя Книга, бо їх написало саме життя.

Книжки – примхливі істоти. Іноді ховаються від тебе, а, буває, самі йдуть до рук.

Мене виховували книжки, я була ними просто одержимою. Причому, дорослі книжки.

Справжній бібліотекар – одержимий. Він цікавиться книжками більше, ніж людьми.

Памук Орхан Ферит (тур. *Orhan Ferit Pamuk*, нар. 1952 р.) – турецький письменник, лауреат Нобелівської премії

Читати – це означає дивитися в дзеркало; ті, хто зможе прочитати таємницю дзеркала, переходять у задзеркалля, а ті, хто не має поняття про таїну буков, убачать лише банальне відображення своїх лиць*.

Щоби відчувати себе щасливим, мені потрібно кожний день отримувати певну дозу літератури. У цьому я схожий на хворих, котрим кожний день потрібно приймати по ложці ліків*.

Пантюк Сергій Дмитрович (нар. 1966 рр.) – український письменник, журналіст, громадський діяч і видавець

Книги, як і люди, не народжуються без мами. Кожна книжка за велінням долі, людей, Бога чи ще когось покликана заповнити собою велику чи малу лакуну, важкоосяжну порожнечу, а інколи й цілий простір.

Парандовський Ян (пол. *Jan Parandowski*, 1895–1978 рр.) – польський письменник, есеїст і перекладач

Хто сам пише книги, зрештою стає їхнім любителем. Навряд чи знайдеться письменник, який би не залишив по собі особистої бібліотеки*.

Паркер Дороти (англ. *Dorothy Parker*, 1893–1967 рр.) – американська письменниця і поетеса єврейського походження

Найкорисніші ті книги, які більше за інші примушують нас думати.

Це не та книга, яку можна просто відкласти вбік, її варто закинути якнайдалі зі всієї сили.

Пархомовський Яків Мойсейович (рос. *Яков Моисеевич Пархомовский*, 1911–1991 рр.) – радянський учений, авіаконструктор, професор

Далеко не кожного, хто читає книги, можна й слід назвати читачем. Кожна книга вимагає певного розвитку від того, хто її читає. Заперечення книги чи її похвала втім не означає, що в першому випадку книга – справжня, а в другому – хороша. Часто-густо похвали, і навіть щирої, удостоювалися книги менш вартісні, а нехтувались шедеври. Кожний бачить у книзі тільки те, що він спроможний побачити, до чого здатний дотягнутися*.

Долю книги визначає... читач. Він... найвища інстанція. Вирок читача, хоча він не завжди справедливий, остаточний*.

Книга – це мандрівка в чужу країну, в чуже життя, в минуле чи майбутнє. Це зустріч з розумним, інколи насмішкватим, лукавим співбесідником*.

Книги пишуть для читачів. Без них книга мертва*.

Читання – то дорога, дорого́га на все життя*.

Читання – це єдине, чому ми вчимося все життя*.

Читач не тільки «оцінювач» твору, а його споживач. Він ... і його співавтор, творець книги. Книга для нього – канва, яку він розписує своїми візерунками*.

Паскаль Блез (фр. *Blaise Pascal*, 1623–1662 рр.) – французький філософ, письменник, фізик, математик

В мені, а не в писаннях Монтеня міститься те, що я в них вчитую.

Кожну книгу треба вміти читати.

Найкращі книги ті, про які читачі думають, що вони змогли б написати їх.

Ми нічого не зрозуміємо, якщо будемо читати занадто швидко чи дуже повільно.

Совість – найкраща повчальна книга зі всіх, які ми маємо, в неї треба частіше за все заглядати.

Пассос Джон Родеріго Дос (англ. *John Roderigo Dos Passos, 1896–1970 pp.*) – американський письменник португальського походження

Хороша книга відзначається тим, що, залишаючись кровно пов'язаною зі своєю епохою, вона належить вікам*.

Пастернак Борис Леонідович (рос. *Борис Леонидович Пастернак, 1890–1960 pp.*) – російський поет, прозаїк, перекладач україно-єврейського походження

Книга є кубічний шматок гарячого сумління, що димить, і більше нічого*.

Чим книга чорніша й листанніша,
Тим чари її задушевніші*.

Патрік Герберт Алан (англ. *Alan Herbert Patrik, 1890–1971 pp.*) – англійський письменник і громадсько-політичний діяч

Газета більше радіє про одного грішника, що перерізав горло своїй коханій, ніж про дев'яносто дев'ять праведників, що одружилися і живуть довго й щасливо.

Паустовський Костянтин Георгійович (рос. *Константин Георгиевич Паустовский, 1892–1968 pp.*) – російський радянський письменник

Без книг ми тепер не можемо ні жити, ні боротися, ні страждати, ні радіти й перемагати, ні впевнено йти до того розумного і прекрасного майбутнього, у яке ми непохитно віримо*.

Головне для письменника – це з найбільшою повнотою та щедрістю виразити себе в будь-якій речі, навіть у такому маленькому оповіданні, і тим самим виразити свій час і свій народ. У цьому вираженні себе ніщо не повинно стримувати письменника: ні хибний сором перед читачами, ні страх повторити те, що вже було сказано (але по-іншому) іншими письменниками, ні думка критиків та редактора. Під час роботи треба забути про все й писати ніби для себе або для найдорожчої людини на світі*.

Життя книг... буває часом не тільки дивовижним, але й просто фантастичним*.

Кожна книга – це зібрання людей різного віку, національностей, занять, характерів і вчинків*.

Ні гімназія, ні університет не дали мені таких знань – глибоких і захопливо цікавих, як книги й зустрічі з цікавими людьми*.

Ніякі провали історії й глухі простори часів не здатні знишити людську думку, закріплену в сотнях, тисячах і мільйонах рукописів і книг*.

Читайте! Читайте! Читайте! Читайте не кваплячись, щоб не втратити ні краплі дорогоцінного змісту книги*.

Читайте! Хай не буде жодного дня, коли б ви не прочитали хоча однієї сторінки із нової книги!*

Якщо письменник, працюючи, не бачить за словами того, про що він пише, то й читач нічого не побачить*.

Пашков Дмитро Володимирович (рос. *Дмитрий Владимирович Пашков, нар. 1946 р.*) – російський афорист

ЗАКОН КРИТИЧНОЇ МАСИ: якщо кількість книг у вашій оселі сягнула двох тисяч, серед них завжди знайдеться одна, яку можна викинути, щоб на її місце поставити щойно куплену*.

Пеннак Даніель (фр. *Daniel Pennac, нар. 1944 р.*) – французький письменник

На відміну від хороших вин хороші книги не старіють. Чекають і чекають нас на полицях. Старіємо ми*.

Парадокс читання: воно відводить нас від реальності, щоб наповнити реальність сенсом*.

Первомайський Леонід Соломонович (спр. *Ілля Шльомович Гуревич, 1908–1973 pp.*) – український письменник, поет

Та я не книгу – блискавку в руках
Тримав, здавалось, і не слово в рифмах –
Тебе, поете, бачив я в рядках
На сірому папері ледве зривим*.

Перебийніс Петро Мойсейович (нар. 1937 р.) –
український поет, журналіст, громадський діяч

О вічні книги, сестри білочолі!
Життя без вас – розруха світова.
Ви колос наш у росяному полі,
Ви пам'яті нескошена трава.

Перес-Реверте Артуро (ісп. *Arturo Perez-Reverte Gutierrez*,
нар. 1951 р.) – іспанський романіст і журналіст

Книги – це двері, які виводять тебе із чотирьох стін. Вони вчать тебе, виховують, з ними ти мандруєш, мрієш, уявляєш, проживаєш інші життя, а своє множиш на тисячу*.

Кожна людина виглядає на стільки, скільки вона пережила і скільки прочитала. Подивіться на себе.

– Ось вони, – я обвів рукою бібліотеку. – Можна подумати, що книги стоять собі тут непорушно й беззвучно, але вони переговорюються між собою, хоча й здається, що одна одну не знають. Підтримувати бесіду їм допомагають автори.

Петрарка Франческо (італ. *Francesco Petrarca*, 1304–1374 pp.)
– італійський поет та літописець

Добра справа – збирати хороші книги, але найкраще – звертатися до них і читати їх*.

Золото, срібло, перли, пурпурний одяг, мармурові споруди, картини та предмети можуть приносити тільки швидкоплинне задоволення, книги ж можуть викликати надзвичайне захоплення: вони говорять з нами, як живі, вони – наші кращі порадики, наші найближчі друзі*.

Книги мають особливу чарівність; книги дають нам насолоду: вони розмовляють із нами, дають нам добрі поради, вони стають живими друзями для нас.

Книги нас захоплюють, нам говорять, нам радять і з'єднані з нами якоюсь живою й гармонійною близькістю.

Людина з хорошою книгою в руках ніколи не є самотньою.

Не личить тримати книги закритими, мов у в'язниці, вони мають неодмінно переходити з бібліотеки у пам'ять.

Тільки справді хороші книги варті того, щоб їх читали і щоб сприймали їх зміст; жити свій розум багатьма книгами без жодного вибору – означає позбавляти його власної сили польоту і навіть зовсім губити його.

У книгах знаходиться особлива чарівність; книги викликають у нас насолоду: вони розмовляють з нами, дають добру пораду, вони стають живими друзями для нас*.

Чи хочеш ти знати, яку хворобу я маю на думці? Я не можу насититися книгами і маю їх значно більше, ніж потрібно.

Я маю друзів (книги – *упоряд.*), товариство яких для мене надзвичайно приємне... Доступ до них надзвичайно легкий, і завжди вони до моїх послуг; я приймаю їх чи відмовляюся від їхнього товариства тоді, коли мені це вигідно. Вони не турбують мене і завжди готові відповісти на будь-яке запитання, задане мною. Деякі із цих друзів пояснюють мені події минулих століть, тоді як інші розкривають переді мною великі таємниці природи; одні із них учить мене, як жити, інші – як помирати. Одні своєю цікавістю проганяють мою нудьгу і приємно збуджують мій занепалий дух, тоді як інші зміцнюють мій розум і дають мені мудру пораду, як загнудзати свої пристрасі і надіятися у всьому тільки на власні свої сили. Вони розкривають переді мною різноманітні галузі мистецтва і науки... Як вдячність за всі ці послуги вони вимагають лише одного: прилаштувати їх у зручній кімнаті, у якомусь куточку мого скромного житла...*

Петренко Надія Пилипівна (нар. 1953 р.) –
українська письменниця

Бібліотека... Серце завмира,
Коли пірнаю в тишу таємничу,
Святилище пізнання і добра,
Що в майбуття через минуле кличе.

До дива знань і мрій, о друзі, йдіть!
Високий дух летітиме далеко...
Аби сказати: «Зупинися, мить!»
Кажу лише: «Живи, бібліотеко!»

Петрищев Петро Васильович (рос. *Петр Васильевич Петрищев*, нар 1946 р. – російський поет

Невже в носіях найсуттєвіша суть!
Зливались, збігаються вічні маршрути.
Цільна у роду людського путь!
Історії плін безупинний, мов річка.
За віком – сторіччя нове... Проте
Світоч пізнання є радісно ВІЧНИМ!
І вічний світ БІБЛІОТЕК!*

Петров (Бірюк) Дмитро Ілліч (рос. *Дмитрий Ильич Петров (Бирюк)*, 1900–1977 рр.) – російський радянський письменник

Бібліотеки концентрують у себе думки читачів, знають, які книги користуються попитом: вони правильно могли б орієнтувати видавництва*.

Печорна Олена (нар. 1982 р.) – українська письменниця

...Здалося, що книжки на полицках дихають і ворухать повітря. Їх було тут! Різні. Великі, малі, довгі, короткі, кольорові й не дуже, грубі й зовсім тоненькі, нові, які ще фарбою дихають, і ті, що їх читали цілі покоління. І всі вони смиренно чекали, доки хтось простягне руку, візьме з полочки та розгорне. А вже тоді... відбувалося щось неймовірне. ...Відслонявся вхід у зовсім інший вимір. У ньому не було обмежень. Час міг бути минулим, теперішнім і навіть майбутнім. Простір... З ним теж коїлося щось неймовірне. Континенти змінювалися з легкістю змаху крил тендітного метелика, а часом навіть Землі було замало. А ще... там існували люди, які плакали, мріяли, кохали й ненавиділи, а головне, що кожен із них отак легко пускав до свого життя. Заходь. Я відкрию тобі моторошні таємниці, сповідаюся в гріхах або, навпаки, змушу повірити, що герої існують. А скільки в цьому просторі було знань! Про все-все! Жодна людина у світі ніколи не зможе вмістити того в голові, а книжки беруть і легко діляться, тільки візьми, розгорни й читай.

Пирогов Микола Іванович (рос. *Николай Иванович Пирогов*, 1810–1881 рр.) – російський хірург, анатом і педагог

Книги – це товариство: хороша книга, мов хороше товариство, просвічує й облагороджує почуття і звички. Скажи мені, які книги ти читаєш, а я скажу, хто ти*.

Учіться, читайте, розмірковуюйте і добувайте зі всього найкорисніше*.

Писарев Дмитро Іванович (рос. *Дмитрий Иванович Писарев*, 1840–1868 рр.) – російський публіцист і літературний критик

Багато на світі хороших книг, але ці книги хороші лишень для тих людей, які вміють їх читати... Уміння читати хороші книги зовсім не рівнозначне знанню грамоти*.

Ми починаємо читати занадто рано, і, внаслідок нашої крайньої молодості й розумової незрілості, мимоволі звикаємо бачити забаву в тому процесі, який по-справжньому має бути серйозною й глибоко обдуманною бесідою людини з людством*.

Ми читаємо книги лише для того, щоб розширити межі нашого особистого досвіду. Коли книга в цьому відношенні не дає зовсім нічого, жодного нового факту, жодного оригінального погляду, жодної самостійної ідеї, якщо вона нічого не ворухить і не оживляє нашої думки, то ми називаємо таку книгу пустою та нікчемною...*

Треба зміцнювати свою думку читанням найгеніальніших мислителів, які вивчали природу загалом і людство особливо*.

Читання є тим актом, посередництвом якого окрема особа, відчуваючи безсилля перед насущними її питаннями, звертається до колективного розуму людства, до кращих представників цього розуму, щоб від них добути собі відповідь на ці питання, не розв'язані для індивідуальних сил*.

Підмогильний Валер'ян (Валеріян) Петрович (1901–1937 рр.) – український письменник і перекладач

Хто з них почерпнув не тільки перше знання про світ, а й захоплення ним – для того книжка лишається вічним, мінливим і живим добродієм.

Піколт Джоді Лінн (англ. *Jodi Lynn Picoult*, нар. 1967 р.) – американська письменниця

Якщо не читати, можна зійти з глузду*.

Пікуль Валентин Савович (рос. *Валентин Саввич Пикуль*, 1928–1990 рр.) – російський радянський письменник

Я був би найнещаснішою людиною на світі, якби мене позбавили великого щастя – спілкування із книгою*.

Піньковська Емма Анатоліївна (нар. 1941 р.) – український лікар, письменниця

Це одне із чудес: в потрібний час – потрібна книга. Більше того, в потрібній книзі відкривається потрібна глава чи сторінка... Це один із тестів співробітництва світу тонкого з людиною, що прагне до пізнання себе і своїх можливостей. Причина – прагнення до пізнання. Наслідок – знання що дають феноменальні можливості до подальшого просування.

Платон (старогрец. *Πλάτων*, 427–347 або 348 до н. е.) – давньогрецький мислитель, засновник філософської школи

Книга – це німий учитель.

Плеханов Георгій Валентинович (рос. *Георгий Валентинович Плеханов*, 1856–1918 рр.) – російський теоретик і пропагандист марксизму, філософ, діяч російського і міжнародного соціалістичного руху

Знання, які ми отримуємо із книги, зародилося з огляду вимоги буття й не може не служити справі життя*.

Пліній Молодший Гай Цецілій Секунд (лат. *Gaius Plinius Caecilius Secundus*, 62 – бл. 114) – римський політичний діяч, письменник, адвокат

Велика хороша книга чим вона більша, тим краща*.

Книги треба не прочитувати, а читати й перечитувати*.

Немає такої книги, у якій не знайдеться нічого корисного*.

Слід читати багато, але небагато*.

Я вважаю щасливими людей, яким боги дали або здійснити подвиги, гідні запису, або написати книги, гідні читання; а найщасливішими є ті, кому даровано і те, й інше*.

Я розмовляю лише із собою і з книгами*.

Пліній Старший Гай Секунд (лат. *Gaius Plinius Secundus (Maior)*, 23 або 24–79 рр.) – римський історик, письменник, державний та військовий діяч

За що молитись, друже? Було б в достатку книг, та на рік провізії*.

Плисецька Майя Михайлівна (рос. *Майя Михайловна Плисецкая*, 1925–2015 рр.) – радянська і російська артистка балету, хореограф, письменник, актриса

Коханню не потрібні книги. Це книги потребують любовної інтриги*.

Плутарх (старогрец. *Πλούταρχος*, лат. *Plutarch*, близько 46 – 120/125 рр.) – давньогрецький письменник, історик і філософ-мораліст

Суть виховання – не придбання, а споживання книг.

Погодін Михайло Петрович (рос. *Михаил Петрович Погодин*, 1800–1875 рр.) – російський історик, письменник і журналіст, академік

...Бібліотеки – храми істини, а бібліотекарки – жриці, сонячні діви з подовженими зеленими очима, такими добрими, начебто в них, згорнувшись калачиком, спить диво*.

Книга виділяється з навколишнього культурного фону як щось особливе*.

Полевой Борис Миколайович (рос. *Борис Николаевич Полевой*, спр. *Кампов*, 1908–1981 рр.) – російський радянський письменник і журналіст, кіносценарист

Книга – скарбниця знань. Книга – сховище людства. Книга – невичерпне джерело високої естетичної насолоди, глибоких роздумів*.

Полтава Леонід (Єнсен) Едвардович (спр. Леонід Пархомович, 1921–1990 рр.) – український поет в еміграції, громадський діяч

Вірити в майбутнього читача означає вірити в остаточну перемогу української справи.

Попов Павло Миколайович (1890–1971 рр.) – український радянський літературознавець, мистецтвознавець та фольклорист

...Книги – знаряддя знання й освіти.

Поуп Поп Олександр (англ. Aleksander Pope, 1688–1744 рр.) – англійський поет

Купувати книги тільки тому, що вони випущені відомим видавцем, все одно, що купувати зовсім невідходячий костюм лише тому, що зшитий він відомим кравцем.

Преве Ежен Марсель (фр. Eugene Marcel Prevost, 1862–1941 рр.) – французький письменник і драматург

Випадкова зустріч з хорошою книгою може назавжди змінити долю людини*.

Привалова Світлана Федорівна (нар. 1986 р.) – українська журналістка, науковець

З книжками проводжу часу більше, ніж будь з ким.

Маю сотні книжок. Полиці з ними від стелі до підлоги – на цілу стіну. Хлопець, у якого я їх замовляю, сказав, що я не сучасна... Послухала його й думаю – треба замовити ще полиць.

У моїй сумці завжди лежить книжка.

Примеров Борис Терентійович (рос. Борис Терентьевич Примеров, 1938–1995 рр.) – російський радянський поет

Другу половину життя я прожив серед книг*.

Пришвін Михайло Михайлович (рос. Михаил Михайлович Пришвин, 1873–1954) – російський радянський письменник, прозаїк, публіцист

Треба бути дуже наївним, щоб книгу читати із рядка в рядок, чи вже книга повинна бути такою, щоби в кожне слово автор входив цілком*.

Я говорю нині не про читача, який споживає книгу, точніше злизує її смачну частину для свого особистого відпочинку. Мій же органічний читач книгу не споживає, а переживує її і втягує себе у співтворчість*.

Прозоров Валерій Володимирович (рос. Валерий Владимирович Прозоров, нар. 1940 р.) – російський літературознавець, академік

Справжнє читання – це вміння вслухуватися в мову іншого, готового співрозмишляти, співпереживати, чуйність, що не обіцяє ніяких нагород і вигод*.

Читач – одночасно і об'єкт літературної діяльності, і суб'єкт літературного процесу... який значною мірою стимулює письменницьку працю*.

Процюк Степан Васильович (нар. 1964 р.) – український письменник

Поезія є найвищою літературною алгеброю і гармонією. Вона підступна, бо одягається у коротку спідничку, притягуючи надмір різних сподівань. Проза – це важке осіннє пальто або зимовий кожух.

Пруст Марсель (фр. Valentin Louis Georges Eugene Marcel Proust, 1871–1922) – французький письменник, есеїст та критик

Книга – це велике кладовище, де на багатьох плитах уже неможливо прочитати імена, які стерлись.

Кожний із нас, читаючи, читає лише про себе самого*.

Прутков Козьма Петрович (колективний псевдонім, фіктивний автор афоризмів, вигаданий російськими письменниками: Олексієм Костянтиновичем Толстим (1817–1875 рр.) і його двоюрідними братами Олексієм Михайловичем (1821–1908 рр.), Олександром Михайловичем (1826–1896 рр.) та Володимиром Михайловичем (1830–1884 рр.) Жемчужниковими)

Видання деяких газет, журналів і навіть перо, що пише для грошей, уподібнюється шарманці в руках мандрівного іноземця*.

Прянишников Іларіон Михайлович
(рос. Илларион Михайлович Прянишников,
1840–1894 рр.) – російський художник

Письменник виростає із читача, адже кожний більш чи менш видатний письменник був спочатку талановитим читачем і мав більший чи менший читацький стаж. У кожному з кращих читачів сидить письменник. Письменник – це колишній читач, а читач – потенційний письменник*.

Пушик Степан Григорович (нар. 1944) – український письменник, літературознавець, фольклорист, журналіст, громадсько-політичний діяч, професор

Письменник не просто повинен читати. Він мусить багато читати, але коли в цей час пише свою прозу, то нехай обходить книгарні й бібліотеки, бо засмокче там щось цікаве. Це так, як у алкоголіків є запої, так і письменник може запоєм читати твори інших і може охолонуту до свого писання, розчаруватися, звихнутися...

Пушкін Олександр Сергійович (рос. Александр Сергеевич Пушкин 1799–1837 рр.) – російський поет, драматург та прозаїк

Бібліотека моя росте і в ній стає тісно*.

Дія людини миттєва й одна; дія книги множинна і повсюдна*.

Книг, заради Бога, книг!*

Книгу цікаву ви проковтнете занадто швидко, вона міцно вріжеться у вашу пам'ять та уяву; перечитати її вже неможливо. Книгу нудну, навпаки, читають із розстановкою, з відпочинком; залишає вам здатність забутись, мріяти; опам'ятавшись, ви знову за неї беретеся, перечитуючи місця, вами пропущені. Книга нудна надає більше розваги*.

Над полицею простою
Під тоненькою тафтою
Вони живуть,
Співці авторитетні,
Прозаїки дотепні
Доладно стали тут*.

Найбільший скарб – хороша бібліотека*.

Читання – ось краще навчання. Прямувати за думками великої людини – є наука найцікавіша*.

Пшерва-Тетмаєр Казимеж (пол. Kazimierz Przerwa-Tetmajer,
1865–1940 рр.) – польський поет, прозаїк, драматург

Розумний письменник ніколи не читає. Читати тих, хто пише гірше за нього, немає сенсу, – це засмучує*.

Р

Раабе Вільгельм (нім. Wilhelm Raabe, 1831–1910 рр.) – німецький письменник

Не читаючи, не дізнаєшся, скільки всього можна не читати*.

Рабле Франсуа (фр. Francois Rabelais, бл. 1493/1494–1553 рр.) – французький письменник

Така вже була в нього звичка, що з книгою він спав набагато краще, ніж без неї*.

Ранганатан Шіалі Рамамріта (англ. Shiyali Ramamrita Ranganathan, 1892–1972 рр.) – індійський бібліотекознавець і математик, діяч у галузі інформації та книгознавства, професор

П'ять законів бібліотечної науки

Книги – для користувача.

Кожному читачу – свою книгу.

Кожній книзі – свого читача.

Бережіть час читача.

Бібліотека – організм, що зростає.

Раневська Фаїна Григорівна (Георгіївна) (рос. Фаина Гиришвна Раневская (спр. Фельдман), 1896–1984 рр.) – російська радянська актриса театру та кіно

Коли б я стала писати про себе – це була б книга скарг*.

Расел Бертран Артур Вільям (англ. Bertrand Arthur William Russell, 1872–1970 рр.) – британський філософ, логік, математик, громадський діяч

Книга – засіб перетворення нашого внутрішнього досвіду в досвід зовнішній і суспільний*.

Книга має бути або ясною, або чіткою, поєднати ці дві вимоги неможливо*.

Раскін Джон (англ. John Ruskin, 1819–1900 рр.) – англійський письменник, теоретик мистецтва, літературний критик і поет

Не мати книг – це навищий ступінь розумової бідності; не доводьте себе до цього*.

Позаяк життя дуже коротке, а вільних годин дуже мало, ми не повинні витратити ні однієї з них на читання малоцінних книг*.

Усі книги розділяють на два класи: книги-одноденки та книги всіх часів*.

Хороша книга – це не що інше, як надрукована для нас корисна й приємна бесіда людини, яка не може розмовляти з вами по-іншому*.

Читання зміцнює чи розслабляє розум так само, як тіло – свіжим чи зіпсованим повітрям*.

Распутін Валентин Григорович (рос. Валентин Григорьевич Распутин, 1937–2015 рр.) – російський письменник, публіцист, громадський діяч

Книга розвиває почуття, читач учиться за книгою не життю, а почуттям*.

Хороша книга, як і погана, створена з одних і тих же слів, розташованих, щоправда, в іншому порядку, озвучених в іншій інтонації й благословених іншим перстом. Але вже те, що

первинну сировину беруть з однієї купи, дає багатьом дивакам привід думати, що й кінцева продукція повинна розцінюватися однаково*.

Рахманний Роман Дмитрович (спр. Роман Дмитрович Олійник, 1918–2002 рр.) – український публіцист і радіокоментатор

Є книги-бунтарі, на сторінках яких замкнено в чорних рядках записи про біль і про сором, що породжують святий гнів. Такі книги сонних пробуджують до діла, хама перероджують у людину, рабів перетворюють на повстанців. Ці книги відроджують гідність людини.

Ребро Петро Павлович (1932–2014 рр.) – український поет, журналіст, гуморист і сатирик, громадський діяч

Книжки, мов дивні розсипи скарбів,
Мов згустки некоштовного металу,
І розуму, дерзань і почуттів.
Ці книги у мільйонів і мільйонів
Заполонили думи і серця.

Ревуцький Лев (Левко) Миколайович (1889–1977 рр.) – український композитор, педагог, музичний і громадський діяч, академік, лауреат Шевченківської премії

Книгу треба не тільки любити, а й поважати, шанувати. ...Книжки треба вміти читати. То не розвага. То велика робота мислі. Оцінка й узагальнення, аналіз і практичне застосування прочитаного.

Рей Етьєн (фр. Etienne Ray, 1879–1965 рр.) – французький письменник

Хороші книги служать утіхою у всьому, проте замінити нічого не можуть*.

Читання – гріх добродесних жінок.

Рейхані Амін Фаріс Антун ар (араб. ریحان إمين فراس أنطون, 1876–1940 рр.) – ліванський письменник

Найкраща й найдорогоцінніша книга – та, яка після читання не залишає мене в попередньому стані; книга, що приводить у рух

мені нове благородне почуття, чи нове велике прагнення, чи нову високу думку; книга, яка зрушує мене з місця чи змушує зрушувати тих, хто знаходиться довкола; книга, яка пробуджує мене від глибокого сну, чи змушує вискочити із бруду байдужості, чи веде на дорогу, де я розв'язу один із життєвих вузлів*.

Ремарк Еріх Марія (нім. *Erich Maria Remarque*, 1898–1970 рр.) – німецький письменник

Спокій, камін, книги, тиша... раніше в цьому бачили одне міщанство. Тепер це мрії про втрачений рай.

Ренар Жюль (фр. *Pierre-Jules Renard*, 1864–1910 рр.) – французький письменник

Книзі раптом стає погано, і вона падає з полиці*.

Критик – читач, який завдає неприємностей*.

Література – це таке заняття, при якому слід знову й знову доводити, що в тебе є талант щось давати людям, позбавленим будь-яких талантів*.

Чим більше читаєш, тим менше наслідуєш.

Реріх Микола Костянтинович (рос. *Николай Константинович Рерих*, 1874–1947 рр.) – російський художник, філософ, археолог, мандрівник і письменник

Книги є істинними друзями людства*.

Книгосховище – це перші ворота освіти*.

Рескін (Раскін) Джон (англ. *John Ruskin*, 1819–1900 рр.) – англійський письменник, теоретик мистецтва, літературний критик і поет, мистецтвознавець

Книга – це зреалізована в друковій бесіді*.

На сто умільців читати припадає заледве не один, що вміє думати*.

Оскільки життя дуже коротке, а вільних годин дуже мало, ми не повинні тратити ні однієї з них на читання малоцінних книг*.

Рубаков Анатолій Наумович (рос. *Анатолий Наумович Рыбаков*, стр. Аронов, 1911–1998 рр.) – російський радянський письменник, сценарист

Зі всіх винаходів людини: книга – найвеличніше, зі всіх людей на землі письменник – явище найдивовижніше*.

Рильський Максим Тадейович (1895–1964 рр.) – український поет, перекладач, публіцист, громадський діяч, мовознавець, літературознавець, академік

Від Сагайдачного і Петра Могили
Дорога втоптана водила юнаків
Туди, де розуму і добрості учили
Нетлінних книг ряди –
Утворення віків!

...Книга ж – це джерело освіти, знання і якщо збагачення, то збагачення культурного і душевного.

Книжка, можливо, найбільш складне і велике чудо з усіх чудес, створених людством на шляху до його щастя.

Не бійтесь заглядати у словник,
То пишний сад, а не сумне провалля...

Щоб виховати людину високого інтелекту, красиву й багату емоційно, вчитель не може обійтися без книги, без цінного світу художніх образів. Книга – велика сила, це правда, але в руках доброго вчителя, ця сила подвоюється.

Як не любити любов'ю насажених,
Мудрістю сповнених книг...

Рис Олег Вадимович (рос. *Олег Вадимович Рисс*, 1909–1986 рр.) – російський радянський журналіст і редактор

Із книг народжуються наступні книги*.

Книга живе в постійному русі*.

Рікер Поль (фр. *Paul Ricur*, 1913–2005 рр.) – французький філософ

Іноді читання супроводжується боротьбою.

Рільке Райнер Марія (нім. *Rainer Maria Rilke*, 1875–1926 рр.) – австрійський поет-символіст

Мені вечір – книга.
Палітурки виблискуює пурпур дорогий;
її застібок позолоту неквапно рукою розімкну*.

Читаю першу я сторінку, щасливий у солодкій тиші,
Потім до другої хочу схилиться,
І ось вже третя мені сниться*.

Я зачитався, я читав давно,
з тих пір, як дощ став хлопати в вікно.
Весь з головою поринувши в читання,
не чув я хлопання дощу*.

Робертс Нора (англ. *Nora Roberts*, *спр. Елеонора Марі Робертсон Ауфем-Брінк Уайлдер*, англ. *Eleanor Marie Robertson Aufem-Brinke Wilder*, нар. 1950 р.) – американська письменниця

Самотність неможлива, якщо цілий день сидіти за книгами, збагачуючи пам'ять і заселяючи власний світ вимислами і фактами*.

Робертсон Девіс Вільям (англ. *Davies Robertson*, 1913–1995 рр.) – канадський письменник, драматург, критик, журналіст

Ідеальна подруга в постелі – хороша книга*.

Роджерс Семюел (англ. *Samuel Rogers*, 1763–1855 рр.) – англійський поет

Коли виходить нова книга, я прочитую стару*.

Хто намагається читати всі нові книги, має робити те, що може: переказувати*.

Родик Костянтин Костянтинович (нар. 1955 р.) – український літературний критик та журналіст

Українська книга – це магія.

Рождественський Всеволод Олександрович (рос. *Всеволод Александрович Рождественский*, 1895–1977 рр.) – російський радянський поет

Брати мої! З полиць високих книжних
Приходите до мене в час нічний,
Розмова наша – довга чи побіжна –
Мені і вам невтомний помічник.
Багацько вас! Тривога, дум розквітання
Тут, всі віки і плетиво держав,
Скитальники в безмежжі, капітани,
Поети і алхіміки бажань...*

Розанов Василь Васильович (рос. *Василий Васильевич Розанов*, 1856–1919 рр.) – російський релігійний філософ, літературний критик і публіцист

Дешеві книги – це безкультур'я. Книги й повинні бути дорогими. Це не горілка*.

Книга має бути дорогою... Книга взагалі повинна бути гордою, самостійною і незалежною. Книга не шинок, не горілка й не легковажна дівчина на вулиці. І перше свідчення любові до неї – готовність її купити. Книгу не треба давати читати. Книга, яку «давали читати» – розпусниця. Вона щось втратила від Духу свого й чистоти своєї*.

Книга – це чарівниця. Книга перетворила світ. У ній – пам'ять людського роду, вона – рупор людської думки*.

Читальні й бібліотеки – є публічними місцями, що розбещують народ, як будинки терпимості*.

...Читання – важлива грань праці письменника*.

Рой Олег Юрійович (рос. *Олег Юрьевич Рой*, *спр. Резепкин*, нар. 1965 р.) – російський письменник

Книга – це найкращий компаньйон, друг і співбесідник в будь-якій ситуації, незважаючи на те, чи сидиш ти вдома, закутавшись у теплий плед, чи ідеш в метро на роботу. І вже точно не важливо – взимку це буде, влітку чи восени. Читайте ті книги, до котрих у вас лежить душа, шукайте авторів, чії думки будуть вам близькими, зрозумілими, цікавими. Читайте, читайте й ще раз читайте!*

Роллан Ромен (фр. *Romain Rolland*, 1866–1944 рр.) – французький письменник, музикознавець, театрознавець, мистецтвознавець, лауреат Нобелівської премії

Книга в руках народу – наймогутніша зброя в боротьбі за його духовну й матеріальну свободу.

Рон Джим (англ. *Jim Rohn*, 1930–2009 рр.) – американський оратор, бізнес-тренер, психолог

Те, ким ви є, визначається тим, що ви читаете*.

Ронсар П'єр де (фр. *Pierre de Ronsard*, 1524–1585 рр.) – французький поет

Книги – милі, німі гості, які ніколи не сердяться, ... тихі, приємні, поважні співбесідники*.

Ростан Жан (фр. *Jean Rostand*, 1894–1977 рр.) – французький біолог і письменник

Є письменники, думати про яких приємніше, ніж їх читати.

Якщо в книзі вісімдесят відсотків правди – значить вона на сто відсотків брехлива*.

Роттердамський Еразм (лат. *Desiderius Erasmus Roterodamus*, 1466–1536 рр.) – голландський мислитель пізнього Відродження

Коли були гроші, я купував книги, а коли грошей не було – одяг і харчі*.

Моя батьківщина там, де моя бібліотека.

Читаючи, ти маєш усе ґрунтовно продумувати, щоб прочитане повернулося в плоть і кров, а не було складено в одній пам'яті, як у якомусь словнику.

Ротфусс Патрік (англ. *Patrick Rothfuss*, нар. 1973 р.) – американський письменник-фантаст і педагог

Важко терпіти наклеп. Але куди важче, коли на тебе згори вниз дивляться тупоголові, що за все життя не прочитали жодної книжки..*.

Роулінг Джоан «Джо» (англ. *Joanne Rowling*, нар. 1965 р.) – британська письменниця, сценарист

Книга – це справжній друг, вона замінює спостереження, дає добру пораду, змушує розмірковувати і обмінює нудьгу на насолоду*.

Читай так багато, як тільки зможеш. Ніщо не допоможе тобі так добре, як читання*.

Рубакін Микола Олександрович (рос. *Николай Александрович Рубакин*, 1862–1946 рр.) – російський книгознавець, бібліограф, популяризатор науки і письменник

Вибрати книгу для свого й чужого читання – не тільки наука, але й мистецтво, удосконаленню якого немає меж*.

Високий художній твір змушує читача волею-неволею думати над життям, оцінюючи не тільки людей, але й самі способи оцінки, раздумуючи про основні питання життя, про його цілі, сенс, його правду й неправду тощо*.

Головне в читанні – не текст сам по собі, а думки, почуття, образи, питання, які народжуються в душі читача*.

Горе тим, хто, прочитавши одну-дві книги, думає, що він зрозумів і збагнув саму суть справи, тому досить. До верхоглядів слід віднести й тих читачів, котрі зводять усю справу самоосвіти до читання книг і до засвоєння їхнього змісту, не зіставляючи його із життям*.

Далеко не для всіх порада: «читайте більше»*.

Діаспора кожної книги змінюється упродовж часу. Вона має свій початок, свій кінець, свій максимум, мінімум, оптимум. Змінюється середній рівень читача, а отже, й коефіцієнти книг, й еталони*.

Жалю заслуговують ті любителі книг, книголюби і книгоїди, які, забуваючи людину, люблять книгу ради неї самої*.

Життя завжди вчить набагато більшому, ніж краща із кращих книг. Книга – тільки знаряддя і посібник. Не життя слід перевіряти книгами, тобто теоріями, а якраз навпаки*.

Книга для життя, а не навпаки*.

Книга повинна не вчити, а просвічувати*.

Книги чекають від нас високого прояву людського почуття – розуміння, уваги та любові.

Книжкові багатства є літературним дзеркалом життя*.

...Ковзати очима по буквах, та словах, та сторінках – не читання. Бачити та запам'ятовувати – це також ще не читання. Треба переживати – треба відчувати, одягати чужі слова в плоть і кров так, щоб вони ставали начебто самим життям... Читання є створення власних думок за допомогою інших людей*.

Копайся в книгах у будь-яку зручну нагоду. Намагайся перегортувати й переглядати на своєму віку якомога більше різних книг*.

...Кращий метод читання – це той, який читач сам для себе обирає*.

Любов до книги заради книги не повинна існувати...*

Моя вірада – уявний політ над книгами зі сторінки на сторінку*.

...Немає нормальної дитини, з якої не можна було б зробити читача, і читача не силоміць, а з доброї волі*.

Продуктивне читання – то створення власних думок за допомогою інших людей*.

Стільки різних читачів, скільки й різних змістів у одній і тій же книзі...*

Справа не в способах читання, а в гарячій любові до читання й освіти*.

Треба знати книгу. Треба любити її і вірити в неї. Треба виробити в собі вміння і практичну вправність працювати за допомогою книг*.

Усяка книга повинна... дати відповідь на таке питання: що ти, книго, можеш дати мені, ... моєму розуму, моєму почуттю, моєму життю, боротьбі, яку я веду, роботі, яку я виконую чи маю намір виконувати...*

Хороша бібліотека є книжкове відображення всесвіту*.

Читання книг – це лише початок. Творчість життя – ось мета*.

Читання повинно виконувати три основні завдання: дати людині знання, розуміння, активний настрій у роботі над самоосвітою*.

Читання – це діяльність, у якій повнокровно виявляють індивідуальність читача, реалізують його творчі потенції*.

Ще багато тисяч років тому книга в руках кращих представників людства стала одним із головних знарядь їхньої боротьби за істину і справедливість, і саме це знаряддя надало людям страшну силу*.

Рубінштейн Антон Григорович (рос. Антон Григорьевич Рубинштейн, 1829–1894 рр.) – російський композитор, піаніст, диригент

Писання – задоволення, друк – відповідальність*.

Я суджу про місто за кількістю наявних у ньому книжкових крамниць*.

Рудакі (перс. ی‌کدور هلالا دب‌ع و‌با , *спр. Абу Абдаллах Джафар ібн Мухаммад, 852–941 рр.*) – перський і таджицький поет

Мені без книг не навчитися, знань не дістати,

Тільки книжки мені допоможуть.

Рудий Данило (1926–1983 рр.) – український літератор та економіст

Коли книги горять у багатті, вони стають зрозумілими навіть неписьменним.

Рудницький Михайло-Лев Іванович (1889–1975 рр.) – український літературний критик, літературознавець, письменник, поет, перекладач

Книжка в рідній мові ... стає щонайбільше нагодою для нас, щоб виконати патріотичний учинок – купити її або прочитати.

Ми дійшли вже до тієї культурної стадії, що розуміємо вагу книжок, навіть відчуваємо красу гарно виданої книжки...

...Треба читати книжки і думати над ними. Книжки – найдешевший, ще єдиний тепер доступний нам засіб здоганяти з великим трудом духовний і матеріальний розвиток великих культурних народів.

У світі виходить щодня тисячі книжок, і деякі з них стають предметом вивчення думок мільйонів. Може, і є між ними бодай раз у рік таки одна, що залишиться на цілі століття у бібліотеках і відкриє світові нову правду.

Читати – тужити за життям, жити чужими думками та почуваннями. Та не читати – тужити за зміною життя... жити власними думками та почуваннями, перемеленими на січку буденщини.

Рудоміно Маргарита Іванівна (рос. Маргарита Ивановна Рудоміно, 1900–1990 рр.) – російський радянський бібліотекар і бібліотекознавець

Для нашої Бібліотеки було важливо, ретельно вивчаючи світовий книжковий ринок, збирати лише «вершки», лиш трішки «молока» й ніякої «води»*.

Рузвельт Франклін Делано (англ. *Franklin Delano Roosevelt*, 1882–1945) – 32-й президент США

Війну ідей так само не можна виграти без книг, як морську війну – без кораблів*.

Русин Павло із Кросна (бл. 1470–1517 рр.) – український, польський поет і мислитель

Йди вже, книжечко, йди моя солодка,
Йди від золота ясного яснїша,
Від коштовностей всіх мені дорожча...

Русова Софія Федорівна (С. Ф. Ліндфорс, 1856–1940 рр.) – український педагог, прозаїк, літературознавець і громадська діячка, феміністка

Книга – ось найголовніше поки що джерело освіти і морально-естетичного виховання.

Руссо Жан-Жак (фр. *Jean-Jacques Rousseau*, 1712–1778 рр.) – французький філософ-просвітник, письменник, композитор

Більшість читачів віддає перевагу тому, щоб їх розважали, а не напучували*.

Зловживання читанням убиває науку. Надмірна пристрасть до читання створює тільки самовпевнених невігласів*.

Недостатньо половини життя, щоб написати хорошу книгу, а іншої, щоб виправити її.

Не знайшовши істини в книгах, треба шукати її всередині себе*.

Припущення про те, начебто в їхніх працях міститься істина, властиве всім філософам. Саме тому вони публікують свої книги, а між тим Істина все ще не відкрита.

Хороша книга – та, для написання якої автору не вистачає усієї першої половини життя і для виправлення – другої.

Чим менше ви будете читати, тим ретельніше слід вибирати книги.

С

Салтиков-Щедрін Михайло Євграфович (рос. *Михаил Евграфович Салтыков-Щедрин*, 1826–1889 рр.) – російський письменник

Література вилучена із законів тління. Вона одна не визнає смерті*.

Немає більш просвітленого почуття, що очищає душу, як те, котре відчуває людина при знайомстві з великим художнім твором*.

Читач – друг*.

Читач є тією підвалиною, на якій цілковито тримається діяльність письменника, він – єдиний об'єкт, заради якого горить письменницька думка*.

Санд Жорж (фр. *George Sand*, спр. *Амандіна Аврора Люсіль Дюпен*, фр. *Amantine Aurore Lucile Dupin*, 1804–1876 рр.) – французька письменниця

Книга завжди була для мене порадицею, красномовною і спокійною, і я не хотіла вичерпувати її благ, зберігаючи їх для найважливіших випадків.

Ми не можемо вирвати жодної сторінки із нашого життя, хоча легко можемо кинути у вогонь саму книгу*.

Сартр Жан-Поль Шарль Емар (фр. *Jean-Paul Charles Aymard Sartre*, 1905–1980 рр.) – французький філософ, драматург, письменник

Пригоди бувають у книжках. Щоправда все, про що йдеться у книгах, може трапитися і в житті, але зовсім не так.

Усім відомо, які тихі кладовища. Бібліотека – найвеселіше із них. Тут уже покійники в повному складі: вони не зробили нічого поганого, лишень писали...*

Я почав життя так, як, зі всією ймовірністю й закінчу: серед книг*.

Сафон Карлос Руїс (ісп. *Carlos Ruiz Zafon*, нар. 1964 р.) – іспанський (каталонський) письменник і композитор

Книги – це дзеркала: ви бачите в них те, що вже всередині вас.

Книга – це дзеркало, у якому ми бачимо те, що несемо в душі, вкладаючи в читання розум і душу, а ці чесноти зустрічаються все рідше*.

Кожний корінець, кожна книга із тих, що ти бачиш, володіє душею. У ній душі тих, хто книгу писав, хто її читав і жив нею. Кожного разу, коли хтось ковзає поглядом сторінками книги, її дух оживає і стає сильнішим*.

Сверстюк Євген Олександрович (1928–2014 рр.) – український письменник, філософ, літературознавець, громадський діяч

Книга, як і людина, може розкрити весь свій зміст вже від першого знайомства або навіть від першої сторінки, і далі, хоч ми уникаємо її, як безплідного повторення, може залишатися завжди свіжою і новою, з неповторною грою барв життя і завжди недосяжним, таємничим днем. Це і є та книга, якою зачитуються, з багатим підтекстом, з глибоким психологічним змістом і багатоплановим звучанням.

Література виховує читача. Помічаючи це, читач вимагає такої літератури, яка розкривала б для нього джерела духовного життя і символізувала б рівень сучасної культури.

Наш читач дійшов вже того віку, коли пережований корм – не їжа. Йому потрібні не популярні істини, а художні образи, які можна було б вивчати як багатогранне явище.

Свіфт Джонатан (англ. *Jonathan Swift*, 1667–1745 рр.) – церковний діяч, публіцист, сатирик, англомовний ірландський письменник

Книги – діти розуму.

Коли я читаю книгу, однаково яку – розумну чи дурну, мені здається, що вона жива і розмовляє зі мною*.

Часом я читаю книгу із задоволенням, а до автора ставлюся із ненавистю.

Що ми цінуємо в книзі? Як і в житті – ті задоволення і розваги, котрі морочать і обдурюють наші почуття.

Якщо кількість книг і законів буде рости так само, як за останні п'ятдесят років, то, боюсь, у майбутньому кожний стане вченим чи юристом*.

Севіньє Марі де (фр. *Marie de Rabutin-Chantal, marquise de Sevigne*, 1626–1696 рр.) – французька письменниця

Ми не помрем, доки в нас є книги*.

Сегюр Софія Федорівна (ур. *Ростопчина*, фр. *Sophie Rostopchine, comtesse de Segur*, 1799–1874 рр.) – французька письменниця

Книги, перевага яких полягає в новизні, схожі на гарячі пірижки, які стають не смачними, ледь тільки охолонуть*.

Селінджер Джером Девід (англ. *Jerome David Salinger*, 1919–2010) – американський письменник

А захоплюють мене ті книжки, які, коли їх дочитаєш, спонукають подумати: добре було б, якби цей письменник став твоїм кращим другом...*

Сенека Луцій Анней (лат. *Lucius Annaeus Seneca minor*, 4 до н. е. – 65 рр.) – римський філософ, поет і державний діяч

Велика бібліотека швидше розсіює, ніж повчає читача. Набагато краще обмежитися декілька авторами, ніж необдуманно читати багатьох.

Від читання з вибором ми отримуємо користь, від різноманітного – [тільки] задоволення*.

Користь не в багатьох, а в хороших книгах.

Надмірно велика кількість книг розвіює думки*.

Стеж за тим, щоб читання багатьох авторів не викликало сум'яття і невизначеності в розумі. Слід зупинитися і живити свій розум письменниками безсумнівного генія й достоїнності... Читай завжди книги, що заслужили добру славу*.

Читання книги схоже на бродяжництво.

Читання розвиває розум*.

Читання за допомогою пера перетворюється в плоть і кров*.

Якщо прочитаєш щось, то із прочитаного влови собі головну думку. Так чиню і я: із того, що я прочитав, я неодмінно щось відмічу*.

Сент-Бьов Шарль Огюстен (фр. *Charles Augustin de Sainte-Beuve*, 1804–1869 рр.) – французький літературознавець і літературний критик

Щасливі ті, які читають і перечитують, ті, які можуть вільно захоплюватися читанням...*

Сенченко Микола Іванович (нар. 1945 р.) – український учений у галузі обчислювальної техніки та книгознавства, професор

Великі книги – це наше минуле, сьогодення і майбутнє.

...Людина, яка уміє правильно читати, зможе будь-яку книгу, будь-яку газету, будь-яку прочитану нею брошуру використовувати раціонально, візьме з неї все дійсно цінне, все те, що має не тільки скороминуще значення... Тільки таке читання має сенс і мету.

Уміння читати – це своєрідна майстерність, що ототожнюється з будь-яким іншим мистецтвом.

...Читання не є самоціллю, а тільки засобом до мети... Читання дає людині ті інструменти, які потрібні їй для її професії, незалежно від того, чи йдеться про боротьбу за існування, або про задоволення вищого призначення. Але, з іншого боку, читання покликане допомогти людині розширити загальний світогляд.

Сервантес Мігель Сааведра де (ісп. *Miguel de Cervantes Saavedra*, 1547–1616 рр.) – іспанський новеліст, драматург і поет

Абсолютно неможливо написати твір, який задовольнив би всіх читачів*.

Найнебезпечніша пастка, яку тільки диявол може поставити людині, – це вселити їй думку, що вона здатна написати книгу, яка принесе йому стільки ж слави, скільки й грошей, і стільки ж грошей, скільки й слави*.

Серна Рамон Гомес де ла (ісп. *Ramon Gomez de la Serna*, 1888–1963 рр.) – іспанський письменник

Каталог – нагадування про те, що забудеш*.

Книга – рятівний круг, кинутий у самотність*.

Сеттембріні Луїджі (італ. *Luigi Settembrini*, 1813–1876) – італійський письменник

Книга – кращий друг людини*.

Сеттерфілд Діана (англ. *Diane Setterfield*, нар. 1964 р.) – англійська письменниця

Я забуваю про все на світі, коли занурююся в хорошу книгу.

Сивокінь Григорій Матвійович (1931–2014 рр.) – український літературознавець

...Читач-співрозмовник письменникові не просто бажаний, він – доконечна необхідність, він – передумова, без якої творчість важко уявити.

Сидоров Олексій Іванович (рос. *Алексей Иванович Сидоров*, нар. 1944 р.) – російський історик і патролог¹, перекладач

Книга є перш за все певний предмет, який треба взяти в руки, оглянути очима*.

Сидоров Олексій Олексійович (рос. *Алексей Алексеевич Сидоров*, 1891–1978 рр.) – російський радянський мистецтвознавець, бібліофіл і колекціонер

Вражаючий, багатоманітний, складний і прекрасний, важкий і переможний шлях книги*.

Симеон Полоцький (пол. *Samuel Piotrowski-Sitnianowicz*, повн. *Самуїл Гаврилович Петровський-Ситнянович*, 1629–1680 рр.) – східнослов'янський богослов, письменник, поет, драматург

Світ сей прикрашений – книга є Велика...*

¹ Патрологія – богословська наука, що вивчає твори отців Церкви.

Синельников Валерій Володимирович (нар. 1966 рр.) – український психотерапевт, психолог, гомеопат, публіцист

Книга – це не шлях, а знак на шляху, підказка.

Синьоок Ганна Андріївна (нар. 1980 р.) – українська поетеса, педагог, літературознавець

Від книжок не пилиться повітря,
Не здіймається туга надвечір...
Середнює дванадцять квітня,
Скомпоноване з речень.
На книжки не злітаються мухи,
Лише форзац окрилить метелик.
Букви чорні збентежує рухом
Білий маг-езотерик.
Від книжок не буває кепсько,
Хоч душа вщент просякнута хмелем.
...Мейстерзингер місцину мистецьку
Творить віршем химерним.

Скільки запалиться книг, стільки світла відміряно...

Ситін Іван Дмитрович (рос. Иван Дмитриевич Сьтин, 1851–1934 рр.) – російський підприємець, книговидавець, просвітник

Життя книги майже таке ж коротке, як і життя людини: 50, 75, дуже рідко 100 років – і потім наступає забуття і смерть. У цьому сенсі можна сказати, що старовинні бібліотеки, що переходять з покоління в покоління, схожі швидше на кладовище людської думки, ніж на звичайні книгосховища. Лежать на полицях у дерев'яних і шкіряних оправах, і цілі десятиліття проходять, поки якийсь учений змахне пил з того чи того томика й загляне в нього...*

Мало зробити хорошу книгу – її слід ще проштовхнути до читача*.

Мій видавничий досвід і все моє життя, проведене серед книги, ствердили в мене думки, які забезпечують успіх книги:

- Дуже цікаво
- Дуже доступно*.

Мрія моя – щоб народ мав доступну за ціною, зрозумілу, здорову, корисну книгу*.

Сікорський Вадим Віталійович (рос. Вадим Витальевич Сикорский, 1922–2012 рр.) – російський радянський поет, перекладач

Десятиліття, миті, долі вигини,
Дань існуванню, вліті в сторінки,
Хай множаться, живуть, міцніють книги –
Тканина, що сполучує віки*.

Сірополко Степан Онисимович (1872–1959 рр.) – український громадський діяч, педагог і бібліолог

Бібліотека повинна мати книжки, написані літературною мовою тих національностей, які вона обслуговує.

Скабичевський Олександр Михайлович (рос. Александр Михайлович Скабичевский, 1838–1911 рр.) – російський літературний критик та історик літератури

Ніщо так не сушить уми і не звужує горизонти мислення, як читання книг винятково з однієї якоїсь галузі людського знання*.

Скłodовська-Кюрі Марія (фр. Marie Curie, пол. Maria Skłodowska, 1867–1934 рр.) – французький фізик, хімік, педагог, громадська діячка польського походження

Лише в молодості слід читати сумні, важкі романи.

Сковорода Григорій Савич (1722–1794 рр.) – український просвітник-гуманіст, філософ, поет, педагог

Не розум від книг, а книги від розуму створились.

Одне мені тільки близьке, вигукну я: о школо, о книги!

О книги, найкращі порадики, найвірніші друзі!

Скотт Адам (англ. Adam Scott, нар. 1973 р.) – американський актор кіно і телебачення

Хороша книга дає плоди, породжуючи інші книги, її слава переходить із століття в століття, і прочитання її становить цілу еру в життях читачів.

Скотт Елізабет (англ. *Elizabeth Scott*, нар. 1972 р.) – англійська письменниця

Я люблю книги. Я обожаю цей момент, коли ти відкриваєш першу сторінку й занурюєшся в інший світ, ти можеш просто взяти і втекти від реального світу в історію, яка може виявитися цікавішою від усіх твоїх, разом узятих*.

Скотт Рідлі (англ. *Ridley Scott*, нар. 1937 р.) – англійський кінорежисер і продюсер

Найкращий у світі кінозал – це мозок, і ти розумієш це, коли читаєш хорошу книгу.

Скрипник Микола Олексійович (1872–1933 рр.) – український радянський партійний і державний діяч

Бібліотека повинна бути знаряддям для проведення процесу українізації, піднесення української культури.

Слабошницький Михайло Федотович (нар. 1946 р.) – український прозаїк, критик, літературознавець, публіцист, громадський діяч, лауреат Шевченківської премії

Бібліотека – незалежно від того, велика вона чи й зовсім мала, завжди вичерпно характеризує власника.

...Без читання не може бути й сьогодні.

...Взяв книжку до рук – і в тобі народжується трепетне передчуття подорожі в далеке і невідоме. В яке без книжки ніколи не втрапив би.

...Все найцікавіше і найкраще в моєму житті – від книг.

Книга буде жити вічно й завжди буде елітарною гостею в будь-якій оселі.

Нечитання спричиняє тотальну варваризацію суспільства. Нечитання – це провінціалізація самого нашого буття, і ми навіть цього не помічаємо.

Як гімнастика тіло, так книжка удосконалює душу, підвищує її над дрібнотою суєти ... в цьому меркантильному і практичному світі.

Якщо дитина росте серед книжок, це в усіх сенсах позитивно вплине на неї і на її майбутнє.

Слоун Робін (англ. *Robin Sloun*, нар. 1979 р.) – американський письменник

Книги – чи не єдине, чому люди приділяють сконцентровану увагу*.

Мої улюблені книги – як відкриті міста, де можна бродити будь-якими маршрутами*.

Слуцький Борис Абрамович (рос. *Борис Абрамович Слуцкий*, 1919–1986 рр.) – російський радянський поет

Варто думати, а не посміхатись,
Слід книги складні читати*.

Які б суспільні зрушення
Не рухались, а їх – і не злічити,
бібліотеки видавали книги,
читальні їх давали почитати...
Доки бібліотечний інститут
працює,
на полиці книги ставлять,
нас ніякі бомби не зметуть,
нас ніякі орди не розчавлять*.

Смайлс Семюел (англ. *Samuel Smiles*, 1812–1904 рр.) – шотландський письменник і реформатор

Великі й добрі люди не вмирають... їхній безсмертний дух утілено в книгах і живе вічно*.

Для деяких читання є лише приємним проведенням часу, вищим ступенем неробства.

До книг, в яких живе дух великих людей, звертаємося ми за порадою, розвагою і вітхою, в радості, в горі, в багатстві і в бідності.

Дуже часто книга, що справляє глибокий вплив на юний розум, становить епоху в житті людини*.

За допомогою книги будь-яка грамотна людина має право і можливість увійти до царства розуму.

Зайве говорити про величезний вплив книг на цивілізацію; вони є скарбницею людського знання, нескінченним літописом трудів,

успіхів і невдач людського розуму; вони в усі часи були величезною силою, що рухала світом*.

Книга – найтерпеливіший, витривалий і веселий товариш. Вона не відвернеться від нас у часи бід і нещастя.

Книги вводять нас у краще товариство, знайомлять нас в найвеличнішими умами всіх часів*.

Книги володіють здатністю безсмертя. Вони найдовговічніші плоди людської діяльності.

Книги – кращі товариші старості, водночас вони – кращі управителі юності.

Книги становлять скарбницю людського знання, нескінченний літопис праці*.

Про людину можна завжди дізнатися з тих книг, які вона читає.

Хороша книга – один із найдорогоцінніших скарбів життя.

Хороша книга – часто кращий пам'ятник життя, хранилище кращих думок*.

Смирнов Герман Олексійович (рос. *Герман Алексеевич Смирнов 1937–2015 рр.*) – радянський і російський конструктор

Особиста бібліотека зайнятої працею людини є матеріалізованим продовженням її мозку*.

Смирнов-Сокольський Микола Павлович (рос. *Николай Павлович Смирнов-Сокольский, 1898–1962 рр.*) – російський радянський артист естради, письменник, бібліофіл і бібліограф, історик книги

Влада книги величезна. Якщо людина спочатку захопилася читанням хай навіть посередніх за якістю книг, від них вона неодмінно прийде до книг хороших. Шляхи читача до книги і книги до читача – не завжди гладкі й проторені*.

Книга – вірний друг і помічник*.

Книга пуста й нецікава за змістом, якою б «рідкісною» вона не була, не заслуговує навіть згадок про те, що вона «рідкісна»*.

Книга щедро винагороджує за любов до неї. Книга вчить навіть тоді, коли ви цього не чекаєте і, можливо, не хочете*.

...Крім серця, у людини є ще розум і знання, на розвиток яких книга... справляє вирішальний вплив*.

Любов до книги – це давня, перевірена часом любов до людства*.

Людське життя без книг – не мало би права іменуватися життям*.

Полюбіть книги, і вони, якщо ви побажаєте, зможуть перебудувати ваше життя*.

Часом і дуже старі книги можуть стати найсучаснішими співбесідниками*.

Смілянська Валерія Леонідівна (нар. 1935 р.) – український літературознавець, письменниця

Реальний читач-реципієнт – заключна ланка системи «автор – твір – читач», інтерпретатор тексту й запорука функціонування завершеного твору в суспільній свідомості.

У зміст твору кожен читач уносить своє розуміння чи нерозуміння, неприйняття, власну оцінку зображеного, тобто виявляє власну позицію-відповідь, ... якою на цій стадії виступає твір, і елементи художньої системи твору виглядають з погляду ідеального читача інакше, аніж з погляду автора-творця; читач привносить у них життєвий досвід, власні уявлення про життєві явища.

Сміт Адам (англ. *Adam Smith, 1723–1790 рр.*) – шотландський економіст і філософ

Скільки днів праці, скільки ночей без сну, скільки зусиль розуму, скільки надій і страхів, скільки довгих життів старанного вивчення виліті тут в дрібних типографічних шрифтах і зціплені в тісному просторі полиць, що оточують нас*.

Сміт Логан Пірсол (англ. *Logan Pearsall Smith, 1865–1946 рр.*) – англійський есеїст

Бестселер – позолочена гробниця посередньої обдарованості*.

Книга – це ... одна з найкращих життєвих інвестицій. Наприклад, автор, який написав книгу, витратив на дослідження і

одержав досвіду 100 годин часу. Що це означає? Усього лише те, що можна заощадити 100 годин часу, прочитавши його книгу.

Одні люди взагалі не читають книг, інші постійно читають і не уявляють собі життя без книг. І ті, і ті живуть цілком нормально.

Читайте по 50 сторінок щодня. Це дійсно працює.

Я чув, що життя – непогана річ, але я віддаю перевагу читанню*.

Сміт Сідні (англ. *Sydney Smith*, 1771–1845 pp.) – англійський священик, публіцист, есеїст і афорист

Немає чарівніших меблів, ніж книги*.

Я спочатку пишу передмову, а книгу читаю потім, щоб зберегти неупередженість*.

Соболевский Сергій Олександрович (рос. *Сергей Александрович Соболевский*, 1803–1870 pp.) – російський бібліофіл і бібліограф

Бібліофіл цінує книжки не тому, що їх у певний момент немає на ринку – в продажу, не тому, що вони зустрічаються рідко в даній місцевості – а за сукупними достоїнствами їхнього змісту, краси видання, збереженості примірника й вишуканості оправи...*

Соболев Леонід Сергійович (рос. *Леонид Сергеевич Соболев*, 1898–1971 pp.) – російський радянський письменник

Без книги немає й не може бути повного щастя в людей. Без неї неможливо виховати людину майбутнього...*

Соболь Валентина Олександрівна (нар. 1955 р.) – український літературознавець, перекладач, професор

Читач-брат – то значить читач, живий за духом, що паралельно живе з письменником, і котрого життя письменник завершує в пророчості, у красі, у повноті мрій, а він у свою чергу завершує мрію повнотою чину.

Соколов Аркадій Васильович (рос. *Аркадий Васильевич Соколов*, нар. 1934 р.) – радянський і російський учений, спеціаліст у галузі бібліотекознавства, бібліографознавства, інформатики, теорії соціальних комунікацій, професор

Бібліотеки стануть життєво необхідними для майбутнього інформаційного суспільства, якщо бібліотекарі віддадуть пріоритет не інформаційній функції, а гуманістичній місії*.

Соломон (давньоєвр. *שְׁלֹמֹה*, Шломо, грец. *Σολομών, Σολωμών*, 1011–931 pp. до н. е.) – цар давньої держави Ізраїль

Багато книг складати – кінця не буде, і багато читати – стомливо для плоті.

Солоухін Володимир Олексійович (рос. *Владимир Алексеевич Солоухин*, 1924–1997 pp.) – російський радянський письменник і поет

Читаючи окремі книги, я, як на пробному камені, гострю свою мову. На деяких книгах я гострю свою громадянську совість*.

Сорока Петро Іванович (нар. 1956 р.) – український письменник, літературознавець, редактор, видавець

Є велика література, і є улюблена література. Не завжди між ними є збіг. А оскільки, щоб прочитати весь золотий фонд світової класики, треба прожити двісті років, то між улюбленою і великою літературою треба вибирати другу. Життя надто швидкоплинне, щоб позбавляти себе радісного читання.

Книги обезлюднені й темні народжуються швидко і безболісно, розходяться великими тиражами, тут же перекладаються на інші мови, приносять авторам гранди, премії і визнання, а книги світлі, божі, покликані допомогти одрятувати душу, народжуються в муках і в муках пробиваються до читача.

Книжки, як люди, різні. Є такі, до яких залишаюся байдужим, є такі, які ненавиджу: це книжки без душі.

...Книжки все більше й більше завойовують мій життєвий простір. Я живу серед книг. І коли помру, теж житиму в книжках.

Одна невдала сторінка прози підчерчує всю книгу, навіть якщо це товстий фоліант.

Щомісяця треба прочитати бодай один незаперечний літературний шедевр. Це допоможе не втратити почуття висоти і справжності. Визнаний шедевр для читача – як камертон для музиканта.

Я не певен, що можна навчити любити книгу, це має бути вроджене почуття.

Сосюра Володимир Миколайович (1897–1965 рр.) –
український письменник, поет

Без тебе (читача – *упоряд.*) немає мене.

Спарк Мюріел (англ. *Muriel Sarah Spark*, 1918–2006 рр.) –
британська письменниця, драматург, поет і літературний
критик шотландського походження

Ви думаєте, чоловіку приємно дивитися в очі жінці і бачити там відображення читального залу Британського музею?*

Спенсер Герберт (англ. *Herbert Spencer*, 1820–1903 рр.) –
англійський філософ і соціолог

Читати – означає бачити чужими очима, учитися засобами чужих здібностей, замість того, щоб навчатись за допомогою своїх здібностей.

Стайрон Вільям (англ. *William Styron*, 1925–2006 рр.) –
американський письменник

Читаючи, ви проживаєте декілька життів*.

Сталь Анн-Луїз Жермен (фр. *Anne-Louise Germaine baronne de Stael-Holstein*, мадам де Сталь, фр. *Madame de Stael*, 1766–1817 рр.) – французька письменниця

Читання для розуму – те ж, що вправа для тіла*.

Старицька-Черняхівська Людмила Михайлівна
(1868–1941 рр.) – українська письменниця, поетеса,
драматург, прозаїк, перекладач, громадський діяч

Кожна порядна дитяча книжечка перш за все викликає в нас велику подяку до того, хто заходжувався коло її видання, бо се

пусте, оскільки ж безкорисне з матеріального, оскільки корисне з духовного боку.

Стендаль Анрі-Марі Бейль (фр. *Stendhal*, спр. *Анрі-Марі Бейль*, фр. *Henri-Marie Beyle*, 1783–1842 рр.) – французький письменник

Від часів Вольтера французька церква зрозуміла, що істинні її вороги – книги*.

Нікчемність літератури є симптомом стану цивілізації*.

Роман (книга – *упоряд.*) – це дзеркало, з яким ідеш великою дорогою. Воно відображає те блакить небозводу, то брудні калюжі й вибої*.

Хороша книга для мене – справжня подія*.

Степнова Марина Львівна (рос. *Марина Львовна Степнова-Ровнер*, нар. 1971 р.) – російська
поетеса і прозаїк, редактор, перекладач

Просто читати... Цілими днями. Усе життя. Хороші книги. Сидіти біля вікна – і щоб сад і сонце. І читати*.

Степовик Дмитро Власович (нар. 1938 р.) – український
мистецтвознавець, професор

Книга – це вірний супутник людини по країні знань. Читання, книга – це дуже важливий фактор для здобуття й поширення людських знань.

Стефенс Джон Ллойд (англ. *John Lloyd Stephens*, 1805–1852 рр.) – американський мандрівник, юрист і дипломат

Ми занадто багато читаємо – так багато, що вже розучились слухати*.

Стівен Керрол (англ. *Steven Carroll*, нар. 1949 р.) –
австралійський письменник

...Потрібна книга, або вірш, або навіть потрібні слова можуть збити людину кращою, головне – прочитати їх у потрібний момент.

Стівенсон Роберт Льюїс (англ. *Robert Louis Balfour Stevenson*, 1850–1894 рр.) – британський письменник

Видавець – це той, хто відокремлює насіння від полови – і друкує кукіль.

Література у всіх її видах – не що інше, як тінь доброї бесіди*.

Успіх твору залежить не тільки від того, хто його написав, але й не меншою мірою від природженого чуття того, хто його прочитав*.

Столяров Юрій Миколайович (рос. *Юрий Николаевич Столяров*, нар. 1938 р.) – російський радянський учений, спеціаліст у галузі бібліотекознавства, документології, книгознавства, інформатики

Бібліотеці іманентно властива педагогічна функція*.

Страшенко Ольга Іванівна (1950–2015 рр.) – українська письменниця, бібліотекар, літературознавець

О книго, була ти і вчителька, й месниця,
в тобі барви степу і зоряна креш,
ти давнім державам, коронам ровесниця,
від звитків папірусу рід свій ведеш.

Стронг Джеремі (англ. *Jeremy Strong*, нар. 1949 р.) – англійський дитячий письменник

Відсутність інтересу до книги в дітей – це провал батьків і деяких учителів.

Стругацькі, брати (рос. *Аркадій Натанович Стругацький*, 1925–1991 рр.; *Борис Натанович Стругацький*, 1933–2012 рр.) – творчий тандем російських письменників, сценаристів, перекладачів

Слухайте, книги, а ви знаєте, що вас більше, ніж людей? Якби всі люди зникли, ви могли б населяти землю і були б точно такими ж, як люди. Серед вас є добрі й чесні, мудрі, ті, хто багато знає, а також легковажні пустушки, скептики, божевільні, убивці, розбесники, діти, стомлені проповідники, самозадоволені дурні і

напівохриплі крикуни із розпаленими очима. І ви б не знали, для чого ви*.

Деякі з вас (книг – *упоряд.*) уселяють невір'я й занепад Духу. І не тому, що вони похмурі чи жорстокі, чи пропонують полишити надію, а тому, що брешуть. Іноді брешуть сонцесяйно, з бадьорими піснями і хвацьким посвистом, іноді плаксиво стогнучи й виправдовуючись, але – брешуть. Чомусь такі книги ніколи не спляють і ніколи не вилучають із бібліотек; не було ще в історії людства випадку, щоб брехню пускали за димом*.

Струмилін Станіслав Густавович (рос. *Станіслав Густавович Струмилін* (*Струмилло-Петрашкевич*), 1877–1974 рр.) – радянський економіст і статистик, академік

Дуже рано я зрозумів чудодійну силу живого слова і владу книги над людиною*.

Книги народжують мрію, спонукають її до життя, змушують роздумувати, виховують самостійність суджень*.

У моєму житті книга відіграла величезну роль і була добрим супутником усіх моїх звершень і вчинків*.

Читання молодить людину. Якось подружившись із книгою, бійтеся втратити цю славну, ні з чим не зрівнянну дружбу. Дорожіть нею – і ви ніколи не втратите силу духу і віру в можливість творити*.

Стус Василь Семенович (1938–1985 рр.) – український поет, прозаїк, перекладач, літературознавець, правозахисник, лауреат Шевченківської премії

Коли люди писатимуть книги принаймі ще кілька століть, що робитимуть наші нащадки?

Судрабкалн Яніс (латиською *Janis Sudrabkalns*, спр. *Арвід Карлович Пейне*, 1894–1975 рр.) – латвійський радянський поет

Прочитавши хорошу книгу, людина відчуває себе сильнішою, мудрішою і поряднішою*.

Сумбатов Віктор Гмаякович (рос. *Віктор Гмаякович Сумбатов*, нар. 1951 р.) – російський астрофізик і афорист

Червона книга – кращий дарунок тим, хто в неї занесений*.

Сухомлинський Василь Олександрович (1918–1970 рр.) –
український радянський педагог, публіцист, письменник

Без пристрасті до книжки людині недоступні культура сучасного світу, інтелектуальне й емоційне вдосконалення.

Без самостійного читання неможливий свідомий вибір життєвого шляху.

Бережіть книгу. Це велике багатство, велика радість.

Відсутність справжнього читання, яке б захоплювало розум і серце – одна з причин духовної пустоти.

Ви дізнаєтесь, як жили люди багато років тому і як вони живуть тепер у найвіддаленіших куточках землі, узнаете, чому настає день і ніч, літо і зима; як люди навчилися бачити і чути один одного за тисячі кілометрів. Про все це вам повідають книги.

...Виховання – це насамперед слова, книга, живі людські відносини... Розумна, натхненна книга часом вирішує долю людини.

...Все те, що приходиться до розуму й серця дитини з книжки... саме й проходить лише тому, що поряд з книжкою – навколишній світ, в якому малюк робить свої перші кроки від народження до того моменту, коли він сам зможе розгорнути й прочитати книжку.

Життя сучасної людини немислиме без того постійного духовного спілкування з книжкою, яка надихається гордим людським прагненням звеличити саму себе.

Книга – велике чудо, створене людиною. Сотні людей працюють, щоб створити книгу.

Книга – могутній вихователь.

Книга – один із найважливіших джерел радості мислення.

Книги – це джерела. Нехай не бідніють джерела, які живлять струмок наших знань.

Книга – це могутня зброя.

Культура – це не кількість прочитаних книг, а кількість сприйнятих.

Люди морально культурні, свідомі трудівники виростають у сім'ях, де панує глибока повага до книги.

Людина, для якої книжка уже в дитинстві стала такою необхідною, як скрипка для музиканта, як пензель для художника, ніколи не відчужує себе обділеною, збідненою, спустошеною.

Одна із причин духовної пустоти – відсутність справжнього читання, яке захоплює розум і серце, викликає роздуми про навколишній світ і про самого себе.

Однією із істин моєї педагогічної віри є безмежна віра у виховну силу книги. Школа – це насамперед книга.

Погане читання – мов забруднене віконце, через яке нічого не видно.

По-справжньому знає літературу лише той, для кого художні твори стали підручником життя, критерієм моральності.

По-справжньому освічений той, хто вміє читати між рядками.

Розумна, натхненна книга нерідко вирішує долю людини.

Тільки книжки перетворюють подив у допитливість.

Тільки читання відкриває перед людиною розкіш інтелектуального життя.

Хай книжка захоплює так, як улюблена мелодія, як прекрасний танок.

Читання без вдумливості, без думки притупляє розум дитини.

Читання – це віконце, через яке діти бачать і пізнають світ і самих себе.

Читання – це праця, творчість, самовиховання твоїх духовних сил, волі.

Читання як джерело духовного збагачення не зводиться до вміння читати: з цього вміння воно тільки починається...

Школа повинна бути царством книжки.

Як музикант не може прожити дня, щоб не взяти до рук музичного інструмента, не створити й не діставати від цього насолоди, – так людина не може обійтися без книжки.

Якщо з дитинства у дитини не виховано любові до книжки, якщо читання не стало її духовною потребою на все життя, у роки отрочества душа підлітка буде порожньою.

Якщо в молодості людини вихована пристрасть до читання, вона у вільний час не нудьгуватиме від неробства і не шукатиме дешевих розваг і задоволень. Не хтось повинен задовольняти духовні потреби людини, а вона сама повинна бути творцем свого духовного життя.

Я тисячу разів переконаний у тому, що успішне навчання... залежить, насамперед, від уміння свідомо читати, – читаючи, думати й думаючи, читати.

Сухоруков Леонід Семенович (нар. 1945 рр.) – український письменник, афорист

Цінність книги залежить від двох факторів: власної змістовності і – читацької*.

«Червона книга» – це книга скарг природи.

Сьюз ґ-р (англ. Dr. Seuss, спр. Теодор Сьюз Гейзель, 1904–1991 рр.) – американський дитячий письменник і мультиплікатор

Багато читаючи, ви багато дізнаєтесь. А чим більше ви дізнаєтесь, тим більше зробите нових цікавих відкриттів.

Т

Таліб Нассім Ніколас (араб. طالط بي جن الوقي ن ميسن, нар. 1960 р.) – американський есеїст ліванського походження

Прочитані книги не менш важливі, ніж непрочитані. Бібліотека повинна містити стільки невідомого, скільки дозволяють вам у неї вкласти ваші фінанси, іпотечні кредити й нинішня складна ситуація на ринку нерухомості. Насправді чим ширший ваш кругозір, тим більше у вас з'являється полиць з непрочитаними книгами*.

Талейран-Перігор Шарль Моріс де (фр. Charles Maurice de Talleyrand-Perigord, 1754–1838 рр.) – французький політик і дипломат

Хороша бібліотека надає підтримку при всякому настрої*.

Танєєв Сергій Іванович (рос. Сергей Иванович Танеев, 1856–1915 рр.) – російський композитор, піаніст, педагог, вчений, громадський діяч

Кращий засіб зміцнення пам'яті – читання з повною увагою*.

Не тільки під час вибору книг, але й під час самого читання треба вміти вибрати із книги те, що найбільше звеличує розум*.

Ні одне заняття не є такою безкорисною тратою часу, як читання без певної системи*.

Танк Максим (білорус. Максим Танк, спр. Євген Іванович Скурко, 1912–1995 рр.) – білоруський радянський поет, перекладач і громадський діяч

Будь-який дім без книги здається похмурим і невеселим*.

Якби я комплектував свою бібліотеку, то я в ній тримав би лише ті книги, до яких мені завжди хочеться повертатися*.

Татищев Василь Микитович (рос. Василий Никитич Татищев, 1686–1750 рр.) – російський історик, географ, економіст і державний діяч

Бібліотека... як палата, де зберігають багато чи декілька книг для суспільної користі...*

Бібліотекар повинен бути багатьом наукам і різним мовам навчений і до того ж бути зразковим читачем... З читачем має поводитися шанобливо і ласкаво, показати себе помічником в набутті корисного знання*.

Тацит Публій (Гай) Корнелій (лат. Publius Cornelius Tacitus або Gaius Cornelius Tacitus, бл. 56 – бл. 117 рр.) – римський історик

Слід читати багато, але небагато*.

Твардовський Олександр Трифонович (рос. Александр Трифонович Твардовский, 1910–1971 рр.) – російський радянський поет, журналіст, публіцист

Бувають твори, котрі викликають великий галас, суперечки всередині літератури, не зачіпаючи читача... Читач з перших днів – активний учасник обговорення*.

Коли для мене, читача, персонажі книг стають або особистими друзями, або моїми особистими ворогами, тоді звершується прекрасне диво – з'являється художній твір*.

Погані книги не тому погані, що вони погані (це було б півбіди): вони – живучі. Рано чи пізно вони зйдуть зі сцени, час їх розвінчає, але дуже рано цього не буває майже ніколи, а занадто пізно – майже завжди! І ці книги живуть, процвітають, приносять гешефти, премії, дачі й величезну шкоду. Ми виразно усвідомлюємо, як возвеличує людину хороша книга, але як принижує його погана – не усвідомлюємо майже ніяк!*

Спілкування з книгою – вища й незамінна форма інтелектуального розвитку людини*.

Треба, щоб читач разом з автором і героями поділяв радощі й горе, труднощі пошуків. Адже читач іде за автором...*

У нас народився вищий тип читача – читача-збирача*.

Твен Марк (англ. *Mark Twain, спр. Семюель Клеменс, англ. Samuel Langhorne Clemens, 1835–1910 pp.*) – американський письменник, гуморист, сатирик, публіцист, видавець

Будьте обережними, коли читаете книги про здоров'я: друкарська помилка може коштувати вам життя*.

Класичною називається книга, яку всі хвалять і ніхто не читає.

Мої книги – вода; книги великих геніїв – вино. Воду п'є кожний*.

Той, хто не читає хороших книг, не має переваг перед людиною, яка не вміє читати їх*.

Хороші друзі, хороші книги й дрімлива совість – ось ідеальне життя.

Тейлор Джозеф Хотон молодший (англ. *Joseph Hooton Taylor, Jr., нар. 1941 р.*) – американський фізик, лауреат Нобелівської премії

Начитаний бовдур – найдокучливіший різновид дурня*.

Пера (для письма – *упоряд.*) стріляють далі, ніж гармати*.

Теккерей Вільям Мейкніс (англ. *William Makepeace Thackeray, 1811–1863*) – англійський письменник-сатирик

Легко стомлюєшся навіть від однієї сторінки, де кожна фраза блискотить дотепами*.

Книги наснажують душу, підіймають і зміцнюють людину, пробуджують у ній кращі прагнення, гострять її розум і пом'якшують серце.

Що за насолода знаходитися в хорошій бібліотеці! Дивитися на книги – і то вже щастя. Перед вами бенкет, гідний богів; ви усвідомлюєте, що можна взяти в ньому участь і наповнити по вінця свою чашу*.

Теліга Олена Іванівна (1906–1942 pp.) – українська поетеса, публіцист, літературний критик, громадська діячка

Книжка – духовна зброя – сміливо стає поруч залізної зброї. Але кидаючи це гасло, називаючи книжку духовною зброєю, мусимо надіятися, що з нею ... треба поводитися обережно. В непевних, недосвідчених руках вона може скалічити, а то й знищити не ворога, а її власника.

Теннісон Альфред (англ. *Alfred Tennyson, 1809–1892 pp.*) – англійський поет

Я частка того, що я зустрів, отже, і частка того, що я читав*.

Теплиць Кишиштоф Теодор (пол. *Krzysztof Teodor Toeplitz, 1933–2010 pp.*) – польський фельєтоніст, публіцист, кінокритик, сценарист, політичний діяч

Рекомендувати будь-яку книгу – все одно, що пропонувати поносити черевики, які вам якраз*.

Тертуліан Квінт Септимій Флоренс (лат. *Quintus Septimius Florens Tertullianus, 155/165 – 220/240 pp.*) – ранньохристиянський письменник і теолог

...Слово – старіше за книгу.

Тимошик Микола Степанович (нар. 1956 р.) – український учений, журналіст, публіцист, літературний критик, видавець

Книга завжди була й залишається отим одухотвореним і живильним джерелом, яке постійно плекало інтелектуальний потенціал кожної нації, отим мудрим і толерантним провісником Просвіти і Знань, Справедливості і Добра, який завжди спонукав народ думати, піднімаючи його з колін.

Тянянов Юрій Миколайович (рос. Юрий Николаевич Тянянов, 1894–1943 рр.) – російський радянський письменник, літературознавець

Пригоди з книгами бувають не менш дивовижними, ніж із людьми*.

Тичина Павло Григорович (1891–1967 рр.) – український поет, перекладач, публіцист, громадський діяч, академік

Книги, як і взагалі всі твори людського духу, не однаково мають долю.

Тойшибеков Бауржан (казах. Бауыржан Тойшыбеков, нар. 1955 р.) – казахський історик, письменник, афорист

Видавець – людина, яка займається виданням книг не із любові до книг, а з любові до грошей*.

Культурні люди читають роман «Війна і мир», а цивілізовані споглядають фільм за романом «Війна і мир»*.

Сучасний літературний журнал – це видання, яке має передплатників рівно стільки, скільки читачів, а читачів рівно стільки, скільки письменників*.

Сучасну читацьку аудиторію на 90 % складають письменники, які читають один одного і на 10 % – їх рідні й друзі*.

Те, що дає людині книга, – забирає телевізор*.

Цивілізована людина псує собі зір телевізором, а культурна – книгою*.

Токаренко Надія Миколаївна (нар. 1951 р.) – український педагог

Книги – це гарні інвестиції в наше майбутнє.

Толстой Лев Миколайович (рос. Лев Николаевич Толстой, 1828–1910 рр.) – російський письменник і мислитель

Відмінність між отрутами речовими й розумовими в тому, що більшість отрут речових огидні на смак, отрути ж розумові, у вигляді... поганих книг, на біду, часто привабливі*.

Для чого читають люди, для чого вони роблять гроші і славу за книги? Люди хочуть бути щасливими; ось загальна причина всіх діянь. Єдиний спосіб, щоб бути щасливими, є добро, отже, розсудливо тільки читати й давати славу і гроші [за] ті книги, які вчать доброчесності*.

Книги виразів ... не лише не придушують самостійну діяльність розуму, але, навпаки, спонукають її*.

Книги мають свої долі; і автори відчувають ці долі*.

Погані книги не тільки безкорисні, але й шкідливі*.

Суть книги вічна, такою перейде і в далеке майбутнє: суть ця – увічнення думки*.

У всякій справі краще небагато, але доброго, ніж багато, але поганого. Так само і в книгах*.

Усі відповіді знаходяться в тобі. Ти знаєш більше, ніж написано в книгах. Але щоб згадати це – слід читати книги... і довіряти собі*.

Учіться... у книгах тільки тому, що вам потрібно й хочеться знати*.

Хороша книга – начебто бесіда з розумною людиною. Читач одержує від неї знання й узагальнення дійсності, здатність розуміти життя*.

Читайте насамперед кращі книги, а то ви зовсім не встигнете їх прочитати*.

Читати всього зовсім не потрібно, читати слід лише те, що відповідає на поставлені в душі запитання*.

Читач – складова частина мистецтва... Характер читача і ставлення до нього визначають форму й питому вагу творчості художника*.

Що може бути дорожчим, ніж щоденно входити в спілкування з наймудрішими людьми світу?*

Яке багатство мудрості й добра ... росипано по книгах усіх народів і часів...*

Тома Кемпійський (лат. *Thomas von Kempen* чи *Thomas Hemerken*, 1380–1471 pp.) – монах і церковний письменник

Даремно повсюди я спокою шукав, але знайшов хіба що в книгах*.

Торо Генрі Девід (англ. *Henry David Thoreau*, 1817–1862 pp.) – американський письменник, критик, натураліст, громадський діяч

Книги слід читати так само неквапно й бережливо, як вони й писалися*.

Ми повинні читати краще, що є в літературі, а не повторювати безкінечно її ази й не сидіти все життя в підготовчому класі*.

Споглянути всі сфери духовного світу, не покидаючи місця, – це мені було дано через книги*.

Спочатку читай кращі книги, інакше потім у тебе не буде можливості прочитати їх узагалі*.

Читайте насамперед класичні твори, а то інакше ви не встигнете цього зробити*.

Читання, у високому сенсі слова, – не те, що солодко заколихує нас, присипляючи високі почуття, а те, до чого слід тягнутися навшпиньках, чому ми присвячуємо кращі часи бадьорості*.

Як багато людей, які після прочитання тієї чи тієї хорошої книги відкривали нову еру свого життя!*

Тревелъян Джордж Маколей (англ. *George Macaulay Trevelyan*, 1876–1962 pp.) – англійський історик

Загальна освіта породила масу людей, які вміють читати, але не здатні зрозуміти, що варто читати*.

Туглас Фрідеберт (ест. *Friedebert Tuglas*, 1886–1971 pp.) – естонський прозаїк, літературний критик і перекладач, мистецтвознавець

Якщо книга – критерій культури, значить, що вона і зброя культури; якщо книгою визначається рівень розвитку народу, значить, що вона сприяє досягненню цього рівня.

Тукай Габдулла (тат. *Габдулла Мөхәммәтгариф улы Тукай, Ğabdulla Möhämmätğärif uđlı Tuqayev*, 1886–1913 pp.) – татарський народний поет, літературний критик, публіцист, громадський діяч і перекладач

Коли за горем – горе біля дверей.
І ясний день «непогожої» пільми темніший,
Коли крізь сльози білий світ не милий,
Коли не стане сил в душі моїй, –
Тоді у книгу спрямовую свій зір,
Нетлінні сторінки шурхотять,
Я зцілений, я щасливий, я живу
Я п'ю тебе, відродо із відрад*.

Тургенєв Іван Сергійович (рос. *Иван Сергеевич Тургенев*, 1818–1883 pp.) – російський письменник

Коли переведуться Дон-Кіхоти, нехай закриється книга Історії!
У ній нічого буде читати*.

Не читайте що попало, а з суворим вибором. Виховуйте свій смак і мислення*.

Уся моя біографія – у книгах*.

Туровський Кирило (Турівський, бл. 1130 – після 1182 pp.) – єпископ Турівський, український мислитель, проповідник

...Без книжкових знань письменник схожий на сліпого стрільця, котрий не може влучити в ціль*.

Солодкий медовий сік і добро є цукор, та за нього ж добріший книжковий Розум*.

У

Уайльд Оскар Фінгал О'Флагерті Вілс (англ. *Oscar Fingal O'Flahertie Wills Wilde, 1854–1900 pp.*) – ірландський англомовний поет, драматург, письменник, есеїст

(Відповідь поета на пропозицію скласти список ста кращих книг – *упоряд.*). Навряд чи це можливо. Я написав тільки п'ять*.

Дешеві видання великих книг можуть бути прекрасними, але дешеві видання великих людей зовсім нестерпні*.

Книга чи поема, у яких немає жалощів, краще б не були написані*.

Книги, які світ називає аморальними, – це книги, що демонструють світу його ганьбу.

Немає книг моральних чи аморальних. Є книги добре написані або написані погано.

Тільки видатним майстрам стилю вдається бути важкими для читання.

У минулому книги писали письменники, а читали читачі. Тепер книги пишуть читачі й не читає ніхто*.

У наш вік люди занадто багато читають, це перешкоджає їм бути мудрими.

Я занадто люблю читати книги і тому не пишу їх*.

Якщо людина не може насолоджуватися читанням книги знову і знову, немає ніякого сенсу в читанні зовсім.

Уельбек Мішель (фр. *Michel Houellebecq, спр. Тома, фр. Thomas, нар. 1958 р.*) – французький письменник, поет, співак, сценарист, кінорежисер

Жити без читання небезпечно: людина змушена пірнати в реальність, а це ризиковано*.

Улора Ганна Анатоліївна (нар. 1977 р.) – український літературознавець і критик

(Жарт – *упоряд.*) ... В Україні 350 активних письменників і 300 читачів. Дуже рідко письменники читають один одного.

Упіт Андрій Мартинович (латиською *Andrējs Upīts, 1877–1970 pp.*) – латвійський радянський письменник, літературознавець, громадський діяч

Книга – казкова лампа, яка дарує людині світло на найвіддаленіших і темних шляхах життя.

Усенко Павло Матвійович (1902–1975 pp.) – український поет, журналіст

Дива дивні розкрито для всіх,
Знань здобутих коштовні перлини,
Світло мудрих і радісних книг...

Успенський Лев Васильевич (рос. *Лев Васильевич Успенский, 1900–1978 pp.*) – російський радянський письменник, лінгвіст і філолог, публіцист, перекладач

Книга для мене... товариш і помічник, учитель і слуга. Можна було б додати: вона зброя і матеріал, командир і підлеглий*.

Якби зі світу зникла книга, – не знаю, хто як, – а я повністю б осліп. Не знав би, що робити з собою? Як жити далі?*

Ушинський Костянтин Дмитрович (рос. *Константин Дмитриевич Ушинский, 1824–1870 pp.*) – педагог, правознавець, освітній діяч українського походження

Книга, що має важливе значення для людини... залишається німою не тільки для того, хто не вміє читати, але й для того, хто, прочитавши механічно сторінку за сторінкою, не вміє витягти з мертвої букви живої думки!*

Читати – це ще нічого не означає: що читати і як розуміти те, що читаєш – ось у чому головна річ*.

Ф

Фаге Еміль (фр. *Emile Faguet, 1847–1916 pp.*) – французький критик й історик літератури

Існує мистецтво читання, якому треба вчитись*.

Книга – друг самотності. У читанні людина знаходить себе*.

Книги – це наші останні друзі, які нас не обманюють, завжди залишаються з нами і не дорікають нас нашою старістю*.

Книга – це невеликий інструмент, який приводить в дію нашу здатність мислити; це двигун думки, що допомагає боротися з нашими науковими лінощами*.

Книги, що не заслужили повільного читання, не заслуговують взагалі того, щоб їх читати*.

Мистецтво читати – це мистецтво мислити з деякою допомогою іншого; читати – означає мислити з іншим, продумувати думки, схожі чи протилежні до вашої думки*.

Перечитування вчить мистецтву читати.

...Читання – один із випробуваних засобів для досягнення щастя. Воно веде вас до щастя тому, що саме походить від нього: мудрість – його батьківщина...*

Читання складене із того, що ми знаємо, і з того, з чим ми знайомимось*.

Якщо ми читаємо, для того, щоб набувати знання, ми маємо читати повільно, записуючи все, чого навчаємось з книги, все, що в ній зустрінеться нам незнайомого.

Фадеев Олександр Олександрович (рос. *Александр Александрович Фадеев, 1901–1956 рр.*) – російський письменник і громадський діяч

У книгах слід шукати і знаходити те, що є дійсно прикметою часу*.

Фаріон Ірина Дмитрівна (нар. 1964 р.) – український мовознавець, педагог, політичний і громадський діяч

Маленькі книжечки часом кардинально змінюють суспільний світогляд.

Моя життєва дорога розпочиналася з бібліотеки.

Фащенко Василь Васильович (1929–1999 рр.) – український літературознавець і перекладач, професор, лауреат Шевченківської премії

Життя як книга. І книга як життя.

Книга для мене – скарб нетлінний, духовний.

Книжка спонукає до роздумів і діянь, до розмови, де може бути згода і незгода, відкриття істин, потрібних для гармонізації істини й збагачення серця.

Серед багатьох див, створених людиною, – від «висячих садів» Семіраміди до космічного корабля – книга, може, є тим єдиним чудом, що найдоступніше для пізнання й насолоди всім, хто витратив зусилля на магію літер і слів. У ній – прикметні знаки епох і різномантних поколінь.

Я вдячний долі за те, що народився в хаті, де до книг ставилися поважно...

Федін Костянтин Олександрович (рос. *Константин Александрович Федин, 1892–1977 рр.*) – російський радянський письменник

Коли пройде ваша молодість, коли ви переконаєтеся, що вже все досягнуто у вашому неповторному житті, ви будете шукати друга ... І лише один вічний друг залишається вам незмінним – це книга*.

Книга – життя, честь, слава, багатство, найвеличніші злети, незмірне щастя! Могутня любов людства!*

Книги змушують зупинитися біля них, замружитися від задоволення, як ви мружитесь, дивлячись на сонце, щоб знову й знову глянути вже відкритим оком*.

Книгу розуміє кожний читач настільки, наскільки здатний зрозуміти*.

Переглядати, перегортувати книгу – це не читання. Читати слід так, як слухаєш сповідь людини. Заглиблюючись у книгу. Тоді вона розкриє себе, і ти осягнеш її чарівність*.

Читати – це не тільки пізнати факти. Читати – отже, виробляти смак, осягаючи прекрасне*.

Читачу завжди потрібне найголовніше й тільки. А головне – думка*.

Федоров Микола Федорович (рос. *Николай Фёдорович Фёдоров, 1829–1903 рр.*) – російський релігійний філософ-футуролог¹, бібліотекознавець, педагог-новатор

¹ Футурологія – наука прогнозування майбутнього.

Бібліотеки не повинні бути лише хранилищами книг, не повинні служити і для забави, для легкого читання, – вони мають бути центрами дослідження, котре обов'язкове для всякої розумної істоти, – все має бути предметом пізнання... Не слід забувати, що під книгою схована людина. Поважайте ж книгу задля любові й поваги до людини*.

Федькович Юрій Осип (ср. Осип Домінік Гординський де Федькович, 1834–1888 рр.) – український письменник

Учіться, діти любі, читайте, гадайте,
Як та пчїлка мідку з цвітку, розуму збирайте!
Бо мудрому і на рині пшениця уродить,
А дурному не вродиться нічо і в городі.
Бо мудрому і кропива іде на ужиток,
А в дурного і пшениця обернеться в збиток.

Фейербах Людвіг Андреас (нім. Ludwig Andreas Feuerbach, 1804–1872 рр.) – німецький філософ

З книгами буває те ж саме, що й з дівицями. Найкращі, найдостойніші залежуються. Але врешті-решт з'являється людина, яка оцінила їх і дістала їх із темряви невідомості на світ прекрасної діяльності*.

З книгами у нас буває те ж саме, як і з людьми. Хоча ми з багатьма знайомимось, проте лиш декотрих вибираємо собі в друзі, в сердечні супутники життя.

Книга – це поет, книга – це філософ. Перший споглядає єдність у множинності, другий – множинність у єдності.

Розширення знайомства з хорошими книгами звужує коло людей, спілкування з якими нам приємне*.

Хороші книги – цнотливі й благородні дівчата, які не віддають свого серця кожному, хто до них залицяється. Вони... відкривають свої сокровенні таємниці лише постійному, умілому, вірному коханцю і віддаються йому лише після того, як він щасливо витримав різні найжорстокіші випробування вогнем і водою. Тому справжнє читання (а що це означає ми визнаємо лише із дійсно хороших книг) є доволі інтимним актом життя.

Фенелон Франсуа (фр. Francois de Salignac de La Mothe-Fenelon, 1651–1715 рр.) – французький священнослужитель, письменник, педагог, богослов

Якби до моїх ніг поклали корони всіх королівств світу, замість моїх книг і моєї любові до читання, я відкинув би їх усі*.

Феофан Затворник (в миру, рос. Георгій Васильєвич Говоров, 1815–1894 рр.) – російський церковний діяч, богослов, публіцист-проповідник

Не бери поганої книги і не затуманишся, а випадє випадково натрапити на таку, візьми в протиотруту книгу добру й освіжиш голову й груди*.

Фетисов Сергій Васильович (рос. Сергей Васильевич Фетисов, 1952–2017 рр.) – російський актор

Хто не шукає – той не читає,
хто не читає – той не знає.
Хто не знає – той не живе!
І ГОЛОВНЕ в житті ПОВЗ пройде*.

Філалет Христофор (лам. Christophor Philaleth, пол. Chrystofor Filalet, Krzysztof Bronski, 1565–1624 рр.) – український письменник-полеміст

Книжка мовить до тих, хто іде в минуле.

Філдінг Генрі (англ. Henry Fielding, 1707–1754 рр.) – англійський письменник

Погані книжки можуть нас зіпсувати так само, як і негарні друзі.

Фіцджеральд Френсіс Скотт (Кі) (англ. Francis Scott Key Fitzgerald, 1896–1940 рр.) – американський письменник

Писати хорошу книгу – те ж саме, що пірнути под воду і затримати дихання*.

Фішер Вільгельм (нім. Wilhelm Fischer, 1946–1932 рр.) – австрійський письменник

Чари змістовної книги завжди відкривають для читача скарбницю його власних думок, якщо такі взагалі є*.

Фішер Тібор (англ. *Tibor Fischer*, нар. 1959 р.) –
англійський письменник

Книги – це не життя. Так. Книги кращі*.

Флобер Гюстав (фр. *Gustave Flaubert*, 1821–1880 рр.) –
французький письменник

Ах, люди XVII століття! Як вони ґрунтовно все знали! Як повільно читали!*

Немає потреби у великих хитрощах для того, щоб писати критику! Про достоїнства книги можна судити за силою, з якою вона вас ударила, та за тривалістю часу, з якою повертаєшся до неї.

Якщо читач не винесе з книги моралі, яка повинна в ній міститися, це означає, що книга фальшива з точки зору правильності зображення життя*.

Фолкнер Вільям Катберт (англ. *William Cuthbert Faulkner*,
1897–1962 рр.) – американський письменник,
прозаїк, лауреат Нобелівської премії

На безпристрасній друкованій сторінці навіки закарбовано те, що буде завжди викликати в серці людини хвилювання...*

Фома (Тома, Хома, Томас) Аквінський (лат. *Thomas Aquinas*,
італ. *Tommaso d'Aquino*, 1225–1274 рр.) – італійський філософ і
теолог, засновник школи томізму, святий католицької церкви

Нехай думки, що вміщені в книгах, будуть твоїм основним капіталом, а думки, що виникнуть у тебе самого, – відсотками на нього*.

Справжня скарбниця монастиря – бібліотека. Без неї він все одно, що кухня без казана, стіл без страв, колодязь без води, річка без риби, плащ без іншого одягу, сад без квітів, гаманець без грошей, лоза без винограду...

Я побоююся людини однієї книги.

Фомін Олександр Григорович (рос. *Александр Григорьевич*
Фомин, 1887–1939 рр.) – російський і радянський
літературознавець і бібліограф

Заняття бібліографією – це справжня поезія. Ви ж не просто

фіксуєте дані. Ви анотуєте, розкриваєте смисл і значення книги, статті. Ви нашттовхуетесь на матеріали, через які відкриваються справжні таємниці. Ви працюєте, мов слідопити. Іноді ви досконалий Шерлок Холмс... Джерелознавство, книгознавство, бібліографія – у цьому є своя поезія!*

Фонвізін Денис Іванович (рос. *Денис Иванович Фонвизин*,
1745–1792 рр.) – російський письменник

Багато друкованих дурниць у нас не через те, що більше стало еретиків, а хіба через те, що більше стало дурнів*.

Чи можливо тому статися, щоб у книгах брехали?*

Фонотов Георгій Полікарпович (рос. *Георгий Поликарпович*
Фонотов, 1915–2006 рр.) – російський і радянський
бібліотекознавець і педагог

Бібліотекар самою долею покликаний допомагати всім людям і в усьому. Він здатний це робити, бо за допомогою притаганих йому засобів і методів має найширший доступ до свідомості й душі людини*.

Фори Ольга Дмитрівна (рос. *Ольга Дмитриевна Фори*
Кожмарова), 1873–1961 рр.) – російська радянська письменниця

Кожна книга, якщо вона справді творчий витвір художника-громадянина, – це подія в житті народу*.

Перша, що вдарила по серцю, книга, – що перша любов. Це призма, через яку пізніше переломиться позасвідомо все світосприйняття людини*.

Фрай Макс (спр. *Світлана Юрївна Мартинчик*, нар. 1965 р.) –
українська російськомовна письменниця та художниця

Книга, перечитана людиною, яка змінилася й подорослішала – це вже зовсім інша історія*.

Якщо є можливість оглянути чужу книжкову шафу, неодмінно це роблю. І в глибині душі, як і раніше, вважаю, що це і є найкращий спосіб пізнати людину*.

Франклін Бенджамін (англ. *Benjamin Franklin*, 1706–1790 рр.) – один із засновників США, політичний діяч, дипломат, учений, письменник, журналіст, видавець

Велика бібліотека швидше розсіює, аніж повчає читача. Набагато краще обмежитися декількома авторами, ніж необдуманно читати багатьох*.

Стрункі ряди стелажів з книгами. На мій смак найумиротвореніший різновид безмежності...*

Читайте багато, але не безліч книг.

Франко Іван Якович (1856–1916 рр.) – український письменник, поет, публіцист, перекладач, учений, громадський і політичний діяч

Книги – морська глибина
Хто в них пірне аж до дна,
Той, хоч і труду мав досить,
Дивнії перли виносить.

Книжки на те пишуть, щоб їх читати, а на те читаються, щоб роздумати прочитане.

Кожна книжка вимагає добре розвинутої сили поняття, а того, власне, хибує дитині. А потім: читання саме впливає шкідливо на первісний розвій молодого духу. Тому на початку сього розділу ставимо таку тезу: не належить дітей зарання заставляти читати, – а коли вже можуть читати, – не дозволяти їм задовго і зачасто читанням займатися.

Література кожного народу – це найкраще дзеркало його життя.

Читання шкодить фізичному і духовному здоров'ю дітей. Раз розчитавшись, заохотяться до дальшого читання. Притому мусять довго сидіти в кімнаті, – що не годиться з їх організмом. Через те стають з них недотики, а на старість так звані бібліомани, – яких годі зачислити до найщасливіших і суспільству найкорисніших людей.

Чим більше дитя читає, тим більше привикає швидко читати, а тим самим гнати без мислі, без розваги, не раз і не розуміючи добре читаного, – по строках за щораз новим враженням, що змінюються. Але те робить духовному розвитку велику, тривалу шкоду.

Щасливі дні, щасливі ночі,
Коли при свічці лойовій,
Хоч мерзли пальці, сліпли очі,
У цюпці темній та вогкій,
Забувши голод і утому,
Я так над книжкою сидів,
Гуляв у царстві золотому...

Якщо читання має бути здоровим кормом для душі, то треба, щоб читаючий розумів, що читає, щоб після перечитання не лишилось в його душі невизначене і темне враження або половинні мислі... Читаючий протиставить тому предмету власне життя, власне становище і власні особливості, – і сам витягне собі з того користь, пересторогу, заохоту і потіху. Всяке інше читання є непоживна страва духу і послаблює його так само, як непоживна страва тіло.

Франс Анатоль (фр. *Anatole France*, *спр. Франсуа Анатоль Тібо*, фр. *François-Anatole Thibault*, 1844–1924 рр.) – французький письменник і літературний критик

Грубі недалекої уми виносять із читання лише бліде, незначне задоволення. Театр, навпаки, зображає все, нічого не залишаючи уяві: ось чому він цілком задовольняє більшість*.

Книги приносять щастя лише тому, хто дістає насолоду, пестячи їх. Я з першого погляду визнаю справжнього бібліофіла по тому, як він доторкується до книги*.

Кращі з книг – ті, які дають харч для роздумів, і причому на найрізноманітніші теми*.

Люблю журналістів! Вони також сприяють кретинізації населення. І чудово з цим справляються*.

Любов до книг дійсно похвальна. Бібліофілів висміюють, врешті-решт вони, можливо, справді дають привід для насмішок: це доля всіх закоханих. Але їм швидше треба б задрити...

Ми занадто довго живемо в книгах і недостатньо в природі.

Найвелична перевага класичних творів – це те, що вони надихають на мудрі бесіди, серйозні і сердечні розмови.

Нікому не давайте своїх книг, інакше ви їх уже не побачите. У моїй бібліотеці залишилися лише ті книги, які я взяв почитати в інших*.

Ті, хто читають занадто багато книг, уподібнюються курцям опіуму. Вони живуть уві сні. Тонка отрута, проникнувши в їх мозок, робить їх нечутливими до реального світу.

У книгах ми знаходимо тільки самих себе*.

Я люблю бібліотеки, люблю в них засиджуватися, вмю і піти звідти своєчасно. У цьому не раз мене докоряли, але я тільки пишаюсь цим. Треба бути бібліотечним читачем, а не бібліотечною крисою*.

Я пізнав життя... через спілкування з книгами. Ця пристрасть не покидала мене ніколи*.

Я часто читав швидко, без ліку й розбору, і був надзвичайно здивований, коли незабаром виявилось, що нічого не знаю*.

Фрейд Зигмунд (нім. *Sigmund Freud*, *спр. Сигізмунд Шломо Фрейд, 1856–1939 рр.*) – австрійський психолог і невролог єврейського походження

У середні віки спалили би мене, а тепер спалюють лишень мої книги.

Фрейре Пауло (португ. *Paulo Freire, 1921–1997 рр.*) – бразильський педагог і психолог, професор

Справа не в кількості прочитаних сторінок, а в кількості викликаних ними думок.

Фріш Макс Рудольф (нім. *Max Rudolf Frisch, 1911–1991 рр.*) – швейцарський прозаїк, драматург і публіцист

Насолода від читання захована, можливо, в тому, що читач виявляє багатство власних думок.

Писати означає читати себе самого.

Функе Корнелія (нім. *Cornelia Funke*, нар. 1958 р.) – німецька письменниця та ілюстратор

Якщо книжку прочитати кілька разів, вона стає набагато

товщою. Ніби при кожному читанні щось залишається між сторінок. Почуття, думки, звуки, запахи. І коли ти багато років потому знову гортаєш книгу, то знаходиш там себе самого – трохи молодшого, трохи не такого, як тепер, ніби книга зберегла тебе між сторінок, як засушену квітку...

Фут Шелбі Дейд мол. (англ. *Shelby Dade Foote Jr., 1916–2005 рр.*) – американський письменник та історик

Університет – це лише група будинків, зібраних навколо бібліотеки.

X

Хаббард Елберт Грін (англ. *Elbert Green Hubbard, 1856–1915 рр.*) – американський письменник, філософ, видавець, художник

Найкраща послуга, яку може надати Вам книга, це не тільки повідомити істину, але й змусити задуматися над нею*.

Хакслі Олдос Леонард (англ. *Aldous Huxley, 1894–1963 рр.*) – англійський письменник, новеліст і філософ

Основна різниця між літературою й життям полягає в тому, що в книгах процент самотніх людей дуже високий, а тривіальних – низький; у житті ж усе навпаки*.

Щоби писати книги, що легко продаються, треба мати мізки, що легко продаються.

Хамертон Філіп Гілберт (англ. *Philip Gilbert Hamerton, 1834–1894 рр.*) – англійський естет

Мистецтво читання полягає в тому, щоб знайти, що пропустити.

Хант Джеймс Генрі Лі (англ. *James Henry Leigh Hunt, 1784–1859 рр.*) – англійський есеїст, журналіст, поет, драматург і літературний критик

Говорячи про дотик до книги, я розумію це буквально. Мені приємно притискатися до них лобом*.

Шахти виснажуються; міста руйнуються; царства зникають з лиця землі й людина ридає від безсильного гніву, знаючи, що його власне тіло не вічне. Але ось це маленьке тіло думки, котре лежить переді мною у вигляді книги, існує тисячі років; і з тих пір, як винайдено книгодрук, ніщо на світі, крім хіба всесвітньої стихійної біди, не зможе його знищити*.

Я захищаюсь книгами і від біди, і від негоди*.

Хардвік Елізабет (англ. *Elizabeth Hardwick*) – американська письменниця і літературний критик

Любов до книг – найбільша нагорода. Це надихає, збуджує, заспокоює і дає безмежні знання про світ і безцінний досвід. Це моральне світило.

Хемінгуей Ернест Міллер (англ. *Ernest Hemingway*, 1899–1961 рр.) – американський письменник та журналіст, лауреат Нобелівської премії

Гарна книга уподібнюється айсбергу, сім восьмих якого приховано під водою.

Кожна правдиво написана книга – це внесок у загальний фонд знань*.

Любіть книгу всією душею! Вона не тільки ваш найкращий друг, а й до кінця вірний супутник*.

Письменник, якщо він добре трудиться, мимовільно виховує багатьох своїх читачів*.

Усі хороші книги схожі в одному: коли ви дочитаєте до кінця, вам здається, що все це трапилося з вами, і так воно назавжди при вас і залишиться – хороше й погане, захоплення, печалі й жалі, люди і місця, і яка була погода*.

Хорошу книгу можна писати лише про кохання, війну і смерть*.

Хісруй Носир (перс. *ورس خراسان*, повн. *Абу Муїн Насир ібн Хусрау ібн Фарис*, 1003–1088 рр.) – перський і таджицький поет, філософ і релігійний діяч

Усе важке стане легким у навчанні, якщо будеш у дружбі з хорошою книгою*.

Хоссейні Халед (англ. *Khaled Hosseini*, афг. *haleḍ houṣeini*, нар. 1965 р.) – американський письменник афганського походження

З сумних історій виростають гарні книги.

Храпченко Михайло Борисович (рос. *Михаил Борисович Храпченко*, 1904–1986 рр.) – радянський державний і громадський діяч, спеціаліст з історії і теорії літератури

Усякий справжній художній твір – це той чи той рід бесіди, спілкування письменників з читачем*.

Читач справляє величезний вплив на процес художньої творчості*.

Ц

Цвейг Стефан (нім. *Stefan Zweig*, 1881–1942 рр.) – австрійський письменник, критик

Весь або майже весь духовний поступ нашого духовного світу пов'язаний нині з книгою, і та піднесена над матеріальним світом форма вияву життя, яку ми іменуємо культурою, була б немислимою без книги*.

Книга давним-давно стала невід'ємною частиною нашого повсякденного життя, і ми втратили здатність кожного разу знову й знову захоплюватися дивом, у ній явленим*.

Книга є альфою і омегою всякого знання, начало начал усякої науки.

Нестаріюча й непереможна, невіддатлива часу, сама концентрована сила, в найнасиченішій і багатоманітній формі – ось що таке книга...

Ні одному джерелу енергії не вдалося створити такого світла, яке випромінює іноді маленький томик і ніколи електричний струм не володітиме такою силою, якою володіє електрика, закладена в друкованому слові.

...Там, де є книга, людина вже не залишається наодинці із самим собою, у чотирьох стінах свого кругозору, вона долучається до всіх звершень минулого й сучасного, до думок і почуттів цілого людства*.

У похмурі дні душевної самотності, у шпиталях і казармах, у в'язницях і на одрі мук – всюди ви (книги – *упоряд.*), завжди на посту, дарували людям мрії, були цілющою краплею спокою для їхніх стомлених суєтою й стражданнями сердець! Смиренні магніти небес, ви завжди могли втягнути у свою піднесену стихію загрузлу в повсякденності душу...*

...Чим тісніше ти пов'язаний з книгою, тим глибше відчувають у тобі життя...

Я згадував знаменні рішення, прийняті завдяки книгам, зустрічі з давно померлими письменниками, часом важливіші для мене, ніж зустріч з жінкою чи другом, ночі любові, проведені з книгою...*

Цветаєва Марина Іванівна (рос. *Марина Ивановна Цветаева, 1892–1941 рр.*) – російська поетеса, прозаїк, перекладач

Зустріч з книгою – для мене радість*.

Кожна книга – крадіжка власного життя*.

Книги мені дали більше, ніж люди. Спогад про людину завжди блідне перед спогадом про книгу...*

Книги – погибель. Той, хто багато читає, не може бути щасливим...*

Сестриці любі, книжечки!
У тиші ви таки за Спаса.
Немов кисневі подушки
Для серця, що без кисню гасне*.

Треба писати лише ті книги, від відсутності яких страждаєш*.

Чим більше читаєш, тим менше вмієш і хочеш жити*.

Я забуваюсь тільки одна, тільки в книзі, над книгою!*

Цецілій Гай Пліній Секунд (лат. *Gaius Plinius Caecilius Secundus, 61/62 – бл. 113 н. е.*) – римський державний діяч і письменник

Слід читати багато, але не багато будь-чого.

Цзедун Мао (кит. *毛澤東, 1893–1976 рр.*) – китайський політичний і державний діяч, лідер і теоретик маоїзму

Не треба читати багато книг.

Скільки книг не читай, а імператором не станеш.

Цицерон Марк Туллій (лат. *Marcus Tullius Cicero, 106–43 рр. до н. е.*) – давньоримський політичний діяч, видатний оратор, філософ та літератор

А наші філософи? Пишучи книги про презирство до смерті, жоден не забуває надписати на них своє ім'я.

Дім, у якому немає книги, – неначе тіло без душі.

Заняття з книгами – юність живлять, старість звеселяють, щастя прикрашають, в нещасті дають сховище і розраду, вдома утішають, поза домом не заважають*.

Ніщо не може принести читачеві більшого задоволення, ніж різноманітність обставин і мінливість долі.

Якщо в тебе є сад і бібліотека, то в тебе є все, що тобі потрібно*.

Я ні в що не ставлю читання без усякого задоволення.

Цюлковський Костянтин Едуардович (рос. *Константин Едуардович Циолковский, 1857–1935 рр.*) – російський радянський учений-теоретик польського походження, один із засновників ракетобудування та сучасної космонавтики, педагог, письменник

Мої погляди й учення – безсумнівний продукт науки і прочитаних мною книг*.

Ч

Чалоян Вазген Карнович (вірм. *Չաղաղի Զարույի, 1905–1981 рр.*) – вірменський радянський філософ

Книга вчить жити правдиво й красиво. Книга – втілення незламного духу людини, його геній, Великий Розум*.

Чандлер Реймонд Торнтон (англ. *Raymond Chandler*, 1888–1959 рр.) – американський письменник та кінорежисер

Якби мої книги були дещо гіршими, мене б не запросили в Голлівуд; а якби вони були трохи кращими, мені б не довелося їхати туди*.

Чанай Артем (срп. *Антон Васильович Водяний*, нар. 1981 р.) – український письменник, перекладач, репортер, мандрівник

Книга – це щось тривке.

Чапек Карел (чеськ. *Karel Čapek*, 1890–1938 рр.) – чеський письменник

Друкарські помилки корисні вже тим, що звеселяють читача.

Є люди, що не вірять навіть прогнозам державного метеорологічного інституту, якщо не прочитають їх у своїй газеті.

Змушені рахуватися зі зручностями й небагатою фантазією читача, газети відхиляються від дійсності набагато менше, ніж це можна було б передбачити теоретично, а часто (хоча поверхово й неточно) вони навіть притримуються її, бо легше відтворювати дійсні факти, ніж придумувати правдоподібні*.

Книга має створювати читача.

Люди розучилися читати оповідання головним чином тому, що навчилися читати надто швидко.

Положення лежачи – найулюбленіша поза читачів*.

Якщо художня література – це вираження старих істин у вічно нових формах, то газети – це вираження нових істин у формах вічних і незмінних*.

Чаренц Єгіше (вірм. *Եղիշե Չարենց*, срп. *Єгіше Абгарович Согомонян*, 1897–1937 рр.) – вірменський радянський поет, прозаїк

Люблю я книги інтимно і просто,
Що зі мною говорять про все на світі*.

Чбоскі Стівен (англ. *Stephen Chbosky*, нар. 1970 р.) – американський режисер, письменник і сценарист

Я завжди вважаю останню прочитану книгу найкращою, поки не візьмуся за щось нове.

Чендей Іван Михайлович (1922–2005 рр.) – український письменник, кінорежисер

Я люблю, щоб читач почував розвиток дій через характер героя, передчував, бо ... «визріває» у його характері. Мені хочеться, аби читач непоспішно вживався в оповідь, щоб він поважав слово-сполуку, а не інтригу, отже, щоб читали мене повільно, вдумливо, розважливо.

Ченнінг Вільям Еллери (англ. *William Ellery Channing*, 1780–1842 рр.) – американський письменник

Для дійсної своєї освіти людина повинна вибирати хороші книги, отже, такі книги, які написані хорошими, розумними людьми й істинними мислителями.

Книги роблять нас спадкоємцями духовного життя минулих століть.

Нашим спілкуванням з вищим розумом людства ми насолоджуємося головним чином через книги, і цей засіб спілкування доступний нам усім.

Немає такого предмета розкоші, який не варто було б пожертвувати заради книг*.

Хай кожна людина, наскільки можливо, постарается оточити себе хорошими книгами.

Хороші книги... встановлюють духовний зв'язок з усім тим, що є кращим і великим, притаманним роду людському*.

Як багато є людей, які після прочитання окремої хорошої книги відкривали нову еру свого життя!*

Черкаський Давид Янович (нар. 1932 р.) – український режисер-мультиплікатор, художник-мультиплікатор, сценарист

Найкращий у світі аромат – запах грубих книжок у великій бібліотеці.

Чернишевський Микола Гаврилович (рос. Николай Гаврилович Чернышевский, 1828–1889 рр.) – російський публіцист і письменник

З кожного предмета капітальних творів дуже небагато, у всіх інших тільки повторюється, розпилюється, псується те, що набагато повніше і ясніше міститься в цих небагатьох. Треба читати тільки їх, всяке інше читання – лише даремна витрата часу*.

Наука – в книгах і в особистій самостійній праці над набуттям знань із книг й із життя*.

Наукова література рятує людей від невігластва, а художня – від грубості й вульгарності*.

Особливо схожі всі хороші книги в тому, що неодмінно збуджують в читачах бажання думати про те, що справедливо, прекрасно й корисно для людей*.

Притримуйтесь читання фундаментальних книг, оригінальних творів, джерел великих ідей і благородних прагнень*.

...Якщо припустимо сміятися над пустими людьми, то, напевне, припустимо сміятися й над пустими книгами... Якщо припустимо говорити: «Не варто вести і слухати пусті розмови», то, мабуть, дозволено й говорити: «Не варто писати й читати пусті книги»*.

Чеснат Чарлз Уоддел (англ. Charles Waddell Chesnutt, 1858–1932 рр.) – американський письменник

Хороша книга – це, зрештою, надійне вкладення капіталу...

Честертон Гілберт-Кім (англ. Gilbert Keith Chesterton, 1874–1936 рр.) – англійський письменник, християнський мислитель і журналіст

Газета, виходячи надзвичайно швидко, цікава навіть своїми прорахунками; енциклопедія ж, виходячи надзвичайно повільно, не цікава навіть своїми відкриттями.

Є велика різниця між людиною, яка хоче прочитати книгу, й людиною, якій потрібна книга, щоб почитати.

Не всяка погана книжка стає популярною.

Чехов Антон Павлович (рос. Антон Павлович Чехов, 1860–1904 рр.) – російський прозаїк і драматург

Буду тоді працювати і читати, читати, читати...*

Для того, щоб виховати хорошу людину, потрібна постійна й копітка праця – вічне читання*.

Кожна картина, взята в галерею, і кожна порядна книга, що потрапила в бібліотеку, якими б малими вони не були, служать великій справі – нагромадженню в країні багатств*.

Коли друг попросить у тебе книгу, то запропонуй йому ліпше грошей, гроші він, може й, поверне, але книгу – ніколи*.

Коли я переставав пити чай з калачем, то кажу: апетиту немає! Коли ж перестав читати вірші чи романи, то кажу: не те, не те!*

Усе блідне перед книгами*.

У хорошому оповіданні, як на військовому кораблі, не повинно бути нічого зайвого*.

Я завжди пам'ятаю, що в нас паперова криза, і не пишу романів, повістей і взагалі великих речей. Не вмю. Читає читач невелику річ і тільки-но налагодиться ляяти, а тут раптом – крапка*.

Чечвянський Василь Михайлович (спр. Губенко, 1888–1937 рр.) – український письменник-гуморист

Завважимо, що й при читанні творів «гарної» літератури [белетристики] активність читача є досить велика і, власне, як активність переживання і як активність оцінки читаючого твору. Власне читач має бути критиком твору... Літературний критик має бути ідеальним читачем.

Чижевський Дмитро Іванович (1894–1977 рр.) – український учений-енциклопедист, культуролог-славіст, філософ, літературознавець, релігієзнавець, лінгвіст

...Читання має метою підводити людей до тієї чи іншої сфери реальності, ... ми з засудженням ставимося до тих читачів і до такого читання, які роблять з читання автономну цінність... Але це ще не значить, що в читанні немає ніякої внутрішньої власної цінності.

Книга як символ космосу.

Кожен читач, що має улюблену книгу, є в потенції бібліофілом і служить в тих чи інших формах тому, що ми можемо назвати книжковою справою в широкому сенсі цього слова.

Рослина і книжка – символи світу.

Чівер Джон (англ. *John Cheever*, 1912–1982 рр.) – американський письменник

Книга – наш найсокровенніший і надієвіщий засіб спілкування. Це воістину єдиний спосіб обговорити сам на сам глибинні наші турботи: самотність, любов, тривогу, поривання, страх*.

Чокану Аурел (молд. *Сіосани Aurel*, нар. 1943 р.) – молдавський поет, прозаїк, перекладач

Ось цю книгу бережи ти,
І вона, мов сонце, щедра,
Сповнить сяйвом твоє життя*.

Чоран Еміль Мішель (фр. *Emil Michel Cioran*, фр. вимова – *Сьоран*, 1911–1995 рр.) – румунський та французький філософ і письменник

Читати треба не для того, щоб збагнути інших людей, а для того, щоб збагнути себе.

Чорний Саша (спр. рос. *Александр Михайлович Гликберг*, 1880–1932 рр.) – російський поет, прозаїк, перекладач

В книжках життя бучним бенкетом
Втішає всіх своїх гостей
І огорта їх атраментом
З гірких митарств і пристрастей*.

Книги родяться щоднини:
Вірші, повісті і драми –
Розманіжені хвилини
Із житейського бедламу*.

Чубач Ганна Танасієвна (нар. 1941 р.) – українська поетеса

А, щоб вміть читати, треба букви знати: А, Б, В...

Чуковський Корній Іванович (рос. *Корней Иванович Чуковский*, 1882–1969 рр.) – російський радянський поет, письменник і перекладач

По-справжньому веде за собою та книга, з якої читач робить висновки сам. Тільки така книга впливає на його поведінку*.

Так сподобалася ваша нова книга – більше ніколи не буду вас читати, щоб не зіпсувати враження*.

Ш

Шагінян Марієтта Сергіївна (рос. *Мариятта Сергеевна Шагинян*, 1888–1982 рр.) – російська письменниця і літературознавець вірменського походження

Бібліотека – не тільки книга. Це перш за все колективний концентрат спресованого часу, начебто сполучення тисячоліть людської думки, перенесений на пергамент, папірус, папір, для життя в постійності, а не в мінливості...*

[Бібліотека] – храм збереженого часу*.

...Виростала звичка ... знаходити потрібну книгу; а в книзі знаходити потрібне місце; а потрібне місце правильно контекстирувати, ставлячи номер сторінки. Звичка вдумливого читання, відкриття цитатної думки в автора; засвоєння побічних місць...; звичка відчувати себе в книзі... не як у гостях, а як вдома*.

Навчити людину читати дуже важко. Ще й тому важко, що зробити це ніхто не може, крім самої людини...*

Читальний зал уводить читачів у творчу атмосферу сотень і тисяч інших людей, що читають поруч з ними, зливаючи воедино їхнє зосереджене дихання й невидимі флюїди струменів їхнього мислення*.

Шамфор Себастьян-Рош Ніколя де (фр. *Sebastien-Roch Nicolas de Chamfort*, 1740 або 1741–1794 рр.) – французький філософ-мораліст, письменник

Більшість творів, написаних в наш час, наводять на думку, що вони були склеєні за один день із книг, що прочитані напередодні*.

(Про компілятора – *упоряд.*) Люди заповнюють свої бібліотеки книгами, а **Н** заповнює книги своєю бібліотекою*.

Не слід надто покладатися на проникливість читачів: іноді корисно розжувати свою думку.

Шарма Робін (англ. *Robin Sharma*, нар. 1965 р.) – канадський письменник, фахівець з мотивації, лідерства і розвитку особистості

Те, якою людиною ти станеш через п'ять років, визначають два основних чинники: люди, з якими ти спілкуєшся, і книги, які ти читаєш*.

Хочете стати лідером – побільше читайте. Виробіть у себе звичку щоденно приділяти цьому час. Можна пропустити обід, але не можна не знайти часу для особистісного розвитку*.

Шашкевич Маркіян Семенович (1811–1843 рр.) – український письменник, публіцист, перекладач

Навчи хороше
Читати, писати;
Вмісто іміне
Дай му розум ясний,
Тогда твій синок
Повік буде щасний.

Література будь-якого народу є відображенням його життя, його способу мислення, його душі...

Шwab Вікторія (англ. *Victoria Schwab*, нар. 1987 р.) – американська письменниця

Життя схоже на бібліотеку: не вистачає часу на усі пригодницькі книги.

Шевченко Наталка Миколаївна (нар. 1973 р.) – українська письменниця

Є книги, які боляче читати. Боляче до щему, до крику. До ледь тамованих ридань і майже невидимих сліз у куточках очей. І здебільшого це – вартісні книги. Справжні. Це не просто складені до купи слова, це дзеркало, в якому відбивається реальність. І водночас – сон, у здійсненні якого віриш, мов у казку дитинства, щиро і самовіддано. Ці книги, як скальпель хірурга, різуть заради одужання. І їх мало, як і всього істинного. Але вони є.

Шевченко Тарас Григорович (Кобзар, 1814–1861 рр.) – український поет, письменник (драматург, прозаїк), художник (живописець, гравер), громадський та політичний діяч, академік

...Дивною і ненатуральною здається людина, яка існує без книги.

Книги – голоси далеких і померлих: вони роблять нас спадкоємцями духовного життя минулих століть.

Книги для мене необхідні, як хліб насущний.

Учітесь, читайте,
І чужому навчайтесь,
І свого не цурайтесь.

Хто полюбить книгу, той далеко піде у своєму розвитку. Книга рятує душу від здерев'яніння.

Шекспір Вільям (англ. *William Shakespeare*, 1564–1616 рр.) – англійський драматург

Книги мені дорожчі за престол*.

Шелгунов Микола Васильович (рос. *Николай Васильевич Шелгунов*, 1824–1891 рр.) – російський публіцист і літературний критик, учений-лісівник

Добір читання – один із найважливіших виховних впливів, і, звичайно, у відповідному доборі книг полягає найскладніше завдання вихователів та батьків...

Книги – то спадок віків, у якому виразилася пам'ять людства*.

Книжка – ось те головне джерело, з якого молодь добуває зміст для своїх нових асоціацій та уявлень, якими вона перевіряє навколишнє життя*.

Могутньою силою володіє друковане слово*.

Шерех Юрій (спр. *Юрій Володимирович Шнейдер* (Шевельов), 1908–2002 рр.) – український славіст-мовознавець, історик української літератури, літературний і театральний критик

Герої книжок сьогоденного дня стають живими людьми завтрішнього дня.

Шерідан Річард Брінслі (англ. *Richard Brinsley Sheridan*, 1751–1816 рр.) – англійський письменник ірландського походження, драматург, політик

Бібліотека для читання в місті – це вічнозелене дерево диявольського пізнання, і хто постійно забавляється його листями, то й до плоду дійде*.

Шестов Лев Ісаакович (ср. *Іегуда Лейб Шварцман*, 1866–1938 рр.) – філософ-екзистенціаліст єврейського походження

Коли читаєш книги давно померлих письменників, завжди опановує дивне почуття: ці люди, що жили двісті, триста, дві тисячі років тому, такі далекі тепер – де б вони не були – від того, що писали колись на землі: а ми в їх творах шукаємо вічних істин!

Шілов Федір Григорович (рос. *Шілов Федор Григорьевич*, 1879–1962 рр.) – російський радянський книголюб

Я віддав усе своє життя книзі, і вона мені відплатила вповні. Завдяки їй я пізнав глибину людського розуму...*

Штова Лілія Павлівна (1930–2016 рр.) – українська журналістка, письменниця

Книга стала нашим супутником, порадиником і розрадиником, джерелом насолоди і знань.

Книга – хороша, розумна – потрібна всім.

Коли людина самотня, книга допоможе розрадити її в самотності, коли в неї горе чи смуга невдач, відверне від гірких думок, вгамує біль, коли люди старенькі, хворі, і їм дуже нелегко спілкуватись з іншими, книга втішить, зробить їхнє життя цікавішим, змістовнішим. А коли людини молода, сильна, але недочуває, уникає розваги, хай книга замінить їй ті з них, які для здоров'я шкідливі.

... Коли нам хочеться зробити комусь подарунок, – подаруймо книгу.

...Не винайшло людство кращих ліків від пустопорожнього дозвілля, ніж розумна, захоплююча книга. Ви тільки візьміть її в руки, тільки відкрийте і почитайте першу сторінку. І тоді вона не відпустить вас і можливо, приведе у світ неперевершених духовних цінностей, у світ науки, великих відкриттів, розуму і доброти.

Прочитайте книгу. Книга вибудовує людські долі.

...Частіше відвідуймо бібліотеку! Нас там чекають. Нас люблять і вірять, що ми любимо їх. Бо ж так важливо нині зустрітись з доброю, розумною, вітчизняною – книгою!

Шкловський Віктор Борисович (рос. *Віктор Борисович Шкловский*, 1893–1984 рр.) – російський письменник, літературознавець, кінодраматург, кінознавець

До книжки потрібно ставитись, як до життя... вишукувати в ній точні знання. І йти від книжки до книжки. Адже книга – це тільки шлях*.

Збирайте книги, і якщо від книг стає тісно й нікуди поставити ліжко, то краще замінити ліжко на розкладачку*.

Книга для дитини – основа розумового розвитку. Справжня любов до книжки – це любов до дослідження світу, знань про світ*.

Шмідт Олександр Едуардович (рос. *Александр Эдуардович Шмидт*, 1871–1939 рр.) – російський і радянський сходознавець-арабіст

Скільки днів праці, скільки ночей без сну, скільки зусиль розуму, скільки надій і страхів, скільки довгих життів старанного вивчення виліті тут в дрібних типографічних шрифтах і зіцплені в тісному просторі полиць, що оточують нас*.

Шмідт Отто-Фрідріх-Юліус Юлійович (рос. *Отто-Фридрих-Юлиус Юлиевич Шмидт*, 1891–1956 рр.) – російський радянський математик, астроном, геофізик німецького походження

Книга – хороший плуг, що повільно, але напевне піднімає пласт за пластом*.

Шолохов Михайло Олександрович (рос. *Михаил Александрович Шолохов*, 1905–1984 рр.) – російський письменник українського походження, лауреат Нобелівської премії

...Любіть книгу всією душею! Вона не тільки ваш кращий друг, але й до кінця вірний супутник!*

Не люблю я книг із золотими обрізами, що не торканими стоять на полицях. Люблю, коли вони зачитані до дірок*.

Письменник повинен прямо говорити читачеві правду, якою б гіркою вона не була*.

Шопенгауер Артур (нім. *Arthur Schopenhauer*, 1788–1860 рр.) – німецький філософ

Велика частина людського знання в усіх галузях існує лише на папері, в книгах, цій паперовій пам'яті людства. Тому лише зібрання книг, бібліотека є єдиною надією і незнищеною пам'яттю людського роду.

Вчені – це ті, хто начитався книг.

Немає кращого засобу для очищення розуму, як читання давніх класиків; варто взяти когось із нах у руки, хоча б на півгодини – зараз же відчуваєш себе освіженим, полегшеним і очищеним, піднесеним і зміцненим...

Погані книги не тільки непотрібні, але однозначно шкідливі. Адже дев'ять десятих поточної літератури тільки для того й публікуються, щоб виманити із кишені довірливої публіки пару зайвих талерів*.

Читання всіякої посередньої книжки шкідливе.

Читати – означає думати чужою головою замість своєї власної*.

Якщо все читати і читати безкінечно, не обмірковуючи потім прочитане, то воно не пускає коріння і в більшій частині гине.

Шоу Джордж Бернард (англ. *George Bernard Shaw*, 1856–1950 рр.) – англійський драматург і публіцист ірландського походження, лауреат Нобелівської премії

Вам ніколи не створити хорошої книги, не написавши спершу декілька поганих*.

Дорога до невігластва вимощена розкішними виданнями*.

Газета – це друкований орган, що не бачить межі між падінням велосипеда і катастрофою цивілізації.

Книги багато виграють, коли їх не читають. Подивіться хоча б на наших класиків*.

Пам'ятником повинні стати книги, а якщо ні, то краще, щоб автора якнайшвидше забули*.

Подумати тільки, учитися живим почуттям, живим думкам у мертвої матерії – у ганчір'я й типографської фарби!*

Читання перетворило Дон Кіхота на лицаря, а віра в прочитане зробила його божевільним.

Школяр, що вживає свого Гомера на те, аби пожбурити ним у товариша, робить із нього, можливо, найрозумніше й найбезпечніше застосування*.

Шпенглер Освальд Арнольд Готфрід (нім. *Oswald Arnold Gottfried Spengler*, 1880–1936 рр.) – німецький філософ, культуролог, історик і публіцист

Канонічні книги національні, а апокаліпсичні інтернаціональні в буквальному розумінні цього слова. Вони існують, хоча ніхто їх начебто й не писав. Зміст їх туманний, і сьогодні вони гласять одне, а завтра інше*.

Я був би щасливим створити хорошу книгу*.

Шрайберг Яків Леонідович (рос. *Яков Леонидович Шрайберг*, нар. 1952 р.) – російський вчений у галузі бібліотекознавства та інформатики, професор

Роль бібліотеки як навігатора доступу до інформації й знань буде неухильно підвищуватися незалежно від процентного співвідношення електронних і друкованих документів, що надходять у фонди*.

Штайнгефель Андреас (нім. *Andreas Steinhofel*, нар. 1962 р.) – німецький письменник, перекладач, сценарист

Книги немов огортали мене захисним плащем і таким чином ховали від маленьких людей, від зовнішнього світу. За це я й любив бібліотеку. Для мене вона була тоді серединою світу.

Шудря Микола Архипович (1935–2012 рр.) – український письменник, кінодраматург, журналіст, перекладач, лауреат Шевченківської премії

А мені моя бібліотека – справді ліки на оспалий розум.

Книжки – це колодязь живильної роси для всього народу.

Щ

Щипачов Степан Петрович (рос. *Степан Петрович Щипачёв*, 1898–1980 рр.) – російський радянський поет

Є мудрі книжкові полиці
читалень і бібліотек,
і знаю я: довгий, недовгий,
та в них триватиме мій вік*.

Щоголів Яків Іванович (1824–1898 рр.) – український поет

Вчіться, діти! Мудра книжка
Скаже вам чогось багато
З того, що колись другими
І посіяно й пожато.

Тільки ви не озивайтесь
У книжках на кожен голос:
Геть відкиньте чорний кукіль,
Вибирайте чистий колос!
Та й те запам'ятайте,
Що для всякого народу
Ще одна є з книжок книжка,
Те, що ми зовем природа.

Я

Яворський Стефан (спр. *Симеон Іванович Яворський*, 1658–1722 рр.) – український та російський богослов, філософ, письменник, поет, публіцист, проповідник, релігійний, політичний і культурний діяч

Книги, прощайте! Пора.
Я гортав вас, леліав і пестив,
Світло і гордість, й утіхо моя!
Іншим тепер прислужітесь
Достойнішим людям.

Спрагу блаженних сердець
ваш потамає нектар.
Горе мені! Очі мої розлучаються з вами навіки.
І остигаючу душу вже зігріє ваш жар.

З вами я, книги, солодко мені було жити; ви були моє багатство і слава велика, ви – мої любі, рай і втіха єдина, ви мене просвітили, ви мені славу імениту сотворили...*

[Книги] – любов і скарб, паче золота й срібла дорожчі...

Яковлев Олександр Степанович (рос. *Александр Степанович Яковлев*, 1886–1953) – російський радянський прозаїк і журналіст

Неможливо перерахувати незчисленну множину чудових характерів, вихованих великим учителем – книгою*.

Яковлев Юрій Якович (спр. рос. *Юрий Яковлевич Ховкин*, 1922–1995 рр.) – російський радянський письменник і сценарист

Бібліотекар – розпорядник доль книг. Бібліотекар – перший стимулятор читацького інтересу. Бібліотекар – провідник, який допомагає книзі знайти дорогу до читацького серця*.

Є книги, які легко знаходять шлях до читача. Такі книги читача шукають самі*.

...Хоча зовні професія бібліотекаря скромна, більшість бібліотекарів є справжніми лицарями книги, котрі вірою і правдою служать їй усе життя*.

Якубовська Марія Степанівна (ур. *Маткобоуїжик*, нар. 1959 р.) – українська поетеса, письменниця

Книжка повинна працювати. Повинна знаходити свого читача.

Там, де працює книга, – зникає провінційність духу. І це найважливіше.

У нас немає читача! Не буду вигукувати я. А скажу про це тихо-тихо, бо знаю, що він – є, він тільки повинен відчутти потребу слова.

Щоб поневолити націю – потрібно знищити книгу, або відірвати її від широкого читацького загалу, або знівелювати її цінність...

Яновський Юрій Іванович (1902–1954 рр.) –
український поет та романіст

Навіщо ділитися з читачем нещастям, коли треба ділитися радістю, щастям.

Янц Валерій (спр. рос. Валерій Амазаспович Егіяни,
нар. 1946 р.) – російський письменник-сатирик, гуморист

ГАЗЕТА – бестселер одного дня*.

Яншин Олександр Леонідович (рос. Александр Леонидович
Яншин, 1911–1999 рр.) – радянський і російський
природознавець, геолог, академік

...Краща книга та, яка виховує моральне почуття, почуття творчого оптимізму... неперехідне прагнення до пізнання світу*.

Ярослав (Володимирович) Мудрий (983–1054 рр.) –
великий князь Київський, святий

Великою буває користь від учіння книжного.

Книги – ріки, що напоюють моря.

Повеліваю! Зібрати триста отроків і учити книгам їх, щоб зробити з них відмінних книжників, навколо яких, мов перли поверх піщинок, росли б книжкові хранилища*.

Яшин Олександр Якович (спр. Попов, рос. Александр Яковлевич
Яшин, 1913–1968 рр.) – російський радянський поет, прозаїк

Кам'янисті стежки науки – це гори літератури, уступи книг, які слід прочитати, засвоїти. Але книги – це путівник, за яким можна орієнтуватися на шляхах науки*.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Абрамович С. Біблія як форманта філологічної культури / С. Абрамович. – Київ : КНТЕУ ; Чернівці : Рута, 2002. – 229 с.
2. Антонич Б. І. Зелена Євангелія : поезія, драматургія, проза, статті / Б. І. Антонич ; передм., прим. Д. В. Павличка. – Київ : Веселка, 2009. – 463 с.
3. Антонич Б. І. Поезії / Б. І. Антонич ; вст. ст. М. М. Льницького ; упоряд. прим. і слов. Д. В. Павличка. – Київ : Рад. письменник, 1989. – 454 с.
4. Афоризми та крилаті вирази про бібліотеку і бібліографію [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://biblio.lib.kherson.ua/aphorisms-and-famous-say.htm>. – Назва з екрану.
5. Ашукин Н. С. Крылатые слова. Литературные цитаты. Образные выражения / Н. С. Ашукин, М. Г. Ашукина. – М. : Худож. лит., 1987. – 528 с.
6. Бабичев Н. Т. Словарь латинских крылатых слов / Н. Т. Бабичев, Я. М. Боровский. – М. : Русский язык, 1988. – 303 с.
7. Баренбаум И. Е. История книги : учеб. для студентов библиотеч. фак. / И. Е. Баренбаум. – 2-е изд., перераб. – М. : Книга, 1984. – 248 с.
8. Без книг немає бібліотеки // Шкільна бібліотека. – 2007. – №7. – С. 25–30.
9. Бейліс Л. Фестиваль української книги та читання / Л. Бейліс // Бібліотечна планета. – 2007. – № 2. – С. 22–24.
10. Біблія, або Книги Святого письма Старого й Нового Заповітів. – Київ : Укр. біблійне т-во, 2002. – 1375 с.
11. Біліченко О. Л. Збереження та застосування культурно-виховної ролі книги / О. Л. Біліченко // Гуманізація навчально-виховного процесу : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т. – Слов'янськ, 1999. – Вип. 5. – С. 304–307.
12. Білоус Г. Із записників / Г. Білоус // Холодний Яр. – 2007. – № 3. – С. 283–312.
13. Білоус Г. Терноцвіт : поезії / Г. Білоус. – Черкаси : [б. в.], 1999. – 95 с.
14. Білоус Д. Безцінний скарб : вірші про укр. мову / Д. Білоус. – Київ : Укр. енциклопедія ім. М. Бажана, 2004. – 327 с.
15. Боговарова О. Активне раціональне читання / О. Боговарова // Психолог. – 2005. – Січ. (№ 3). – С. 7–10.
16. Боговарова О. Людина читаюча: Психологія активного раціонального читання / О. Боговарова // Психолог. – 2003. – Квіт. (№ 16). – С. 3–8.
17. Божик Л. М. Світ книг – чисте й невичерпне самопізнання, самовдосконалення, самовиховання / Л. М. Божик, М. І. Дацюк // Шкільна бібліотека. – 2004. – № 4. – С. 38–42.
18. Болабольченко А. Піфагорова літера-2 (із записників) / А. Болабольченко. – Київ : Шек, 2013. – 200 с.
19. Бондар Н. Найдавніші інкунабули Національної бібліотеки України

- ім. В. І. Вернадського / Н. Бондар // Наук. пр. Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2003. – Вип. 10. – С. 98–136.
20. Великие о книгах // Читаем, учимся, играем. – 2003. – Вып. 7. – С. 78.
21. Воронцов В. Могущество знания : афоризмы отечеств. и заруб. авт. / В. Воронцов. – М. : Знание, 1979. – 320 с.
22. Видавнична справа та редагування в Україні: постаті і джерела (XIX – перша трет. XX ст.) : навч. посіб. / за ред. Н. Зелінської. – Львів : Світ, 2003. – 612 с.
23. Вилегжанина Т. Національна парламентська бібліотека України: шляхами розвитку / Т. Вилегжанина // Бібліотечна планета. – 2006. – № 2. – С. 4–7.
24. Винтерих Д. Приключения знаменитых книг / Д. Винтерих ; пер. с англ. Е. Сквайре. – М. : Книга, 1975. – 159 с.
25. Вірші про книгу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://biblio.lib.kherson.ua/poems.htm>. – Назва з екрану.
26. Гессе Г. Магия книги : эссе о литературе / Г. Гессе. – М. : Лимбус-Пресс, 2012. – 336 с.
27. Книга: від К до А афоризмами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://issuu.com/alamix/docs/book_all. – Назва з екрану.
28. Глухов А. В свете солнца : очерки о книге / А. Глухов. – М. : Советская Россия, 1977. – 287 с.
29. Глухов А. Книги, пронизывающие века / А. Глухов. – М. : Книга, 1973. – 176 с.
30. Горфункель А. Х. Неотчуждаемая ценность : рассказы о книжных редкостях университетской библиотеки / А. Х. Горфункель, Н. И. Николаев ; Науч. б-ка им. М. Горького. – Л. : Изд-во Ленинград. ун-та, 1984. – 176 с.
31. Градовський А. Магія слова і думки: формування професійної компетенції аналізу художнього твору в майбутніх учителів-словесників / А. Градовський. – Черкаси : АНТ, 2011. – 176 с.
32. Граник Г. Г. Когда книга учит / Г. Г. Граник. – М. : Педагогика, 1991. – 256 с.
33. Гринчишин Д. Г. Короткий тлумачний словник української мови / Д. Г. Гринчишин. – Київ : Радянська школа, 1978. – 204 с.
34. Гуссман Г. О книге / Г. Гуссман ; пер. с нем. В. А. Сеферьянц. – М. : Книга, 1982. – 109 с.
35. Даниленко В. Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес / В. Даниленко. – Київ : Академвидав, 2008. – 350 с.
36. Діхтяренко Г. Парост. Родовід. Філософія життя і творчості / Г. Діхтяренко. – Черкаси : Брама Україна, 2009. – 600 с.
37. Довжук С. П. Подорож до царства книги / С. П. Довжук // Шкільна бібліотека. – 2003. – № 3. – С. 85–88.
38. Дочинець М. Хліб і шоколад. Аромат психологічної істини : вибрані новели / М. Дочинець. – Мукачево : Карпатська вежа, 2012. – 301 с.
39. Дочинець М. Книга надиху. Уроки світу, Неба і людей. / М. Дочинець. – Мукачево : Карпатська вежа, 2015. – 248 с.
40. Дочинець М. Карби і скарби. Посвіт карпатського світу / М. Дочинець. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. – 281 с.

41. Драч І. Противні строфи : поезії / І. Драч. – Київ : Просвіта, 2005. – 320 с.
42. Душа дела. Писатели о библиотечном труде. – М. : Книжная палата, 1987. – 319 с.
43. Еко У. Маятник Фуко / У. Еко. – Львів : Літопис, 1998. – 751 с.
44. Жемчужины мысли / сост. А. А. Жадан. – Киев : Вища школа, 1990. – 358 с.
45. Живицька Т. Читання як пріоритетний напрям у сучасному інформаційному просторі / Т. Живицька // Рідна школа. – 2004. – № 12. – С. 72–73.
46. Зархи С. Б. Удивительное творение человечества / С. Б. Зархи // Читаем, учимся, играем. – 2003. – № 11. – С. 70–75.
47. Захарченко В. На камені рідного слова : публіцистика / В. Захарченко. – Черкаси : В-во Ю. А. Чабаненко, 2006. – 324 с.
48. Зеркало мира. Рассказы, отрывки из романов и повестей, эссе, памфлеты / сост. В. А. Эльвова. – М. : Книга, 1984. – 240 с.
49. З історії книги на Україні / ЦНБ АН України. – Київ : Наук. думка, 1978. – 112 с.
50. Інкунабули Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаніка АН УРСР : каталог. – Львів : [б. в.], 1974. – 30 с.
51. Ісаєвич Я. Українське книговидання. Витоки. Розвиток. Проблеми / Я. Ісаєвич ; НАН України ; Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича. – Львів : [б. в.], 2002. – 520 с.
52. Історія освітянських бібліотек України : наук. зб. / ред. кол.: П. І. Рогова, К. Т. Селіверстова, Ю. І. Артемов [та ін.]. – Київ : Вирій, 2006. – 403 с.
53. История книги / под ред. А. А. Говорова, Т. Г. Куприяновой. – М. : Светотон, 2001. – 400 с.
54. Капелюшний А. О. Стилїстика й редагування : практ. слов.-довід. журналіста / А. О. Капелюшний. – Львів : ПАІС, 2002. – 576 с.
55. Брати Капранови. Закон Братів Капранових : зб. ст. / Капранови. – Київ : ТОВ «Гамазин», 2007. – 240 с.
56. Книга : энциклопедия / гл. ред. В. М. Жарков ; редкол.: И. Е. Баренбаум, А. А. Беловицкая, А. А. Говоров [и др.] – М. : Большая российская энциклопедия, 1999. – 800 с.
57. Кобилянська О. Твори (1911–1941) : в 3 т. / О. Кобилянська. – Київ : Держвидав худ. літ., 1956. – Т. 2. – 638 с.
58. Коваль А. П. Крилаті вислови в українській літературній мові / А. П. Коваль, В. В. Коптілов. – Київ : Вища школа. – 1975. – 336 с.
59. Коган Е. В. А. Сухомлинский и книга / Е. Коган // Народное образование. – 1980. – № 2. – С. 78–79.
60. Корабли мысли: Английские и французские писатели о книге, чтении, библиофилах: рассказы, эссе, памфлеты / сост. и послесл. В. В. Кунина. – 2-е изд., доп. – М. : Книга, 1986. – 304 с.
61. Коротич В. О. Щоденник : поезії / В. О. Коротич ; перед. П. Мовчана. – Київ : Молодь, 1986. – 176 с.

62. Кривошеенко К. О культуре чтения / К. О. Кривошеенко // Народное образование. – 1973. – № 10. – С. 91–93.
63. Крижанівський С. Хвала життю : вибране / С. Крижанівський ; передм. С. Левади. – Київ : Дніпро, 1981. – 247 с.
64. Крылатые фразы древних римлян / сост.: И. Смирнов, В. Левинская. – М. : РИПОЛ КЛАССИК, 1999. – 704 с.
65. Кумейко О. В. Історія виникнення книги. Розвиток книгодрукування в Україні // Шкільна бібліотека. – 2004. – № 1. – С. 78–82.
66. Кунин В. В. Библиофилы и библиоманы / В. В. Кунин. – М. : Книга, 1984. – 478 с.
67. Куфаев М. П. Проблемы философии книги. Книга в процессе общения / М. П. Куфаев. – М. : Наука, 2004. – 188 с.
68. Лев Толстой об искусстве и литературе : в 2-х т. – М. : Совет. писатель, 1958. – Т. 1. – 608 с.
69. Лесин В. М. Як працювати з книгою / В. М. Лесин. – Київ : Вища школа, 1989. – 71 с.
70. Линкова И. Я. Час книги / И. Я. Линкова. – М. : Книга, 1988. – 127 с.
71. Лісова Л. Бібліотека і книга в процесі духовного становлення громадянина / Л. Лісова // Світ дитячих бібліотек. – 2006. – № 4. – С. 45–46.
72. Літературне Прикарпаття : антологія. – Коломия : Вік, 2013. – 976 с. : іл.
73. Листая вечные страницы. Писатели мира о книге, чтении, библиофильстве. – М. : Книга, 1983. – 272 с.
74. Лосієвський І. Зібрання інкунабул Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка / І. Лосієвський // Наук. пр. Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2003. – Вип. 10. – С. 63–67.
75. Лукавий Ф. Книга – творчий продукт: До питання про творення книги / Ф. Лукавий // Вісник Книжної палати. – 2002. – № 4. – С. 3–4.
76. Ляхоцький В. П. Тільки книжка принесе українському народові... Книга, бібліотека, архів у житті та діяльності Івана Огієнка (митрополита Лларіона) : [монографія] / В. П. Ляхоцький. – Київ : В-во ім. О. Теліги, 2000. – 664 с. : іл.
77. Лучезарный Феникс. Зарубежные писатели о книге, чтении и библиофильстве. XX век. / сост. Р. Л. Рыбкин. – М. : Книга, 1979. – 222 с.
78. Малиновська Н. Українська книга другої половини XIX – першої чверті XX ст. на Півдні України (історіографія проблеми) / Н. Малиновська // Наук. пр. Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2004. – Вип. 13. – С. 471–484.
79. Матвійчук О. Книга і читання – важливі чинники формування духовності особистості / О. Матвійчук // Шкільна бібліотека. – 2007. – № 4. – С. 9–10.
80. Мелентьева Ю. П. Глобализационные процессы в сфере чтения: попытка осмысления / Ю. П. Мелентьева // Шкільна бібліотека плюс. – 2006. – Верес. (№ 18). – С. 22–24.
81. Мильчин А. Э. Культура книги: что делает книгу удобной для читателя : справ. пособие / А. Э. Мильчин. – М. : Книжная палата, 1992. – 224 с.

82. Могущество знания. Афоризмы отечественных и зарубежных авторов / сост. В. Воронцов. – М. : Знание, 1979. – 319 с.
83. Моэм С. Записные книжки / С. Моэм ; пер. с англ.: Л. Г. Беспалова, И. С. Стам. – М. : АСТ, 1999. – 383 с.
84. Музей книги і друкарства України : [буклет]. – Київ : [б. в.], 2005. – [5 с.]
85. Национальная программа поддержки и развития чтения // Библиотека. – 2007. – № 1. – С. 10–28.
86. Немировский Е. Л. Мир книги / Е. Л. Немировский. – М. : Книга, 1986. – 287 с.
87. Нефедова О. Н. Книга як чинник виховання в традиціях української педагогіки / О. Н. Нефедова // Гуманістична педагогіка ХХІ століття : матеріали 1-их Всеукр. пед. читань, 20 лют. 2004 р. – Донецьк, 2004. – С. 146–149.
88. Огієнко І. (митр. Лларіон). Наша літературна мова / І. Огієнко ; упоряд., авт. передм. і комент. М. Тимошик. – Київ : Наша культура і наука, 2010. – 435 с.
89. «Они питали мою музу...» : книги в жизни и творчестве писателей / сост. С. А. Розанова. – М. : Книга, 1986. – 255 с.
90. Онищенко О. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського в 1918–1998 рр.: основні етапи розвитку / О. Онищенко, Л. Дубровіна // Бібліотечний вісник. – 1998. – № 5. – С. 5–17.
91. Остапова І. Електронна книга і традиційна книжкова культура / І. Остапова // Бібліотечний вісник. – 2003. – № 5. – С. 38–44.
92. Очарованные книгой : Русские писатели о книге, чтении, библиофилах / сост. А. В. Блюм. – М. : Книга, 1982. – 235 с.
93. Павленко Р. І. Книга, здоров'я, валеологія / Р. І. Павленко // Молодь і книга на межі двох тисячоліть : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 18–20 жовт. 1999 р. – Київ, 2000. – С. 42–45.
94. Павличко Д. В. Сонети. Світовий сонет / Д. В. Павличко ; упоряд. Д. Пилипчук. – Київ : Генеза, 2004. – 536 с.
95. Пеннак Д. Как роман (О чтении и книге) / Д. Пеннак ; пер. с фр. Н. Шаховской // Семья и школа. – 2004. – № 8. – С. 6–9 ; № 9 ; № 10. – С. 19–21 ; № 11. – С. 19–21 ; № 12. – С. 10–12.
96. Попроцька В. Від бібліотеки Ярослава Мудрого до Національної бібліотеки України / В. Попроцька, Н. Солонська // Дивослово. – 2001. – № 10. – С. 66–69.
97. Порядок формування та реалізації Програми «Українська книга» : Наказ від 27 лютого 2006 р. № 43 / Держкомтелерадіо України // Вісник Книжної палати. – 2006. – № 3. – С. 7.
98. Прислів'я та приказки : Людина. Родинне життя. Риси характеру / упоряд. М. М. Пазяк. – Київ : Наук. думка, 1990. – 528 с.
99. Прислів'я, прикмети та повір'я українського народу / уклад. Н. Кусайкіна. – Харків : ВД «Школа», 2006. – 112 с.
100. Про видавничу справу : Закон від 5 червня 1997 р. № 318/97-ВР /

- Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 32. – С. 206–208.
101. Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні : Закон від 6 березня 2003 р. № 601-IV / Верховна Рада України // Вісник Книжної палати. – 2003. – № 4. – С. 12–13.
102. Про деякі заходи з розвитку книговидавничої справи в Україні : Указ від 21 березня 2006 р. № 243 / Президент України // Вісник Книжної палати. – 2006. – № 3. – С. 6.
103. Усі крилаті вислови, прислів'я, приказки, загадки / уклад. Н. В. Курганова. – Харків : [б. в.], 2006. – 320 с.
104. Про проведення в Україні у 2007 році Року української книги : Указ від 15 грудня 2006 р. № 1088 / Президент України // Вісник Книжної палати. – 2007. – № 1. – С. 3.
105. Резник А. Ничто не заменит книги / А. Резник // Библиотекарь. – 1978. – № 9. – С. 70–71.
106. Рогова П. Шляхи становлення Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського як всеукраїнського науково-інформаційного центру освітньої галузі України / П. Рогова // Історія освітніх бібліотек України : наук. зб. / АПН України ; ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2006. – С. 8–21.
107. Розумне, добре, вічне... Думки про виховання та навчання / уряд., авт. перед. В. Я. Неділько. – Київ : Молодь, 1989. – 287 с.
108. Россинская С. В. «Читать – это модно» / С. В. Россинская // Новая библиотека. – 2006. – № 4. – С. 4–5.
109. Савіна З. Сучасний читач та тенденції читання в Україні / З. Савіна // Бібліотечна планета. – 2001. – № 1. – С. 9–10.
110. Скрипченко Н. Ф. Читання – це віконце у світ... / Н. Ф. Скрипченко // В. О. Сухомлинський і сучасність : матеріали 2-х Всеукр. пед. читань / – Київ ; Чернігів, 1996. – Ч. 1., вип. 2. – С. 67–84.
111. Слово о книге. Афоризмы. Изречения. Литературные цитаты / сост. Е. С. Лихтенштейн. – М. : Книга, 1981. – 320 с.
112. Слово про книгу: Висловлювання, крилаті вирази та народна мудрість. – Харків : Книжкова палата УРСР, 1968. – 305 с.
113. Смородинская М. Д. О культуре чтения: что нужно знать каждому / М. Д. Смородинская, Ю. П. Маркова. – М. : Книга, 1984. – 88 с.
114. Сорока П. Язика вогненні : літературний денник 2009 року / П. Сорока // Холодний Яр. – 2010. – № 1. – С. 7–101.
115. Сторубльов О. І. Підготовка рукописів до видання : метод. посіб. / О. І. Сторубльов, Л. М. Беседіна – Київ : Логос, 2008. – 250 с.
116. Сухомлинський В. О. Батьківська педагогіка / В. О. Сухомлинський. – Київ : Рад. школа, 1978. – 263 с.
117. Твоей разумной силе слава! Европейские писатели о книге, чтении, библиофильстве. – М. : Книга, 1988. – 256 с.
118. Теліга О. О краю мій... : твори, док., біограф. нарис / О. Теліга ; уряд.,

- перед. слово, прим. Н. Миронець. – 2-ге вид. випр. і доп. – Київ : В-во ім. О. Теліги, 2006. – 496 с.
119. Тимошик М. З історії української книги дохристиянської доби / М. Тимошик // Пам'ять століть. – 2002. – № 4. – С. 102–116.
120. Тимошик М. С. Її величність – книга. Історія видавничої справи Київського університету. 1834–1999 : монографія / М. С. Тимошик ; передм. В. В. Скопенка. – Київ : Наша культура і наука, 1999. – 308 с. : іл.
121. 1000 загадок / уклад. Л. Вознюк. – Тернопіль : Підруч. та посіб., 2004. – 144 с.
122. Українська література XIV – XVI ст. / ред. В. Л. Микитась. – Київ : Наук. думка, 1988. – 597 с.
123. Українська література для дітей : хрестоматія / уряд. О. О. Гарачковська. – Київ : Академія, 2011. – 800 с.
124. Українські приказки, прислів'я і таке інше : зб. О. В. Марковича [та ін.] / уклад. М. Номас. – Київ : Либідь, 1993. – 768 с.
125. Українські прислів'я, приказки та порівняння з літературних пам'яток. – Київ : Наук. думка, 2001. – 402 с.
126. Федоренко Д. Велесова книга – літопис античної України / Д. Федоренко, О. Федоренко // Рідна школа. – 2004. – № 1. – С. 67–69.
127. Франко І. Твори : у 20 т. / І. Франко. – Київ : Держлітвидав України, 1951. – Т. 4. – 470 с.
128. Хализев В. Е. Теория литературы : учебник / В. Е. Хализев. – М. : Высшая школа, 1999. – 398 с.
129. Цимбалюк Ю. В. Латинські прислів'я і приказки / Ю. В. Цимбалюк. – Київ : Вища школа, 1990. – 435 с.
130. Чепелева Н. В. Технології читання / Н. В. Чепелева. – Київ : Главник, 2004. – 96 с.
131. Черниш Н. Концепція культури книги: досвід XIX – XX ст. та сучасні проблеми українського книгодання // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2003. – Вип. 10. – С. 273–292.
132. Чирва А. Книга в твоих руках / А. Чирва. – М. : Просвещение, 1985. – 147 с.
133. Шашкевич М. Твори / М. Шашкевич. – Київ : Дніпро, 1973. – 191 с.
134. Шестопалова В. Ф. Народ скаже – як зав'яже / В. Ф. Шестопалова // Початкова школа. – 1993. – № 2. – С. 42.
135. Книги (Анатолий Шуклецов) [Електронний ресурс] / Стихи.ру. – Режим доступу: <https://www.stihi.ru/2015/05/02/9614>. – Назва з екрану.

ДОДАТКИ

ЦІКАВІ ФАКТИ ЗІ ВСЕСВІТУ КНИГ

- ◆ **Найбільша** у світі друкована книга – «Суперкнига» розміром 2,74×3,07 м, вагою 252,6 кг (Денвер, США, 1976).
- ◆ **Найбільша рукописна** пергаментна книга – «Біблія диявола», створена невідомим ченцем на рубежі XII–XIII ст. Вона має 624 сторінки, важить 75 кг, має обкладинки з дерева розміром 92×50 см, а на її виготовлення були використані шкіри 160 ослів.
- ◆ **Найбільшим багатотомним виданням** (1112 томів) став збірник Британських парламентських документів (в-во Ірландського університету, 1968–1972 рр.). Його загальна вага – 3,3 т, а на виготовлення витрачено шкіри 34 тис. індійських цапів та золота на суму 15 тис. ф. ст.
- ◆ **Найбільшим словником** у світі є 33-томний «Deutsches Wörterbuch» («Німецький словник») обсягом 34519 ст. (поч. Якобом і Вільгельмом Гріммами в 1854 – закінч. 1971 р.).
- ◆ **Найдовший покажчик**, що складався з 23948253 статей на 131445 сторінках (75 томів) мав журнал «Chemical Abstracts» (Реферативний журнал, що видається американським хімічним товариством). Загальна вага покажчика – 172,3 кг.
- ◆ **Найбільша енциклопедія** світу – 104-томна «Універсальна ілюстрована євро-американська енциклопедія», яка нараховує 105 тис. сторінок і 165200000 слів.
- ◆ **Найважчою** книгою визнано «Історію Південної півкулі», видану в США. Її вага – 225 кг, ширина в розгорнутому вигляді – 2 м 70 см, висота – 2 м.
- ◆ **Найлегшою** називають старовинну рукописну мініатюрну книгу, що зберігається в Єреванському книгосховищі. Її вага становить лише 19 г.
- ◆ **Найменша** у світі книга – «Кобзар» Т. Шевченка площею 0,6 кв. мм. Вона майже у 19 разів менша від найменшої японської книги. Найменшою книгою вважають її копію Нового завіту, для прочитання якої текст треба збільшувати мінімум у 600 разів.
- ◆ **Найвища** «книга» – це висічений давній літопис на стінах храму у Фівах (Єгипет). Висота кам'яних «сторінок» сягає 40 м.
- ◆ **Найдовшою** у світі книгою названо роман Жюльє Ромена у 27 томах «Люди доброї волі», де не менше двох мільйонів слів (не враховуючи покажчика на 100 сторінок).
- ◆ **Довжина книги** з назвою «Фантастично» – один кілометр вісімсот п'ятдесят шість метрів. Це **найдовша** (фізично) книга у світі. Її

створили чотириста осіб з навчального міста Каstellо. Книгу виготовили з папірису і намотали на жердину. Рекорд зареєстрував один з нотаріусів цього міста. До неї увійшли одинадцять казок, головна ідея яких – бідність і багатство.

- ◆ **Найдорожчою** книгою вважають «Лестерський кодекс» Леонардо да Вінчі, написаного дзеркальним шрифтом. Її на аукціоні в 1994 р. придбав мільярдер Білл Гейтс за 31 млн дол. США. Також одним із найдорожчих видань є Біблія Гутенберга (180 примірників, 1456 р., збереглася лише 21 книга): різні її екземпляри оцінюють від 25 млн до 35 млн дол.
- ◆ **Книга з найдовшою назвою** (60 слів!) в Україні – «Новый синопсис, или Краткое описание о происхождении славянорусского народа, владычествования всероссийских государей в Нове Городе, Киеве, Владимире и Москве, с подробным повествованием поражения страшного татарского войска полководца Мамаю от Дмитрия Иоановича, великого князя московского и о последующих по нем великих князях и царях, до вступления на престол государя Имп. Петра Великого, из разных повествователей собранное и дополненное поручиком Петром Захарьиным» (Миколаїв, 1798 р.).
- ◆ **Книга з найкоротшою назвою** – українська народна казка «Хо» (Київ, 1968).
- ◆ Суніл Йосип Бхопал з Індії створив **найбільшу** у світі рукописну Біблію. Священна книга містить 16 000 сторінок і важить 61 кг.
- ◆ **Біблія** потрапила до Книги рекордів Гіннеса як книга, видана найбільшим накладом. Тільки за 2 останніх століття загальний тираж Книги книг становив 8 000 млн примірників. Біблія перекладена на понад 2500 мов і діалектів усього світу.
- ◆ **Найдавніший друкований твір** – звиток Дхарані, чи сутра (не пізніше 704 р. н. е.).
- ◆ **10 найкращих книг світу** (за версією газети «Українська правда»): Е. М. Ремарк «На Західному фронті без змін»; Д. Джойс «Уліс»; Ф. Кафка «Оповідання, романи, листи, щоденники»; В. Шекспір «Гамлет»; О. Уайльд «Портрет Доріана Грея»; Г. Маркес «Кохання під час холери»; М. Гоголь «Українські повісті»; Я. Гашек «Пригоди бравого вояка Швейка»; Х. Л. Борхес «Вигадані історії»; Д. Оруелл «1984».
- ◆ **10 найпопулярніших книг**: «Біблія»; «Цитати Мао Цзедуна»; Д. Роулінг «Гаррі Поттер»; Д. Р. Толкін «Володар персів»; П. Коельйо «Алхімік»; Д. Браун «Код да Вінчі»; С. Майер «Сутінкова сага»; М. Мітчелл «Віднесені вітром»; Н. Хілл «Думай і багатій»; А. Франк «Щоденник».
- ◆ До **10 найскандальніших книжок** увійшли: «Декамерон» (Д. Боккаччо), «120 днів Содому» (маркіз де Сад), «Майн кампф» (А. Гітлер), «Я прийду плюнути на ваші могили» (Б. Віан), «1984» (Д. Оруелл), «Лоліта» (В. Набоков), «Доктор Живаго» (Б. Пастернак), «Заводний апельсин» (Е. Берджес), «Бійня номер п'ять, або Хрестовий похід дітей» (К. Воннегут), «Американський психопат» (Б. Елліс).

- ◆ Серед **найнеймовірніших книг** світу зазвичай називають такі: 1) тривимірний казка про Білосніжку від японського художника і архітектора Юсуке Ооно; 2) кулінарна книга, яку перед прочитанням необхідно запекти (тільки в такому разі з'являється текст); 3) книга кишенькового розміру «Слова-самокрутки», усередині вона виконана зі звичайних листів для самокруток з текстами пісень, а всі аркуші відділені пунктирною лінією і їх легко відривати; 4) книга Р. Квінау, що містить 10 сонетів, але кожен з них розрізаний на тонкі смужки в один рядок довжиною. Читач може комбінувати смужки в будь-якому порядку і, якщо читач захоче скласти всі можливі комбінації і буде читати їх вголос цілодобово, у нього на це мало бути б використано приблизно 200 000 років; 5) книжка-скульптури, що є справжнім витвором мистецтва (зокрема, різьбленням по книгах (бук-карвінгом) займається Б. Деттмер); 6) книга-годинник: складена з трьох книг, які зовні виконують функцію годинника; 7) дірява книга письменника Д. Фоера як приклад гіпертексту; 8) передсмертна книга у формі хреста швейцарського графічного дизайнера П. Менделя; 9) книга світла Такеші Ісігуро (книга-лампа); 10) книги в оформленні скульптора Т. Бейкера; 11) дерев'яні книги екологічного художника Б. Єйтса; 12) тривимірний алфавіт; 13) тривимірні книги французького художника-ілюстратора Б. Лакомба; 14) Вікіпедія на папері обсягом 5000 сторінок англійського дизайнера Р. Метьюса; 15) книга-спеція від дизайнера Л. Бамптона, аркуші якої використовують у кулінарії як приправу до їжі.
- ◆ «**Металева книга**», 22 сторінки якої формату А-5 викувані із заліза, виготовив болгарський коваль Костов.
- ◆ «**Дзеркальна книга**», виготовлена 1985 року в США, відображає різні іпостасі свого читача.
- ◆ **Найпопулярнішою дитячою книгою** сучасності є роман Д. Роулінг про Гаррі Поттера. Загальний наклад усіх 7-ми книг поттеріани – 450 млн примірників.
- ◆ **До найвідоміших музеїв книги** належать: Музей сучасного міжнародного книжкового мистецтва, книгодрукування і каліграфії (м. Оффенбах, Німеччина), Музей мініатюрних книг (м. Баку, Азербайджан), Музей книги і друкарства України (м. Київ), а також музей однієї книги – «Кобзаря» Т. Шевченка (м. Черкаси).
- ◆ **Найдавніша бібліотека світу** – клинописна книгозбірня царя Ашшурбаніпала в Ассирії (VII ст. до н. е., м. Ніневія). У фондах бібліотеки було від 5 000 до 25 000 глиняних табличок з клинописними текстами.
- ◆ **Найстаріша бібліотека України, що й досі працює**, – наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка, заснована у 1608 р. (за іншою версією – в XV ст.)
- ◆ **Найбільшими бібліотеками світу** визнано Британську та бібліотеку Конгресу. Британська бібліотека (Велика Британія, Лондон) має

150 млн одиниць зберігання (14 млн книг), 1,75 млн відвідувачів на рік, а персонал становить 1977 працівників. Що стосується бібліотеки Конгресу (США, Вашингтон), то в її фондах 145 млн од. зберігання (21,8 млн книг), скільки ж відвідувачів, як і в Британській, і 3624 співробітники.

- ◆ До **незвичайних бібліотек** відносять книгозбірню в м. Ніцца (Франція), будівля якої споруджена у формі *людської голови*, причому в «мізках» розташувалася адміністрація установи. Приміщення бібліотеки у м. Сан-Дієго виконано у вигляді *дерева*, фасад книгозбірні у м. Канзас-Сіті складений із *корінців найулюбленіших книг*, а Національна бібліотека Білорусії розташована в приміщенні складної геометричної форми (*ромбокубооктаедра*) і має висоту 72,5 м. Форму *величезного ока* площею 22,7 тис. кв. м має приміщення публічної бібліотеки у китайському місті Тяньцзінь. У Фінляндії працює 197 *бібліобусів* для доставки літератури людям, які мають обмежені можливості для пересування.
- ◆ **Найкрасивішими бібліотеками** називають: бібліотеки Триніті-коледжу в Університеті Дубліна (Ірландія); Кірбі, коледж Лафайет (США); Конгресу (США); монастиря святого Галла (Швейцарія); Грацького університету імені Карла і Франца (Австрія); Гейзеля, Каліфорнійський університет (США); Делфтського технічного університету (Нідерланди); Стокгольмську громадську бібліотеку (Швеція); Александріну (Єгипет); Університету Софія (Болгарія); Жуаніна Коїмбського університету (Португалія); громадську бібліотеку Ванкувера (Канада); Національну бібліотеку Білорусії.
- ◆ **Найбільші особисті бібліотеки:**
 - Бібліотека Олександра Пушкіна налічувала близько 4 тисяч томів. Помираючи на дивані у своєму кабінеті, поет останнім поглядом ковзнув по книжкових полицях: «Прощайте, друзі!»
 - Після смерті Вольтера його бібліотеку – 6902 томи книг і 20 томів рукописів – купила російська імператриця Катерина II.
 - Яснополянська бібліотека Лева Толстого налічувала 23 тисячі томів. Більша частина їх помережана його помітками.
 - Бібліотека композитора Ігоря Стравінського в Лос-Анджелесі налічувала близько 10 тисяч томів.
 - Унікальна бібліотека Валентина Пікуля – це 11 тисяч томів.
 - Особиста бібліотека Максима Горького – 12 тисяч томів.
- ◆ **Найшвидшим читачем** у світі названо інваліда від народження Кіма Піка (Kim Peek, США), який не лише мав унікальні навички неймовірно швидкого читання, але й запам'ятовував практично все, що колись прочитав (12 тис. книг, до 98 % відтворення тексту) та міг читати двома різними очима дві паралельні сторінки.

ВИБРАНІ БУВАЛЬЩИНИ ПРО КНИГУ, БІБЛІОТЕКУ Й ЧИТАННЯ

- * У бібліотеці:
 - Де я можу знайти книги про самогубства?
 - На п'ятій полиці зліва.
 - Але там немає жодної книги...
 - Так, їх ніхто й не повертає...
- * Я завжди читаю детективи навпаки – з кінця до початку.
 - Чому?
 - Так цікаво взнати, з чого ж усе розпочиналося!
- * Психлікарня. Один пацієнт іншому:
 - Тобі сподобався той роман, що я тобі вчора дав прочитати?
 - Так! Але якось усе розмито і багато дійових осіб.
 Входить лікар:
 - Гей, придурки, хто спер мою телефонну книгу?
- * Читач:
 - Хотів би у вас взяти книжку почитати, та не знаю, яку вибрати...
 Бібліотекар:
 - Візьміть щось легеньке.
 Читач:
 - Мені все одно, я на машині*.
- * Телебачення все ж ніколи не зможе замінити газету.
 - Чому?
 - Спробуйте заснути, прикрившись телевізором*.
- * Студент перед сесією:
 - А де бібліотекар?
 - В архіві...
 - Розархівуйте, будь-ласка, мені книжка потрібна.
- * Чоловік питає продавця в книжковому магазині:
 - Скажіть, у вас є книга «Як швидко стати багатим»?
 - Так, є, але вона продається тільки в комплекті з Карним кодексом.
- * В одеському ресторані. Офіціант:
 - Що будемо замовляти?

- Я спочатку хотів би меню почитати.
- Меню не подаємо. Бажаєте читати – йдіть у бібліотеку!
- * Розмова подруг:
 - Ти не могла б дати моєму сину «Гамлет» Шекспіра?
 - А хіба не можна взяти в бібліотеці?
 - У бібліотеці не дають – вимагають повернути «Івасика-Телесика»!
- * Розмовляють двоє немолодих поліцейських:
 - Ось, незабаром піду на пенсію, закінчу другу книгу.
 - Вау, ти ще й пишеш?
 - Ні, я читаю...
- * Приходить до бібліотеки студент, і відбувається наступний діалог:
 - Добридень, я хотів би книжку дочитати, бо у школі не встиг, а хочу знати, чим там усе закінчилося.
 - Хто автор і яка назва?
 - Я не згадаю вже, але дуже цікава. Її точно у школі вчать.
 - А в якому класі? Десятий-одинадцятий?
 - Десь так...
 - А з якої літератури: української чи зарубіжної?
 - Ой, ви таке питаєте! Може, з української, а може, й ні...
 - Гаразд, як вона починалася? Хоча щось із сюжету ви можете пригадати?
 - Так! Там був хлопець, який влаштувався до багатого мужика учителем, а в нього було дві доньки. То він на одній женитись хотів, а другу спокусив!
 - На цій оптимістичній ноті бібліотекарці дуже кортіло відповісти йому в тому ж ключі: «Та не переймайся, тому хлопцеві в кінці голову відрубали, а коханка її собі забрала». Але вона стрималася й видала читачеві «Червоне й чорне» Стендаля.
- * – Скажіть, у вас є цікаві книги про кохання?
 - Ось, будь ласка, «Любовні пози».
 - Гм... А щось пристойніше?
 - Є. Ось «Інтелігентні любовні пози»*.
- * Петька:
 - Василю Івановичу, що ви читаєте?
 Чапаєв:
 - Книжку про лютчиків, називається «ас Пушкин», а написав її «Учпедгиз».
- * Прийшов читач у бібліотеку. Бродить серед полиць, дивиться на книги. Черговий бібліотекар наважується йому допомогти:

- Ви щось хочете?
Той окидає її каламутним поглядом:
- Так, випити й закусити*.
- * – Здрастуйте, ми з бібліотеки. Ваша дружина досі не повернула нам книгу!
– Яку книгу?
– Навчальний посібник «Як вийти заміж за багатого тупого ідіота!»*
- * Читач:
– Мені потрібна книга про Ступіна.
– Хто це?
– Громадський діяч, мабуть комуніст.
– Якого періоду?
– Олександра І.
– А чим він займався?
– Реформами якимись.
– Може, Століпін?
– Може. Мабуть, учителька помилилася...*
- * Читач:
– Я не можу знайти про сади Сігізмундори.
Бібліограф:
– Мабуть, про сади Семіраміди?
Читач:
– А я думаю, чому не можу ніяк знайти!*
- * Молода людина, яка вперше потрапила в бібліотеку розгублено питає:
– Мені щось треба, куди мені треба?*
- * Виснажена постійним шумом у читальному залі, бібліотекарка говорить двом дівчатам:
– У нас у залі не базікають...
– А що ж у вас роблять? – невинно питають вони*.
- * Студенти-сусіди пізно увечері:
– Ти що, пив?
– Є трішки.
– Семінар завтра, а в бібліотеці був?
– Не зміг, розумієш? Те, що подають у барі, засвоюється набагато легше, ніж те, що подають у бібліотеці*.
- * Розмова двох подруг:
– Щось твого Васька давно не видно...
– Та, він сів за підручники!

- Вступати куди зібрався?
– Та ні, бібліотеку обікрав.
- * У бібліотеці переоблік книг. Бібліотекар, гортаючи книги:
– Так, на сторінці 12 – дірка.
Перегортує сторінку:
– І на 13-й також*.
- * – Скажи мені, що ти читаєш, і я скажу тобі, хто ти.
– Цікаво... Я ось читаю Гомера, Платона, Сократа.
– Ти – брехун!!!
- * У читальному залі тиша, тут напружено працюють студенти й професори. Аж ось до залу заходить симпатична блондинка, підходить до бібліотекаря й говорить:
– Дайте мені, будь ласка, гамбургер, картоплю і колу!
Бібліотекар у шоковому стані стишеним голосом відповідає:
– Дівчино!!! Це ж бібліотека!
Дівчина пошепки:
– Ой, вибачте, гамбургер, картоплю і колу...*
- * Студентка просить англо-російський словник і отримує новий, досить об'ємний. Попрацювавши певний час із ним, просить змінити словник на менший за обсягом. На запитання «Для чого?» відповідає:
– Бо цей важко гортати*.
- * Із записів у читацьких формулярах у графі «Освіта»:
– Вища непочата;
– У даний час отримую...*
- * Назва буклета про абонемент бібліотеки «Прийшов, побачив, отримав»*.
- * Гасло в університетській бібліотеці:
– Шановні студенти! Звертаючись до бібліотекаря, постарайтесь пригадати не лише колір і обсяг потрібної вам книги, але також її назву й автора!*
- * Вулицями одного португальського містечка вели череду ослів і верблюдів. На шиях тварин висіли написи «Тільки ми не читаємо книг»*.
- * Приходить хлопець у публічну бібліотеку і питає:
– А у вас є книжка «Збірні України – чемпіон!»?
Бібліотекар подумала й каже:
– Фантастика на другому поверсі!*

КУМЕДНІ ЗАПИТИ В БІБЛІОТЕКАХ

- * – Мені потрібно подивитися оплату праці робітників.
Бібліограф показує рубрику «Заробітна плата».
– Я ж сказала «оплата праці», для чого мені «заробітна плата»*.
- * – Ви картограф (бібліограф – *упоряд.*)? Як мені знайти книгу...*
- * – Дайте, будь ласка, критику Белінського по «Василю Теркину»*.
- * – Мені з історії хіміка на «Б»!
- * – Дайте мені, як людина зіпсувала природу*.
- * – Дайте довідник навчальних закладів.
– Вищих чи середніх?
– Ментовських.
- * – Дайте книжку про «Дона кого-то» (М. Сервантес «Дон-Кіхот»).
- * З обуренням:
– Я переглянула російських письменників і не знайшла потрібного.
– Кого ви шукаєте?
– Фрідріха Шиллера*.
- * – «Учительська газета» – є такий журнал?*
- * – Мені «Комсомолку» за цей і наступний місяць*.
- * – Мені статтю Пушкіна про Євгенія Онегіна.
- * Читач:
Каталог – це хто?
Бібліограф:
Каталог –це я!*
- * – Дайте мені книжку «Людина із Лос-Анджелеса» (І. Бунін «Пан із Сан-Франціско»)*.
- * – Я автора не пам'ятаю, але пам'ятаю назву «Міщанський дворянин» (Ж. Б. Мольєр «Міщанин у дворянстві»)*.

- * – У вас є вірш Ахматової «Плаха»? (роман Чингіза Айтматова)*.
- * – Дайте мені «Обломок» Гончарова (І. А. Гончаров «Обломов»).
- * – Мені треба підготувати доповідь з географії на тему: «Вулканізм і метеоризм». Які є довідники на цю тему?*
- * – З літератури потрібна книга, мабуть про братів Хаджі й Марата» (Л. Толстой «Хаджи-Мурат»)*.
- * – А у вас є книга Чингіз-Хана «Перший учитель»? (Ч. Айтматов «Перший учитель»)*.
- * – Дайте якусь книгу про круглих лицарів (лицарі Круглого Столу – персонажі британського епосу про короля Артура)*.
- * – Мені потрібні жахи німецько-фашистської окупації*.
- * – У вас є художники та інші діячі мистецтва, що пішли в еміграцію? Типу: Коровін, Ахматова?
- * – Мені Горького «Стару із... із... загалом звідкись»*.
- * – Мені потрібні вірші Пастернака в перекладах Маршака...*
- * – Хочу взяти 2-х поетів: Осипа і Мандельштама. Ой, здорово: обидва в одній книзі!*
- * – Не потрібний мені ваш Салтиков-Шедрін, дайте мені одного Щедріна!*
- * – Це довідковий відділ, чи як вас там?*
- * Хочу казку про бегемота – «Майстер і Маргарита» М. Булгакова.
- * – У Вас є книги про динозаврів?
– Так. В альтернативному платному фондї.
– А безкоштовні динозаври у Вас є?*
- * – Мені, будь ласка, книгу про дистрофіків.
– Яку саме?
– Ну, що.... «Віднесені вітром»*.

- * – У вас художня література є?
– Звичайно!
– А класика є?
– Є.
– А нагадайте мені, все, що у вас є, а то я назву забула*.
- * – Дайте педагогіку, але лише психологію*.
- * – Перекопіюйте мене в комп'ютер* (сканування).
- * – Скільки коштує членство у вашу бібліотек?*
- * – Це читальний зал? А де просто бібліотека?*
- * – Я знайшов удома книги зі штампами бібліотеки. Чи не хочете ви їх забрати*? (дзвінок по телефону).
- * Алло, у мене затримка 4 дні, продовжіть мені книги* (тел.).
- * – Можна продовжити книгу?*
- * – Син просив узяти книгу Ромен і Роллан – це оповідання чи повість?*
- * – Де у вас іногородні читають?*
- * – Де у вас кімнатка Інтернет-класу?*
- * – Мені щось із курології.
– Можливо, культурології?
– Ні.
– Курортології?
– Ні, як доглядати за курми.
– Тоді це з курознавства!*
- * – У вас є «Повія» Панаса Мирного?
– Є, але вся підшарпана*.
- * – У Вас є «Ідіот»? (Ф. М. Достоевського).
– Ідіотів у нас ще вистачає*.
- * – Дайте мені «Десяту висоту».
– Такої книги в нас немає.
– Тоді «Дев'яту висоту»!*

- * – Мені б книгу з філософії.
– Яку?
– Там на обкладинці голова намальована*.
- * – У Вас є твори філософів Бекона, Гіпса і Шпінгалета (Бекон, Гоббс і Шпенглер)?*
- * – Дайте мені Канта, тільки щось свіженьке*.
- * – Зверніться до каталогу!
Читач довго бродить в каталожному залі, потім підходить до іншого бібліотекаря із запитанням:
– Вибачте, Ви і є каталог?*
- * – Дайте мені РЯШ, ППШ і ВОШ.
– ...?
– Ну, що тут незрозумілого? «Русский язык в школе», «Преподавание истории в школе» і «Воспитание школьников»*.
- * – Якщо я вам скажу тему, ви мені скажете, чи є це в Інтернеті?
– Так. Це називається «тематичний пошук» і коштує він 20 грн.
– А ви мені можете приблизно сказати, які там взагалі теми є, щоб я задарма гроші не витратила?
– Не можу, бо лише на їх перелік піде все моє життя.
– Ну, тоді роздрукуйте мені, а я сама почитаю*.
- * Читач, котрому було запропоновано пошукати щось у каталозі з питання, що його цікавить, повертається обурений:
– Куди ви мене послали?! Там у вашому каталозі нічого немає – лише картки якісь!*
- * – Мені потрібна література про рідкісних морських тварин... Точніше про морських свинок*.

БІБЛІОЛЯПИ

- Базаров «Война и дети» (И. Тургенев «Отцы и дети»)¹.
- «Бедность не подарок» (А. Островский «Бедность не порок»).
- Белкин «Повести покойного» (А. Пушкин «Повести Белкина»).
- «Беспредельщица» (А. Островский «Бесприданница»).
- Бокараччо «Декамертон» (Д. Бокараччо «Декамерон»).
- «Братья Карамзины» (Ф. Достоевський «Братья Карамазовы»).
- «Бродячий гармонист» (В. Короленко «Слепой музыкант»).
- «Бульдог», «Тараз Бубель» (М. Гоголь «Тарас Бульба»).
- «Вершник на коні» чи «Матрос на коні» (І. Стоун «Моряк у сідлі»).
- «Вечера на хуторе Близдик Аньки» (Н. Гоголь «Вечера на хуторе близ Диканьки»).
- «Вірші і графія Бельмондо» (Вірші і біографія К. Бальмонта).
- «Водоросль» (Д. Фонвизин «Недоросль»).
- «Возвращение из Петербурга домой» (А. Радищев «Путешествие из Петербурга в Москву»).
- «Выть на Волгу» (Н. Некрасов «Размышления у парадного подъезда» («Выдь на Волгу...»)).
- «Гаврюша» (В. Гого «Гаврош»).
- Гамлет «Отелло» (В. Шекспір «Отелло»).
- Гончарчиков «Обломщиков» (И. Гончаров «Обломов»).
- «Горе в тумане» (А. Грибоедов «Горе от ума»).
- «Графонте-300» (А. Дюма «Граф Монте-Кристо»).
- «Девочка у Бога» (Ф. Достоевський «Мальчик у Христа на елке»).
- «Деревня у дороги» (В. Катаев «Хуторок в степи»).
- Д. К. Мирон «Пока чого» (Д. Бокараччо «Декамерон»).
- «Дни на селе» (М. Гоголь «Вечера на хуторе близ Диканьки»).
- «Драка на дороге» (Г. Николаева «Битва в пути»).
- Евклипид «Цар Епід» (Софокл «Цар Едіп»).
- Ернест Спермет Гюель «Старий у морзі» (Ернест Хемінгуей «Старий і море»).
- «Железный потолок» (А. Серафимович «Железный поток»).

¹Книги російських письменників подано мовою оригіналу.

- «Залиши башмаки біля порогу» (Е. Л. Войнич «Зніми взуття твоє»).
- «Здравия желаю» (В. Пикуль «Честь имею»).
- «Зрячий псих» (В. Астафьев «Зрячий посох»).
- «Кашерна сім'я» (І. Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я»).
- «Кленвін Дорвард» (В. Скотт «Квентін Дорвард»).
- «Кобзон» (Т. Шевченко «Кобзар»).
- «Колар Лубрун» (Р. Роллан «Кола Брюньон»).
- «Купчиха Мария» (М. Лермонтов «Княжна Мэри»).
- «Листування Грозного з Крупською» («Листування Івана Грозного з князем Курбським»).
- Маньяковський (В. В. Маяковський).
- Мольєр «Жан Батист» (Ж. Б. Мольєр «Комедії»).
- «Над нею» (М. Горький «На дне»).
- «Нежданная полоса» (Н. Некрасов «Несжатая полоса»).
- Некрасов Н. «Горе без Ума» (А. Грибоедов «Горе от ума»).
- «Обком дзвонить у дзвін» (Е. Хемінгуей «По кому подзвін»).
- «Облако в сапогах» (В. Маяковский «Облако в штанах»).
- «Обломок» (І. Гончаров «Обломов»).
- «Одинадцять ніч маркіза» (Г. Маркес «Сто років самотності»).
- «Ошибки рыб» (М. Лермонтов «Ашик-Кериб»).
- Павлик Рілейшен (Public relations).
- «Пісня про Гавайї», «Пісня про Канари» (Г. Лонгфелло «Пісня о Гаїавату»).
- «Племянница полковника» (А. Пушкин «Капитанская дочка»).
- «По дороге хутора на Данко» (Н. Гоголь «Вечера на хуторе близ Диканьки»).
- «Повнолітлі діти», «Товсті діти» (І. Вільде «Повнолітні діти»).
- «Под водой» (М. Горький «На дне»).
- «Портрет доктора Гоміса» (О. Уайльд «Портрет Доріана Грея»).
- «Потомок Умульду» (Г. Брянцев «По тонкому льду»).
- «Прелюдия» (М. Горький «В людях»).
- «Премудрый помещик» и «Дикий пескарь» (М. Салтыков-Щедрин «Премудрый пескарь» и «Дикий помещик»).
- «Преступление на Казани» (Ф. Достоевский «Преступление и наказание»).

- «Про Одесу» (Гомер «Одіссея»).
- «Прощание с Матреной» (В. Распутин «Прощание с Матерой»).
- «Рассказ про маленький городок» (М. Салтиков-Штедрин «История одного города»).
- «Рубін, гранат, кагор» (Рабіндранат Тагор).
- Сер Вантус (М. Сервантес).
- «Склад забытых вещей» (Ю. Домбровский «Факультет ненужных вещей»).
- «Скорпион» (А. Чехов «Хамелеон»).
- Скрягин «Поем я из таза» (А. Скрябин «Поэма экстаза»).
- «Слово о полку Юрьеве» (Слово о полку Игореве).
- «Собор такої-то матері...» (В. Гюго «Собор Паризької богоматері»).
- «Соколиная песня» (М. Горький «Песня о Соколе»).
- «Старуха и зеркало»; «Старуха из Ирги»; «Старуха Баскервиль»; «Старуха из Израиля» (М. Горький «Старуха Изергиль»).
- С. Хілл «Прометей приколотий» (Есхіл «Прометей прикутий»).
- «Ті, хто співає уп'ятьох», «Ті, хто сидять у куцах» (К. Маккалоу «Ті, хто співають у терні»).
- «Тонкий Кот» (М. Сервантес «Дон Кіхот»).
- Торсадор Драйзер (Теодор Драйзер).
- «Третий глаз вшивай», «Третий глаз вшивый» (Е. Парнов «Третий глаз Шивы»).
- «Трое в лодке, нищета и собаки» (Д. К. Джером «Трое в лодке, не считая собаки»).
- «Ты над пропастью не ржи», «Над пропастью моржи» (Д. Селлинджер «Над пропастью во ржи»).
- «У Блока в штанах» (В. Маяковский «Облако в штанах»).
- «Украшение стропила» (У. Шекспир «Укрощение строптивой»).
- Хе Мінь Гу «Эй» (Е. Хемінгуей).
- «Хомен Нгуей Пахом дзвонить у дзвін» (Е. Хемінгуей «По кому подзвін»).
- «Шанель» (Н. Гоголь «Шинель»).
- «Школа дураков» (Э. Успенский «Школа клоунов»).
- «Якісь розмови на крилечку...» (Н. Некрасов «Размышления у парадного подъезда»).

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- А**
- Абрамов Г. 25
 Аверинцев С. 30
 Авіценна 30
 Аддісон Д. 30, 31
 Адлер М. 31
 Азімов А. 31
 Айбек 31
 Айтмагов Ч. 275
 Александров Г. 31
 Амаду Ж. 32
 Амінадо Д. 32
 Амосов М. 32
 Андерсен Г. 32
 Андреев Л. 32
 Антоник О. 32, 33
 Ануй Ж. 33
 Апперони А. 33
 Аристиш 33
 Аристотель 34
 Аркадін Д. 18
 Армінтраут Д. 34
 Арсенич Д. 34
 Асадов Е. 34
 Асеев М. 34
 Асмус В. 34, 35
 Астаф'ев В. 35, 279
 Афіногенов О. 35
 Афонін О. 35, 36
 Афонченко В. 36
 Ахматова А. 36, 275
 Ашшурбаніпал 268
- Б**
- Бабель. І. 36
 Базилевський В. 36
 Байрон Д. 37
 Бакланов Г. 38
 Балака Д. 38
 Бальзак О. 29, 38
 Бальмонт К. 278
 Бамптон Л. 268
 Барнс Д. 38
- Барроу І. 38
 Барт Р. 38
 Батлер С. 38
 Батюшков К. 38
 Баффет В. 39
 Бахтін М. 39
 Бегбедер Ф. 39
 Бейкер Т. 268
 Бекон Ф. 39, 40, 277
 Бен А. 40
 Беннет А. 40
 Бер Т. 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
 Берджес Е. 40
 Берестов В. 40
 Бері Р. 41
 Берк Е. 41
 Берков П. 41, 42
 Берне К. 42
 Бернс Р. 42
 Берулава Х. 42
 Берцеліус Є. 42
 Бестужев-Рюмін К. 42
 Бедний Д. 42, 43
 Белінський В. 43, 274
 Биковський Л. 44
 Білий В. 23
 Біллінгтон Д. 44
 Білоус Г. 3, 16, 24, 25, 44, 45, 46
 Білоус Д. 46
 Бічер Г. 47
 Блан Л. 47
 Бланк Ш. 20, 22
 Бландіана А. 47
 Блеккі Д. 47
 Блок О. 47
 Блох Р. 47
 Боговарова О. 47, 48
 Бойд Л. 18, 19
 Бойченко О. 48
 Бойчук І. 48
 Боккаччо Д. 48, 267, 278

Болабольшченко А. 48, 49, 50
 Бональд Л. 50
 Бондар В. 51
 Борхес Х. 51, 267
 Борисов В. 51
 Боришевський К. 18
 Брабрук У. 24
 Брайтон 21
 Брандес Г. 51, 52
 Браун Д. 52, 267
 Бредбері М. 52
 Бредбері Р. 52, 53
 Бредлі А. 53
 Бриль Я. 53
 Брискман М. 53
 Бродський Й. 53
 Бронте Е. 54
 Бронте Ш. 54
 Броунінг Е. 54
 Бруно Д. 54
 Брюгген В. 54
 Брюсов В. 54, 55
 Брянцев Г. 279
 Буало-Депрео Н. 55
 Буаст П. 55, 56
 Будний С. 56
 Буковскі Г. 56
 Булвер-Літтон Е. 56
 Булгаков М. 56, 275
 Буличов К. 56
 Бунін І. 57, 274
 Буравкін Г. 57
 Бурдьє П. 57
 Бурстин Д. 57
 Бутурлін Д. 57
 Бхопал С. 267
 Бюрі Р. 18, 19, 21

В

Вавилов М. 58
 Вавилов С. 58
 Валері П. 58
 Валлах Р. 16
 Ванас Ю. 58, 59
 Ваншенкін К. 59
 Василевська В. 59
 Василій І 59

Васильєв А. 59
 Васильєв В. 59
 Вашенко Г. 60
 Вебер К. 60
 Вега-і-Карпіо Ф. 60
 Венгерів С. 61
 Вербер Б. 61
 Вергілій П. 61
 Верджіо П. 61
 Вертфолен Ф. 24
 Виготський Л. 61
 Винниченко В. 61
 Винничук Ю. 61, 62
 Висоцький В. 62
 Вишневський Я. 62
 Віан Б. 267
 Вілер Б. 62
 Вільде І. 62
 Вільсон Е. 63
 Вільсон Т. 63
 Вінчі Л. 63, 266
 Вінні А. 63
 Вітвицький С. 63
 Вітгенштайн Л. 63
 Вітмен В. 63
 Вітюк В. 21
 Владимиров Л. 64
 Власенко В. 17, 23, 24
 Власов Ю. 64
 Вовенарг Л. 64
 Войнич Е. 279
 Волошин М. 64
 Вольтер 64, 65, 269
 Вольф К. 65
 Вольфович С. 22
 Воннегут К. 65, 267
 Вордсворт В. 66
 Воронько П. 66
 Вутке Г. 22
 В'яземський В. 66

Г

Галаєва О. 67
 Галлер А. 67
 Галуа Е. 67
 Гальєго Р. 67
 Гальченко О. 67, 68

Гальянова В. 68
 Гамзатов Р. 68, 69
 Гаутама С. (Будда) 69
 Гафурі М. 69
 Гафуров О. 23
 Гашек Я. 267
 Геббель Ф. 69
 Гезліт В. 69
 Гейман Н. 69, 70
 Гейне Г. 70
 Гейнзіус Г. 70
 Гейтс В. 70
 Гельвецій К. 71
 Генін М. 71
 Геніс О. 71
 Генно Ж. 23
 Гердер Й. 71, 72
 Герцен О. 72
 Герчиков І. 19, 73
 Гершель Д. 73
 Гессе Г. 73, 74, 75
 Гете Й. 75, 76
 Гіббон Е. 76
 Гінкен А. 76
 Гір К. 76
 Гітлер А. 267
 Гітрі С. 76
 Гладков Ф. 76, 77
 Глейзер М. 77
 Глухов О. 77, 78
 Глущенко Т. 17
 Гоббс Т. 277
 Гог В. 78
 Гоголь М. 78, 267, 278, 279
 Голмс О. 78, 79
 Голобородько В. 79
 Головка Д. 79
 Голоногова Ж. 79
 Гольберг М. 79
 Гольдоні К. 79
 Гомбрович В. 79
 Гомер 280
 Гонг С. 23
 Гонгалвес Р. 80
 Гонкур Е. 80
 Гонкур Ж. 80
 Гончар О. 80

Гончаренко В. 80
 Гончаров І. 81, 275, 278, 279
 Гораций К. 81
 Горбатов Б. 81
 Горнфельд А. 81
 Горький М. 82, 83, 269, 279, 280
 Гоць П. 83, 84
 Гоян Я. 84, 85
 Грабар С. 85
 Градовський А. 85
 Гранін Д. 85
 Грасіан-і-Моралес Б. 85
 Грем П. 85
 Грибоєдов О. 86, 278, 279
 Грін Д. 86
 Грін О. 86
 Грінченко Б. 86
 Грушевський М. 86
 Гудзенко С. 86, 87
 Гудзяк Б. 87
 Гудман С. 20
 Гузар Л. 87
 Гуменюк Н. 87
 Гумилов М. 87, 88
 Гумілевський Л. 88
 Гуцало Є. 88
 Гюго В. 5, 88, 89, 278, 280

Д

Давенант В. 89
 Давидович А. 89
 Дайєр Д. 90
 Дал Р. 90
 Даль В. 90
 Дальберг Е. 90
 Даниленко В. 90
 Данціг Ш. 90, 91
 Дарвін Ч. 91
 Даунінг К. 24
 Дацюк В. 91
 Дашвар Л. 91
 Декарт Р. 91
 Декурсель А. 92
 Делєз Ж. 92
 Дереш Л. 92
 Державін В. 92
 Державін Г. 92

Дерріда Ж. 92
 Деттмер Б. 268
 Джамаї 92, 93
 Джахіз 93
 Джахм А. 93
 Джебран Х. 93, 94
 Джейкобе Д. 94
 Джером Д. 280
 Джефферсон Т. 94
 Джойс Г. 94
 Джойс Д. 94, 267
 Джонсон С. 94, 95
 Дизраелі Б. 95
 Димитрій Рост. 95
 Дідро Д. 95
 Дікінсон Е. 95
 Діккенс Ч. 95, 96
 Діоген Лаерт. 96
 Діоген Синоп. 96
 Дісней В. 96
 Дістервег Ф. 96
 Діхтяренко Г. 96, 97
 Довгий О. 19
 Доде А. 97, 98
 Доку А. 98
 Домбровський Ю. 280
 Доссі К. 98
 Достоевський Ф. 98, 276, 278, 279
 Дочинець М. 98, 99, 100
 Драйден Г. 100
 Драйзер Т. 100, 280
 Драйшпіц М. 18
 Драч І. 100, 101
 Дригайло В. 101
 Дуейн Д. 101
 Духнович О. 101
 Дюамель Ж. 101
 Д'юї М. 101, 102
 Дюма А.-батько 102, 278
 Дюма А.-син 102

Е

Ебнер-Ешенбах М. 3, 102
 Едісон Т. 102
 Ейзенштейн С. 102
 Ейнштейн А. 102
 Еко У. 102, 103

Елгозі Ж. 103
 Еліот Т. 104
 Еллан-Блакитний В. 104
 Елліс Б. 267
 Ельвова В. 4
 Емерсон Р. 104
 Енде М. 105
 Епікур 105
 Еренбург І. 105, 106
 Есхіл 280
 Етвуд М. 106

Є

Євтушенко Є. 107
 Єйтс Б. 268
 Єфремов І. 107
 Єфремов С. 107, 108

Ж

Жадан А. 4
 Жадан С. 108
 Жанен Ж. 108
 Жанліс Ф. 22
 Жванецький М. 108
 Жиленко М. 108
 Жолдак Б. 108
 Жубер Ж. 109
 Жупанин С. 109
 Жур Н. 17, 20

З

Заболоцький М. 109
 Забужко О. 109
 Загребельний П. 109
 Закарідзе С. 110
 Замятін Є. 110
 Зануссі К. 110
 Заппа Ф. 110
 Зардабі Г. 110
 Загочник Д. 110
 Захаренко О. 110, 111
 Захарченко В. Д. 111
 Захарченко В. І. 111, 112
 Зейме Й. 112
 Зеленецький Ю. 20
 Зелінський К. 112
 Зеров М. 112

Златовратський М. 112
 Зузак М. 112

І

Ібсен Г. 113
 Іваненко О. 113
 Іваничук Р. 113
 Іванушкін В. 22
 Ієронім С. 113
 Іздрик Ю. 113
 Ізер В. 114
 Ізюмський Б. 114
 Іларіон, митроп. 114
 Ільїн М. 20
 Ільницький М. 115
 Ільф І. 115
 Ільченко В. 115
 Іоан, архімандр. 115
 Іоан Гріш. 116
 Ізюмський Б. 116
 Іпохорска Я. 116
 Ісаковський М. 116
 Ісігуро Т. 268

Й

Йосіда К. 116
 Йосімото Б. 116

К

Кабір 117
 Каверін В. 117
 Кажукало Ю. 6
 Казарін Ю. 117
 Каллімах 118
 Камертон Ф. 20
 Кампанелла Т. 118
 Канторович В. 118
 Канторович Л. 118
 Каньель 119
 Капіца П. 119
 Капранов В. 119
 Капранов Д. 119
 Карамзін М. 119, 120
 Кар'єр Ж. 120
 Карлейль Т. 120, 121
 Карнегі Д. 121
 Картер А. 121

Кассіль Л. 121, 122
 Катон М. 122
 Кафка Ф. 122, 123, 267
 Каххар А. 123
 Качуровський І. 123
 Квінау Р. 268
 Квінтиліан М. 123
 Кемпбелл Д. 123
 Кеннеді Д. 123
 Кикоть В. 124
 Кирієнко Н. 18
 Кібрик Є. 124
 Кіз Д. 125
 Кінг С. 125
 Кінгслі Ч. 125
 Клайн К. 19
 Клаус К. 125
 Клеман К. 21
 Клепиков С. 126
 Клер К. 126
 Кліндлен А. 126
 Клочко Д. 126
 Клочевський В. 126
 Княжнін Я. 127
 Кобилянська О. 127
 Коваленко В. 127, 128
 Коваль А. 128
 Ковальчук Г. 128
 Коган О. 129
 Коельйо П. 129, 267
 Кожевников В. 129
 Козланюк А. 19
 Кокотюха А. 129
 Колар Ф. 129
 Колас Я. 129
 Колесник С. 129
 Колечицький В. 117
 Колліз В. 130
 Колтон Ч. 130
 Коменський Я. 130
 Конан Дойл А. 130, 131
 Коннолі С. 131
 Конрад Д. 131
 Ковяхін В. 131
 Кордонюк А. 23
 Корнійчук В. 131
 Короленко В. 132, 278

Корольов С. 132
 Короненко С. 132
 Коротич В. 132
 Короткий Е. 132, 133
 Корчак Я. 133
 Костін М. 133
 Кочетов В. 133
 Кравців Б. 133, 134
 Крижанівський Р. 134
 Крижанівський С. 134
 Крилов І. 134
 Кримський А. 135
 Кубаньов В. 135
 Кутульгинов Д. 135
 Кузнецов О. 21
 Кулієв К. 135
 Кулікова Г. 135
 Куліш П. 135, 136
 Кунанбаєв А. 136
 Купала Я. 136
 Купер Д. 136
 Курганова Н. 4
 Курек Я. 136
 Курпіта Т. 136
 Куфаєв М. 136, 137
 Кучер В. 137
 Кушнер К. 137
 Кюхельбекер В. 137

Л

Лаббок Д. 138
 Лабрюйєр Ж. 138, 139
 Лабуле Е. 139
 Лазарєв С. 139
 Лакомб Б. 268
 Лакретель Ж. 22
 Ламартин А. 139
 Ласунський О. 139, 140
 Лашков М. 140
 Лебовіц Ф. 140
 Леві С. 23
 Левінсон Л. 140
 Легуве Г. 140
 Лейбніц Г. 140
 Леккі В. 140, 141
 Лем С. 141
 Лем Ч. 141

Лемба М. 17
 Леонідов П. 141
 Лермонтов М. 141, 279
 Лесков М. 141
 Лессінг Г. 141
 Леонов Л. 142
 Лец С. 142
 Либединська Л. 22, 25
 Лис В. 142
 Лисиченко Д. 142
 Листопад А. 143
 Лідін В. 143, 144
 Лінкольн А. 144
 Лінь Ш. 145
 Ліхачов Д. 145
 Ліхтенберг Г. 146, 147
 Ліхтенштейн Є. 4
 Ломоносов М. 147
 Лонгфелло Г. 147, 279
 Лондон Д. 147, 148
 Лорка Ф. 148
 Лоуел Д. 148
 Лукіан 148
 Лупан С. 22
 Льюїс К. 149
 Любка А. 149
 Лябус 23
 Лярошфуко Ф. 149

М

Маггерідж М. 149
 Мадонна 149
 Мазинг К. 149
 Майєр С. 267
 Майков Л. 150
 Майо 18
 Макаренко А. 150
 Маккалоу К. 280
 Маколей Т. 150
 Маколі Р. 150
 Маланюк Є. 151
 Малларме С. 151
 Мамин-Сибіряк Д. 151
 Мамчич М. 151
 Мандельштам О. 151, 275
 Манн Т. 151
 Мансісідор Х. 152

Марден О. 152
 Маршалль П. 152
 Маркес Г. 152, 267
 Маркіс Д. 152
 Марков А. 152
 Маркс Д. 152, 279
 Маркс К. 153
 Маркушевич О. 153
 Мартиненко В. 154
 Мартинов Л. 154
 Мартинова К. 21
 Марціал М. 154
 Маршак С. 154, 155, 275
 Масон Т. 16
 Маяковський В. 155, 278, 280
 Межелайтіс Е. 156
 Меламед Ц. 156
 Мендель П. 268
 Менкен Г. 156
 Мережковський Д. 156
 Метьюс Р. 268
 Мильников О. 156
 Мирний П. 156, 157, 276
 Мироненко М. 157
 Михайлов В. 17
 Міллер Г. 157
 Міллі Е. 157
 Міль Д. 157
 Мільтон Д. 157, 158
 Мінченков О. 3, 158, 159
 Мітчелл М. 167
 Мішле Ж. 159
 Могильова Т. 20
 Моем В. 159, 160
 Мольєр Ж. 160, 274, 279
 Монтень М. 160, 161
 Монтеск'є Ш. 161
 Мор Т. 161
 Моріак Ф. 162
 Морлі К. 162
 Морозов М. 162
 Моруа А. 162, 163
 Мосенз Л. 163
 Москалець К. 163
 Мураками Х. 163, 164
 Муратов М. 164
 Мурахівський А. 164

Мугаз 164, 165
 Мутанаббі А. 165
 Мюллер У. 165
 Мюссе Г. 165

Н

Набоков В. 165, 267
 Навої Н. 165
 Нагібін Ю. 166
 Наседкін П. 166
 Наттджєнс П. 25
 Неборак В. 166
 Некрасов М. 166, 278, 279
 Небезанська Є. 22
 Немировський Є. 166, 167
 Нєруда П. 167
 Нєстєрова О. 167
 Нєстєр Лїтєп. 168
 Нєчкіна М. 168
 Нєчуй-Лєвіцький І. 169, 279
 Нєжінський С. 17, 24
 Нижєголенко В. 169
 Нїкїтїюк З. 7, 24
 Нізамі Г. 169
 Ніколаєва Г. 169, 278
 Ніколь П. 169
 Ніцше Ф. 169, 170
 Новиков М. 170
 Нодьє Ж. 170
 Носань С. 170, 171
 Носов М. 171

О

Обручев В. 171
 Овідій П. 171
 Оден В. 171, 172
 Одоєвський В. 172
 Оксєншєрна А. 172
 Олдінгтон Р. 172
 Олдос Г. 25
 Олєша Ю. 172
 Олів'є Л. 173
 Олкот А. 173
 Омар А. 173
 Ооно Ю. 268
 Опольський Д. 16, 20, 21, 23, 24, 25
 Орбен Р. 173

Орвелл Д. 173, 267
 Ортега-і-Гассет Х. 173
 Остер Г. 174
 Остін Д. 174
 Островський М. 174
 Островський О. 278
 Ошанін Л. 174

П

Павленко П. 175
 Павличко Д. 175
 Пагутяк Г. 175, 176
 Памук О. 176
 Пантюк С. 176
 Парандовський Я. 176
 Паркер Д. 176
 Парнов Є. 280
 Пархомовський Я. 177
 Паскаль Б. 177
 Пассос Д. 178
 Пастернак Б. 178, 267, 275
 Патрік Г. 178
 Паустовський К. 178, 179
 Пашков Д. 179
 Пеннак Д. 179
 Первомайський Л. 179
 Перебийніс П. 180
 Перес-Реверте А. 180
 Петрарка Ф. 180, 181
 Петренко Н. 181
 Петрищев П. 182
 Петров Д. 182
 Печорна О. 182
 П'єрман Ш. 24
 Пирогов М. 183
 Писарев Д. 183
 Підмогильний В. 183
 Піколт Д. 184
 Пікуль В. 184, 269, 279
 Пінковська Е. 184
 Піо Е. 22
 Платон 184
 Плеханов Г. 184
 Пліній Мол. 184, 185
 Пліній Ст. 185
 Плісецька М. 185
 Плутарх 185

Погодін М. 185
 Полевой Б. 185
 Полтава Л. 186
 Попов П. 186
 Поуп О. 186
 Прево Е. 186
 Привалова С. 186
 Примеров Б. 186
 Пришвін М. 187
 Прозоров В. 187
 Процюк С. 187
 Пруст М. 187
 Прутков К. 188
 Прянишников І. 188
 Пушик С. 188
 Пушкін О. 188, 189, 269, 274, 279
 Пшерва-Тетмаер К. 189

Р

Раабе В. 189
 Рабле Ф. 189
 Радищев О. 278
 Рамсес II 28
 Ранганатан III. 189
 Раневська Ф. 190
 Расел Б. 190
 Раскін Д. 190
 Распутін В. 190, 191, 280
 Рахманний Р. 191
 Рахматов А. 18, 19, 22, 23
 Ребро П. 191
 Ревуцький Л. 191
 Рей Е. 191
 Рейхані А. 191, 192
 Ремарк Е. 192
 Ренар Ж. 192
 Реріх М. 192
 Рескін Д. 192
 Рибаків А. 193
 Рильський М. 193
 Рис О. 193
 Рікер П. 193
 Рільке Р. 194
 Робертс Н. 194
 Робертсон Д. 194
 Роджерс С. 194
 Родик К. 194

Рожественський В. 194, 195
 Розанов В. 195
 Рой О. 195
 Роллан Р. 195, 276, 279
 Ромен Ж. 267
 Рон Д. 196
 Ронсар П. 196
 Ростан Ж. 196
 Роттердамський Е. 196
 Ротфусс П. 196
 Роулінг Д. 196, 197, 267, 268
 Рош Д. 197
 Рубакін М. 197, 198
 Рубінштейн А. 198, 199
 Рудаки 199
 Рудий Д. 199
 Рудий М. 18
 Рудницький М. 199
 Рудоміно М. 199, 200
 Рузвельт Ф. 200
 Русин П. 200
 Русова С. 200
 Руссо Ж. 200

С

Савчак Н. 18
 Сад Д. 267
 Салтиков-Шчєдрін М. 201, 275, 279, 280
 Санд Ж. 201
 Сартр Ж. 201
 Сафон К. 202
 Сверстюк Є. 202
 Свіфт Д. 202, 203
 Севіньє М. 203
 Сєгюр С. 203
 Селінджер Д. 203, 280
 Сєнека Л. 203, 204
 Сєнт-Бьєв Ш. 204
 Сєнченко М. 204
 Сєрафимович О. 278
 Сєрвантєс М. 204, 205, 274, 280
 Сєрна Р. 205
 Сєттембрїні Л. 205
 Сєттерфїлд Д. 205
 Сивокїнь Г. 205
 Сидоров О. І. 205
 Сидоров О. О. 205

Симєон Полоц. 205, 206
 Синєльников В. 206
 Синьбоок Г. 5, 206
 Ситїн І. 206
 Сїкорський В. 207
 Сїпіля С. 22
 Сїрополко С. 207
 Скабичєвський О. 207
 Скловська-Кїурї М. 207
 Скворода Г. 207
 Скотт А. 207
 Скотт В. 279
 Скотт Е. 208
 Скотт Р. 208
 Скрипник М. 208
 Скрябїн О. 280
 Слабошпицький М. 208
 Слоун Р. 209
 Слуцький Б. 209
 Смайлс С. 209, 210
 Смирнов Г. 210
 Смирнов-Сокольський М. 210, 211
 Смілянська В. 211
 Сміт А. 211
 Сміт Л. 211, 212
 Сміт С. 212
 Соболевський С. 212
 Соболев Л. 212
 Соболев В. 212, 213
 Соколов А. 213
 Соломон 213
 Солоухїн В. 213
 Сорока П. 213, 214
 Сосюра В. 214
 Софокл 278
 Спарк М. 214
 Спенсер Г. 214
 Стайрон В. 214
 Сталь А. 214
 Старицька-Черняхівська Л. 214, 215
 Стєндаль А. 215
 Стєпнова М. 215
 Стєповик Д. 215
 Стєфєнс Д. 215
 Стївен К. 215
 Стївенсон Р. 216
 Столяров Ю. 216

Стравінський І. 269
 Страшенко О. 216
 Стронг Д. 216
 Стоун І. 278
 Стругацькі бр. 216, 217
 Струмилін С. 217
 Стус В. 217
 Судрабкалі Я. 217
 Сумбатов В. 217
 Сухомлинський В. 218, 219, 220
 Сухоруков Л. 220
 Сьюз д-р 220

Т

Тагф Р. 280
 Таліб Н. 220
 Талейран-Перігор Ш. 220
 Танєєв С. 221
 Танк М. 221
 Татищев В. 221
 Тацит П. 221
 Твардовський О. 221, 222
 Твен М. 222
 Тейлор Д. 222
 Теккерей В. 223
 Теліга О. 223
 Теннісон А. 223
 Теплиць К. 223
 Тертуліан К. 223
 Тимошик М. 224
 Тимченко С. 17
 Тинянов Ю. 224
 Тичина П. 224
 Тойшибеков Б. 224
 Токаренко Н. 224
 Толкін Д. 267
 Толстой Л. 225, 269, 275
 Тома Кемп. 226
 Торо Г. 226
 Традовський А. 22
 Тревельян Д. 226
 Туглас Ф. 226
 Тукай Г. 227
 Тургенєв І. 227, 278
 Туровський К. 227

У

Уайльд О. 228, 267, 279
 Уельбек М. 228
 Улора Г. 228
 Упіт А. 229
 Усенко П. 229
 Успенський Л. 229
 Ушинський К. 229

Ф

Фаге Е. 229, 230
 Фадєєв О. 230
 Фаріон І. 230
 Фашенко В. 230, 231
 Федін К. 231
 Федін С. 20, 25
 Федоров М. 231, 232
 Федькович Ю. 232
 Фейербах Л. 232
 Фенелон Ф. 233
 Феофан Затв. 233
 Фетисов С. 233
 Філалет Х. 233
 Філдинг Г. 233
 Фіцджеральд Ф. 233
 Фішер В. 233
 Фішер Т. 234
 Флобер Г. 234
 Фоєр Д. 268
 Фолкнер В. 234
 Фома Аквінський 234
 Фомін О. 234, 235
 Фонвізін Д. 235, 278
 Фоновітов Г. 235
 Форш О. 235
 Фрай М. 235
 Франк А. 267
 Франклін Б. 236
 Франко І. 236, 237
 Франс А. 237, 238
 Фрейд З. 238
 Фрейре П. 238
 Фріш М. 238
 Функе К. 238, 239
 Фут Ш. 239

Х

Хаббард Е. 239
 Хакслі О. 239
 Хамертон Ф. 239
 Ханкін Є. 16, 17
 Хант Д. 239, 240
 Хардвік Е. 240
 Хемінгуей Е. 240, 278, 279
 Хернес Г. 25
 Хілл Н. 167
 Хісроу Н. 240
 Хоссейні Х. 241
 Храпченко М. 241

Ц

Цвейг Ш. 241, 242
 Цветаєва М. 242
 Цецер К. 6
 Цецілій Г. 242
 Цзедун М. 243
 Циперон М. 243
 Цюлковський К. 243

Ч

Чалоян В. 243
 Чандлер Р. 244
 Чапай А. 244
 Чапек К. 244
 Чаренц С. 244
 Чбоскі С. 244
 Чендей І. 245
 Ченнінг В. 245
 Черкасов В. 25
 Черкаський Д. 245
 Чернишевський М. 246
 Чеснат Ч. 246
 Честертон Г. 246
 Чехов А. 247, 280
 Чечвянський В. 247
 Чижевський Д. 247, 248
 Чівер Д. 248
 Чокану А. 248
 Чоран Е. 248
 Чорний С. 248
 Чубач Г. 248
 Чуковський К. 249

Ш

Шагінян М. 249
 Шамфор С. 249, 250
 Шарма Р. 250
 Шашкевич М. 250
 Шваб В. 17, 250
 Шевченко М. 23
 Шевченко Т. 251, 266, 268, 279
 Шекспір В. 251, 267, 271, 278
 Шелгунов М. 251
 Шерех Ю. 251
 Шерідан Р. 252
 Шестов Л. 252
 Шеффер М. 17
 Шидаєва І. 25
 Шілов Ф. 252
 Шиллер Ф. 274
 Шитова Л. 252, 253
 Шкловський В. 253
 Шмідт Ол. 253
 Шмідт От. 254
 Шолохов М. 253, 254
 Шопенгауєр А. 254
 Шоу Б. 254, 255
 Шпенглер О. 255, 277
 Шрайберг Я. 255
 Штайнгель А. 255
 Шудря М. 255
 Шульц Е. 19, 24

Щ

Щипачов С. 256
 Щоголів Я. 256

Я

Яворський С. 256, 257
 Яковлев О. 257
 Яковлев Ф. 16, 20
 Яковлев Ю. 257
 Якубовська М. 257
 Яновський М. 16
 Яновський Ю. 258
 Янц В. 258
 Яншин О. 258
 Ярослав Мудрий 27, 258
 Ясмінська Н. 17, 20, 23, 25
 Яшин О. 258

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

абх. – абхазький	наук. – науковий
авар. – аварський	нідерл. – нідерландський
авт. – автор	нім. – німецький
азербайджан. – азербайджанський	норвез. – норвезький
америк. – американський	НСЖУ – Національна спілка журналістів
англ. – англійський	України
араб. – арабський	пед. – педагогічний
б. в. – без видавництва	пер. – переклад
балк. – балкарський	передм. – передмова
башк. – башкирський	перс. – перський
білорус. – білоруський	повн. – повний
біограф. – біографічний	португ. – португальський
бл. – близько	посіб. – посібник
в'єтнам. – в'єтнамський	поч. – початок
вип. – випуск	практ. – практичний
вірм. – вірменський	прим. – примітка
грец. – грецький	р., рр. – рік, роки
груз. – грузинський	рад. – радянський
дан. – данський	рос. – російський
довід. – довідник	румун. – румунський
ефіоп. – ефіопський	С., с. – сторінка
євр. – єврейський	слов. – словацький
ім. – імені	слов. – словник
ін. – інший	спр. – справжній
інд. – індійський	ст. – століття
ірл. – ірландський	Т, т. – том
ісп. – іспанський	тат. – татарський
італ. – італійський	тур. – турецький
казах. – казахський	узб. – узбецький
калм. – калмицький	уклад. – укладач
кит. – китайський	укр. – український
конф. – конференція	упоряд. – упорядник
кор. – корейський	ур. – уроджений
Л. – Ленінград	флам. – фламандський
лат. – латинський	фр. – французький
літ. – література	худ. – художній
літ. – літературний	худож. – художній
М. – Москва	чес. – чеський
марок. – мароканський	швед. – шведський
міжнар. – міжнародний	яп. – японський
монг. – монгольський	
нар. – народження	

ANNOTATION*

2300 Selected Wise Thoughts About Books and Reading / compiled by G. M. Golysh. – Cherkasy : Vertykal, 2018. – 296 p.

The present edition comprises 2500 aphorisms and wise thoughts about books, reading, the reader and the library, taken from well-known books as well as electronic sources of the Internet informational system. The edition as well includes devoted to books rare winged expressions belonging to our famous predecessors and contemporaries from Ukraine and other countries. All the quotations of foreign authors are given in Ukrainian, the translation made by the editor.

Structurally the edition consists of 2 parts and the Appendix. The 1st part comprises time-proved pearls of folk wisdom on book and reading: proverbs, sayings, riddles and similes. A separate block is made by thematic aphorisms found in social networks that nowadays turned into important means of human communication. The bulk of the selection is formed by wise thoughts of famous people from Aristotle and Avicenna to T. Shevchenko, I. Franko and other renowned contemporaries of ours. Every author's name is supported with brief referential information (the author's name in source language, the years of living, place in spiritual history, etc.). The selection doesn't claim for being complete or exhaustive.

In the Appendix the reader will find various spices and curiosities from the universe of books: unique editions, the most famous libraries. Here belongs the block of humor (anecdotes, bibliographical blunders, funny cases of library communication).

One of the structural parts of the edition is the list of bibliography that served the source of information for its collection. For the readers' convenience the edition is furnished with the index of names given in the end of the book.

The edition is addressed to librarians as well as scholars, students, pupils and to all for whom the book is the most authoritative source of knowledge.

* Переклад анотації англійською мовою здійснила кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології ЧНУ ім. Б. Хмельницького О. Я. Кресан.

ЗМІСТ

Від упорядника	3
Мудрість, освячена віками	7
Від А до Я: мудрі думки відомих людей	30
Бібліографія	259
Додатки	266
Іменний покажчик	281
Умовні скорочення	292
Annotation	293

ДЛЯ НОТАТОК

Довідкове видання

Упорядник **ГОЛИШ Григорій Михайлович**

2300 ВИБРАНИХ МУДРИХ ДУМОК ПРО КНИГУ І ЧИТАННЯ

<i>Літературний редактор</i>	Г. М. Голиш
<i>Коректор</i>	І. С. Савченко
<i>Технічний редактор, обкладинка</i>	С. А. Кандич
<i>Комп'ютерний набір:</i>	Г. М. Голиш, О. А. Сидоренко
<i>Оригінал-макет</i>	С. Г. Кандич

Здано до набору 17.11.2017. Підписано до друку 31.01.2018.
Формат 60x84/16. Друк офс. Папір офс.
Гарнітура Petersburg C.
Обл. вид. арк. 18,50. Умов. друк. арк. 17,20. Вид. №328.
Зам. № 50. Наклад 160 прим.

“Вертикаль”

Видавець та виготівник ФОП Кандич С. Г.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК №1335 від 23.04.2003 р.
18000, м. Черкаси, вул. Б. Вишневецького, 2, оф. 6
тел. (0472) 50-07-63, 067-292-21-83
E-mail: vertical2003@ukr.net

Друк ФОП Кандич С. Г.

18000, м. Черкаси, вул. Б. Вишневецького, 2, оф. 6
тел. (0472) 50-07-63, 067-292-21-83
E-mail: vertical2003@ukr.net